

Bruksela, 3 grudnia 2021 r.
(OR. en)

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0203(COD)

10745/2/21
REV 2

ENER 322
ENV 510
TRANS 468
ECOFIN 730
RECH 349
CLIMA 188
IND 197
COMPET 551
CONSOM 163
IA 132
CODEC 1073

WNIOSEK

Nr dok. Kom.:	COM(2021) 558 final/2
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie efektywności energetycznej (wersja przekształcona)

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2021) 558 final/2.

Zał.: COM(2021) 558 final/2

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.7.2021 r.
COM(2021) 558 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2021)558 final of 14.7.2021

Concerns all the language versions
Formatting errors in the text and other
minor errors in the text and annexes

The text shall read as follows:

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie efektywności energetycznej (wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2021) 558 final} - {SWD(2021) 623 final} - {SWD(2021) 624 final} -
{SWD(2021) 625 final} - {SWD(2021) 626 final} - {SWD(2021) 627 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Wraz z przyjęciem Europejskiego Zielonego Ładu w grudniu 2019 r.¹ Komisja określiła „nową strategię na rzecz wzrostu, której celem jest przekształcenie UE w sprawiedliwe i prosperujące społeczeństwo żyjące w nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarce, która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto i w ramach której wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów naturalnych. Jej celem jest również ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego UE oraz ochrona zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem”. Aby osiągnąć te cele, „efektywność energetyczna musi stać się priorytetem”.

Przy tej okazji Komisja zapowiedziała również, że przedstawi poddany ocenie skutków plan mający na celu zwiększenie w odpowiedzialny sposób celu Unii na 2030 r. w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, i zobowiązała się, że „do czerwca 2021 r. dokona przeglądu odnośnego prawodawstwa w dziedzinie energii i w razie konieczności zaproponuje jego zmiany”².

W marcu 2020 r. Komisja przedstawiła wniosek w sprawie Europejskiego prawa o klimacie w celu obniżenia emisyjności w Europie do zera do 2050 r. W planie w zakresie celów klimatycznych³ Komisja proponowała podwyższenie celu Unii dotyczącego redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. do poziomu co najmniej 55 % poniżej poziomów z 1990 r., co stanowiłoby wzrost w porównaniu z obecnym celem wynoszącym 40 %. W planie w zakresie celów klimatycznych określono również zarys wymaganych działań we wszystkich sektorach gospodarki, w tym zmian kluczowych instrumentów legislacyjnych służących osiągnięciu tego bardziej ambitnego celu oraz wywiązaniu się ze zobowiązania określonego w komunikacie w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁴, aby proponować kompleksowy plan na rzecz zwiększenia w odpowiedzialny sposób celu Unii Europejskiej na 2030 r. do 55 %. Plan w zakresie celów klimatycznych jest również zgodny z celem porozumienia paryskiego, jakim jest utrzymanie wzrostu temperatury na świecie znacznie poniżej 2 °C i kontynuowanie wysiłków na rzecz ograniczenia tego wzrostu do 1,5 °C. W grudniu 2020 r. Rada Europejska zatwierdziła wiążący unijny cel redukcji wewnątrzunijnej emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55 % do 2030 r. w porównaniu z rokiem 1990⁵. Rada Europejska stwierdziła, że należy podnieść poziom ambicji celów klimatycznych w sposób, który pobudzi zrównoważony wzrost gospodarczy, stworzy miejsca pracy, przyniesie obywatelom Unii korzyści zdrowotne i środowiskowe oraz przyczyni się do długoterminowej globalnej konkurencyjności gospodarki Unii poprzez promowanie innowacji w zakresie zielonych technologii. W dniu 22 kwietnia 2021 r. Parlament Europejski i Rada zawarły

¹ Europejski Zielony Ład, COM(2019) 640 final.

² Załącznik do komunikatu w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, s. 2.

³ KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW: Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli, COM(2020) 562 final.

⁴ KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW: Europejski Zielony Ład, COM(2019) 640 final.

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/47337/1011-12-20-euco-conclusions-pl.pdf>

tymczasowe porozumienie polityczne w sprawie osiągnięcia do 2030 r. redukcji emisji gazów cieplarnianych na poziomie co najmniej 55 %. Wyznacza to ramy dla działań mających na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych w nadchodzących dziesięcioleciach, jednak aby osiągnięcie tych redukcji było możliwe, porozumienie musi zostać wdrożone w postaci konkretnych aktów prawnych. Prognozy wskazują, że przy pełnym wdrożeniu obecnych polityk redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. wyniosłaby około 45 % w porównaniu z poziomami z 1990 r. przy wyłączeniu emisji pochodzących z użytkowania gruntów i związanego z nim pochłaniania oraz około 47 % w przypadku uwzględnienia użytkowania gruntów. W związku z tym w planie w zakresie celów klimatycznych na 2030 r. przewidziano zestaw działań wymaganych we wszystkich sektorach gospodarki oraz rozpoczęcie przeglądu kluczowych instrumentów ustawodawczych, aby osiągnąć ten zwiększony poziom ambicji.

Aby zrealizować te cele, w programie prac Komisji Europejskiej na 2021 r.⁶ zapowiedziano pakiet „Gotowi na 55” („Fit for 55”), mający pozwolić ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o co najmniej 55 % do 2030 r. oraz osiągnąć neutralność klimatyczną Europy do 2050 r. Pakiet ten obejmie szereg obszarów polityki, w tym efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii, użytkowanie gruntów, opodatkowanie energii oraz wspólny wysiłek redukcyjny i handel uprawnieniami do emisji.

Efektywność energetyczna jest kluczowym obszarem działania, bez którego nie można osiągnąć pełnej dekarbonizacji gospodarki Unii⁷. W wyniku przyjęcia dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej obecna polityka Unii w zakresie efektywności energetycznej ma na celu uchwycenie możliwości racjonalnego pod względem kosztów oszczędzania energii. W grudniu 2018 r. dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej zmieniono w ramach pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, w szczególności w celu uwzględnienia nowego głównego celu UE zakładającego zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 32,5 % do 2030 r. (w porównaniu z prognozowanym zużyciem energii w 2030 r.) oraz rozszerzenia i wzmocnienia obowiązku oszczędności energii po 2020 r.

Chociaż cel w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. mógł zostać osiągnięty dzięki wyjątkowym okolicznościom spowodowanym pandemią COVID-19, suma wkładów krajowych zgłoszonych przez państwa członkowskie w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu jest niewystarczająca, aby osiągnąć wyznaczony unijny cel zakładający zwiększenie efektywności energetycznej o 32,5 % w 2030 r. Łącznie, dzięki tym wkładom udałooby się zmniejszyć zużycie energii końcowej o 29,4 %, a zużycie energii pierwotnej o 29,7 % w porównaniu z prognozami na 2030 r. przedstawionymi w scenariuszu odniesienia 2007. Przełożyłoby się to na łączną rozbieżność w poziomach ambicji dla UE-27 wynoszącą 2,8 punktu procentowego w odniesieniu do zużycia energii pierwotnej i 3,1 punktu procentowego w przypadku zużycia energii końcowej. Różnica ta wpływa również na poziom działań koniecznych do osiągnięcia bardziej ambitnych celów w zakresie efektywności energetycznej. W ocenie skutków planu w zakresie celów klimatycznych stwierdza się, że jest

⁶ COM(2020) 690 final.

⁷ Komunikat: Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki, COM(2018) 773 final, w którym ocenia się rolę efektywności energetycznej jako warunku koniecznego wszystkich scenariuszy obniżenia emisyjności.

mało prawdopodobne, aby niezbędne wyższe poziomy efektywności energetycznej mogły zostać osiągnięte wyłącznie dzięki mechanizmom rynkowym, obecnej organizacji rynku i rozwojowi technologii, co oznacza, że konieczne są dalsze działania. Zgodnie z oceną skutków⁸ towarzyszącą niniejszej dyrektywie poprawa efektywności energetycznej będzie musiała zostać znacznie zwiększona w stosunku do obecnego ambitnego poziomu 32,5 %.

Ambitniejsze cele klimatyczne wymagają bardziej zdecydowanego promowania efektywności energetycznej, tam gdzie jest to opłacalne, we wszystkich obszarach systemu energetycznego i we wszystkich odpowiednich sektorach, w których działalność ma wpływ na zapotrzebowanie na energię, takich jak transport, gospodarka wodna i rolnictwo. Uwzględnienie powiązania między wodą a energią jest szczególnie ważne ze względu na rosnące zapotrzebowanie na wodę i energię czy też rosnącą presję na zasoby wodne spowodowaną zmianami klimatu.

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej jest ważnym elementem postępu na drodze do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., zgodnie z którą efektywność energetyczna ma być traktowana jako samodzielne źródło energii. Kluczowa rola efektywności energetycznej jest poparta zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim”. Uznaje się ją za wiodącą zasadę polityki energetycznej Unii i powinna ona być uwzględniana we wszystkich sektorach, wykraczając poza system energetyczny, na wszystkich poziomach, w tym w sektorze finansowym. Rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej powinny być traktowane jako pierwszy wariant przy podejmowaniu decyzji dotyczących planowania i inwestycji, przy ustalaniu nowych zasad dotyczących strony podażowej i innych obszarów polityki. Zasadę tę uznano za kluczowy element strategii dotyczącej integracji systemu energetycznego⁹.

Chociaż potencjał oszczędności energii pozostaje duży we wszystkich sektorach, szczególnym wyzwaniem są sektory transportu i budownictwa, ponieważ transport odpowiada za ponad 30 % zużycia energii końcowej, a 75 % zasobów budowlanych w Unii charakteryzuje się niską charakterystyką energetyczną. Innym ważnym sektorem, któremu poświęca się coraz więcej uwagi, jest sektor technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), który odpowiada za 5–9 % całkowitego zużycia energii elektrycznej na świecie i ponad 2 % wszystkich emisji. W 2018 r. zużycie energii przez ośrodki przetwarzania danych w Unii wyniosło 76,8 TWh. Oczekuje się, że do 2030 r. wzrośnie ono do 98,5 TWh, co stanowi wzrost o 28 %. Ten wzrost w ujęciu bezwzględnym można również dostrzec w ujęciu względnym: w 2018 r. ośrodki przetwarzania danych odpowiadały za 2,7 % zapotrzebowania na energię elektryczną w UE i jeżeli utrzyma się obecny trend, do 2030 r. wartość ta wzrośnie do 3,21 %¹⁰. W europejskiej strategii cyfrowej¹¹ podkreślono już potrzebę stworzenia wysoce energooszczędnych i zrównoważonych ośrodków przetwarzania danych oraz środków przejrzystości dla operatorów telekomunikacyjnych w odniesieniu do ich śladu środowiskowego.

⁸ SWD(2021) 623.

⁹ COM(2020) 299 final.

¹⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

¹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy (COM(2020) 67 final).

Sektor publiczny jest sam w sobie ważnym podmiotem gospodarczym i odpowiada za około 5–10 % całkowitego zużycia energii końcowej w Unii¹². Ogólnie, na poziomie Unii, udział zamówień publicznych przypisywanych instytucjom rządowym szacuje się na około 16 %. Na poziomie państw członkowskich udział ten waha się od 5 do 86 %¹³. Szacuje się, że budynki publiczne odpowiadają za około 2 % zużycia energii końcowej w Unii. W całym sektorze publicznym nadal istnieje potencjał uzyskania racjonalnych pod względem kosztów oszczędności, zarówno w zakresie renowacji i zarządzania energią w istniejących budynkach, jak i w zakresie przyszłych zamówień na energooszczędne budynki, produkty i usługi.

Przemysł jest jednym z sektorów, w których w ciągu ostatniej dekady osiągnięto znaczną poprawę efektywności energetycznej. Nadal istnieje jednak potencjał uzyskania racjonalnych pod względem kosztów oszczędności¹⁴. Ogrzewanie i chłodzenie pochłaniają połowę unijnego zużycia energii końcowej, co czyni je największym sektorem zastosowań końcowych energii. Nadal istnieje duży potencjał zmniejszenia zużycia energii w tym sektorze przy jednoczesnym osiągnięciu niezbędnych temperatur¹⁵. Ogrzewanie i chłodzenie odgrywa zatem kluczową rolę w ambicjach Unii, aby do 2050 r. przejść na gospodarkę czystą i neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla. Wiele działań należy podjąć w dziedzinie lepszej izolacji budynków, ale istnieje również potencjał w zakresie bardziej efektywnego dostarczania potrzebnego ciepła lub chłodu¹⁶. Straty energii podczas transformacji, przesyłu i dystrybucji energii mogą być znaczne¹⁷. Brak wspólnej metodyki i sprawozdawczości utrudnia porównywanie sieci lub operatorów oraz porównywanie wyników. W rzeczywistości w Unii nie istnieje jednolita definicja strat energii, co skutkuje nieoptymalną jakością danych, którą należy się zająć.

Sektor gospodarstw domowych odpowiada za około jedną czwartą całkowitego zużycia energii końcowej w Unii. Zachowanie konsumentów i obywateli ma istotny wpływ na to zużycie energii, a dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej zawiera kilka przepisów przyczyniających się do wzmocnienia pozycji obywateli i konsumentów. Brak szczególnego nacisku na zachowania konsumentów i ich mocną pozycję w promowaniu efektywności energetycznej, w szczególności na poziomie bardziej lokalnym, skutkuje niewystarczającymi zachętami dla konsumentów do realizacji poprawy efektywności energetycznej oraz do rozwiązywania problemu wysokich kosztów wstępnych i problemu niewłaściwego rozdziału zachęt¹⁸.

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej zawiera już wprawdzie zachęty dla państw członkowskich do zajęcia się problemem ubóstwa energetycznego, jednak kryzys związany z COVID-19 uwypuklił pilną potrzebę zajęcia się tym problemem, jeżeli Unia ma stworzyć Europę Socjalną, jak uzgodniono we wspólnym Zobowiązaniu społecznym z Porto¹⁹, która

¹² SWD(2021) 623, sekcja 2.2.2.

¹³ Ocena art. 6 i 7 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej (2012/27/UE) (SWD(2016) 403 final;
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/3_en_autre_document_travail_service_part1_v3.pdf).

¹⁴ SWD(2021) 623, załącznik H.

¹⁵ SWD(2021) 623, sekcja 2.2.2.

¹⁶ Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia (COM(2016) 51 final).

¹⁷ Zob. na przykład: 2. sprawozdanie CEER dotyczące strat mocy; Rada Europejskich Regulatorów Energetyki; 2020.

¹⁸ SWD(2021) 623, sekcja 2.2.2.

¹⁹ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>

zaspokajają potrzeby wszystkich swoich obywateli, umożliwiając im odgrywanie aktywnej roli w transformacji ekologicznej przy jednoczesnym łagodzeniu niekorzystnych skutków i nie pozostawiając nikogo w tyle. W centrum uwagi znajdują się poziomy ubóstwa energetycznego we wszystkich państwach członkowskich, ponieważ coraz więcej Europejczyków z trudem może sobie pozwolić na dostęp do niezbędnych źródeł energii, w szczególności w związku z rosnącymi kosztami energii i rosnącym bezrobociem. Także gospodarstwa domowe o średnich dochodach mogą być w najbliższej przyszłości w coraz większym stopniu zagrożone ubóstwem energetycznym, ponieważ już obecnie większość gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym to gospodarstwa o (niższych) średnich dochodach. Efektywność energetyczną uznano za najskuteczniejsze rozwiązanie mające na celu złagodzenie ubóstwa energetycznego i przewyższenie niektórych potencjalnych negatywnych skutków dystrybucyjnych środków cenowych²⁰. Zgodnie z wymogami Europejskiego Zielonego Ładu dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej wraz z pozostałymi inicjatywami w ramach pakietu „Gotowi na 55”, w szczególności ze Społecznym Funduszem Klimatycznym, pozwolą zająć się tym podwójnym wyzwaniem i przekształcić potrzeby klimatyczne i społeczne w możliwości.

W tym kontekście poprawki pomogą wzmocnić dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej, aby możliwe było lepsze zapobieganie pozostałym barierom i niedoskonałościom rynku, uwzględniając szersze cele Europejskiego Zielonego Ładu, który zakłada niepozostawianie nikogo w tyle i zapewnienie zrównoważonej gospodarki. Wniosek wzmocni zatem poszczególne przepisy dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, aby zapewnić jej optymalny wkład w realizację wyższego celu klimatycznego, jakim jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55 % do 2030 r., zgodnie z planem w zakresie celów klimatycznych.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wniosek jest częścią szerszych ram polityki w zakresie efektywności energetycznej, które dotyczą potencjału w zakresie efektywności energetycznej w poszczególnych obszarach polityki, w tym w budynkach (dyrektywa 2010/31/UE²¹ (dyrektywa w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (EPBD)), produktach (dyrektywa 2009/125/WE, rozporządzenie (UE) 2017/1369 i rozporządzenie (UE) 2020/740²²) oraz w zarządzaniu (rozporządzenie (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu). Polityki te odgrywają bardzo ważną rolę w zapewnianiu oszczędności energii przy wymianie produktów, budowie lub renowacji budynków²³. Wniosek jest spójny z wnioskiem dotyczącym zmiany dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii²⁴²⁵.

²⁰ SWD(2021) 623, sekcja 2.2.2 i załącznik L.

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

²² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią; rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/740 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych parametrów.

²³ Ponadto wdrożenie przeglądów produktów w ramach planu prac dotyczącego ekoprojektu na lata 2020–2024 oraz planu działania „Fala renowacji”, wraz z przeglądem dyrektywy w sprawie charakterystyki

Niniejszy wniosek dotyczący przekształcenia dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej ustanawia ramy dla innych polityk w zakresie efektywności energetycznej poprzez ustanowienie celów w zakresie efektywności energetycznej oraz określenie głównych środków międzysektorowych, jak również bardziej szczegółowych. Wniosek zakłada oszczędności energii w sektorze publicznym, między innymi poprzez obowiązki corocznej renowacji budynków publicznych oraz uwzględniania efektywności energetycznej przy zamówieniach publicznych na towary, usługi, roboty budowlane i budynki. Jego szczególny cel dotyczący budynków publicznych jest uzupełnieniem dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, która ustanawia normy i szczegółowe zobowiązania techniczne dotyczące budynków. Sektor publiczny służy ogółowi społeczeństwa, w tym odbiorcom wrażliwym i odbiorcom zagrożonym ubóstwem energetycznym, gwarantując w ten sposób, że zgodnie z celami Europejskiego Zielonego Ładu nikt nie pozostanie w tyle. Szczegółne uwzględnienie sektora publicznego w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej jest niezbędne, aby mógł on stanowić wzór do naśladowania, jeżeli chodzi o propagowanie efektywności energetycznej. Komisja rozpoczęła przegląd dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków z zamiarem przedstawienia wniosku pod koniec 2021 r. Chociaż w chwili obecnej nie można przesądzać o wyniku tego przeglądu, w niniejszym wniosku respektuje się szczególną rolę dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków w określaniu optymalnych pod względem kosztów wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej, wzmacniając jednocześnie przepisy dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej dotyczące wzorcowej roli instytucji publicznych, w szczególności w odniesieniu do budynków (art. 5 i 6) oraz zamówień publicznych (art. 7), oraz zapewniające niezbędne horyzontalne ramy działania.

W dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej ustanowiono ramy dla planowania w zakresie ogrzewania i chłodzenia w odniesieniu do określania potencjału państw członkowskich w zakresie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych. Przewidziano w niej również monitorowanie polityk i środków służących wykorzystaniu tego potencjału. Te polityki i środki bezpośrednio wspierają osiągnięcie celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ogrzewania i chłodzenia, określonego w art. 24 dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii. Na przykład zmieniona definicja efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego (art. 2 pkt 42 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej) bezpośrednio wspierałaby wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w systemie ciepłowniczym i chłodniczym. I odwrotnie, te cele częściowe przyczyniłyby się do osiągnięcia celów w zakresie efektywności energetycznej określonych w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej.

Ponadto środki planowania dla sektora ogrzewania i chłodzenia w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej zostaną zsynchronizowane z harmonogramem krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Ułatwia to osiągnięcie większej spójności między krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu, kompleksowymi ocenami i ocenami potencjału energii ze źródeł odnawialnych oraz wykorzystania ciepła odpadowego i chłodu

energetycznej budynków, będzie stanowić istotny wkład w osiągnięcie celu w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030.

²⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, PE/48/2018/REV/1, Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82.

²⁵ SWD(2021) 623, załącznik M.

odpadowego w sektorze ogrzewania i chłodzenia zgodnie z art. 15 ust. 7 dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii.

Szczegóły dotyczące sprawozdawczości w zakresie różnych przepisów dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej określono w rozporządzeniu w sprawie zarządzania unią energetyczną (rozporządzenie (UE) 2018/1999²⁶). Na mocy tego rozporządzenia każde państwo członkowskie jest zobowiązane do opracowania dziesięcioletniego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu na lata 2021–2030, w którym przedstawi, w jaki sposób zamierza przyczynić się m.in. do osiągnięcia celu w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. Rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną zawiera również szczegółowe wymogi dotyczące ustalania celów w zakresie efektywności energetycznej, obowiązków sprawozdawczych, monitorowania postępów oraz działań naprawczych, które należy podjąć w przypadku niewystarczających ambicji i postępów. Konieczne będzie przeanalizowanie skutków zmian wprowadzonych w niniejszej dyrektywie, co może wymagać późniejszej zmiany rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną w celu zapewnienia spójności między tymi dwoma aktami prawnymi. Nowe przepisy, w szczególności dotyczące ustalania krajowych wkładów indykatorywnych, mechanizmów wypełniania luk oraz obowiązków sprawozdawczych, powinny zostać przeniesione do rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną, po jego zmianie, i ujednolicone, aby uniknąć nakładania się wymogów. Niektóre przepisy rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną mogą również wymagać ponownej oceny w świetle zmian proponowanych w niniejszej dyrektywie.

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej współdziała z innymi przepisami dotyczącymi efektywności energetycznej, tj. dyrektywą w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, unijną dyrektywą w sprawie ekoprojektu, unijnymi rozporządzeniami w sprawie etykietowania energetycznego i etykietowania opon²⁷. Instrumenty te określają minimalne normy efektywności, ale nie wymagają żadnego przyspieszenia tempa wymiany ani wyboru bardziej efektywnych rozwiązań powyżej minimum. Główne mechanizmy, jakimi dysponują państwa członkowskie w celu zwiększenia oszczędności energii powyżej naturalnego poziomu, tak aby spełnić wymogi dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, to stymulowanie wymiany urządzeń nieefektywnych energetycznie oraz zachęcanie do dokonywania bardziej efektywnych wyborów. Każdy z tych instrumentów dotyczy innych aspektów efektywności energetycznej, ale ostatecznie prowadzi do tego samego celu, tj. do poprawy efektywności energetycznej i osiągnięcia ogólnego celu Unii w zakresie efektywności energetycznej. W innych obszarach dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej uzupełnia inne akty prawne w celu zwiększenia nacisku na efektywność energetyczną, a tym samym zwiększenia ogólnej wielkości oszczędności energii, np. środki dotyczące zamówień publicznych, sieci energetycznych oraz ogrzewania i chłodzenia.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

²⁶ Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1.

²⁷ SWD(2021) 623, załącznik M.

Zmiany struktury politycznej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej wpływają na istniejące i planowane polityki i środki, w tym mechanizmy i środki cenowe i pozacenowe. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej, która dotyczy istniejących barier rynkowych utrudniających efektywność energetyczną, idzie w parze z wprowadzeniem handlu uprawnieniami do emisji dla paliw stosowanych w budynkach, co skróci czas zwrotu inwestycji w efektywność energetyczną i wzmocni uzasadnienie biznesowe dla środków w zakresie efektywności energetycznej w całej Unii. W planie w zakresie celów klimatycznych wykazano, że połączenie interwencji regulacyjnej i ustalanie opłat za emisję gazów cieplarnianych jest konieczne, aby zapewnić najbardziej opłacalną drogę do osiągnięcia celu zakładającego redukcję emisji gazów cieplarnianych o 55 %. Znalezienie równowagi między ustalaniem opłat za emisję gazów cieplarnianych a polityką regulacyjną ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia ambitniejszego celu klimatycznego w sposób efektywny kosztowo przy jednoczesnym złagodzeniu wszelkich skutków przenoszenia kosztów emisji dwutlenku węgla, w szczególności na odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych. Jednocześnie handel uprawnieniami do emisji wygeneruje dodatkowe dochody z aukcji uprawnień do emisji, które mogą być redystrybuowane pomiędzy państwami członkowskimi oraz w obrębie państw członkowskich w celu wsparcia znajdujących się w trudnej sytuacji i dotkniętych ubóstwem energetycznym użytkowników końcowych w opłacaniu rachunków i przeprowadzaniu renowacji budynków.

W pakiecie „Gotowi na 55” zbierane są odpowiednie instrumenty polityczne, które mogą przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim jest redukcja emisji gazów cieplarnianych o 55 %, i ma on pozwolić osiągnąć to w sposób spójny i proporcjonalny do innych odpowiednich rozporządzeń i dyrektyw. Dotyczy to w szczególności dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii II, unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS), rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego (rozporządzenia ESR), rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF), dyrektywy w sprawie opodatkowania energii i rozporządzenia w sprawie norm emisji CO₂ dla pojazdów. Uznano, że spójność między poszczególnymi inicjatywami w ramach pakietu „Gotowi na 55” ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia, aby poszczególne instrumenty polityki w ramach pakietu, w tym dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej, jak najskuteczniej przyczyniły się do osiągnięcia bardziej ambitnego celu klimatycznego, który zakłada redukcję emisji o 55 %. Te unijne działania polityczne przyczyniają się do osiągnięcia celów dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, w szczególności w odniesieniu do celu w zakresie efektywności energetycznej. Cele i środki przewidziane w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej zapewnią osiągnięcie silniejszych powiązań i synergii z pozostałymi politykami Unii²⁸.

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej zawiera istotne powiązania z dyrektywą w sprawie odnawialnych źródeł energii, w szczególności w odniesieniu do ogrzewania i chłodzenia, ponieważ obie te dyrektywy pomagają również w osiągnięciu celów strategii dotyczącej integracji systemu energetycznego. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej ustanawia wzmocnione ramy dotyczące planowania w zakresie określania potencjału efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych w odniesieniu do ogrzewania i chłodzenia i zobowiązuje państwa członkowskie do wdrożenia polityk i środków w celu wykorzystania tego potencjału. Te polityki i środki bezpośrednio wspierają

28

SWD(2021) 623, załącznik M.

osiągnięcie celu w zakresie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ogrzewania i chłodzenia, określonego w art. 23 dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii. I odwrotnie, cele te przyczyniłyby się do osiągnięcia celów w zakresie efektywności energetycznej określonych w art. 23 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, jak również w całej dyrektywie.

W ramach systemu EU ETS ustanowiono pułap emisji gazów cieplarnianych, który jest stopniowo obniżany. W rozporządzeniu ESR określono wiążące roczne cele w zakresie emisji gazów cieplarnianych dla państw członkowskich, ukierunkowane na emisje gazów cieplarnianych z sektorów nieobjętych EU ETS, w tym z budynków, transportu i rolnictwa. Rozporządzenie ESR przyczynia się do szerszego przestrzegania dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, w szczególności obowiązku oszczędności energii. Zawarty w obowiązku oszczędności energii wymóg dodatkowości stanowi dla państw członkowskich zachętę do wdrażania krajowych polityk i środków, które wykraczają poza wymogi minimalne dotyczące charakterystyki energetycznej ustanowione na szczeblu unijnym (np. bardziej rygorystyczne krajowe kodeksy budowlane i programy zachęcające do korzystania z urządzeń wyższej klasy). Środki cenowe, takie jak EU ETS²⁹ i dyrektywa w sprawie opodatkowania energii³⁰, zwiększają atrakcyjność finansową inwestycji w efektywność energetyczną, ale nie eliminują barier rynkowych, które obniżają poziom inwestycji. Stanowią one zatem uzupełnienie prawodawstwa dotyczącego efektywności energetycznej, ale go nie zastępują.

Zanim wszystkie środki i cele zaproponowane w ramach pakietu „Gotowi na 55” zaczną w pełni obowiązywać i uniezależnią obywateli Unii od paliw kopalnych oraz uchronią ich przed rosnącymi kosztami energii, niektóre działania mogą wywołać w okresie przejściowym znaczące efekty dystrybucyjne. Oczekuje się, że rozszerzenie systemu EU ETS na sektory budynków i transportu spowoduje wzrost cen energii, ponieważ dostawcy paliw prawdopodobnie przeniosą koszty emisji dwutlenku węgla na odbiorców energii, co może wpłynąć na odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych zależnych od paliw kopalnych lub osób zagrożonych ubóstwem energetycznym. Ukierunkowane środki ułatwią transformację zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym. W pakiecie „Gotowi na 55” zaproponowano konkretne środki w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej oraz nowy instrument finansowania oparty na dochodach z nowego ETS, aby złagodzić wpływ wyższych kosztów ponoszonych przez konsumentów w wyniku wprowadzenia opłat za emisję gazów cieplarnianych w sektorze transportu drogowego i sektorze budowlanym. Należy koniecznie zapewnić, aby inwestycje w efektywność energetyczną były dokonywane na rzecz grup społecznych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. W złagodzeniu tych skutków pomóc mogą środki wspierające ukierunkowane na wzmocnienie obowiązku oszczędności energii oraz wzmocnienie pozycji i ochrony odbiorców wrażliwych, gospodarstw domowych dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania

²⁹ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE.

³⁰ Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, Dz.U. L 283 z 31.10.2003, s. 51.

socjalne. W uporaniu się z ewentualnymi negatywnymi skutkami społecznymi pomoże – w sposób skuteczny i zgodnie z zasadami solidarności – połączony efekt środków proponowanych w ramach dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej oraz nowego narzędzia finansowania opartego na dochodach z handlu uprawnieniami do emisji w nowych sektorach. Państwa członkowskie będą mogły nadal wykorzystywać dochody z EU ETS, w tym z handlu uprawnieniami do emisji w nowych sektorach, do finansowania środków mających na celu poprawę efektywności energetycznej, systemów ciepłowniczych i izolacji lub w celu zapewnienia wsparcia finansowego dla gospodarstw domowych o niższych i średnich dochodach.

Aby zaradzić skutkom społecznym wynikłym z handlu uprawnieniami do emisji w dwóch nowych sektorach: budowlanym i transportu drogowego, powstaje Społeczny Fundusz Klimatyczny („fundusz”). Aby zapewnić możliwość pokrycia z budżetu Unii dodatkowych wydatków na fundusz, Komisja przedkłada równolegle do funduszu wnioski w sprawie zmiany zarówno rozporządzenia w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027, jak i decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053 („decyzja w sprawie zasobów własnych”). W szczególności część dochodów z handlu uprawnieniami do emisji dotyczącego transportu drogowego i budynków zasili budżet Unii. Fundusz powinien zapewniać państwom członkowskim finansowanie w celu wspierania ich środków i inwestycji mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej budynków, poprawę efektywności energetycznej, renowację budynków oraz obniżenie emisyjności ogrzewania i chłodzenia budynków, w tym integrację produkcji energii z odnawialnych źródeł energii, a także finansowanie mobilności bezemisyjnej i niskoemisyjnej. Państwa członkowskie mogłyby również rozważyć tymczasowe bezpośrednie wsparcie dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji połączone z inwestycjami przyspieszającymi dalsze zmiany strukturalne.

Ponadto zgodnie ze strategią „Fala renowacji” unijne wsparcie finansowe na rzecz efektywności energetycznej i inwestycji w renowację budynków, które pomogą w rozwiązaniu problemu ubóstwa energetycznego lub mu zapobiegają, jest obecne w szeregu nowych i istniejących programów wieloletnich ram finansowych i instrumentu Next Generation EU.

Innym istotnym źródłem finansowania inwestycji w efektywność energetyczną jest Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, w ramach którego państwa członkowskie będą mogły uzyskać łącznie 672,5 mld EUR w formie dotacji i pożyczek. W ramach ogólnego celu, jakim jest przeznaczenie 37 % środków z RRF na działania w dziedzinie klimatu, państwa członkowskie planują przeznaczyć znaczne kwoty na inwestycje w renowację budynków, zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej oraz gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym.

Fundusze polityki spójności, w ramach ogólnego celu klimatycznego wynoszącego 30 % oraz poprzez koncentrację tematyczną na celu polityki nr 2, będą nadal przeznaczać znaczną część budżetu Unii na inwestycje w efektywność energetyczną i renowację budynków, natomiast InvestEU, poprzez specjalne instrumenty finansowe i pomoc techniczną, a w szczególności instrument ELENA, uruchomi na dużą skalę inwestycje prywatne i publiczne w państwach członkowskich.

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, którego całkowity budżet wynosi 17,5 mld EUR, będzie wykorzystywany do zmniejszania kosztów społecznych i gospodarczych wynikających z przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu, w tym poprzez inwestycje w efektywność energetyczną i renowację budynków, które przyniosą podwójną korzyść w

postaci tworzenia lokalnych miejsc pracy i trwałego rozwiązania problemu ubóstwa energetycznego.

Ponadto finansowanie ze środków centralnie zarządzanych programów, takich jak program LIFE lub „Horyzont Europa”, będzie ukierunkowane przede wszystkim na sprawiedliwą transformację ekologiczną, zgodnie z celami programów szczegółowych i ich charakterem, tj. będzie ukierunkowane na innowacje technologiczne i rynkowe oraz rozwój najlepszych praktyk dotyczących realizacji polityki w zakresie efektywności energetycznej. Unijne przepisy dotyczące emisji CO₂ przez pojazdy drogowe nakładają na producentów obowiązek zmniejszenia średniej emisji CO₂ z rury wydechowej sprzedawanych przez nich nowych pojazdów. Wprowadzono przepisy dotyczące pojazdów ciężkich oraz samochodów osobowych i lekkich pojazdów użytkowych³¹. Zgodnie z tym przepisami producenci muszą albo zastosować rozwiązania technologiczne w celu poprawy efektywności energetycznej pojazdów (np. zmniejszyć ich opór aerodynamiczny lub opór toczenia lub zwiększyć wydajność mechanizmu napędowego), albo wykorzystać źródło energii emitujące mniej CO₂ podczas pracy. Przejście na w pełni elektryczne mechanizmy napędowe pozwala uniknąć strat energii występujących w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania i wiąże się z wielokrotnie mniejszym użyciem energii końcowej na km. Spadek zużycia energii w sektorze transportu w następstwie wprowadzenia przepisów dotyczących emisji CO₂ przez pojazdy odzwierciedlono w kwantyfikacji ogólnego celu UE w zakresie efektywności energetycznej. Dzięki dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej powstaną synergie ze środkami w ramach kompleksowej strategii na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności. Chociaż dyrektywa pozostawia państwom członkowskim pełną elastyczność i swobodę w wyborze środków służących zmniejszeniu zużycia energii w transporcie, zachęci do stosowania środków w zakresie efektywności energetycznej w sektorze transportu. Dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej uzupełnia również plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym. Projektowanie produktów i infrastruktury z myślą o dłuższej eksploatacji lub ponowne użycie i recykling surowców prowadzą do niższego zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych w całym cyklu życia produktów i elementów infrastruktury. W strategii „Fala Renowacji” położono nacisk na zapewnienie, aby budynki w Europie były bardziej efektywne energetycznie, odpowiadały za mniej emisji w całym cyklu życia i były bardziej zrównoważone. Zasady gospodarki o obiegu zamkniętym mogą pomóc w ograniczeniu zanieczyszczeń i emisji gazów cieplarnianych związanych z materiałami powstających podczas renowacji budynków.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę wniosku stanowi art. 194 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, stanowiący podstawę prawną środków w dziedzinie energii. Proponowane środki mają na celu poprawę efektywności energetycznej we wszystkich sektorach i w całym łańcuchu energetycznym, a zatem służą realizacji jednego z celów wymienionych w art. 194, a mianowicie propagowania efektywności energetycznej i oszczędności energii zgodnie z art.

³¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/631 z dnia 17 kwietnia 2019 r. określające normy emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych.

194 ust. 1 lit. c). Ponieważ Traktat zawiera konkretną podstawę prawną dotyczącą energii, należy z niej skorzystać.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Niniejszy wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości, ponieważ Unia nie ma wyłącznych kompetencji w zakresie polityki energetycznej. Wniosek opiera się na rosnącym znaczeniu efektywności energetycznej jako wyzwania politycznego i gospodarczego i jej ścisłym związku z obszarami bezpieczeństwa dostaw energii, zmiany klimatu, rynku wewnętrznego oraz rozwoju gospodarczego i społecznego.

Konieczność działań na poziomie UE

Działanie na poziomie UE jest zatem uzasadnione na podstawie zasady pomocniczości zgodnie z art. 191 TFUE, ponieważ koordynacja na szczeblu europejskim faktycznie zwiększa bezpieczeństwo energetyczne oraz przynosi większe korzyści dla środowiska i klimatu. Podstawowe problemy powodujące niedostateczną oszczędność energii (w porównaniu z poziomem optymalnym z perspektywy społeczeństwa) są takie same w całej UE i występują wszędzie³².

Działanie na poziomie Unii jest konieczne, aby zapewnić wkład państw członkowskich w realizację wiążącego celu unijnego w zakresie efektywności energetycznej oraz aby cel ten został osiągnięty wspólnie i w sposób racjonalny pod względem kosztów. Wymaga się, aby państwa członkowskie określiły własne poziomy ambicji, w tym trajektorie odpowiadające sytuacji i kontekstowi w danym kraju. Charakter instrumentu oraz fakt, że cel w zakresie efektywności energetycznej nie jest wiążący na szczeblu krajowym, są zgodne z zasadą pomocniczości. Dzięki uwzględnieniu krajowego kontekstu i specyfiki państwa członkowskie zachowają ten sam poziom elastyczności w zakresie wyboru kombinacji środków z różnych dziedzin polityki, sektorów oraz podejścia służącego osiągnięciu wymaganych oszczędności energii do 2030 r.

Ze względu na ambitniejszy cel klimatyczny działanie Unii uzupełni i wzmocni krajowe i lokalne działania na rzecz zwiększania starań dotyczących efektywności energetycznej. Rozporządzenie w sprawie zarządzania unią energetyczną przewiduje już obowiązek działania Komisji w przypadku braku ambicji państw członkowskich w zakresie osiągnięcia celów Unii, de facto uznając w ten sposób formalnie kluczową rolę działań Unii w tym kontekście, a działanie UE jest tym samym uzasadnione pod względem zasady pomocniczości zgodnie z art. 191 TFUE.

Podstawowe problemy powodujące niedostateczną oszczędność energii (w porównaniu z poziomem optymalnym z perspektywy społeczeństwa) są takie same w całej Unii i występują wszędzie. W perspektywie zewnętrznych kosztów zużycia energii (np. emisja gazów cieplarnianych, emisja czynników zanieczyszczenia powietrza, bezpieczeństwo energetyczne) działania na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej i zmniejszenia zużycia energii prawdopodobnie będą prowadziły do korzyści wykraczających poza granice państw. W przypadku problemów transgranicznych jest mało prawdopodobne, aby działanie państwa członkowskiego prowadziło do optymalnych rezultatów. Ze względu na istnienie wyższego

³² SWD(2021) 623, sekcja 2.

celu klimatycznego, który wymaga wyższego celu w zakresie efektywności energetycznej, działanie Unii musi uzupełniać i wzmacniać krajowe i lokalne działania.

Oprócz tego charakter instrumentu oraz fakt, że cel w zakresie efektywności energetycznej nie jest wiążący na szczeblu krajowym, są zgodne z zasadą pomocniczości. Państwa członkowskie zachowują ten sam poziom elastyczności w zakresie wyboru kombinacji środków z różnych dziedzin polityki, sektorów oraz podejścia służącego osiągnięciu wymaganych oszczędności energii do 2030 r. dzięki uwzględnieniu kontekstu i specyfiki krajowej. Energia jest jednak obszarem polityki związanym z dużymi potrzebami inwestycyjnymi.

Skoordynowane podejście na szczeblu Unii może zapewniać zaufanie, wiarygodność i ciągłość, zwiększając prawdopodobieństwo, że różne podmioty będą inwestowały i angażowały się w ten obszar. Polityki na szczeblu Unii mogą też zapewnić sprawiedliwą i uczciwą transformację w krajach i regionach o gospodarkach, które mogą zostać w istotny sposób dotknięte zmianami w strukturze przemysłowej lub zatrudnienia na skutek transformacji energetycznej w kierunku obniżenia emisyjności.

Skoordynowane działanie na szczeblu unijnym umożliwia ponadto lepsze uwzględnienie różnych zdolności działania poszczególnych państw członkowskich. Koszt zewnętrzny powstaje, gdy produkcja lub konsumpcja dobra lub towaru nakłada koszt (skutek negatywny) na stronę trzecią.

Unijna wartość dodana

Polityki w zakresie efektywności energetycznej stanowią kluczowy mechanizm redukcji emisji gazów cieplarnianych, który przyczynia się do zapewnienia korzyści dla środowiska, korzyści gospodarczych i społecznych, takich jak lepsza jakość powietrza, mniejsze rachunki za energię i lepsze zdrowie. Cele Unii w zakresie klimatu i energii na 2030 r. to cele zbiorowe. W tym zakresie skoordynowane polityki Unii mają większą szansę na przekształcenie Unii w kontynent neutralny dla klimatu do 2050 r. Wspólne podejście to najskuteczniejsza metoda zapewnienia wypełnienia zobowiązań międzynarodowych.

Konkretne działania w celu ograniczenia zużycia energii należy podejmować na szczeblu państw członkowskich. Potrzebne są jednak na szczeblu Unii skuteczne ramy dla tych działań. Skoordynowane i zharmonizowane podejście na szczeblu Unii umożliwi i wzmocni działania państw członkowskich i zapewni cztery podstawowe wolności. Wspólne podejście Unii pomoże na przykład stworzyć większe rynki dla europejskich dostawców, pracowników i towarów i zapewnić obowiązywanie tych samych obowiązków i reguł. Ochroni to i wzmocni konkurencję. Wspólne podejście na szczeblu Unii pozwoli konsumentom korzystać z tych samych podstawowych praw oraz uzyskiwać w całej Unii porównywalne i rozpoznawalne informacje. Wspólne unijne podejście do efektywności energetycznej umożliwi zajęcie się konkretnymi wspólnymi wyzwaniami, takim jak potrzeba ograniczenia ubóstwa energetycznego.

Doświadczenie z wdrażania dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej pokazało, że posiadanie wspólnych ram unijnych jest sprawiedliwe społecznie, zmniejsza koszty, zwiększa korzyści z rynku wewnętrznego i umożliwia krajowym decydentom uczenie się od siebie nawzajem. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej skutecznie uzupełnia i wzmacnia pozostałe działania krajowe i unijne. Polityka przyjęta na szczeblu Unii odzwierciedla ściśle wzajemne powiązanie między obszarami polityki dotyczącymi zmiany klimatu, bezpieczeństwa dostaw energii, zrównoważonego rozwoju, środowiska, rynku

wewnętrznego, rozwoju społecznego i gospodarczego. Przy podejmowaniu decyzji dotyczących polityki i działań oraz przy ich wdrażaniu można zatem uwzględnić ich oddziaływanie na jednolity rynek w zakresie wzrostu, inwestycji i tworzenia miejsc pracy. Podejście takie wspierała grupa zadaniowa mobilizująca starania państw członkowskich w celu osiągnięcia celów w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r., która wezwała do utworzenia silnych, ukierunkowanych i wspólnych ram polityki w zakresie efektywności energetycznej, aby przyciągnąć niezbędne inwestycje i zapewnić osiągnięcie oszczędności energii w sposób sprawiedliwy i uczciwy.

Jednolity rynek Unii działa ponadto jako silny czynnik napędzający oszczędność kosztową przy osiąganiu redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Wspólne działanie Unii zapewni zbiorowe osiągnięcie celów polityki przy poniesieniu najniższych możliwych kosztów. Dlatego też, w dążeniu do osiągnięcia celów ogólnych w sposób zbiorczy, skoordynowane działania na poziomie Unii mogą zapewnić możliwość podejmowania starań na poziomie krajowym i wspierać te starania poprzez zagwarantowanie bardziej zharmonizowanego podejścia, sprzyjanie tworzeniu rynków skali dla europejskich dostawców i zapewnienie nałożenia na nich tych samych obowiązków i objęcia ich tymi samymi przepisami.

Ramy na poziomie Unii zagwarantują również inwestorom większą poziom pewności. Dostarczą one ogólny impuls na całym jednolitym rynku do inwestowania w bardziej energooszczędne produkty dowolnego rodzaju. Wyznaczenie celów unijnych i krajowych pozwala jednoznacznie określić skalę działań, jakie trzeba będzie podjąć w obszarze efektywności energetycznej, a także ułatwia ustalenie wielkości rynku energooszczędnych produktów i usług. Zasygnalizuje to dostawcom i producentom konieczność położenia większego nacisku na rozwój produktów w tym kierunku.

Osiągnięcie celów w zakresie efektywności energetycznej przy jednoczesnym wzmocnieniu pozycji konsumentów wiąże się z koniecznością dysponowania wiarygodnymi, precyzyjnymi i zrozumiałymi informacjami na temat zużycia energii i powiązanych kosztów oraz łatwym dostępem do konkurencyjnego rynku materiałów budowlanych do wznoszenia budynków (okna, materiały izolacyjne itp.), rozwiązań grzewczych i chłodniczych oraz innych produktów przyczyniających się do poprawy efektywności energetycznej.

Konieczne jest podejmowanie działań sektorowych ukierunkowanych np. na sektor ogrzewania i chłodzenia, aby zapewnić zwrócenie należytej uwagi na sektory, w których należy doprowadzić do największej redukcji emisji gazów cieplarnianych. Zharmonizowane planowanie zapewnia porównywalną jakość krajowych polityk i środków. Gwarantuje ponadto dostępność uporządkowanych informacji na temat celów i planów sektorowych państw członkowskich, co ułatwia państwom członkowskim i uczestnikom rynku planowanie swoich działań. W przypadku ogrzewania i chłodzenia zharmonizowane planowanie sprzyja zapewnieniu dostępności odpowiedniego rynku dzięki stosowaniu wspólnych norm w odniesieniu do dostawców sprzętu stosowanego w systemach ciepłowniczych i sprzętu do kogeneracji o wysokiej efektywności energetycznej, aby obniżyć koszty i zmotywować ich do wprowadzania innowacji i udoskonalania swojej oferty.

Podjęcie działań na poziomie Unii pozwala przezwyciężyć szereg barier dla inwestycji publicznych i prywatnych, rozwiązać problem braku koordynacji działań między różnymi organami zatwierdzającymi na szczeblu krajowym oraz stymulować zwiększanie potencjału administracyjnego w zakresie wdrażania transgranicznych projektów i systemów wsparcia.

Chociaż w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej zasadniczo wyznaczono ogólny cel w zakresie efektywności energetycznej, odpowiedzialność za podjęcie większości działań

koniecznych do osiągnięcia tego celu spoczywa na państwach członkowskich. Stosowanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” zapewnia państwom członkowskim pewną dozę elastyczności w tym zakresie. Mimo że w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej ustanowiono wiążące cele w zakresie efektywności energetycznej na poziomie Unii, nie przewidziano w niej wiążących celów na poziomie krajowym w perspektywie do 2020 r. i 2030 r. Państwa członkowskie powinny ustalić wielkość swojego wkładu we wspólne dążenie do osiągnięcia unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej, biorąc pod uwagę wzór przedstawiony w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej. Obowiązek osiągnięcia celu dotyczącego ograniczenia zużycia energii w sektorze publicznym w skali rocznej zagwarantuje, że sektor publiczny będzie stanowił wzór do naśladowania w tym zakresie, natomiast państwa członkowskie zachowają pełną elastyczność w kwestii wyboru środków poprawy efektywności energetycznej stosowanych w celu osiągnięcia wymaganego poziomu ograniczenia zużycia energii końcowej. Ponadto dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej będzie nadal stanowiła źródło rocznego wskaźnika renowacji powiązanego z obowiązkiem dokonywania renowacji powierzchni pomieszczeń budynków. Zakres tego obowiązku rozszerzono na budynki będące własnością wszystkich instytucji publicznych na terytorium państwa członkowskiego. Obowiązek ten zagwarantuje dalsze odgrywanie przez państwa członkowskie roli wzoru do naśladowania w tej dziedzinie, na przykład dzięki modernizowaniu elementów istotnych z punktu widzenia charakterystyki energetycznej budynków, nie pozbawiając ich jednocześnie elastyczności w kwestii wyboru środków, za pomocą których zamierzają dokonać takiej modernizacji. Ponadto dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej zapewni ramy niezbędne do zagwarantowania bardzo dobrej charakterystyki energetycznej produktów, usług, robót budowlanych i budynków kupowanych przez instytucje publiczne, a także umożliwi – w stosownych przypadkach – rozważenie kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem, kwestii społecznych i środowiskowych oraz kwestii odnoszących się do gospodarki o obiegu zamkniętym. Zharmonizowane podejście obejmujące branie pod uwagę aspektów związanych z efektywnością energetyczną w postępowaniach o udzielenie zamówienia przyczyni się do zachowania konkurencji oraz do zapewnienia długoterminowych i racjonalnych pod względem kosztów oszczędności energii i umożliwi dalsze funkcjonowanie rynków skali. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej doprowadzi do zwiększenia oszczędności energii dzięki podwyższeniu wskaźnika oszczędności energii. Państwa członkowskie powinny kontynuować działania na rzecz uzyskania nowych oszczędności energii w skali roku poprzez stosowanie środków z dziedziny polityki we wszystkich sektorach. Ponieważ obowiązek oszczędności energii stanowi skuteczny środek poprawy efektywności energetycznej w różnych sektorach, uznaje się go również za skuteczne narzędzie wspierania państw członkowskich w łagodzeniu ubóstwa energetycznego. Tym samym nałożenie na państwa członkowskie obowiązku oszczędności energii sprawi, że będą one zobligowane do osiągnięcia indywidualnie obliczonego udziału w łącznych oszczędnościach energii wymaganych względem odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz – w stosownych przypadkach – osób zajmujących mieszkania socjalne. Stosowanie zharmonizowanego podejścia może przyczynić się do zagwarantowania wszystkim obywatelom Unii sprawiedliwej transformacji energetycznej. Obowiązek oszczędności energii pozwala państwom członkowskim zachować pełną elastyczność w kwestii wyboru rodzaju środków z dziedziny polityki, a także ich skali, zakresu i treści. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej zapewni wszystkim obywatelom Unii taki sam poziom podstawowych praw wynikających z umowy w kwestiach dotyczących ogrzewania, chłodzenia i zaopatrzenia w ciepłą wodę użytkową. Choć transpozycja dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej będzie wiązała się z koniecznością wdrożenia określonych podstawowych praw wynikających z umowy z odbiorcami, nie będzie to skutkowało ograniczeniem kompetencji organów krajowych.

Należy również zapewnić równe warunki działania w całej UE, jeżeli chodzi o działania w zakresie udzielania konsumentom informacji i podnoszenia poziomu ich świadomości. Państwa członkowskie są zobowiązane wdrożyć odpowiednie środki, przy czym dysponują swobodą uznania w kwestii ich konkretnej struktury. Ogólnounijne skutki kryzysu gospodarczego i zdrowotnego świadczą o konieczności stosowania zharmonizowanego podejścia również po to, aby wzmocnić pozycję odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych oraz osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, a także zapewnić ich ochronę.

Aby zagwarantować taki sam poziom ochrony i upodmiotowienia, w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej ustanowiono wymóg wdrożenia i sfinansowania środków poprawy efektywności energetycznej przede wszystkim wśród takich osób, co ułatwi również państwom członkowskim złagodzenie efektów dystrybucyjnych. Sieć ekspertów, która powinna zostać ustanowiona we wszystkich państwach członkowskich, przyczyni się do usprawnienia działań państw członkowskich w tym obszarze. Choć w dyrektywie przewidziano wymóg przeprowadzania obowiązkowych audytów energetycznych w odniesieniu do dużych przedsiębiorstw, ponieważ może się to wiązać z istotnymi oszczędnościami energii, państwa członkowskie dysponują elastycznością, jeżeli chodzi o opracowywanie programów zachęcających MŚP do poddawania się takim audytom. Jeżeli chodzi o sektor ogrzewania i chłodzenia, państwa członkowskie zachowują uprawnienia do przeprowadzania kompleksowej oceny potencjału w zakresie wysokosprawnej kogeneracji i efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego i mogą udzielać zwolnień w obszarze odzysku ciepła odpadowego przy wykorzystaniu wysokosprawnej kogeneracji lub poprzez zaopatrywanie sieci ciepłowniczej lub chłodniczej w energię. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej zapewni wszystkim państwom członkowskim możliwość przyjmowania środków i procedur służących propagowaniu instalacji kogeneracyjnych. Aby wnieść wkład w tworzenie jednolitego rynku, wszystkie państwa członkowskie, krajowe organy regulacyjne oraz operatorzy systemu przesyłowego i dystrybucyjnego powinni stosować zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” i usunąć wszystkie bariery regulacyjne, techniczne i nieregulacyjne, aby doprowadzić do poprawy efektywności energetycznej sieci energetycznych. Rozwijanie rynku usług energetycznych w celu zapewnienia dostępności zarówno popytu na usługi energetyczne, jak i podaży tych usług pozostanie kwestią leżącą w gestii państw członkowskich. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej nie pozbawi państw członkowskich elastyczności w zakresie podejmowania działań służących identyfikowaniu i eliminowaniu barier regulacyjnych i nieregulacyjnych utrudniających uzyskanie poprawy efektywności energetycznej. Państwa członkowskie i regiony byłyby zachęcane do wykorzystywania w pełni funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz innych instrumentów finansowania w celu stymulowania inwestycji w środki służące poprawie efektywności energetycznej, złagodzeniu ubóstwa energetycznego i ograniczaniu wszelkich efektów dystrybucyjnych wywierających wpływ na odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych, jak również na osoby dotknięte ubóstwem energetycznym i osoby zajmujące mieszkania socjalne.

Wniosek jest zatem zgodny z zasadą pomocniczości.

- **Proporcjonalność**

Na podstawie oceny skutków³³ towarzyszącej niniejszemu wnioskowi i zgodnie z zasadą proporcjonalności można stwierdzić, że proponowane zmiany zasadniczo nie wykraczają poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia celów związanych z większymi ambicjami w obszarze efektywności energetycznej w kontekście podwyższenia celu klimatycznego na 2030 r. Jeżeli chodzi o cele w zakresie efektywności energetycznej, zmiany są proporcjonalne, biorąc pod uwagę wymagany unijny poziom ambicji ustalony zgodnie z zaproponowanym w planie w zakresie celów klimatycznych ambitniejszym celem klimatycznym zakładającym zredukowanie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55 %. Szereg wprowadzonych zmian wiąże się z wyznaczeniem konkretnych celów dla organów administracji publicznej i nałożeniem na te organy konkretnych obowiązków, aby osiągnąć oszczędności energii w określonych obszarach – sektorze publicznym i obszarze ubóstwa energetycznego, co należy zasadniczo uznać za proporcjonalne. Jeżeli chodzi o wprowadzenie obowiązku oszczędności energii dla sektora publicznego, definicję instytucji publicznych zawarto w dyrektywie 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych (instytucje zamawiające). Państwa członkowskie byłyby zobowiązane do ustanowienia wspólnie z instytucjami publicznymi bazy danych dotyczącej rocznego zużycia energii przez te instytucje. Proponowany obowiązek ograniczenia zużycia energii zapewnia państwom członkowskim dużą dozę elastyczności w kwestii obszarów, w których należałoby uzyskać oszczędności energii, oraz sposobu uzyskania tych oszczędności. Po uwzględnieniu kosztów i korzyści wynikających z wdrożenia środków na rzecz oszczędności należy stwierdzić, że działania w tym zakresie są skuteczne i że nie można uznać ich za nadmierne. Celem wniosku jest również odniesienie się do kwestii skutków dystrybucyjnych wynikających z rozszerzenia systemu handlu uprawnieniami do emisji na sektor budowlany i sektor transportu. W szczególności ustanowienie definicji i obowiązków w odniesieniu do sektora ogrzewania i chłodzenia należałoby uznać za proporcjonalne do uzyskania dodatkowych oszczędności energii i zapewnienia synergii z pozostałymi instrumentami, które można by wdrożyć w tym sektorze. Proporcjonalność dodatkowych wymogów w zakresie monitorowania i sprawozdawczości zależy od równowagi między wzrostem kosztów a oszczędnościami uzyskiwanymi dzięki lepszemu zrozumieniu wpływu poszczególnych środków.

Poziom nałożonych ograniczeń jest zatem proporcjonalny do celu.

- **Wybór instrumentu**

Wybrany instrumentem jest dyrektywa, która musi zostać wdrożona przez państwa członkowskie. Dyrektywa stanowi najodpowiedniejszy instrument, ponieważ jasno określa cele Unii, jakie należy osiągnąć, pozostawiając jednocześnie państwom członkowskim wystarczająco dużo swobody, aby umożliwić im wdrożenie dyrektywy w sposób dostosowany do ich specyficznych uwarunkowań krajowych.

We wniosku zaproponowano zarówno ujednolicenie dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, jak i wprowadzenie w niej zmian. W kontekście społeczeństwa obywatelskiego w Europie Komisja przywiązuje wielką wagę do uproszczenia i uporządkowania prawa Unii, tak aby stało się ono bardziej przejrzyste i dostępne dla obywateli, otwierając im w ten sposób nowe możliwości korzystania z przysługujących im

³³ SWD(2021) 623.

konkretnych uprawnień. We wniosku przewidziano dokonanie istotnej zmiany przepisów dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, która była już kilkakrotnie zmieniana.

Aby skoordynować ze sobą te dwa procesy, tj. proces wprowadzania zmian i proces ujednolicania, Komisja proponuje przyjęcie wersji przekształconej dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Zastosowanie techniki przekształcenia przyczynia się do uproszczenia przepisów Unii, ponieważ pozwala przyjąć jeden tekst legislacyjny, który jednocześnie wprowadza pożądane zmiany, ujednolica je z wcześniejszymi zmianami oraz z niezmiennymi przepisami pierwotnej wersji aktu prawnego i uchyla pierwotny akt prawny oraz wcześniejsze akty zmieniające. Dlatego przekształcona dyrektywa jest odpowiednim instrumentem i pozostaje w zgodzie z zobowiązaniem nałożonym na Komisję w pkt 46 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa³⁴. Nowy akt prawny zastąpi i uchyli wcześniejszy akt, tj. dyrektywę 2012/27/UE.

Tam, gdzie artykułom nadano nowe numery, korelacja pomiędzy starą i nową numeracją została określona w tabeli zawartej w załączniku XVI do przekształconej dyrektywy.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Ocena ex post obowiązującego prawodawstwa³⁵**

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej zachowuje swoje znaczenie, jeżeli chodzi o działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej w Unii i wnoszenie wkładu w osiągnięcie podwyższonego celu klimatycznego zakładającego zredukowanie poziomu emisji o 55 %. Wiąże się ona również z innymi korzyściami, takimi jak zmniejszenie zależności od importu energii, oraz stymuluje innowacyjność i konkurencyjność. Wyniki przeprowadzonej oceny wskazują, że zapewnienie odpowiedniego podejmowania działań w konkretnych energochłonnych obszarach przez państwa członkowskie zależy od prawidłowego wdrażania przepisów dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Z różnych badań przeprowadzonych przez Komisję, a także z dowodów przedstawionych przez zainteresowane strony³⁶, wynika, że nawet przy wykorzystaniu dostępnych obecnie technologii wciąż istnieje duże pole do dokonywania inwestycji w efektywność energetyczną oraz do uzyskania racjonalnych pod względem kosztów oszczędności w sektorach gospodarki państw członkowskich oraz w odniesieniu do ogółu społeczeństwa.

W ramach dotychczasowego scenariusza postępowania, a w jeszcze większym stopniu w wyniku niekorzystnych skutków społeczno-ekonomicznych i utraty dochodu spowodowanych kryzysem związanym z COVID-19, znaczna część tego potencjału w zakresie efektywności energetycznej i oszczędności energii pozostałaby jednak niewykorzystana m.in. z uwagi na niedoskonałości rynku i nieprawidłowości regulacyjne, które uniemożliwiają dokonywanie racjonalnych pod względem kosztów inwestycji w efektywność energetyczną i podejmowanie racjonalnych pod względem kosztów działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej. Biorąc pod uwagę znaczny potencjał w zakresie oszczędności energii,

³⁴ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

³⁵ SWD(2021) 623.

³⁶ Zob. np. https://www.eiif.org/sites/default/files/2020-12/Eiif_White%20paper_2020_REV.15.pdf

konieczne jest dalsze propagowanie działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej i usunięcie wciąż istniejących barier dla energooszczędnych zachowań, w tym dla inwestycji w energooszczędność.

Wyniki przeprowadzonej oceny wskazują na niechęć sektorów publicznych do systematycznego uwzględniania wymogów w zakresie efektywności energetycznej w postępowaniach o udzielenie zamówienia, głównie ze względu na cenę zakupu. Świadczy to o możliwości dalszego udoskonalenia i uproszczenia dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej w taki sposób, aby przyczynić się do osiągnięcia ambitniejszego celu klimatycznego oraz celów Europejskiego Zielonego Ładu. Ponadto dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej ma potencjał do tego, aby zapewnić możliwość lepszego radzenia sobie z wyzwaniami społeczno-ekonomicznymi, np. poprzez wzmocnienie pozycji odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych oraz zapewnienie im ochrony, a także poprzez łagodzenie ubóstwa energetycznego. Jeżeli chodzi o sektory przemysłu, ocena wykazała, że najistotniejszą przeszkodą będzie najprawdopodobniej fakt, że większość przedsiębiorstw nie dysponuje wystarczającą wiedzą fachową, by rozeznaczyć się w dostępnych rozwiązaniach technicznych umożliwiających uzyskanie oszczędności energii ani by rozeznaczyć się w potencjalnych korzyściach gospodarczych, jakie te rozwiązania mogłyby przynieść danemu przedsiębiorstwu.

Jeżeli chodzi o skuteczność, dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej doprowadziła do poprawy efektywności energetycznej w całej Unii dzięki wyznaczonym w niej celom (w szczególności art. 3 i 5) i wiążącym środkom (w szczególności art. 7 dotyczący obowiązku oszczędności energii), mimo że postępy w osiąganiu unijnych celów w zakresie efektywności energetycznej na 2020 r. okazały się niewystarczające. Osiągnięcie koniecznego poziomu poprawy efektywności energetycznej zależy w dużej mierze od ambicji państw członkowskich przy wyznaczaniu celów oraz od ich starań na rzecz opracowania i wdrożenia środków w zakresie efektywności energetycznej na szczeblu krajowym. Choć w dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej wyznaczono ograniczenia w zakresie zużycia energii końcowej i pierwotnej dla Unii rozumianej jako całość, a w rozporządzeniu w sprawie zarządzania unią energetyczną przewidziano dalsze środki unijne na wypadek nieosiągnięcia wyznaczonych celów, orientacyjny charakter celu nie sprzyja jego skutecznemu osiągnięciu. Art. 7 pozostaje skutecznym środkiem przyczyniającym się do uzyskiwania oszczędności energii głównie w sektorze budowlanym. Okazało się, że nałożenie obowiązków na sektor publiczny (art. 5 i 6) ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia, aby instytucje rządowe stanowiły wzór do naśladowania w zakresie propagowania efektywności energetycznej za pośrednictwem renowacji budynków i zamówień publicznych. Tego rodzaju środki wdrażano jednak na ograniczoną skalę, a szereg istniejących ograniczeń uniemożliwia pełne wykorzystanie potencjału sektora publicznego w zakresie oszczędności energii. Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej pełniła również kluczową rolę w propagowaniu przeprowadzania audytów energetycznych w całej Unii (art. 8). Nie udało się jednak wyeliminować poważnych ograniczeń w tej sferze takich jak podejmowanie działań następczych w związku z audytami i wyzwania związane ze stosowaniem definicji MŚP, a także brak wymogów i zachęt w zakresie wdrażania systemów zarządzania energią. Wymogi dotyczące ogrzewania i chłodzenia zawarte w art. 14, zwłaszcza wymóg dokonywania kompleksowych ocen, przyczyniły się do wzrostu ogólnego znaczenia problematyki ogrzewania i chłodzenia we wszystkich państwach członkowskich oraz do zwiększenia poziomu świadomości w tym zakresie. Przeprowadzona analiza wykazała jednak, że całłościowy wpływ tych wymogów był stosunkowo nieznaczny, w szczególności z uwagi na brak działań następczych w związku z ustaleniami kompleksowych ocen przeprowadzanych zgodnie z art. 14 oraz możliwość powszechnego udzielania zwolnień. Dyrektywa w sprawie

efektywności energetycznej w znacznym stopniu przyczyniła się do rozwoju rynków usług energetycznych oraz umów o poprawę efektywności energetycznej (art. 18). Nie przewyżczono jednak jeszcze wszystkich istotnych barier.

Jeżeli chodzi o efektywność, to – ogólnie rzecz biorąc – dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej przyczyniła się do uzyskania oszczędności energii w Unii w sposób racjonalny pod względem kosztów. W szeregu przepisów mających zastosowanie „warunkowo” (np. art. 5, 6, 9–11, 14) ustanowiono wymóg podjęcia działań, jeżeli byłoby to racjonalne pod względem kosztów/wykonalne ze względów ekonomicznych lub technicznych. Zapewniło to państwom członkowskim znaczną elastyczność w kwestii wyboru środków. Państwa członkowskie nie zawsze wykazywały jednak, w jaki sposób potwierdzono taką wykonalność. Nie stwierdzono żadnych przesłanek świadczących o istotnych różnicach w poziomie kosztów ponoszonych przez poszczególne państwa członkowskie w związku z większością przepisów dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej poza art. 7 (w przypadku tego artykułu koszty zależą od struktury i zakresu środka).

Jeżeli chodzi o spójność, dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej jest zasadniczo spójna z szerzej zakrojoną polityką energetyczną i klimatyczną, choć coraz większa liczba wzajemnych powiązań z przepisami w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i EU ETS wymaga należytego uproszczenia i przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy możliwości zmniejszenia obciążeń administracyjnych. Ponadto przepisy dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej należy dostosować w taki sposób, aby wspierały realizację celów w zakresie obniżania emisyjności i osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń w kontekście inicjatyw realizowanych w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

Jeżeli chodzi o unijną wartość dodaną, interwencja Unii miała kluczowe znaczenie dla uzyskania poprawy efektywności energetycznej w całej Unii. Nie ulega wątpliwości, że w przypadku niewyznaczenia celu i nieustanowienia wiążących środków na szczeblu UE, poprawy tej nie udałooby się osiągnąć na zaobserwowaną skalę. Nadal istnieje jednak pole do udoskonalenia i uproszczenia niektórych przepisów dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, aby zagwarantować, że przyczyni się ona do podjęcia koniecznych starań w związku z podwyższeniem unijnego celu klimatycznego, który zakłada obecnie zredukowanie poziomu emisji o co najmniej 55 % do 2030 r.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W dniu 3 sierpnia 2020 r. opublikowano plan oceny/wstępną ocenę skutków – dokumenty te były dostępne do dnia 21 września 2020 r.

Komisja otrzymała 189 odpowiedzi, przy czym 99 zainteresowanych stron przekazało uzupełniające oświadczenia i informacje do swoich odpowiedzi. Największą liczbę odpowiedzi przekazały stowarzyszenia przedsiębiorców (80 odpowiedzi), a w dalszej kolejności spółki (36 odpowiedzi) i organizacje pozarządowe (26 odpowiedzi). Ponadto w okresie od września do października 2020 r. zorganizowano dziewięć spotkań skierowanych do określonych grup zainteresowanych stron i poświęconych konkretnym zagadnieniom, a w dniu 10 listopada 2020 r. odbyło się posiedzenie grupy ekspertów poświęcone dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej. W okresie od dnia 17 listopada 2020 r. do dnia 9 lutego 2021 r. Komisja prowadziła również internetowe konsultacje publiczne zgodnie z przyjętymi przez Komisję przepisami dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. Ankieta wykorzystana w ramach tych konsultacji zawierała pytania wielokrotnego wyboru i pytania otwarte odnoszące się do szerokiego spektrum kwestii związanych z oceną ex post i możliwościami dokonania rewizji dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Otrzymano łącznie 344

odpowiedzi. Największą grupę respondentów stanowiły stowarzyszenia przedsiębiorców (132 odpowiedzi), osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą i spółki (92 odpowiedzi), a w dalszej kolejności organizacje pozarządowe (34 odpowiedzi). 21 respondentów przekazało odpowiedzi, występując jako indywidualni obywatele. Uzyskano odpowiedzi od 24 organów publicznych, w tym od organów krajowych z 9 państw członkowskich (Czechy, Estonia, Hiszpania, Francja, Cypr, Litwa, Niderlandy, Finlandia, Szwecja).

Zdecydowana większość zainteresowanych stron (86 % respondentów) stwierdziła, że efektywność energetyczna powinna odgrywać kluczową rolę we wspieraniu dążenia do osiągnięcia ambitniejszych celów klimatycznych na 2030 r. oraz celu zakładającego osiągnięcie neutralności Unii pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r. Zainteresowane strony zasadniczo poparły inicjatywę wzmocnienia dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej w tym względzie. Większość zainteresowanych stron (53 %) opowiedziała się za ustanawianiem wiążących celów w zakresie efektywności energetycznej, w tym również na szczeblu krajowym (47 %). Zdaniem zainteresowanych stron dodatkowe starania na rzecz poprawy efektywności energetycznej należało podjąć w sektorach budownictwa (76 %) i transportu (62 %), a w dalszej kolejności przemysłu (52 %) i technologii informacyjno-komunikacyjnych (40 %).

Opinie zainteresowanych stron wyrażone w toku konsultacji publicznych i w trakcie warsztatów zostały wzięte pod uwagę przy opracowywaniu poszczególnych wariantów strategicznych dotyczących odpowiednich obszarów polityki w ocenie skutków.

W czerwcu Komisja Europejska zorganizowała wysłuchanie z udziałem europejskich partnerów społecznych poświęcone pakietowi „Gotowi na 55”. Europejskich partnerów społecznych poproszono o podzielenie się swoimi pierwszymi reakcjami na ten pakiet oraz o wyrażenie swoich opinii na temat tego, jakie środki i mechanizmy towarzyszące można by ustanowić, aby zagwarantować, że nikt nie zostanie pominięty. Poruszono potrzebę silniejszych interakcji między Europejskim filarem praw socjalnych a Europejskim Zielonym Ładem i wyjaśniono, że cele obu wymiarów powinny być dwiema stronami tego samego medalu.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Jedynym zamówieniem mającym wyrażnie wspierać przygotowanie oceny skutków było badanie wspierające przygotowane przez grupę konsultingową COWI. Istotnych informacji dostarczyło wiele innych sprawozdań. Jeżeli chodzi o wymogi dotyczące audytów energetycznych, przeprowadzono szczegółową ocenę problemów związanych z wdrażaniem definicji zastosowanej w art. 8 ust. 4 dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej.

- **Oceny skutków**

Ogólny ambitny cel w zakresie oszczędności energii oraz poziom zobowiązań w zakresie oszczędności energii są konsekwencją racjonalnego pod względem kosztów podejścia do osiągnięcia ogólnego ambitnego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych o 55 %. Środki przeanalizowane w ocenie skutków³⁷ stanowią dodatkowe elementy wspierające i umożliwiające stosowanie środków w zakresie oszczędności energii, które będą sprzyjać

³⁷ SWD(2021) 623.

inwestycjom w poprawę efektywności energetycznej, a tym samym obniżą ogólny koszt osiągnięcia celów w zakresie oszczędności energii i redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Rozpatrzono środki w dziesięciu różnych obszarach, które nie wykluczają się wzajemnie. Są one zróżnicowane i obejmują środki nieregulacyjne i regulacyjne. Przeanalizowano różne środki regulacyjne o zróżnicowanej surowości. Określenie preferowanego wariantu wymaga oceny optymalnego wpływu dla każdego obszaru w zestawieniu z działaniami regulacyjnymi i obciążeniem administracyjnym.

Główny wpływ tego środka będzie polegał na zmniejszeniu zużycia energii przez Unię bez wpływu na świadczenie pożądaných usług. Tej redukcji zużycia energii będą towarzyszyć dodatkowe korzyści, takie jak zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i zmniejszenie oddziaływania na środowisko. Mniejsze oddziaływanie na środowisko wynika przede wszystkim z mniejszych o około 8 % emisji zanieczyszczeń powietrza, ale oczekuje się również korzyści dla środowiska wynikających z mniejszego zapotrzebowania na paliwo, ograniczonych potrzeb w zakresie infrastruktury oraz mniejszych emisji do wody, na przykład z urządzeń oczyszczających gazy spalinowe. Odpowiednio ukierunkowane wsparcie publiczne na rzecz renowacji budynków może również przynieść znaczące korzyści społeczne dzięki zmniejszeniu ubóstwa energetycznego i proporcjonalnej poprawie zdrowia ludzkiego.

We wszystkich obszarach oczekuje się, że oszczędności energii zostaną osiągnięte głównie dzięki inwestycjom dotyczącym oszczędności energii, których koszt kapitałowy zwróci się w ciągu kilku lat. Informacje na temat oczekiwanego okresu zwrotu z inwestycji podawane są w podziale na sektory i rodzaje inwestycji.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Przegląd przyjmuje formę wersji przekształconej dyrektywy. W ocenie skutków³⁸ określono możliwości uproszczenia obowiązującego prawodawstwa i obniżenia kosztów regulacyjnych przy jednoczesnym dążeniu do zapewnienia skuteczności proponowanych zmian. Rezygnacja z alternatywnego podejścia do renowacji budynków instytucji publicznych uprości przepisy, ponieważ skupi się ono wyłącznie na renowacjach. Usuwa się szczególne aspekty techniczne w odniesieniu do budynków publicznych oraz niektóre zwolnienia, ponieważ zostały one uregulowane w dyrektywie w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Usunięcie warunków dotyczących opłacalności, wykonalności technicznej lub ekonomicznej w odniesieniu do wymogów w zakresie efektywności energetycznej w zamówieniach publicznych ułatwi wdrażanie wymogów w zakresie efektywności energetycznej, ponieważ będą one miały zastosowanie w równym stopniu do wszystkich organów publicznych. Decyzje dotyczące rozwoju technologii informacyjnej i zamówień publicznych będą podlegały zatwierdzeniu przez Radę Komisji Europejskiej ds. Technologii Informacyjnej i Cyberbezpieczeństwa.

Zapewnienie, aby działania w zakresie audytów energetycznych były skupione na większych użytkownikach energii, doprowadzi do proporcjonalnie większych oszczędności energii, co spowoduje znaczne zmniejszenie obciążeń dla przedsiębiorstw o niższym zużyciu energii, a także zmniejszenie obciążeń dla administracji publicznej, ponieważ będzie ona dysponowała prostszym kryterium oceny zapotrzebowania na audyty i będzie miała mniej przedsiębiorstw

³⁸ SWD(2021) 623.

do zweryfikowania. Oczekuje się, że wyższe koszty przestrzegania przepisów dla przedsiębiorstw objętych zakresem tego przepisu zwrócą się dzięki zwiększonemu wykorzystaniu racjonalnych pod względem kosztów środków poprawy.

Zmiany doprowadzą do zaostrzenia istniejących wymogów w zakresie monitorowania i sprawozdawczości, w szczególności w odniesieniu do środków pomagających zwalczać ubóstwo energetyczne w ramach obowiązku oszczędności energii (art. 8) oraz środków ukierunkowanych na renowację budynków w sektorze publicznym, co zapewni lepsze wyniki, ale spowoduje również większe obciążenie administracyjne dla organów publicznych. Ustanowienie dodatkowych wymogów w zakresie monitorowania i sprawozdawczości w odniesieniu do zamówień publicznych i umów o poprawę efektywności energetycznej zwiększyłoby skuteczność tych przepisów, jednakże może do pewnego stopnia zwiększyć obciążenie administracyjne dla przedsiębiorstw i organów publicznych.

Sformułowanie dalszych wytycznych i wsparcie działań państw członkowskich, np. w zakresie podnoszenia świadomości, spowoduje krótkoterminowy wzrost obciążenia administracyjnego, gdyż poszczególne kampanie informacyjne, programy wymiany wiedzy lub wsparcia będą musiały być tworzone przez państwa członkowskie, ale oczekuje się, że będzie to opłacalne w perspektywie średnioterminowej ze względu na większe oszczędności energii.

Dodatkowe wymogi w zakresie sprawozdawczości i monitorowania nie doprowadzą do stworzenia nowych systemów sprawozdawczości, lecz będą podlegać istniejącym ramom monitorowania i sprawozdawczości na mocy rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną (rozporządzenie (UE) 2018/1999).

- **Prawa podstawowe**

Wniosek jest zgodny z art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, który zawiera wymóg zintegrowania wysokiego poziomu ochrony środowiska i poprawy jego jakości z politykami Unii oraz zapewnienia ich zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet Unii. Zmiany te wiązałyby się z powstaniem umiarkowanych kosztów administracyjnych dla organów publicznych.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Po przyjęciu niniejszej przekształconej dyrektywy przez współprawodawców, w okresie transpozycji, Komisja podejmie następujące działania w celu ułatwienia jej transpozycji:

- sporządzenie projektu tabeli korelacji służącej jako lista kontrolna transpozycji zarówno dla państw członkowskich, jak i dla Komisji;
- organizacja spotkań z ekspertami z państw członkowskich odpowiedzialnymi za transpozycję poszczególnych części dyrektywy w celu omówienia sposobu transpozycji i rozwiania wątpliwości, w ramach wspólnych działań wspierających wdrażanie dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej albo w formie komitetu;

- zapewnienie spotkań dwustronnych i rozmów telefonicznych między państwami członkowskimi w przypadku szczegółowych pytań dotyczących transpozycji dyrektywy;
- po upływie terminu transpozycji Komisja przeprowadzi kompleksową ocenę, by stwierdzić, czy państwa członkowskie dokonały pełnej i prawidłowej transpozycji dyrektywy.

Rozporządzeniem (UE) 2018/1999 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu ustanowiono zintegrowane ramy planowania, monitorowania i sprawozdawczości w zakresie energii i klimatu, aby monitorować postępy w realizacji celów klimatycznych i energetycznych zgodnie z wymogami przejrzystości określonymi w porozumieniu paryskim. Do końca 2019 r. państwa członkowskie miały przedłożyć Komisji zintegrowane krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu, obejmujące wszystkie pięć wymiarów unii energetycznej na lata 2021–2030. Państwa członkowskie zobowiązane są co dwa lata składać sprawozdania z postępów w realizacji planów, a ponadto do dnia 30 czerwca 2023 r. muszą powiadomić Komisję o swoich projektach aktualizacji planów, przy czym ostateczne aktualizacje mają być gotowe do dnia 30 czerwca 2024 r. Aktualizacja taka obejmowałaby wszelkie nowe cele uzgodnione w ramach przeglądu dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej. Uznaje się, że system sprawozdawczości wynikający z rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną jest skuteczny w monitorowaniu postępów państw członkowskich w zakresie wkładów w osiągnięcie celów w zakresie efektywności energetycznej na poziomie unijnym i krajowym.

Wraz z niniejszym wnioskiem przedstawiono nowe przepisy, związane głównie z ustalaniem wkładów krajowych, mechanizmami wypełniania luk oraz obowiązkami sprawozdawczymi. Wnioski te powinny zostać przeniesione do rozporządzenia (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną, po jego zmianie, i ujednolicone, aby uniknąć nakładania się wymogów. Niektóre przepisy rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną mogą również wymagać ponownej oceny w świetle zmian proponowanych w niniejszej dyrektywie.

W art. 33 niniejszej przekształconej dyrektywy proponuje się ocenę poziomu ambicji celów określonych w art. 4, 5, 6 i 8.

• **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

W dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej wprowadza się nowy artykuł (art. 3) dotyczący zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” w celu zapewnienia stosowania tej zasady w stosownych przypadkach i jej odpowiedniego monitorowania we wszystkich przypadkach. W dyrektywie nie określono sposobu, w jaki należy to zrobić, ze względu na szeroki zakres zastosowania tej zasady. Aby ułatwić wdrożenie przepisów dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej, Komisja Europejska wyda zalecenie dla państw członkowskich zawierające wytyczne odnośnie do sposobu interpretacji i stosowania zasady w różnych kontekstach. Wytyczne te powinny przyczynić się do zwiększenia zastosowania tej zasady w praktyce.

W związku z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Komisja/Belgia (sprawa C-543/17) państwa członkowskie muszą dołączyć do swoich zgłoszeń krajowych środków transpozycji wystarczająco jasne i precyzyjne informacje wskazujące, które przepisy prawa krajowego stanowią transpozycję których przepisów dyrektywy. Informacje te muszą być podane dla każdego zobowiązania, nie tylko na „poziomie artykułu”.

• **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Najważniejsze przepisy wprowadzające istotne zmiany w dyrektywie 2012/27/UE lub nowe elementy:

W art. 1 i 4 określono ambitniejszy, wiążący unijny cel w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do zużycia energii końcowej i pierwotnej oraz orientacyjne krajowe wkłady w osiągnięciu celów w zakresie efektywności energetycznej, a także podano wzór, według którego państwa członkowskie mają obliczać swoje wkłady. Cele unijne określono w kategoriach poziomu zużycia energii końcowej i pierwotnej, który należy osiągnąć w 2030 r., a poziom ambicji wyrażono poprzez porównanie tych poziomów z prognoząmi na 2030 r. zawartymi w scenariuszu odniesienia 2020. Poziom ambicji wyrażony w ten sposób odzwierciedla dodatkowe starania w porównaniu ze staraniami już podjętymi lub wskazanymi w zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu. W motywach zachowano porównania z poprzednim poziomem bazowym, czyli z prognoząmi na 2030 r. zawartymi w scenariuszu odniesienia 2007 i z wartościami historycznymi z 2005 r.

Wkłady krajowe mają nadal charakter orientacyjny, biorąc pod uwagę zdecydowany sprzeciw większości państw członkowskich wobec wiążących celów krajowych, wyrażony w trakcie konsultacji publicznych i na innych forach. Proponuje się jednak poziomy referencyjne i nowe mechanizmy wypełniania luk w realizacji, stanowiące uzupełnienie poziomów i mechanizmów, które zaproponowano w rozporządzeniu w sprawie zarządzania unią energetyczną.

W art. 3 wprowadzono nowy przepis dotyczący zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” w celu zapewnienia podstawy prawnej do stosowania tej zasady przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum obciążeń administracyjnych. Obejmuje on obowiązek uwzględnienia rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej przy podejmowaniu decyzji politycznych i inwestycyjnych w systemach energetycznych i sektorach nieenergetycznych, w tym w zakresie mieszkań socjalnych.

W art. 5 wprowadzono zobowiązanie dla sektora publicznego do zmniejszenia zużycia energii przez obiekty użyteczności publicznej i obiekty instytucji publicznych. Zmniejszenie to można osiągnąć w każdym podsektorze sektora publicznego, w tym między innymi w transporcie, budynkach użyteczności publicznej, planowaniu przestrzennym oraz gospodarce wodnej i gospodarce odpadami.

W art. 6 rozszerzono zakres obowiązku renowacji. Obowiązek ten będzie miał teraz zastosowanie do wszystkich instytucji publicznych na wszystkich szczeblach administracji i we wszystkich sektorach działalności instytucji publicznych, w tym w sektorze opieki zdrowotnej, edukacji i mieszkalnictwa publicznego, w których budynki są własnością instytucji publicznych. Zapewni to wszystkim obywatelom we wszystkich państwach członkowskich korzyści płynące z renowacji budynków publicznych i zwiększy liczbę renowacji w sektorze publicznym. Art. 6 dotyczy renowacji spełniających normę dla budynków o niemal zerowym zużyciu energii, która jest ulepszoną, racjonalną pod względem kosztów normą w zakresie renowacji. Wskaźnik renowacji pozostaje na poziomie co najmniej 3 %, co stanowi najniższy wspólny mianownik dla minimalnego wskaźnika renowacji, przy czym uznaje się, że niektóre państwa członkowskie, regiony i miasta przyjęły już ostrzejsze wymogi i normy w zakresie renowacji w sektorze publicznym. Ponadto usuwa się rozwiązania alternatywne, które umożliwiały państwom członkowskim osiągnięcie podobnych oszczędności energii za pomocą środków innych niż renowacje. Środki takie mogą zostać zaliczone na poczet obowiązków oszczędności energii wynikających z art. 8 i mogą przyczyniać się do wypełnienia obowiązku wynikającego z art. 8. Art. 6 dotyczy renowacji wpisujących się w strategię „Fala renowacji”.

W art. 7 zaostrzono przepisy dotyczące zamówień publicznych poprzez rozszerzenie obowiązku uwzględniania wymogów w zakresie efektywności energetycznej na wszystkie szczeble administracji publicznej oraz poprzez usunięcie uwarunkowań dotyczących opłacalności, wykonalności technicznej i ekonomicznej. Zmiany będą obejmować przepis, zgodnie z którym państwa członkowskie mogą wymagać od instytucji publicznych uwzględnienia w stosownych przypadkach aspektów gospodarki o obiegu zamkniętym i kryteriów zielonych zamówień publicznych w praktykach udzielania zamówień publicznych. Państwa członkowskie będą zobowiązane do wspierania instytucji publicznych poprzez zapewnienie wytycznych i metodyki w zakresie oceny kosztów w całym cyklu życia, a także poprzez uruchomienie ośrodków wspierania kompetencji oraz zachęcanie do stosowania agregacji popytu i zamówień cyfrowych. Państwa członkowskie byłyby zobowiązane do publikowania informacji o zwycięskich przetargach (zgodnie z programami określonymi w dyrektywach w sprawie zamówień publicznych).

W ramach zapewnienia, aby sektor publiczny stanowił wzór do naśladowania, art. 7 zawiera również przepis, zgodnie z którym instytucje zamawiające mogą wymagać ujawniania w ofertach współczynnika globalnego ocieplenia dla nowych budynków [wskaźnik liczbowy w $\text{kgCO}_2\text{e/m}^2$ (wewnętrznej powierzchni użytkowej) dla każdego etapu cyklu życia uśredniony dla jednego roku z 50-letniego okresu referencyjnego badania], w szczególności w przypadku nowych budynków o powierzchni powyżej 2 000 metrów kwadratowych. Przepis ten jest powiązany z przepisem mającym na celu zwiększenie świadomości w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym i całego cyklu życia emisji dwutlenku węgla w praktykach udzielania zamówień publicznych.

Zmiany art. 8 obejmują zwiększenie rocznego obowiązku oszczędności energii do 1,5 % dla wszystkich państw członkowskich (w tym Cypru i Maltę) oraz zawierają szczególne wymogi mające na celu łagodzenie ubóstwa energetycznego. Wymaga to wdrożenia środków z dziedziny polityki w pierwszej kolejności wśród odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne, a także jak najlepszego wykorzystania finansowania publicznego oraz, w stosownych przypadkach, rozważenia możliwości wykorzystania dochodów z uprawnień w ramach systemu handlu emisjami. W art. 8 nałożono na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby krajowa kombinacja różnych dziedzin polityki nie miała negatywnych skutków dla odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne, oraz aby polityka ta skutecznie łagodziła i zmniejszała ubóstwo energetyczne. W art. 8 zobowiązano państwa członkowskie do osiągnięcia pewnej części całkowitej ilości wymaganych oszczędności końcowego zużycia energii wśród odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne. W art. 8 ustanowiono mechanizm wypełniania luk w realizacji w odniesieniu do wymaganej ilości oszczędności energii, którą należy osiągnąć w danym okresie objętym obowiązkiem. Obowiązek oszczędności energii nie przewiduje stosowania elastycznych rozwiązań w celu alternatywnego obliczania wymaganej ilości oszczędności energii od dnia 1 stycznia 2024 r. (art. 8 ust. 6–9). W art. 9 uwzględniono operatorów systemów przesyłowych jako potencjalne strony zobowiązane oraz umożliwiono państwom członkowskim nałożenie na strony zobowiązane obowiązku osiągnięcia określonej ilości oszczędności energii wśród odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne. W załączniku V wyłączono rozliczalność oszczędności energii ze środków z dziedziny polityki dotyczących wykorzystania technologii bezpośredniego spalania paliw kopalnych oraz wyjaśniono, że zmniejszenie zużycia energii

poprzez wykorzystanie środków na mocy dyrektywy o handlu emisjami nie może być zaliczone na poczet wypełnienia obowiązku oszczędności energii, a także wzmacnia wymóg dodatkowości w odniesieniu do środków podatkowych.

W art. 11 przeniesiono kryterium audytów energetycznych i systemów zarządzania energią z rodzaju przedsiębiorstwa na poziom zużycia energii i zawarto wymóg podpisania zaleceń z audytu przez kierownictwo przedsiębiorstwa. Wymaga się w nim również wprowadzenia systemów zarządzania energią dla największych przedsiębiorstw zużywających energię, które prawdopodobnie będą skuteczniejsze w zapewnianiu realizacji bardziej opłacalnych inwestycji dotyczących oszczędności energii, przy prawdopodobnie niższym ogólnym obciążeniu kosztami dla przedsiębiorstwa. Wreszcie, w art. tym wprowadza się obowiązek monitorowania charakterystyki energetycznej ośrodków przetwarzania danych w celu późniejszego ustanowienia zestawu „wskaźników zrównoważonego charakteru ośrodka przetwarzania danych”.

W art. 20 zwiększono ochronę konsumentów, wprowadzając podstawowe prawa wynikające z umów w odniesieniu do systemów ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej, zgodnie z prawami wprowadzonymi dyrektywą (UE) 2019/944 w odniesieniu do energii elektrycznej.

W art. 21 zastrzono zobowiązania wobec konsumentów, w szczególności w zakresie dostępności i dostarczania informacji, środków podnoszenia świadomości oraz oferowanego doradztwa lub pomocy technicznej i finansowej. Struktury, które w znacznym stopniu przyczynią się do wzmocnienia pozycji klientów i użytkowników końcowych obejmują utworzenie punktów kompleksowej obsługi, pojedynczych punktów kontaktowych i pozasądowych mechanizmów rozstrzygania sporów. Wreszcie, artykuł ten zawiera zobowiązania do zidentyfikowania i zniesienia barier istotnych dla niewłaściwego rozdziału zachęt pomiędzy lokatorów i właścicieli lub między właścicielami.

Art. 22 dotyczy pojęcia odbiorców wrażliwych, które państwa członkowskie powinny ustanowić zgodnie z art. 28 i 29 dyrektywy (UE) 2019/944 oraz art. 3 ust. 3 dyrektywy nr 2009/73/WE. W art. 22 nałożono na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia tego pojęcia poprzez uwzględnienie również użytkowników końcowych, którzy nie mają bezpośredniej lub indywidualnej umowy z dostawcami energii.

W art. 22 nałożono na państwa członkowskie obowiązek wdrożenia środków poprawy efektywności energetycznej w pierwszej kolejności wśród odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne, w celu złagodzenia ubóstwa energetycznego. Państwa członkowskie są zobowiązane do wdrożenia środków poprawy efektywności energetycznej w celu złagodzenia efektów dystrybucyjnych wynikających z innych polityk i środków, takich jak środki podatkowe wdrażane zgodnie z art. 9 niniejszej dyrektywy lub stosowanie handlu uprawnieniami do emisji zgodnie z dyrektywą EU ETS, oraz do wspierania rozwoju finansowania i narzędzi finansowych. W art. 22 zwiększono rolę sieci ekspertów.

W art. 23 i 24 ustanowiono bardziej rygorystyczne zasady planowania i działania następcze w odniesieniu do kompleksowych ocen dotyczących ogrzewania i chłodzenia, w tym promowanie poziomu lokalnego i regionalnego. Artykuły te wprowadzają minimalne wymagania dotyczące efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych, zwiększone wymagania dotyczące kosztów i korzyści oraz obowiązki w zakresie ponownego wykorzystania ciepła odpadowego. Minimalne wymagania dotyczące efektywnego systemu ciepłowniczego będą stopniowo zwiększane w celu zapewnienia do 2050 r. całkowicie bezemisyjnego zaopatrzenia w energię ciepłą i chłodniczą w efektywnych systemach ciepłowniczych i chłodniczych. Wymogi dotyczące wysokosprawnej kogeneracji zostaną uzupełnione o kryterium

bezpośrednich emisji CO₂ z kogeneracji, która nie jest zasilana odnawialnymi źródłami energii ani odpadami.

W art. 25 określono i zwiększono rolę krajowych organów regulacyjnych we wdrażaniu zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” w planowaniu i eksploatacji sieci energetycznych. Do monitorowania postępów wykorzystuje się również wiedzę ENTSO-E, ENTSO gazu i organizacji OSD UE. Ze względu na bardzo dużą liczbę operatorów systemów preferowane jest podejście pośrednie.

W art. 26 określono i zaostrzono przepisy dotyczące dostępności systemów kwalifikacji, akredytacji i certyfikacji dla różnych dostawców usług energetycznych, audytorów energetycznych, zarządców energii i instalatorów. Nowe przepisy będą wymagały od państw członkowskich przeprowadzania oceny systemów co cztery lata począwszy od grudnia 2024 r.

W art. 27 wprowadzono dodatkowe wymogi mające na celu zwiększenie upowszechnienia umów o poprawę efektywności energetycznej.

W art. 28 wprowadzono wymóg składania przez państwa członkowskie sprawozdań na temat inwestycji w efektywność energetyczną, w tym na temat zawartych umów o poprawę efektywności energetycznej (w ramach rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną). Państwa członkowskie będą zobowiązane do ustanowienia mechanizmów pomocy w opracowywaniu projektów na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym w celu wspierania inwestycji w efektywność energetyczną, aby pomóc w osiągnięciu ambitniejszych celów w zakresie efektywności energetycznej.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³⁹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁴⁰,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

↓ nowy

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁴¹ została kilkakrotnie znacząco zmieniona⁴². Ze względu na konieczność wprowadzenia dalszych zmian i w celu zapewnienia jasności dyrektywa ta powinna zostać przekształcona.

↓ 2012/27/UE motyw 1
(dostosowany)

~~Unia stoi w obliczu niespotykanych dotąd wyzwań wynikających z rosnącego uzależnienia od importu energii i ograniczonych zasobów energetycznych, a także konieczności ograniczenia zmiany klimatu i przewyciężenia kryzysu gospodarczego. Efektywność energetyczna jest jednym z najlepszych sposobów sprostania tym wyzwaniom. Zwiększa ona poziom bezpieczeństwa dostaw energii Unii poprzez obniżanie zużycia energii pierwotnej oraz~~

³⁹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁴⁰ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁴¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

⁴² Zob. załącznik XV część A.

~~ograniczanie importu energii. Przyczynia się do obniżania w sposób opłacalny emisji gazów cieplarnianych, a tym samym do łagodzenia skutków zmiany klimatu. Przystawienie się na bardziej efektywną energetycznie gospodarkę powinno również doprowadzić do szybszej popularyzacji innowacyjnych rozwiązań technologicznych oraz poprawy konkurencyjności przemysłu w Unii, pobudzenia wzrostu gospodarczego i tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w sektorach związanych z efektywnością energetyczną.~~

↓ 2012/27/UE motyw 2
(dostosowany)

~~W konkluzjach Rady Europejskiej obradującej w dniach 8-9 marca 2007 r. podkreślono potrzebę zwiększenia efektywności energetycznej w Unii, aby osiągnąć cel zakładający 20 % oszczędność w zużyciu energii pierwotnej w Unii do 2020 r. w porównaniu z prognozą. W konkluzjach Rady Europejskiej z dnia 4 lutego 2011 r. podkreślono, że przyjęty w czerwcu 2010 roku przez Radę Europejską cel polegający na zwiększeniu efektywności energetycznej o 20 % do 2020 r. – który obecnie nie jest realizowany – musi zostać osiągnięty. Według prognoz opracowanych w 2007 r. zużycie energii pierwotnej w 2020 r. będzie wynosiło 1842 Mtoe. Obniżenie o 20 % daje wynik w wysokości 1474 Mtoe w roku 2020, tj. zmniejszenie o 368 Mtoe w porównaniu z prognozą.~~

↓ 2012/27/UE motyw 3
(dostosowany)

~~W konkluzjach Rady Europejskiej z dnia 17 czerwca 2010 r. potwierdzono, że wspomniany cel w zakresie efektywności energetycznej jest jednym z głównych celów nowej unijnej strategii na rzecz zatrudnienia i inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu (strategia „Europa 2020”). W ramach tego procesu oraz mając na względzie wdrożenie wspomnianego celu na poziomie krajowym, państwa członkowskie są zobowiązane do ustanowienia krajowych celów w ścisłej współpracy z Komisją oraz do przedstawienia w swoich krajowych programach reform sposobu, w jaki zamierzają je zrealizować.~~

↓ 2012/27/UE motyw 4
(dostosowany)

~~W komunikacie Komisji z dnia 10 listopada 2010 r. „Energia 2020” uznano efektywność energetyczną za kluczowy element unijnej strategii energetycznej na rok 2020 i wskazano na potrzebę opracowania nowej strategii w zakresie efektywności energetycznej, która umożliwi wszystkim państwom członkowskim rozdzielenie zużycia energii od wzrostu gospodarczego.~~

↓ 2012/27/UE motyw 5
(dostosowany)

~~W swojej rezolucji z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie przeglądu planu działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii Parlament Europejski wezwał Komisję, aby w jej zmienionym planie działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii uwzględniła środki, które pozwoliłyby nadrobić powstałe zaległości, tak aby osiągnąć ogólny cel Unii w zakresie efektywności energetycznej w roku 2020.~~

↓ 2012/27/UE motyw 6
(dostosowany)

~~Jedną z inicjatyw w ramach strategii „Europa 2020” jest inicjatywa przewodnia „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” przyjęta przez Komisję w dniu 26 stycznia 2011 r. Efektywność energetyczną określono w niej jako jeden z najważniejszych elementów służących zapewnieniu zrównoważonego wykorzystywania zasobów energetycznych.~~

↓ 2012/27/UE motyw 7
(dostosowany)

~~W przyjętych przez Radę Europejską obradującą w dniu 4 lutego 2011 r. konkluzjach przyznano, że Unia nie jest na właściwej drodze do osiągnięcia swojego celu w zakresie efektywności energetycznej oraz że niezbędne są zdecydowane działania na rzecz wykorzystania znacznych możliwości uzyskania większej oszczędności energii w budownictwie, transporcie, produktach i procesach. W konkluzjach tych przewidziano również, że do 2013 r. dokonany zostanie przegląd realizacji celu Unii w zakresie efektywności energetycznej i że w razie potrzeby rozważone zostanie wprowadzenie dalszych środków.~~

↓ 2012/27/UE motyw 8
(dostosowany)

~~W dniu 8 marca 2011 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie planu na rzecz efektywności energetycznej z 2011 roku. Potwierdzono w nim, że Unia nie jest na właściwej drodze do osiągnięcia swojego celu w zakresie efektywności energetycznej. Dzieje się tak mimo postępów w realizacji krajowych polityk w zakresie efektywności energetycznej opisanych w pierwszych krajowych planach działania na rzecz efektywności energetycznej przedstawionych przez państwa członkowskie zgodnie z wymogami dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych⁴³. Wstępna analiza drugich planów działania potwierdza, że Unia nie jest na właściwej drodze do osiągnięcia tego celu. Aby tę sytuację zmienić, plan na rzecz efektywności energetycznej z 2011 r. przedstawia szereg strategii i środków w dziedzinie efektywności energetycznej obejmujących cały łańcuch energetyczny, w tym wytwarzanie, przesył i rozdział energii; wiodącą rolę sektora publicznego w dziedzinie efektywności energetycznej; budynki i urządzenia; przemysł oraz potrzebę przyznania odbiorcom końcowym kompetencji do sterowania własnym zużyciem energii. Kwestia efektywności energetycznej w sektorze transportowym została jednocześnie poruszona w białej księdze w sprawie transportu przyjętej w dniu 28 marca 2011 r. W szczególności inicjatywa nr 26 przedstawiona w białej księdze wzywa do przyjęcia odpowiednich norm emisji CO₂ dla pojazdów we wszystkich rodzajach transportu; w stosownych przypadkach normy takie miałyby zostać uzupełnione o wymogi w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do wszystkich rodzajów układów napędowych.~~

⁴³ Dz.U. L 114 z 27.4.2006, s. 64.

↓ 2012/27/UE motyw 9
(dostosowany)

~~W dniu 8 marca 2011 r. Komisja przyjęła także plan działania prowadzący do przejścia do 2050 r. na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną, określając z tej perspektywy potrzebę położenia większego nacisku na efektywność energetyczną.~~

↓ 2012/27/UE motyw 10
(dostosowany)

~~W tym kontekście konieczna jest aktualizacja unijnych ram prawnych w dziedzinie efektywności energetycznej za pomocą dyrektywy, która służyłaby osiągnięciu ogólnego celu w zakresie efektywności energetycznej zakładającego obniżenie o 20 % zużycia energii pierwotnej w Unii do roku 2020, a także dalszemu zwiększeniu efektywności energetycznej po 2020 r. W tym celu w niniejszej dyrektywie należy ustanowić wspólne ramy służące wspieraniu efektywności energetycznej w Unii oraz określić konkretne działania ukierunkowane na wdrożenie niektórych wniosków zawartych w planie na rzecz efektywności energetycznej z 2011 r., jak również na wykorzystanie wskazanego w tym planie znacznego niezrealizowanego potencjału w zakresie oszczędności energii.~~

↓ 2012/27/UE motyw 11
(dostosowany)

~~Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych⁴⁴ zobowiązuje Komisję do dokonania oceny postępów poczynionych przez Unię i jej państwa członkowskie w realizacji celu polegającego na zmniejszeniu zużycia energii o 20 % do 2020 r. w porównaniu z prognozą, a także do przedłożenia do 2012 r. sprawozdania w tej sprawie. Stanowi ona również, że aby pomóc państwom członkowskim w dotrzymaniu zobowiązań Unii dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych, Komisja powinna zaproponować do dnia 31 grudnia 2012 r. wzmocnione lub nowe środki mające przyspieszyć poprawę efektywności energetycznej. Niniejsza dyrektywa stanowi odpowiedź na ten wymóg. Przyczynia się ona również do osiągnięcia celów przedstawionych w planie działania prowadzącym do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r., w szczególności poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych z sektora energetycznego, a także do doprowadzenia do bezemisyjnego wytwarzania energii elektrycznej do 2050 r.~~

↓ 2012/27/UE motyw 12
(dostosowany)

~~Konieczne jest przyjęcie zintegrowanego podejścia w celu wykorzystania całego istniejącego potencjału w zakresie oszczędności energii z uwzględnieniem oszczędności w sektorze~~

⁴⁴ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136.

~~zaopatrzenia w energię oraz w sektorach końcowego jej wykorzystywania. Jednocześnie należy wzmocnić przepisy dyrektywy 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie wspierania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii⁴⁵ oraz dyrektywy 2006/32/WE.~~

↓ nowy

- (2) W Planie w zakresie celów klimatycznych⁴⁶ Komisja zaproponowała podniesienie poziomu unijnych ambicji poprzez zwiększenie celu dotyczącego emisji gazów cieplarnianych (GHG) do 2030 r. do co najmniej 55 % poniżej poziomów z 1990 r. Jest to znaczny wzrost w porównaniu z obecnym celem 40 %. Propozycją tą wywiązano się ze zobowiązania podjętego w komunikacie w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu⁴⁷, dotyczącego przedstawienia kompleksowego planu zwiększenia unijnego celu na 2030 r. do 55 % w odpowiedzialny sposób. Jest ona również zgodna z celami 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu („porozumienie paryskie”) dotyczącymi utrzymania wzrostu temperatury na świecie na poziomie poniżej 2 °C i kontynuowanie wysiłków na rzecz ograniczenia tego wzrostu do 1,5 °C.
- (3) W grudniu 2020 r. Rada Europejska zatwierdziła wiążący unijny cel redukcji wewnątrzunijnej emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55 % do 2030 r. w porównaniu z poziomem w 1990 r.⁴⁸ Rada Europejska stwierdziła, że należy podnieść poziom ambicji celów klimatycznych w sposób, który pobudzi zrównoważony wzrost gospodarczy, stworzy miejsca pracy, przyniesie obywatelom Unii korzyści zdrowotne i środowiskowe oraz przyczyni się do długoterminowej globalnej konkurencyjności gospodarki Unii poprzez promowanie innowacji w zakresie zielonych technologii.
- (4) Aby zrealizować te cele, w programie prac Komisji Europejskiej na 2021 r.⁴⁹ zapowiedziano pakiet „Gotowi na 55” („Fit for 55”), mający pozwolić ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o co najmniej 55 % do 2030 r. oraz osiągnąć neutralność klimatyczną Unii Europejskiej do 2050 r. Pakiet ten obejmuje szereg obszarów polityki, w tym efektywność energetyczną, energię ze źródeł odnawialnych, użytkowanie gruntów, zmianę użytkowania gruntów i leśnictwo, opodatkowanie energii, wspólny wysiłek redukcyjny oraz handel uprawnieniami do emisji.
- (5) Prognozy wskazują, że przy pełnym wdrożeniu obecnych polityk redukcja emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. wyniosłaby około 45 % w porównaniu z poziomami z 1990 r. przy wyłączeniu emisji pochodzących z użytkowania gruntów i związanego

⁴⁵ ~~Dz.U. L 52 z 21.2.2004, s. 50.~~

⁴⁶ KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli, COM/2020/562 final.

⁴⁷ KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY EUROPEJSKIEJ, RADY, KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Europejski Zielony Ład, COM/2019/640 final.

⁴⁸ <https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>

⁴⁹ KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Program prac Komisji na 2021 r. Dynamiczna Unia w niestabilnym świecie, COM/2020/690 final.

z nim pochłaniania oraz około 47 % w przypadku uwzględnienia tych poziomów. W związku z tym Plan w zakresie celów klimatycznych na 2030 r. przewiduje zestaw działań wymaganych we wszystkich sektorach gospodarki oraz przegląd kluczowych instrumentów ustawodawczych, aby osiągnąć ten zwiększony poziom ambicji.

- (6) Efektywność energetyczna jest kluczowym obszarem działania, bez którego nie można osiągnąć pełnej dekarbonizacji gospodarki Unii⁵⁰. Potrzeba uwzględnienia racjonalnych pod względem kosztów możliwości oszczędności energii doprowadziła do obecnej polityki Unii w zakresie efektywności energetycznej. W grudniu 2018 r. w pakiecie „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” zawarto nowy główny cel Unii w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. na poziomie co najmniej 32,5 % (w porównaniu z przewidywanym zużyciem energii w 2030 r.).
- (7) Ocena skutków towarzysząca Planowi w zakresie celów klimatycznych wykazała, że osiągnięcie ambitniejszych celów klimatycznych będzie wymagało znacznie większej poprawy efektywności energetycznej niż obecny poziom ambicji wynoszący 32,5 %.
- (8) Suma wkładów krajowych zgłoszonych przez państwa członkowskie w ich krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu jest niższa od poziomu ambicji Unii wynoszącego 32,5 %. Wkłady te doprowadziłyby łącznie do zmniejszenia zużycia energii końcowej o 29,4 % i zużycia energii pierwotnej o 29,7 % w porównaniu z prognozami na 2030 r. przedstawionymi w scenariuszu odniesienia 2007. Przełożyłoby się to na łączną rozbieżność dla UE-27 wynoszącą 2,8 punktu procentowego w odniesieniu do zużycia energii pierwotnej i 3,1 punktu procentowego w przypadku zużycia energii końcowej.
- (9) Choć potencjał w zakresie oszczędności energii pozostaje duży we wszystkich sektorach, szczególnym wyzwaniem są sektory transportu i budownictwa, ponieważ transport odpowiada za ponad 30 % zużycia energii końcowej, a 75 % zasobów budowlanych w Unii charakteryzuje się niską charakterystyką energetyczną. Kolejnym coraz ważniejszym sektorem jest sektor technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), który odpowiada za 5–9 % całkowitego zużycia energii elektrycznej na świecie i za ponad 2 % wszystkich emisji. W 2018 r. ośrodki przetwarzania danych odpowiadały za 2,7 % zapotrzebowania na energię elektryczną w UE-28⁵¹. W tym kontekście w europejskiej strategii cyfrowej⁵² podkreślono, jak potrzebne są wysoce energooszczędne i zrównoważone ośrodki przetwarzania danych oraz środki na rzecz przejrzystości dla operatorów telekomunikacyjnych w odniesieniu do ich śladu środowiskowego. Ponadto należy również wziąć pod uwagę ewentualny

⁵⁰ Komunikat Czysta planeta dla wszystkich – Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki (COM/2018/773 final), w którym ocenia się rolę efektywności energetycznej jako warunku koniecznego wszystkich scenariuszy obniżenia emisyjności.

⁵¹ Zob. również Komisja Europejska, sprawozdanie końcowe z badania zatytułowane „Energy-efficient Cloud Computing Technologies and Policies for an Eco-friendly Cloud Market” [Energoszczędne technologie i polityka przetwarzania w chmurze dla przyjaznego środowisku rynku chmur obliczeniowych], <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>.

⁵² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy (COM(2020) 67 final).

wzrost zapotrzebowania przemysłu na energię, który może wynikać z obniżenia emisyjności przemysłu, w szczególności w przypadku procesów energochłonnych.

- (10) Wyższy poziom ambicji wymaga silniejszego promowania racjonalnych pod względem kosztów środków w zakresie efektywności energetycznej we wszystkich obszarach systemu energetycznego i we wszystkich istotnych sektorach, których działalność ma wpływ na zapotrzebowanie na energię, takich jak sektory transportu, gospodarki wodnej i rolnictwa. Poprawa efektywności energetycznej w całym łańcuchu energetycznym, w tym podczas wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i końcowego zużycia energii, będzie korzystna dla środowiska, spowoduje poprawę jakości powietrza i stanu zdrowia w społeczeństwie, redukcję emisji gazów cieplarnianych i poprawę bezpieczeństwa energetycznego, obniży koszty energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, pomoże w łagodzeniu ubóstwa energetycznego i doprowadzi do większej konkurencyjności, wzrostu zatrudnienia i ożywienia całej gospodarki, co podniesie jakość życia obywateli. Jest to zgodne z unijnymi zobowiązaniami podjętymi w ramach unii energetycznej i światowego programu działań na rzecz klimatu określonych w Porozumieniu paryskim z 2015 r.

↓ 2018/2002 motyw 1

~~Ograniczenie zapotrzebowania na energię jest jednym z pięciu wymiarów strategii na rzecz unii energetycznej ustanowionej w komunikacie Komisji z dnia 25 lutego 2015 r. zatytułowanym: „Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu”. Poprawa efektywności energetycznej w całym łańcuchu energetycznym, w tym podczas wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i końcowego zużycia energii, będzie korzystna dla środowiska, spowoduje poprawę jakości powietrza i stanu zdrowia w społeczeństwie, redukcję emisji gazów cieplarnianych i poprawę bezpieczeństwa energetycznego przez zmniejszenie zależności od importu energii spoza Unii, obniży koszty energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw, pomoże w łagodzeniu ubóstwa energetycznego i doprowadzi do większej konkurencyjności, wzrostu zatrudnienia i ożywienia całej gospodarki, co podniesie jakość życia obywateli. Jest to zgodne z unijnymi zobowiązaniami podjętymi w ramach unii energetycznej i światowych działań na rzecz klimatu określonych w Porozumieniu paryskim z 2015 r. w sprawie zmiany klimatu przyjętym w ramach 21 Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu⁵³ (zwanym dalej „Porozumieniem paryskim”), w którym zobowiązano się do utrzymania wzrostu średniej temperatury globalnej znacznie poniżej 2 °C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej i do podejmowania wysiłków prowadzących do ograniczenia wzrostu temperatury do 1,5 °C powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej.~~

53

Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

↓ 2018/2002 motyw 2
(dostosowany)
⇒ nowy

- (11) ~~⊗ Niniejsza dyrektywa ⊗ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE⁵⁴ jest elementem realizacji~~ ⊗ stanowi krok naprzód w kierunku osiągnięcia ~~⊗ unii energetycznej~~ ⇒ neutralności pod względem emisji gazów cieplarnianych do 2050 r. ⇐, w ramach której efektywność energetyczna jest traktowana jako pełnoprawne źródło energii. Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” ⇒ jest nadrzędną zasadą, która ⇐ powinna być uwzględniana ⇒ we wszystkich sektorach, wykraczając poza system energetyczny, na wszystkich poziomach, w tym w sektorze finansowym. Rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej powinny być traktowane jako pierwszy wariant przy podejmowaniu decyzji dotyczących polityk, planowania i inwestycji, ⇐ przy określaniu nowych przepisów po stronie podaży i w innych obszarach polityki. ⇒ Choć zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” powinna być stosowana bez uszczerbku dla innych zobowiązań prawnych, celów i zasad, one również nie powinny utrudniać jej stosowania ani zwalniać z jej stosowania. ⇐ Komisja powinna zapewnić, aby efektywność energetyczna i regulacja zapotrzebowania mogły konkurować na równych warunkach ze zdolnościami wytwarzania energii. ~~Efektywność energetyczną należy brać pod uwagę za każdym razem, gdy podejmowane są decyzje dotyczące planowania systemu energetycznego lub finansowania.~~ Należy dążyć do poprawy efektywności energetycznej w każdym przypadku, gdy jest to bardziej opłacalne niż równoważne rozwiązania po stronie podaży. Powinno to pomóc w wykorzystaniu różnorodnych korzyści płynących z efektywności energetycznej dla Unii, w szczególności dla obywateli i przedsiębiorstw. ⇒ Wdrożenie środków poprawy efektywności energetycznej powinno być również priorytetem w zmniejszaniu ubóstwa energetycznego. ⇐

↓ 2018/2002 motyw 3
⇒ nowy

- (12) Efektywność energetyczną należy uznać za kluczowy element i jedno z głównych kryteriów przyszłych decyzji inwestycyjnych dotyczących infrastruktury energetycznej w Unii. ⇒ Zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” należy stosować z uwzględnieniem przede wszystkim podejścia opartego na efektywności systemu i perspektywy społecznej. W związku z tym powinien on przyczynić się do zwiększenia efektywności poszczególnych sektorów zastosowań końcowych i całego systemu energetycznego. Stosowanie tej zasady powinno również wspierać inwestycje w energooszczędne rozwiązania przyczyniające się do realizacji celów środowiskowych wymienionych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852⁵⁵. ⇐

⁵⁴ ~~Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).~~

⁵⁵ Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13.

- (13) Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” została zdefiniowana w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999⁵⁶ i stanowi centralny element strategii dotyczącej integracji systemu energetycznego⁵⁷. Chociaż zasada ta opiera się na opłacalności, jej stosowanie ma szersze implikacje, które mogą się różnić w zależności od okoliczności. Komisja przygotowała specjalne wytyczne dotyczące funkcjonowania i stosowania tej zasady, proponując konkretne narzędzia i przykłady stosowania w różnych sektorach. Komisja wydała również zalecenie dla państw członkowskich, które opiera się na wymaganiach niniejszej dyrektywy i wzywa do podjęcia konkretnych działań w związku ze stosowaniem tej zasady.
- (14) Aby zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” przyniosła spodziewane rezultaty, decydenci muszą ją konsekwentnie stosować przy podejmowaniu wszystkich stosownych decyzji dotyczących planowania, polityk i ważnych inwestycji – tj. inwestycji na dużą skalę o wartości ponad 50 mln EUR każda lub 75 mln EUR w przypadku projektów dotyczących infrastruktury transportowej – mających wpływ na zużycie energii lub zaopatrzenie w nią. Właściwe stosowanie tej zasady wymaga zastosowania odpowiedniej metody analizy kosztów i korzyści, ustanowienia warunków sprzyjających energooszczędnym rozwiązaniom i odpowiedniego monitorowania. Elastyczność popytu może przynieść znaczne korzyści konsumentom i ogółowi społeczeństwa oraz może zwiększyć efektywność systemu energetycznego i obniżyć koszty energii, na przykład przez obniżenie kosztów eksploatacji systemu, co skutkuje niższymi taryfami dla wszystkich konsumentów. Państwa członkowskie powinny uwzględnić potencjalne korzyści wynikające z elastyczności popytu w stosowaniu zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” oraz, w stosownych przypadkach, rozważyć reagowanie na zapotrzebowanie, magazynowanie energii i inteligentne rozwiązania w ramach swoich wysiłków na rzecz zwiększenia efektywności zintegrowanego systemu energetycznego.
- (15) Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” powinna być zawsze stosowana w sposób proporcjonalny, a wymagania niniejszej dyrektywy nie powinny pociągać za sobą wprowadzenia nakładających się obowiązków lub sprzecznych obowiązków państw członkowskich, w przypadku gdy stosowanie tej zasady jest zapewnione bezpośrednio przez inne przepisy. Może tak być w przypadku projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania ujętych w wykazie unijnym na podstawie [art. 3 zmienionego rozporządzenia TEN-E], który wprowadza wymagania dotyczące uwzględniania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” przy opracowywaniu i ocenie tych projektów.
- (16) Sprawiedliwa transformacja w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej Unii do 2050 r. ma kluczowe znaczenie dla Europejskiego Zielonego Ładu. Ubóstwo

⁵⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013, PE/55/2018/REV/1, Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1.

⁵⁷ Strategia UE dotycząca integracji systemu energetycznego COM(2020) 299 final.

energetyczne jest kluczowym tematem pakietu legislacyjnego zatytułowanego „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, który ma ułatwić sprawiedliwą transformację energetyczną. Na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944⁵⁸ Komisja przedstawiła orientacyjne wytyczne dotyczące odpowiednich wskaźników służących do pomiaru ubóstwa energetycznego i określenia, czym jest „znacząca liczba gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym”⁵⁹. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 i 2009/73/WE⁶⁰ wymagają od państw członkowskich przyjęcia odpowiednich środków w celu zajęcia się przypadkami ubóstwa energetycznego wszędzie tam, gdzie zostaną one stwierdzone, w tym środków odnoszących się do szerszego kontekstu ubóstwa.

- (17) Stosowanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” powinno być korzystne dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach, odbiorców wrażliwych, w tym użytkowników końcowych, osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem energetycznym oraz osób zajmujących mieszkania socjalne. We wdrażaniu środków w zakresie efektywności energetycznej należy jako priorytet traktować poprawę sytuacji tych osób i gospodarstw domowych lub łagodzenie ubóstwa energetycznego. Całościowe podejście do kształtowania polityki oraz wdrażania polityk i środków wymaga od państw członkowskich dopilnowania, by inne polityki i środki nie miały negatywnego wpływu na te osoby i gospodarstwa domowe.
- (18) Niniejsza dyrektywa jest częścią szerszych ram polityki w zakresie efektywności energetycznej dotyczących potencjału efektywności energetycznej w określonych obszarach polityki, w tym w odniesieniu do budynków (dyrektywa 2010/31/UE⁶¹), produktów (dyrektywa 2009/125/WE, rozporządzenie (UE) 2017/1369 i rozporządzenie (UE) 2020/740⁶²) oraz mechanizmu zarządzania (rozporządzenie (UE) 2018/1999). Polityki te odgrywają bardzo ważną rolę w zapewnianiu oszczędności energii w przypadku wymiany produktów lub budowy lub renowacji budynków⁶³.

⁵⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 125).

⁵⁹ Zalecenie Komisji dotyczące ubóstwa energetycznego, C(2020) 9600 final.

⁶⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94).

⁶¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków

⁶² Odpowiednio dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/740 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych parametrów.

⁶³ Ponadto wdrożenie przeglądów produktów w ramach planu prac dotyczącego ekoprojektu na lata 2020–2024 i planu działania dotyczącego inicjatywy „Fala renowacji” oraz przegląd dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków w znacznym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celu w zakresie oszczędności energii na 2030 r.

↓ 2018/2002 motyw 4
⇒ nowy

- (19) Osiągnięcie ambitnego celu w zakresie efektywności energetycznej wymaga usunięcia barier w celu ułatwienia inwestycji w środki w zakresie efektywności energetycznej. ⇒ W ramach podprogramu programu LIFE dotyczącego przejścia na czystą energię środki zostaną przeznaczone na wspieranie rozwoju europejskich najlepszych praktyk w zakresie wdrażania polityk dotyczących efektywności energetycznej, z uwzględnieniem mających negatywny wpływ na efektywność energetyczną barier rynkowych, regulacyjnych i wynikających z zachowań. ⇐ ~~Jednym z kroków w tym kierunku są niedawne wyjaśnienia Eurostatu z dnia 19 września 2017 r. dotyczące sposobu rejestrowania umów o poprawę efektywności energetycznej w rachunkach narodowych, co eliminuje niepewność i ułatwia stosowanie takich umów.~~

↓ 2018/2002 motyw 5
(dostosowany)

- (20) W dniach 23 i 24 października 2014 r. Rada Europejska poparła cel w zakresie efektywności energetycznej wynoszący 27 % do 2030 r. na poziomie Unii, który zostanie poddany przeglądowi do 2020 r. z myślą o celu unijnym wynoszącym 30 %. W swojej rezolucji z dnia 15 grudnia 2015 r. zatytułowanej: „W kierunku europejskiej unii energetycznej” Parlament Europejski wezwał ponadto Komisję do oceny możliwości osiągnięcia celu w zakresie efektywności energetycznej wynoszącego 40 % w tej samej perspektywie czasowej. ~~Należy zatem dokonać zmiany dyrektywy 2012/27/UE w celu jej dostosowania do perspektywy czasowej sięgającej 2030 r.~~

↓ nowy

- (21) Przewiduje się, że unijny cel w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. na poziomie 32,5 % oraz inne instrumenty polityczne istniejących ram doprowadziłyby do obniżenia emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o około 45 %⁶⁴. W ramach oceny skutków Planu w zakresie celów klimatycznych na 2030 r. oceniono, jaki poziom wysiłków byłby potrzebny w różnych obszarach polityki, aby osiągnąć bardziej ambitne cele klimatyczne zakładające zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o 55 %. W ocenie tej stwierdzono, że, w odniesieniu do poziomu bazowego, osiągnięcie celu w zakresie emisji gazów cieplarnianych w sposób optymalny pod względem kosztów pozwoli na zmniejszenie zużycia energii końcowej i pierwotnej odpowiednio o co najmniej 36–37 % i 39–41 %.
- (22) Unijny cel w zakresie efektywności energetycznej został początkowo ustalony i obliczony przy wykorzystaniu prognoz na 2030 r. przedstawionych w scenariuszu odniesienia 2007 jako wartości odniesienia. Zmiana metodyki obliczania przez Eurostat bilansu energetycznego oraz usprawnienia w kolejnych prognozach

⁶⁴

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Czysta planeta dla wszystkich Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki (COM(2018) 773 final).

modelowych wymagają zmiany poziomu bazowego. W związku z tym, przy zastosowaniu tego samego podejścia do określenia celu, tj. porównania go z prognozami bazowymi na przyszłość, poziom ambicji unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. ustala się w porównaniu z prognozami na 2030 r. przedstawionymi w scenariuszu odniesienia 2020, odzwierciedlającymi wkłady krajowe z krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Przy zastosowaniu tego zaktualizowanego poziomu bazowego Unia będzie musiała zwiększyć swoje ambicje w zakresie efektywności energetycznej o co najmniej 9 % w 2030 r. w porównaniu z poziomem wysiłków w ramach scenariusza odniesienia 2020. Nowy sposób wyrażenia poziomu ambicji w odniesieniu do celów Unii nie wpływa na rzeczywisty poziom niezbędnych wysiłków i odpowiada odpowiednio redukcji o 36 % w przypadku zużycia energii końcowej i 39 % w odniesieniu do zużycia energii pierwotnej w porównaniu z prognozami na 2030 r. przedstawionymi w scenariuszu odniesienia 2007.

- (23) Metoda obliczania zużycia energii końcowej i pierwotnej jest dostosowana do nowej metodyki Eurostatu, ale wskaźniki stosowane do celów niniejszej dyrektywy mają inny zakres – tj. w odniesieniu do celu w zakresie zużycia energii końcowej nie uwzględniają ciepła otoczenia, a uwzględniają zużycie energii w lotnictwie międzynarodowym. Stosowanie nowych wskaźników oznacza również, że wszelkie zmiany w zużyciu energii przez wielkie piece są obecnie odzwierciedlone jedynie w zużyciu energii pierwotnej.

↓ 2018/2002 motyw 6
(dostosowany)
⇒ nowy

- (24) Konieczność osiągnięcia ⇒ poprawy ⇐ przez Unię ~~celów w zakresie~~ efektywności energetycznej ~~na poziomie unijnym~~, ~~☒~~ powinna być wyrażona ~~☒ wyrażonych~~ w postaci zużycia energii pierwotnej ⇒ i ⇐ ~~lub~~ końcowej, ~~powinna zostać jasno określona w postaci celu wynoszącego co najmniej 32,5 % na 2030 r. Prognozy opracowane w 2007 r. przewidywały zużycie w 2030 r. w wysokości 1 887 Mtoe energii pierwotnej oraz 1 416 Mtoe energii końcowej. Obniżenie o 32,5 % daje wynik w wysokości odpowiednio 1 273 Mtoe oraz 956 Mtoe w roku 2030. Cel ten, mający ten sam charakter co unijny cel na 2020 r., powinien zostać oceniony przez Komisję w celu jego podniesienia do 2023 r. w przypadku znacznego zmniejszenia kosztów lub, w razie konieczności, w celu spełnienia międzynarodowych zobowiązań Unii w zakresie dekarbonizacji.~~ ⇒, które ma być osiągnięte w 2030 r., ze wskazaniem dodatkowego poziomu wymaganych wysiłków w porównaniu ze środkami istniejącymi lub planowanymi w krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu. Scenariusz odniesienia 2020 przewiduje 864 Mtoe zużycia energii końcowej oraz 1 124 Mtoe zużycia energii pierwotnej, które mają zostać osiągnięte w 2030 r. (z wyłączeniem ciepła otoczenia, ale z uwzględnieniem lotnictwa międzynarodowego). Dodatkowe obniżenie o 9 % daje w 2030 r. odpowiednio 787 Mtoe oraz 1 023 Mtoe. W porównaniu z poziomami z 2005 r. oznacza to, że zużycie energii pierwotnej należy zmniejszyć w Unii o ok. 23 %, a zużycie energii końcowej – o ok. 32 %. ⇐ W perspektyw ~~☒~~ ie czasowej na ~~☒~~ ~~ach do~~ 2020 r. i 2030 r. nie ma wiążących celów na poziomie państw członkowskich i ⇒ państwa członkowskie powinny ustalać swoje wkłady w realizację unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na podstawie wzoru zawartego w niniejszej dyrektywie. ⇐ ~~w dalszym ciągu nie należy też ograniczać swobody państw członkowskich w określaniu ich~~ ☒ Państwa

członkowskie powinny mieć swobodę określania swoich ~~wkładów~~ celów w oparciu o zużycie energii pierwotnej lub końcowej, oszczędność energii pierwotnej lub końcowej albo o energochłonność. Niniejsza dyrektywa zmienia sposób, w jaki państwa członkowskie powinny wyrażać swoje krajowe wkłady w realizację celu unijnego. Aby zapewnić spójność i monitorowanie postępów, wkłady państw członkowskich w realizację celu unijnego powinny być wyrażane w postaci zużycia energii końcowej i pierwotnej. ~~Państwa członkowskie powinny określić swoje orientacyjne krajowe wkłady w zakresie efektywności energetycznej, biorąc pod uwagę fakt, że unijne zużycie energii do 2030 r. nie może być większe niż 1 273 Mtoe energii pierwotnej lub 956 Mtoe energii końcowej. Oznacza to, że w porównaniu z poziomami z 2005 r. zużycie energii pierwotnej należy zmniejszyć w Unii o 26 %, a zużycie energii końcowej o 20 %.~~ Regularna ocena postępów w zakresie realizacji celów Unii na 2030 r. jest niezbędna i została przewidziana w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999.

↓ 2012/27/UE motyw 13
⇒ nowy

- (25) Optymalnym rozwiązaniem byłoby osiągnięcie celu ~~20 %~~ efektywności energetycznej w wyniku skumulowanego wdrożenia konkretnych krajowych i europejskich środków wspierających efektywność energetyczną w różnych dziedzinach. Od państw członkowskich należy wymagać ustalenia ~~orientacyjnych~~ krajowych ~~wartości docelowych, planów i programów~~ strategii i środków w dziedzinie efektywności energetycznej. Komisja powinna ocenić wspomniane strategie i środki oraz poszczególne działania każdego państwa członkowskiego wraz z danymi dotyczącymi dokonanych postępów, aby oszacować, na ile prawdopodobne jest osiągnięcie ogólnego celu Unii oraz w jakim zakresie poszczególne działania są wystarczające do zrealizowania celu wspólnego. ~~Komisja powinna zatem ściśle monitorować wdrażanie krajowych programów dotyczących efektywności energetycznej przy użyciu swoich zmienionych ram prawnych oraz w ramach realizacji strategii „Europa 2020”. Ustalając orientacyjne krajowe wartości docelowe efektywności energetycznej, państwa członkowskie powinny mieć możliwość uwzględnienia warunków krajowych, które mają wpływ na zużycie energii pierwotnej, takich jak dodatkowy potencjał w zakresie oszczędności energii w sposób opłacalny, zmiany w zakresie importu i eksportu energii, rozwój wszystkich odnawialnych źródeł energii, energia jądrowa, wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla oraz wczesne działania. Przy podejmowaniu badań modelowych Komisja powinna w odpowiednim czasie i w sposób przejrzysty skonsultować założenia do modeli i wstępne wyniki modelowania z państwami członkowskimi. Niezbędne są udoskonalone modele oddziaływania środków efektywności energetycznej oraz zasobów i osiągnięć technologicznych.~~

↓ 2012/27/UE motyw 14
(dostosowany)

~~Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych⁶⁵ stwierdza, że Cypr i Malta, ze względu na swój wyspiarski i peryferyjny charakter, opierają się na lotnictwie jako środku transportu, który ma podstawowe znaczenie dla ich obywateli i gospodarki. Wskutek tego Cypr i Malta mają końcowe zużycie energii brutto w krajowym transporcie lotniczym niewspółmiernie wysokie, tj. ponad trzy razy wyższe od średniej wspólnotowej w 2005 r., są zatem niewspółmiernie dotknięte obecnymi ograniczeniami technologicznymi i regulacyjnymi.~~

↓ 2012/27/UE motyw 15
⇒ nowy

- (26) ~~Całkowita wielkość wydatków publicznych jest równa 19 % wartości produktu krajowego brutto Unii.~~ ⇒ Sektor publiczny odpowiada za około 5–10 % całkowitego unijnego zużycia energii końcowej. Organy publiczne wydają rocznie około 1,8 bln euro. Stanowi to około 14 % produktu krajowego brutto Unii. ⇐ Z tej przyczyny sektor publiczny stanowi istotny czynnik pobudzający przemiany na rynku w kierunku bardziej energooszczędnych produktów, budynków i usług, a także wpływający na zmianę zachowań w dziedzinie zużycia energii przez obywateli i przedsiębiorstwa. Ponadto zmniejszenie zużycia energii za pomocą środków poprawy efektywności energetycznej może uwolnić środki publiczne, które będzie można przeznaczyć na inne cele. W dziedzinie efektywności energetycznej instytucje publiczne na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym powinny stanowić przykład do naśladowania.

↓ 2012/27/UE motyw 16
(dostosowany)

~~Mając na względzie, iż w konkluzjach Rady z dnia 10 czerwca 2011 r. w sprawie Planu na rzecz efektywności energetycznej z 2011 r. podkreślono, że za 40 % zużycia energii końcowej w Unii odpowiadają budynki, oraz aby skorzystać z możliwości wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w sektorach wymagających specjalnych kwalifikacji i w sektorze budownictwa, a także w produkcji wyrobów budowlanych oraz w działalności zawodowej, takiej jak architektura, doradztwo i inżynieria, państwa członkowskie powinny ustanowić długoterminową strategię na okres po 2020 r., mobilizującą inwestycje w renowację budynków mieszkaniowych i użytkowych z myślą o poprawie charakterystyki energetycznej zasobów budowlanych. Strategia ta powinna dotyczyć opłacalnych ekonomicznie gruntownych renowacji, które prowadzą do modernizacji, dzięki której redukowane jest zarówno zużycie energii dostarczonej, jak i zużycie energii końcowej w budynkach o znaczny odsetek w porównaniu z poziomami sprzed renowacji, co daje w efekcie bardzo dobrą charakterystykę energetyczną. Takie gruntowne renowacje mogłyby być przeprowadzane również etapami.~~

⁶⁵ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16.

- (27) Aby dać przykład, sektor publiczny powinien wyznaczyć własne cele w zakresie obniżenia emisyjności i zwiększenia efektywności energetycznej. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym powinna odzwierciedlać wysiłki wymagane na szczeblu unijnym. Aby osiągnąć cel dotyczący zużycia energii końcowej, do 2030 r. Unia powinna zmniejszyć swoje zużycie energii końcowej o 19 % w porównaniu ze średnim zużyciem energii w latach 2017, 2018 i 2019. Obowiązek osiągnięcia rocznego zmniejszenia zużycia energii w sektorze publicznym o co najmniej 1,7 % powinien zapewnić spełnienie wzorcowej roli przez sektor publiczny. Państwa członkowskie zachowują pełną elastyczność w wyborze środków poprawy efektywności energetycznej mających na celu zmniejszenie zużycia energii końcowej. Wymóg corocznego zmniejszenia zużycia energii końcowej wiąże się z mniejszym obciążeniem administracyjnym niż ustanowienie metod pomiaru oszczędności energii.
- (28) Aby wywiązać się ze swojego obowiązku, państwa członkowskie powinny skupić się na zużyciu energii końcowej przez wszystkie obiekty użyteczności publicznej i obiekty instytucji publicznych. Aby określić zakres adresatów, państwa członkowskie powinny stosować definicję instytucji zamawiających zawartą w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE⁶⁶. Obowiązek ten można wypełnić poprzez zmniejszenie zużycia energii końcowej w dowolnym obszarze sektora publicznego, w tym w obszarach transportu, budynków użyteczności publicznej, opieki zdrowotnej, planowania przestrzennego, gospodarki wodnej, oczyszczania ścieków, uzdatniania wody, gospodarowania odpadami, systemów ogrzewania i chłodzenia, dystrybucji, dostaw i magazynowania energii, oświetlenia publicznego, planowania infrastruktury. Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne dla instytucji publicznych, państwa członkowskie powinny ustanowić platformy cyfrowe lub narzędzia do zbierania zagregowanych danych dotyczących zużycia od instytucji publicznych, podawania ich do wiadomości publicznej i zgłaszania tych danych Komisji.
- (29) Państwa członkowskie powinny odgrywać wzorcową rolę, zapewniając, aby w przypadku wszystkich umów o poprawę efektywności energetycznej i systemów zarządzania energią postępowania były przeprowadzane w sektorze publicznym zgodnie z normami europejskimi lub międzynarodowymi lub aby w obszarach sektora publicznego, które zużywają dużo energii, były w dużym stopniu stosowane audyty energetyczne.
- (30) Zachęca się organy publiczne do pozyskiwania wsparcia od podmiotów takich jak agencje ds. zrównoważonej energii, w stosownych przypadkach ustanowione na szczeblu regionalnym lub lokalnym. Organizacja tych agencji zazwyczaj odzwierciedla indywidualne potrzeby organów publicznych w danym regionie lub działających w określonym obszarze sektora publicznego. Scentralizowane agencje mogą lepiej zaspokajać potrzeby i działać skuteczniej pod innymi względami, na przykład w mniejszych lub scentralizowanych państwach członkowskich lub w odniesieniu do złożonych lub międzyregionalnych aspektów, takich jak systemy

⁶⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE, Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65.

ogrzewania i chłodzenia. Agencje ds. zrównoważonej energii mogą pełnić rolę punktów kompleksowej obsługi na podstawie art. 21. Agencje te są często odpowiedzialne za opracowywanie lokalnych lub regionalnych planów obniżenia emisyjności, które mogą również obejmować inne środki obniżania emisyjności, takie jak wymiana kotłów na paliwa kopalne, oraz za wspieranie organów publicznych we wdrażaniu polityk związanych z energią. Agencje ds. zrównoważonej energii lub inne podmioty wspierające władze regionalne i lokalne mogą posiadać jasne kompetencje, cele i zasoby w dziedzinie zrównoważonej energii. Agencje ds. zrównoważonej energii można zachęcać do rozważenia inicjatyw podejmowanych w ramach Porozumienia Burmistrzów, które skupia instytucje samorządowe na szczeblu lokalnym dobrowolnie zaangażowane w realizację unijnych celów w zakresie klimatu i energii, oraz innych istniejących inicjatyw w tym zakresie. Plany obniżenia emisyjności powinny być powiązane z planami rozwoju terytorialnego i uwzględniać kompleksową ocenę, którą powinny przeprowadzić państwa członkowskie.

- (31) (31) Państwa członkowskie powinny wspierać instytucje publiczne w planowaniu i przyjmowaniu środków poprawy efektywności energetycznej, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, poprzez dostarczanie wytycznych promujących możliwości budowania kompetencji i szkoleń oraz zachęcanie do współpracy między instytucjami publicznymi, w tym między agencjami. W tym celu państwa członkowskie mogłyby utworzyć krajowe centra kompetencji w zakresie złożonych kwestii, takich jak doradzanie lokalnym lub regionalnym agencjom energetycznym w sprawach dotyczących systemów ciepłowniczych lub chłodniczych.

↓ 2012/27/UE motyw 17
(dostosowany)
⇒ nowy

- ~~(32) Niezbędne jest zwiększenie wskaźnika renowacji budynków, gdyż istniejące zasoby budowlane stanowią sektor o najwyższym potencjale w zakresie oszczędności energii.~~
⇒ Obok przemysłu głównymi użytkownikami energii i głównym źródłem emisji są budynki i transport⁶⁷. Budynki odpowiadają za około 40 % całkowitego zużycia energii w Unii i za 36 % unijnej emisji gazów cieplarnianych z energii⁶⁸. Komunikat Komisji pt. „Fala renowacji”⁶⁹ odnosi się do podwójnego wyzwania w zakresie efektywności energetycznej i zasobooszczędności oraz przystępności cenowej w sektorze budowlanym i przyświeca mu cel podwojenia wskaźnika renowacji. Skupiono się w nim na budynkach o najgorszej charakterystyce energetycznej, ubóstwie energetycznym i budynkach użyteczności publicznej. ⇐ Ponadto budynki mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia unijnego celu, jakim jest zmniejszenie
⇒ osiągnięcie neutralności pod względem emisji gazów cieplarnianych ⇐ do 2050 r.

⁶⁷ COM/2020/562 final.

⁶⁸ Zob. sprawozdanie IRP z 2020 r. nt. efektywnego gospodarowania zasobami i zmiany klimatu (Resource Efficiency and Climate Change) oraz sprawozdanie Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska z 2019 r. w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji (Emissions Gap Report). Podane wartości odnoszą się do użytkowania i eksploatacji budynków, z uwzględnieniem emisji pośrednich w sektorze energii elektrycznej i ciepła, a nie do ich pełnego cyklu życia. Szacuje się, że wbudowana emisja dwutlenku węgla w budownictwie odpowiada za około 10 % całkowitej rocznej emisji gazów cieplarnianych na całym świecie

⁶⁹ COM/2020/662 final.

~~emisji gazów cieplarnianych o 80-95 % w porównaniu z 1990 r.~~ Budynki będące własnością instytucji publicznych stanowią znaczną część zasobów budowlanych i są mocno wyeksponowane w życiu publicznym. Należy zatem ustanowić roczny wskaźnik renowacji w odniesieniu do budynków będących własnością instytucji ~~rządowych~~ ~~⇒ publicznych~~ ~~⇒ na terytorium państw członkowskich oraz przez nie zajmowanych~~ w celu poprawy ich charakterystyki energetycznej. ~~⇒ Zachęca się państwa członkowskie do ustalenia wyższego wskaźnika renowacji, w przypadkach gdy jest to opłacalne w ramach renowacji ich zasobów budowlanych zgodnie z ich długoterminowymi strategiami renowacji lub krajowymi programami renowacji.~~ ~~⇒ Wskaźnik ten nie powinien naruszać obowiązków odnoszących się do budynków o niemal zerowym zużyciu energii, określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków⁷⁰.~~ ~~⇒ Podczas kolejnego przeglądu dyrektywy 2010/31/UE Komisja powinna ocenić postępy osiągnięte przez państwa członkowskie w zakresie renowacji budynków instytucji publicznych. Komisja powinna rozważyć przedłożenie wniosku ustawodawczego w sprawie zmiany wskaźnika renowacji, z uwzględnieniem postępów osiągniętych przez państwa członkowskie, istotnych zmian związanych z rozwojem gospodarczym lub technicznym lub, w razie potrzeby, zobowiązań Unii w zakresie obniżenia emisyjności i zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń.~~ ~~⇒ Przewidziany w niniejszej dyrektywie obowiązek przeprowadzania renowacji budynków instytucji ~~rządowych~~ ~~⇒ publicznych~~ stanowi uzupełnienie wspomnianej dyrektywy, która zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, aby przy wykonywaniu ważniejszej renowacji istniejących budynków ich charakterystyka energetyczna została poprawiona tak, aby spełniała ~~minimalne~~ wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej ~~⇒ budynków o niemal zerowym zużyciu energii~~ ~~⇒ Państwa członkowskie powinny mieć możliwość podejmowania alternatywnych opłacalnych środków, aby osiągnąć równoważną poprawę charakterystyki energetycznej budynków należących do instytucji rządowych. Obowiązek renowacji powierzchni pomieszczeń w budynkach instytucji rządowych dotyczy jednostek administracyjnych, których właściwość rozciąga się na całe terytorium państwa członkowskiego. Jeżeli w danym państwie członkowskim i w przypadku danego uprawnienia nie istnieje odpowiednia jednostka administracyjna, której właściwość obejmowałaby całe terytorium państwa, obowiązek ten powinien dotyczyć tych jednostek administracyjnych, których właściwość łącznie obejmuje całe terytorium państwa.~~~~

↓ nowy

- (33) Aby ustalić wskaźnik renowacji, państwa członkowskie muszą dysponować przeglądem budynków, które nie osiągają poziomu budynków o niemal zerowym zużyciu energii. W związku z tym państwa członkowskie powinny publikować i aktualizować wykaz budynków użyteczności publicznej jako część ogólnej bazy danych świadectw charakterystyki energetycznej. Wykaz ten powinien umożliwiać również podmiotom prywatnym, w tym przedsiębiorstwom usług energetycznych,

⁷⁰

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

proponowanie rozwiązań w zakresie renowacji i może zostać zagregowany przez obserwatorium zasobów budowlanych UE.

↓ 2012/27/UE motyw 18

⇒ nowy

- (34) ⇒ W 2020 r. ponad połowa ludności świata mieszka na obszarach miejskich. Szacuje się, że do 2050 r. odsetek ten wzrośnie do 68 %⁷¹. Ponadto połowa infrastruktury miejskiej do 2050 r. jeszcze nie została zbudowana⁷². Miasta i obszary metropolitalne to ośrodki działalności gospodarczej, tworzenia wiedzy, innowacji i nowych technologii. Miasta wpływają na jakość życia obywateli, którzy w nich mieszkają lub pracują. Państwa członkowskie powinny wspierać gminy pod względem technicznym i finansowym. ⇐ Niektóre gminy i inne instytucje publiczne w państwach członkowskich wdrożyły już zintegrowane podejście do oszczędności energii i zaopatrzenia w energię, na przykład poprzez plany działania w zakresie zrównoważonej energii w rodzaju planów opracowanych w ramach inicjatywy Porozumienie Burmistrzów, jak również zintegrowane podejście w zakresie obszarów miejskich, które wykracza poza jednostkowe interwencje w budynkach lub środkach transportu.

↓ 2012/27/UE motyw 19

⇒ nowy

- (35) W odniesieniu do nabywania niektórych produktów i usług oraz nabywania i wynajmowania budynków, instytucje ~~państwowe~~ ⇒ zamawiające i podmioty zamawiające ⇐ ~~zawierające~~, które zawierają umowy na publiczne roboty budowlane, dostawy lub usługi, powinny dawać przykład i podejmować decyzje w sprawie zakupu, przy uwzględnieniu kwestii efektywności energetycznej ⇒ oraz stosować zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, w tym w postępowaniach dotyczących tych umów w sprawie zamówień publicznych i koncesji, w odniesieniu do których w załączniku IV nie określono żadnych szczególnych wymogów. ⇐ Powinno dotyczyć to jednostek administracyjnych, których właściwość rozciąga się na całe terytorium państwa członkowskiego. Jeżeli w danym państwie członkowskim i w przypadku danego uprawnienia nie istnieje odpowiednia jednostka administracyjna, której właściwość obejmowałaby całe terytorium państwa, obowiązek ten powinien dotyczyć tych jednostek administracyjnych, których właściwość łącznie obejmuje całe terytorium państwa. Nie należy jednak naruszać przepisów dyrektyw Unii dotyczących zamówień publicznych. ⇒ Państwa członkowskie powinny usunąć bariery utrudniające wspólne udzielanie zamówień w danym państwie członkowskim lub za granicą, jeżeli może to zmniejszyć koszty, zwiększyć korzyści płynące z rynku wewnętrznego poprzez stworzenie możliwości rynkowych dla dostawców i dostawców usług energetycznych. ⇐

⁷¹

<https://www.unfpa.org/world-population-trends>

⁷²

https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

- (36) Wszystkie podmioty publiczne inwestujące zasoby publiczne w drodze zamówień publicznych powinny dawać przykład przy udzielaniu zamówień i koncesji przez wybieranie produktów, usług, robót budowlanych i budynków o najlepszej charakterystyce energetycznej, również w odniesieniu do zamówień publicznych, które nie podlegają szczególnym wymogom na podstawie dyrektywy 2009/30/WE. W tym kontekście we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego i koncesji o wartości powyżej progów określonych w art. 6 i 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE⁷³, art. 2 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE⁷⁴ oraz art. 3 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE należy uwzględniać charakterystykę energetyczną produktów, budynków i usług określoną w prawie unijnym lub krajowym, traktując priorytetowo zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”.
- (37) Ważne jest również, aby państwa członkowskie monitorowały, w jaki sposób instytucje zamawiające i podmioty zamawiające uwzględniają wymagania w zakresie efektywności energetycznej przy udzielaniu zamówień na produkty, budynki, roboty budowlane i usługi, zapewniając publiczny dostęp do informacji o wpływie na efektywność energetyczną zwycięskich przetargów przekraczających progi, o których mowa w dyrektywach w sprawie zamówień publicznych. Dzięki temu zainteresowane strony i obywatele mogą ocenić rolę sektora publicznego w zapewnianiu w przejrzysty sposób przestrzegania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” w zamówieniach publicznych.
- (38) W Europejskim Zielonym Ładzie uznaje się rolę gospodarki o obiegu zamkniętym w przyczynianiu się do realizacji ogólnych unijnych celów w zakresie obniżenia emisyjności. Sektor publiczny może przyczynić się do realizacji tych celów, wykorzystując swoją siłę nabywczą do wyboru, w stosownych przypadkach, przyjaznych dla środowiska produktów, budynków, usług i robót budowlanych za pomocą dostępnych narzędzi zielonych zamówień publicznych, a tym samym znacząco przyczyniając się do zmniejszenia zużycia energii i wpływu na środowisko.
- (39) Ważne jest, aby państwa członkowskie udzielały instytucjom publicznym niezbędnego wsparcia we wprowadzaniu wymagań w zakresie efektywności energetycznej w zamówieniach publicznych oraz, w stosownych przypadkach, w stosowaniu zielonych zamówień publicznych, zapewniając niezbędne wytyczne i metody przeprowadzania oceny kosztów w całym cyklu życia oraz skutków i kosztów środowiskowych. Oczekuje się, że dobrze zaprojektowane narzędzia, w szczególności narzędzia cyfrowe, ułatwią postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i zmniejszą koszty administracyjne, zwłaszcza w mniejszych państwach członkowskich, które mogą nie posiadać wystarczających zdolności do przygotowywania ofert. W tym względzie państwa członkowskie powinny aktywnie propagować korzystanie z

⁷³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji, Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1.

⁷⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE, Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65.

narzędzi cyfrowych i współpracę między instytucjami zamawiającymi, w tym ponad granicami, w celu wymiany najlepszych praktyk.

- (40) Biorąc pod uwagę, że budynki odpowiadają za emisję gazów cieplarnianych również przed rozpoczęciem ich eksploatacji i po jej zakończeniu, państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę emisję dwutlenku węgla przez budynki w całym cyklu życia. Odbывается to w kontekście wysiłków mających na celu zwrócenie większej uwagi na wyniki w całym cyklu życia, aspekty gospodarki o obiegu zamkniętym i wpływ na środowisko, w ramach wzorcowej roli sektora publicznego. Udzielanie zamówień publicznych może zatem stanowić okazję do zajęcia się kwestią wbudowanych emisji dwutlenku węgla w budynkach w całym cyklu życia. W tym względzie instytucje zamawiające są ważnymi podmiotami, które mogą podejmować działania w ramach systemu zamówień publicznych poprzez zakup nowych budynków, w których uwzględniono współczynnik globalnego ocieplenia w całym cyklu życia.
- (41) Współczynnik globalnego ocieplenia w całym cyklu życia służy do pomiaru emisji gazów cieplarnianych związanych z budynkiem na różnych etapach jego cyklu życia. W związku z tym mierzy się nim ogólny wkład budynku w emisję, które prowadzą do zmiany klimatu. Niekiedy nazywa się go oceną śladu węglowego lub pomiarem dwutlenku węgla w całym cyklu życia. Wyraża on zarówno emisje dwutlenku węgla wbudowane w materiały budowlane, jak i bezpośrednie i pośrednie emisje dwutlenku węgla na etapie użytkowania. Budynki są znaczącym „bankiem” materiałów, w którym przez wiele dziesięcioleci składowane są zasoby wysokoemisyjne, a zatem istotne jest zbadanie projektów, które ułatwiają ponowne użycie i recykling na koniec okresu eksploatacji.
- (42) Współczynnik ocieplenia globalnego wyraża się jako wskaźnik liczbowy w kg ekwiwalentu dwutlenku węgla na metr kwadratowy (wewnętrznej powierzchni użytkowej) dla każdego etapu cyklu życia uśredniony dla jednego roku referencyjnego okresu badania wynoszącego 50 lat. Dobór danych, określenie scenariuszy i obliczenia przebiegają zgodnie z normą EN 15978. Zakres elementów budynku i wyposażenia technicznego określono we wskaźniku 1,2 unijnych ram zrównoważonego budownictwa. W przypadku gdy istnieje krajowe narzędzie obliczeniowe lub jest ono wymagane do ujawnienia informacji lub uzyskania pozwoleń na budowę, powinna istnieć możliwość wykorzystania tego narzędzia krajowego w celu dostarczenia wymaganych informacji. Powinna istnieć możliwość korzystania z innych narzędzi obliczeniowych, jeżeli spełniają one minimalne kryteria określone w unijnych ramach zrównoważonego budownictwa.

↓ 2012/27/UE motyw 20
(dostosowany)

~~Przeprowadzona ocena możliwości ustanowienia na poziomie Unii systemu „białych certyfikatów” wykazała, że w obecnej sytuacji system taki doprowadziłby do nadmiernych kosztów administracyjnych, a ponadto istnieje ryzyko, że oszczędność energii byłaby skoncentrowana tylko w pewnej liczbie państw członkowskich, a nie na terytorium całej Unii. Cele takiego systemu na poziomie Unii można osiągnąć w lepszy sposób, przynajmniej na obecnym etapie, za pomocą krajowych systemów zobowiązujących przedsiębiorstwa użyteczności publicznej sektora energetycznego do poprawy efektywności energetycznej lub innych alternatywnych środków z dziedziny polityki, pozwalających na uzyskanie takiej samej oszczędności energii. Wskazane jest, aby poziom ambicji tego rodzaju systemów był~~

~~ustanawiany we wspólnych ramach na poziomie Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu państwom członkowskim elastyczności wystarczającej do pełnego uwzględnienia krajowej organizacji podmiotów działających na rynku, specyfiki sektora energetycznego oraz przyzwyczajen odbiorców końcowych. Wspólne ramy powinny zapewnić przedsiębiorstwom użyteczności publicznej sektora energetycznego możliwość oferowania usług energetycznych wszystkim odbiorcom końcowym, a nie tylko tym, którym sprzedają one energię. Prowadzi to do nasilenia konkurencji na rynku energii, gdyż przedsiębiorstwa użyteczności publicznej sektora energetycznego mogą wyróżnić swój produkt poprzez świadczenie dodatkowych usług energetycznych. Wspólne ramy powinny umożliwić państwom członkowskim uwzględnienie w swoim krajowym programie wymogów służących osiągnięciu celu społecznego, w szczególności, aby zapewnić, by słabi ekonomicznie odbiorcy mieli dostęp do korzyści wynikających ze zwiększonej efektywności energetycznej. Państwa członkowskie powinny określić, w oparciu o obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria, którzy dystrybutorzy energii lub które przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii powinny mieć obowiązek osiągnięcia docelowej wielkości oszczędności energii u użytkowników końcowych, określonej w niniejszej dyrektywie.~~

~~Państwa członkowskie powinny w szczególności mieć możliwość nienakładania tego obowiązku na małych dystrybutorów energii, na małe przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii obrotu energią i małe sektory energetyczne, tak aby uniknąć nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych. Komunikat Komisji z dnia 25 czerwca 2008 r. określa zasady, jakie powinny zostać uwzględnione przez państwa członkowskie, które nie zdecydują się skorzystać z tej możliwości. Na zasadzie wspierania krajowych inicjatyw w dziedzinie efektywności energetycznej strony zobowiązane w ramach krajowych systemów zobowiązujących do poprawy efektywności energetycznej mogłyby wypełniać swoje zobowiązania poprzez coroczne wpłacanie na krajowy fundusz efektywności energetycznej kwoty równej wartości inwestycji wymaganych w ramach wspomnianych systemów.~~

↓ 2012/27/UE motyw 21
(dostosowany)

~~W związku z nadrzędną koniecznością przywrócenia stabilności finansów publicznych i dokonania konsolidacji fiskalnej, przy realizacji szczególnych środków objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy należy zwrócić należytą uwagę na szczeblu państw członkowskich na opłacalność realizacji środków w zakresie efektywności energetycznej na podstawie odpowiedniego poziomu analizy i oceny.~~

↓ 2012/27/UE motyw 22
(dostosowany)

~~Wymóg osiągnięcia oszczędności w zakresie rocznej wartości sprzedaży energii odbiorcom końcowym w porównaniu z poziomem, jaki mogłaby osiągnąć sprzedaż energii, nie stanowi pułapu sprzedaży lub zużycia energii. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyłączenia całości lub części wolumenu sprzedaży energii, wykorzystywanej do rodzajów działalności przemysłowej wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system~~

~~handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie⁷⁵ na potrzeby wylieżania sprzedaży energii odbiorcom końcowym, gdyż wiadomo, że pewne sektory lub podsektory zajmujące się takim rodzajem działalności mogą być narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji. Państwa członkowskie powinny mieć świadomość kosztów systemów, tak by mogły odpowiednio oceniać koszty środków.~~

↓ 2012/27/UE motyw 23
(dostosowany)

~~Bez uszczerbku dla wymogów w art. 7 i w celu ograniczenia obciążeń administracyjnych, każde państwo członkowskie może zebrać wszystkie poszczególne środki z dziedziny polityki, służące realizacji art. 7, w kompleksowym programie krajowym na rzecz efektywności energetycznej.~~

↓ 2018/2002 motyw 7
(dostosowany)
⇒ nowy

- (43) ⇒ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE⁷⁶ dotyczy instalacji, które przyczyniają się do wytwarzania energii lub wykorzystują energię do celów produkcji, a informacje na temat energii wykorzystywanej w takiej instalacji lub wytwarzanej przez taką instalację muszą być zawierane we wnioskach o pozwolenia zintegrowane (art. 12 ust. 1 lit. b)). Ponadto w art. 11 tej dyrektywy określono, że efektywne wykorzystanie energii jest jedną z ogólnych zasad regulujących podstawowe obowiązki operatora i jednym z kryteriów ustalania najlepszych dostępnych technik na podstawie załącznika III do dyrektywy 2010/75/UE. ⇐ Na efektywność funkcjonowania systemów energetycznych wpływają w każdym momencie możliwości płynnego i elastycznego włączania do sieci mocy generowanych w oparciu o różne źródła energii, które charakteryzują się zróżnicowaną bezwładnością i różnymi czasami rozruchu. Poprawa tej efektywności umożliwi lepsze wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.
-

↓ 2018/2002 motyw 8

- (44) Poprawa efektywności energetycznej może przyczynić się do poprawy wyników gospodarczych. Państwa członkowskie i Unia powinny dążyć do zmniejszenia zużycia energii niezależnie od poziomu wzrostu gospodarczego.

⁷⁵ ~~Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.~~

⁷⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola), Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17.

↓ 2018/2002 motyw 10
(dostosowany)
⇒ nowy

- (45) ~~W kontekście ram polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 r. Obowiązek~~ oszczędności energii ustanowiony ~~☒~~ niniejszą ~~☒~~ dyrektywą ~~2012/27/UE~~ powinien zostać ⇒ zwiększony i ~~☒~~ przedłużony ~~poza~~ ~~☒~~ powinien obowiązywać również po ~~☒~~ 2020 ⇒ 2030 ~~☒~~ r. ~~Przedłużenie to~~ Zapewniłoby to większą stabilność dla inwestorów, a tym samym wspierałoby długoterminowe inwestycje i długoterminowe środki w zakresie efektywności energetycznej, takie jak gruntowne renowacje budynków i długofalowy cel polegający na ułatwieniu opłacalnej transformacji istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Obowiązek oszczędności energii odgrywa ważną rolę w tworzeniu lokalnego wzrostu, i miejsc pracy, ⇒ konkurencyjności i w zmniejszaniu ubóstwa energetycznego. ~~☒~~ ~~a zatem~~ ~~Ppowinien być utrzymany, aby~~ zapewnić Unii możliwość osiągnięcia celów w zakresie energii i klimatu przez tworzenie dalszych możliwości i wyeliminowanie powiązania pomiędzy zużyciem energii a wzrostem gospodarczym. Współpraca z sektorem prywatnym jest istotna dla oceny warunków, w jakich można aktywować prywatne inwestycje w projekty dotyczące efektywności energetycznej, oraz dla opracowania nowych modeli dochodów na potrzeby innowacji w dziedzinie efektywności energetycznej.

↓ 2018/2002 motyw 11

- (46) Środki mające na celu poprawę efektywności energetycznej pozytywnie wpływają też na jakość powietrza, ponieważ bardziej efektywne energetycznie budynki przyczyniają się do zmniejszenia zapotrzebowania na paliwa grzewcze, w tym na stałe paliwa grzewcze. Zatem środki w zakresie efektywności energetycznej przyczyniają się do poprawy jakości powietrza w pomieszczeniach i na zewnątrz oraz pomagają w opłacalny sposób osiągnąć cele unijnej polityki jakości powietrza ustanowione w szczególności w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284⁷⁷.

↓ 2018/2002 motyw 12
(dostosowany)
⇒ nowy

- ~~(47)~~ Państwa członkowskie są zobowiązane do osiągnięcia łącznych oszczędności końcowego zużycia energii dla całego okresu objętego obowiązkiem ~~obejmującego lata 2021-2030~~ ~~☒~~ aż do 2030 r. ~~☒~~, równoważnego rocznym nowym oszczędnościom wynoszącym co najmniej 0,8 % zużycia energii końcowej ⇒ do dnia 31 grudnia 2023 r. i co najmniej 1,5 % od dnia 1 stycznia 2024 r. ~~☒~~. Wymóg ten można spełnić za pomocą nowych środków z dziedziny polityki, które zostaną przyjęte podczas ~~nowego~~ okresu objętego obowiązkiem od dnia 1 stycznia 2021 r. do

⁷⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE (Dz.U. L 344 z 17.12.2016, s. 1).

dnia 31 grudnia 2030 r. lub za pomocą nowych indywidualnych działań podjętych w wyniku przyjęcia środków z dziedziny polityki w trakcie lub przed rozpoczęciem poprzedniego okresu, o ile ~~indywidualne~~ działania indywidualne generujące oszczędności energii zostały wprowadzone w ☒ kolejnym ~~☒ nowym~~ okresie. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania z systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej, z alternatywnych środków z dziedziny polityki lub z obu rozwiązań. ~~Ponadto przewidziane powinny być różne opcje w tym dotyczące tego, czy energia wykorzystywana w transporcie jest w pełni lub częściowo uwzględniona w scenariuszu odniesienia, tak aby państwa członkowskie dysponowały elastycznością co do sposobu obliczania swoich oszczędności energii przy jednoczesnym zapewnieniu realizacji wymaganych łącznych oszczędności końcowego zużycia energii odpowiadających nowym rocznym oszczędnościom wynoszącym co najmniej 0,8 %.~~

↓ 2018/2002 motyw 13
(dostosowany)
⇒ nowy

- (48) ~~Nażalenie takiego wymogu na Cypr i Malte byłoby jednak nieproporcjonalne. Rynek energii tych małych wyspiarskich państw członkowskich wykazuje szczególne cechy – takie jak istnienie jednego dystrybutora energii elektrycznej, brak sieci gazu ziemnego oraz systemów ciepłowniczych i chłodniczych, jak również niewielki rozmiar przedsiębiorstw zajmujących się dystrybucją ropy naftowej – które znacznie ograniczają zakres środków dostępnych w celu wypełnienia obowiązku oszczędności energii. Na te szczególne cechy nakłada się jeszcze nieduża wielkość rynku energii w tych państwach członkowskich. W związku z tym~~ ⇒ W okresie od 2021 r. do 31 grudnia 2023 r. ⇐ Cypr i Malta powinny być zobowiązane ~~jedynie~~ do osiągnięcia łącznych oszczędności końcowego zużycia energii odpowiadających nowym oszczędnościom w wysokości 0,24 % zużycia energii końcowej ☒ jedynie ☒ w latach 2021–2030. ⇒ Ten indywidualny wskaźnik oszczędności powinien przestać obowiązywać od dnia 1 stycznia 2024 r. ⇐

↓ 2018/2002 motyw 14
⇒ nowy

- (49) W przypadku stosowania systemów nakładających zobowiązania, państwa członkowskie powinny na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów wyznaczyć strony zobowiązane wśród ⇒ operatorów systemów przesyłowych, ⇐ dystrybutorów energii, przedsiębiorstw prowadzących detaliczną sprzedaż energii oraz przedsiębiorstw prowadzących dystrybucję lub sprzedaż detaliczną paliw transportowych. Wyznaczenia lub zwolnienia z wyznaczenia niektórych kategorii takich dystrybutorów lub przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż detaliczną nie należy rozumieć jako niezgodnego z zasadą niedyskryminacji. Państwa członkowskie mają możliwość wyboru, czy wszyscy tacy ⇒ operatorzy systemów przesyłowych, ⇐ dystrybutorzy lub przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż detaliczną są wyznaczeni jako strony zobowiązane, czy też dotyczy to jedynie niektórych kategorii takich dystrybutorów lub przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż detaliczną. ⇒ W celu wzmocnienia pozycji i ochrony odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym i osób zajmujących mieszkania socjalne oraz w celu wdrożenia środków z dziedziny polityki na zasadzie priorytetu wśród tych osób państwa

członkowskie mogą wymagać od stron zobowiązanych osiągnięcia oszczędności energii wśród odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym i osób zajmujących mieszkania socjalne. W tym celu państwa członkowskie mogą również ustanowić cele w zakresie redukcji kosztów energii. Strony zobowiązane mogłyby osiągnąć te cele poprzez promowanie instalacji środków prowadzących do oszczędności energii i oszczędności finansowych na rachunkach za energię, takich jak instalacja środków izolacyjnych i ciepłowniczych. ⇐

↓ nowy

- (50) Opracowując środki z dziedziny polityki służące wypełnieniu obowiązku oszczędności energii, państwa członkowskie powinny przestrzegać unijnych norm i priorytetów dotyczących klimatu i środowiska oraz przestrzegać zasady „nie czyni poważnych szkód” w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2020/852⁷⁸. Państwa członkowskie nie powinny promować działań, które nie są zrównoważone pod względem środowiskowym, takich jak wykorzystanie stałych paliw kopalnych. Obowiązek oszczędności energii ma na celu wzmocnienie reakcji na zmianę klimatu przez promowanie zachęt dla państw członkowskich do wdrożenia kombinacji zrównoważonych i czystych środków z różnych dziedzin polityki, które są odporne i łagodzą zmianę klimatu. W związku z tym od momentu transpozycji niniejszej dyrektywy oszczędności energii wynikające ze środków z dziedziny polityki dotyczących bezpośredniego spalania paliw kopalnych nie będą oszczędnościami energii kwalifikowalnymi do uwzględnienia na poczet realizacji obowiązku oszczędności energii. Umożliwi to dostosowanie obowiązku oszczędności energii do celów Europejskiego Zielonego Ładu, Planu w zakresie celów klimatycznych i inicjatywy „Fala renowacji”, a także odzwierciedli potrzebę działania wskazaną przez MAE w jej sprawozdaniu na temat zeroemisyjności netto⁷⁹. Ograniczenie to ma na celu zachęcenie państw członkowskich do wydawania środków publicznych wyłącznie na zachowujące aktualność i zrównoważone technologie. Ważne jest, aby państwa członkowskie zapewniły uczestnikom rynku jasne ramy polityki i pewność inwestycyjną. Wdrożenie metody obliczeniowej w ramach obowiązku oszczędności energii powinno umożliwić wszystkim uczestnikom rynku dostosowanie swoich technologii w rozsądnych ramach czasowych. W przypadku gdy państwa członkowskie wspierają wdrażanie wydajnych technologii opartych na paliwach kopalnych lub wczesne zastąpienie takich technologii, na przykład poprzez systemy dotacji lub systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej, oszczędności energii mogą nie być już kwalifikowalne do uwzględnienia na poczet realizacji obowiązku oszczędności energii. Chociaż oszczędności energii wynikające np. z promowania kogeneracji opartej na gazie ziemnym nie byłyby kwalifikowalne, ograniczenie to nie miałoby zastosowania do pośredniego wykorzystania paliw kopalnych, na przykład gdy produkcja energii elektrycznej obejmuje wytwarzanie jej z

⁷⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088, Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13.

⁷⁹ MAE (Międzynarodowa Agencja Energetyczna) (2021), „Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector” [Zeroemisyjność netto do 2050 r.: plan działania dla światowego sektora energii], <https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050>.

paliw kopalnych. Środki z dziedziny polityki ukierunkowane na zmiany zachowań, mające na celu ograniczenie zużycia paliw kopalnych, na przykład poprzez kampanie informacyjne, ekologiczną jazdę, powinny pozostać kwalifikowalne. Oszczędności energii wynikające ze środków z dziedziny polityki ukierunkowanych na renowację budynków mogą obejmować środki takie jak zastępowanie systemów ciepłowniczych zasilanych paliwami kopalnymi wraz z ulepszeniami przegród zewnętrznych, które powinny być ograniczone do tych technologii, które umożliwiają osiągnięcie wymaganych oszczędności energii zgodnie z krajowymi kodeksami budowlanymi ustanowionymi w danym państwie członkowskim. Niezależnie od tego państwa członkowskie powinny promować modernizację systemów ciepłowniczych w ramach gruntownych renowacji zgodnie z długoterminowym celem osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla, tj. zmniejszając zapotrzebowanie na ciepło i pokrywając pozostałe zapotrzebowanie na ciepło z bezemisyjnego źródła energii.

↓ 2018/2002 motyw 15
(dostosowany)
⇒ nowy

- (51) Środki mające na celu poprawę efektywności energetycznej w transporcie ~~stosowane/podejmowane~~ przez państwa członkowskie kwalifikują się do uwzględnienia w celu spełnienia ich zobowiązania dotyczącego oszczędności końcowego zużycia energii. Środki takie obejmują strategie, które między innymi propagują bardziej energooszczędne pojazdy, zmianę środków transportu na rzecz jazdy na rowerze, chodzenia pieszo i korzystania z transportu zbiorowego lub mobilność i miejskie zagospodarowanie przestrzenne zmniejszające popyt na transport. Ponadto, z zastrzeżeniem spełnienia wymogów dotyczących istotności i dodatkowości określonych w załączniku V do ~~dyrektywy 2012/27/UE, zmienionej niniejszą dyrektywą~~, mogą się również kwalifikować systemy, które przyspieszają upowszechnianie się nowych, bardziej energooszczędnych pojazdów, lub polityki wspierające zmianę w kierunku ~~zapewniających lepsze wyniki~~ paliw ⇒ o obniżonych poziomach emisji, z wyjątkiem środków z dziedziny polityki dotyczących bezpośredniego spalania paliw kopalnych ⇐, które zmniejszają zużycie energii w przeliczeniu na kilometr. ⇒ Środki z dziedziny polityki promujące upowszechnienie się nowych pojazdów napędzanych paliwami kopalnymi nie powinny kwalifikować się jako środki kwalifikowalne do uwzględnienia na poczet realizacji obowiązku oszczędności energii. ⇐ ~~Takie środki powinny być, w stosownych przypadkach, spójne z krajowymi ramami polityki państw członkowskich ustanowionymi na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE⁸⁰.~~

80

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 1).

↓ 2018/2002 motyw 16
(dostosowany)

- (52) Środki przyjęte przez państwa członkowskie na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842⁸¹, które prowadzą do weryfikowalnej i wymiernej lub możliwej do oszacowania poprawy efektywności energetycznej, można uznać za opłacalny sposób spełnienia przez państwa członkowskie ich zobowiązania w zakresie oszczędności energii wynikającego z ~~dyrektywy 2012/27/UE zmienionej niniejszą dyrektywą~~.
-

↓ 2018/2002 motyw 17
(dostosowany)
⇒ nowy

- (53) W ramach swoich systemów nakładających zobowiązania państwa członkowskie powinny mieć możliwość – na zasadzie alternatywy w stosunku do wymagania od stron zobowiązanych uzyskania wielkości łącznych oszczędności końcowego zużycia energii wymaganych na mocy art. 87 ust. 1 ~~dyrektywy 2012/27/UE zmienionej niniejszą dyrektywą~~ – zezwolenia stronom zobowiązany na wniesienie wkładu ☒ lub zobligowania ich do wniesienia wkładu ☒ na rzecz krajowego funduszu efektywności energetycznej ~~lub zobligowania ich do wniesienia takiego wkładu~~ ⇒, który mógłby zostać wykorzystany do wdrażania środków z dziedziny polityki na zasadzie priorytetu wśród odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz osób zajmujących mieszkania socjalne ⇐.
-

↓ 2018/2002 motyw 18
(dostosowany)
⇒ nowy

- (54) ~~Bez uszczerbku dla art. 7 ust. 4 i 5 dyrektywy 2012/27/UE wprowadzonych niniejszą dyrektywą~~ Państwa członkowskie i strony zobowiązane powinny korzystać z wszystkich dostępnych środków i technologii ⇒, z wyjątkiem tych, które dotyczą wykorzystania technologii bezpośredniego spalania paliw kopalnych, ⇐ w celu osiągnięcia wymaganych łącznych oszczędności końcowego zużycia energii, w tym przez propagowanie zrównoważonych technologii w efektywnych systemach ciepłowniczych i chłodniczych, efektywnej infrastrukturze ogrzewania i chłodzenia oraz audytów energetycznych lub równoważnych systemów zarządzania energią, pod warunkiem że zgłoszone oszczędności energii spełniają wymogi określone w art. 87 i w załączniku V do ~~dyrektywy 2012/27/UE zmienionej niniejszą dyrektywą~~. Państwa członkowskie powinny dążyć do dużej elastyczności w projektowaniu i wdrażaniu alternatywnych środków z dziedziny polityki. ⇒ Państwa członkowskie
-

⁸¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań w dziedzinie klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 26).

powinny zachęcać do podejmowania działań prowadzących do oszczędności energii w długich okresach użytkowania. ⇐

↓ 2018/2002 motyw 19

- (55) Długoterminowe środki w zakresie efektywności energetycznej będą nadal przynosić oszczędności energii po 2020 r., ale aby przyczynić się do realizacji celu Unii w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r., środki te powinny przynieść nowe oszczędności po 2020 r. Z drugiej strony oszczędności energii uzyskane po dniu 31 grudnia 2020 r. nie powinny być zaliczane na poczet łącznych oszczędności końcowego zużycia energii wymaganych w odniesieniu do okresu od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.
-

↓ 2018/2002 motyw 20

⇒ nowy

- (56) Nowe oszczędności powinny mieć charakter dodatkowy w stosunku do normalnych działań, tak aby nie można było zaliczać na poczet spełnienia wymogów takich oszczędności energii, które i tak miałyby miejsce. W celu obliczenia wpływu wprowadzonych środków uwzględniane powinny być jedynie oszczędności netto, zmierzone jako zmiana zużycia energii bezpośrednio związana z przedmiotowym środkiem w zakresie efektywności energetycznej ⇒ wdrożonym dla celów art. 8 niniejszej dyrektywy ⇐. W celu obliczenia oszczędności netto państwa członkowskie powinny ustanowić scenariusz odniesienia przedstawiający rozwój sytuacji w przypadku braku przedmiotowego środka. Dany środek z dziedziny polityki należy oceniać w stosunku do tego scenariusza odniesienia. Państwa członkowskie ⇒ powinny wziąć pod uwagę minimalne wymagania określone w odpowiednich ramach legislacyjnych na poziomie unijnym oraz ⇐ powinny wziąć pod uwagę fakt, że inne środki z dziedziny polityki mogą być stosowane ~~podejmowane~~ w tym samym okresie, co również może mieć wpływ na wysokość oszczędności energii, zatem nie wszystkie ze zmian obserwowanych od czasu wprowadzenia określonego środka z dziedziny polityki będącego przedmiotem oceny można przypisać wyłącznie temu środkowi. Aby spełniony został wymóg istotności, działania strony zobowiązanej, strony uczestniczącej lub strony uprawnionej powinny się faktycznie przyczyniać do osiągnięcia zgłaszanych oszczędności energii.
-

↓ 2018/2002 motyw 21

⇒ nowy

- (57) W celu zwiększenia potencjału oszczędności energii w przesyłach i dystrybucji energii elektrycznej istotne jest, aby w obliczaniu oszczędności energii uwzględnić, w stosownych przypadkach, wszystkie elementy łańcucha energetycznego. ⇒ Przeprowadzone badania i konsultacje z zainteresowanymi stronami wykazały znaczny potencjał. Warunki fizyczne i ekonomiczne różnią się jednak między poszczególnymi państwami członkowskimi, a często w obrębie kilku państw członkowskich, i istnieje duża liczba operatorów systemów. Okoliczności te wskazują na podejście zdecentralizowane, zgodnie z zasadą pomocniczości. Krajowe organy regulacyjne dysponują wymaganą wiedzą, kompetencjami prawnymi i zdolnościami administracyjnymi, aby wspierać rozwój wydajnej energetycznie sieci elektroenergetycznej. Podmioty takie jak europejska sieć operatorów systemów

przesyłowych energii elektrycznej (ENTSO-E) oraz europejska organizacja operatorów systemów dystrybucyjnych (organizacja OSD UE) również mogą wnieść użyteczny wkład i powinny wspierać swoich członków we wdrażaniu środków w zakresie efektywności energetycznej. ⇐

⇓ nowy

- (58) Podobne podejście ma zastosowanie do bardzo dużej liczby operatorów systemów przesyłu i dystrybucji gazu ziemnego. Rola gazu ziemnego oraz tempo dostaw i zasięg terytorialny są bardzo zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich. W takich przypadkach krajowe organy regulacyjne są najlepiej przygotowane do monitorowania i kierowania ewolucji systemu w kierunku zwiększonej efektywności, a podmioty takie jak europejska sieć operatorów systemów przesyłowych gazu (ENTSO-G) mogą wnieść użyteczny wkład i powinny wspierać swoich członków we wdrażaniu środków w zakresie efektywności energetycznej.

↓ 2018/2002 motyw 22

⇓ nowy

- (59) Do oszczędności energii w znaczący sposób może przyczynić się skuteczna gospodarka wodna. Sektor wodno-ściekowy odpowiada za 3,5 % zużycia energii elektrycznej w Unii i oczekuje się, że udział ten wzrośnie. Równocześnie nieszczelności odpowiadają za 24 % całkowitego zużycia wody w Unii, a sektor energetyczny jest największym konsumentem wody, odpowiadając za 44 % jej zużycia. Należy w pełni zbadać potencjał oszczędności energii wiążący się z wykorzystaniem inteligentnych technologii i procesów ⇐ oraz stosować je zawsze wtedy, gdy jest to racjonalne pod względem kosztów, a także należy uwzględniać zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”. Ponadto zaawansowane technologie nawadniania mogłyby znacznie ograniczyć zużycie wody w rolnictwie oraz zużycie energii wykorzystywanej do jej uzdatniania i transportu ⇐.

↓ 2018/2002 motyw 23

(dostosowany)

⇓ nowy

- (60) Zgodnie z art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej polityki Unii w zakresie efektywności energetycznej powinny sprzyjać włączeniu społecznemu, a zatem również zapewniać ☒ wszystkim odbiorcom dotkniętym ubóstwem energetycznym ☒ ⇐ równy dostęp ⇐ dostępność ☒ do ☒ środków w zakresie efektywności energetycznej dla odbiorców dotkniętych ubóstwem energetycznym. Poprawa efektywności energetycznej budynków powinna zapewnić korzyści w szczególności dla ⇐ być wdrażana na zasadzie priorytetu wśród ⇐ gospodarstw domowych w trudnej sytuacji ⇐ odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych ⇐, w tym gospodarstw domowych ⇐ osób ⇐ dotkniętych ubóstwem energetycznym i, w stosownych przypadkach, ⇐ wśród gospodarstw domowych o średnich dochodach i ⇐ dla osób zajmujących mieszkania socjalne ⇐, osób starszych i osób żyjących na obszarach wiejskich i oddalonych ⇐. ⇐ W tym kontekście szczególną uwagę należy zwrócić na konkretne grupy, które są bardziej dotknięte ubóstwem energetycznym lub bardziej nim zagrożone lub bardziej narażone na jego skutki, takie jak kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, dzieci i osoby

o mniejszościowym pochodzeniu rasowym lub etnicznym. ⇐ Państwa członkowskie mogą już nałożyć na strony zobowiązane wymóg włączenia celów społecznych do środków służących oszczędności energii, w odniesieniu do ubóstwa energetycznego, a możliwość ta ~~powinna zostać~~ ☒ została już ☒ rozszerzona na alternatywne środki z dziedziny polityki i krajowe fundusze efektywności energetycznej. ☒ Powinno to ☒ zostać przekształcone w obowiązek ⇒ wzmocnienia pozycji i ochrony odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych oraz łagodzenia ubóstwa energetycznego ⇐, przy jednoczesnym umożliwieniu państwom członkowskim zachowania pełnej elastyczności co do ⇒ rodzaju środka z dziedziny polityki, ⇐ ich wielkości, zakresu i treści. Jeżeli system zobowiązujący do efektywności energetycznej nie pozwala na środki odnoszące się do indywidualnych odbiorców energii, państwa członkowskie mogą przyjmować środki łagodzące ubóstwo energetyczne wyłącznie w ramach alternatywnych środków z dziedziny polityki. ⇒ W ramach swoich polityk państwa członkowskie powinny dopilnować, aby inne środki z dziedziny polityki nie miały negatywnego wpływu na odbiorców wrażliwych, użytkowników końcowych, osoby dotknięte ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osoby zajmujące mieszkania socjalne. Państwa członkowskie powinny w jak najlepszy sposób wykorzystywać inwestycje w środki poprawy efektywności energetycznej w ramach finansowania publicznego, w tym finansowanie i instrumenty finansowe ustanowione na poziomie unijnym. ⇐

↓ nowy

- (61) Niniejsza dyrektywa odnosi się do pojęcia odbiorców wrażliwych, które państwa członkowskie mają zdefiniować na podstawie dyrektywy (UE) 2019/944. Ponadto, na podstawie dyrektywy 2012/27/UE, pojęcie „użytkownicy końcowi” obok pojęcia „odbiorca końcowy” doprecyzowuje, że prawa do informacji o rozliczeniach i zużyciu przysługują również odbiorcom, którzy nie zawarli indywidualnych ani bezpośrednich umów z dostawcą energii wykorzystywanej w systemach zbiorowego ogrzewania, chłodzenia lub produkcji ciepłej wody użytkowej w budynkach wielorodzinnych. Pojęcie odbiorców wrażliwych niekoniecznie zapewnia ukierunkowanie na użytkowników końcowych. W związku z tym, w celu zapewnienia, aby środki określone w niniejszej dyrektywie docierały do wszystkich osób fizycznych i gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji, państwa członkowskie powinny przy ustalaniu definicji odbiorców wrażliwych uwzględnić nie tylko odbiorców sensu stricto, ale również użytkowników końcowych.

↓ 2018/2002 motyw 24

⇒ nowy

- (62) Około 50 ⇒ 34 ⇐ mln gospodarstw domowych w Unii ~~jest dotkniętych ubóstwem energetycznym~~ ⇒ nie było w stanie utrzymać odpowiedniej temperatury w mieszkaniu w 2019 r.⁸² ⇐ ⇒ W Europejskim Zielonym Ładzie Unia nadaje priorytet społecznemu wymiarowi transformacji, zobowiązując się do przestrzegania zasady, zgodnie z którą nikt nie zostanie pominięty. Zielona transformacja, w tym przejście na

⁸²

ZALECENIE KOMISJI z dnia 14 października 2020 r. dotyczące ubóstwa energetycznego, C(2020) 9600 final.

czystą energię, wpływa w różny sposób na kobiety i mężczyzn i może mieć szczególnie wpływ na niektóre grupy w niekorzystnej sytuacji, w tym osoby z niepełnosprawnościami. ⇐ Środki w zakresie efektywności energetycznej muszą zatem mieć kluczowe znaczenie dla każdej opłacalnej strategii na rzecz zwalczania ubóstwa energetycznego i przeciwdziałania słabej pozycji konsumentów oraz stanowią uzupełnienie polityki zabezpieczenia społecznego na poziomie państw członkowskich. Aby środki w zakresie efektywności energetycznej w zrównoważony sposób ograniczały ubóstwo energetyczne najemców, należy wziąć pod uwagę ich opłacalność, a także przystępność cenową dla właścicieli nieruchomości i najemców, oraz zagwarantować odpowiednie wsparcie finansowe ⇨ i techniczne ⇐ dla takich środków na poziomie państw członkowskich. ⇨ Państwa członkowskie powinny wspierać szczebel lokalny i regionalny w identyfikowaniu i łagodzeniu ubóstwa energetycznego. ⇐ Zgodnie z celami Porozumienia paryskiego w dłuższej perspektywie zasoby budynków w Unii będą musiały stać się budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. Aktualne tempo renowacji budynków jest niewystarczające, a najtrudniej jest przeprowadzić je w budynkach zajmowanych przez osoby o niskich dochodach dotknięte ubóstwem energetycznym. Środki określone w niniejszej dyrektywie dotyczące obowiązku oszczędności energii, systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej i alternatywnych środków z dziedziny polityki mają zatem szczególne znaczenie.

↓ 2012/27/UE motyw 24

⇒ nowy

- (63) Mając na uwadze wykorzystanie potencjału w zakresie oszczędności energii w niektórych segmentach rynku, dla których w zasadzie nie istnieje oferta handlowa audytów energetycznych (np. małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)), państwa członkowskie powinny opracować programy zachęcające MŚP do poddawania się audytom energetycznym. W przypadku dużych przedsiębiorstw audyty energetyczne powinny być obowiązkowe i regularne, gdyż w ich przypadku oszczędność energii może być znaczna. Audyty energetyczne powinny uwzględniać odpowiednie normy europejskie lub międzynarodowe, jak np. EN ISO 50001 (systemy zarządzania energią) lub EN 16247-1 (audyty energetyczne) lub jeżeli obejmują audyt energetyczny, EN ISO 14000 (systemy zarządzania środowiskiem), a zatem powinny być zgodne z przepisami załącznika VI do niniejszej dyrektywy, ponieważ nie wykraczają poza wymogi tych odpowiednich norm. ⇨ Obecnie trwają prace nad szczegółową normą europejską dotyczącą audytów energetycznych. Audyty energetyczne mogą być przeprowadzane jako jednostkowe audyty lub stanowić część szerszego systemu zarządzania środowiskowego lub umowy o poprawę efektywności energetycznej. We wszystkich takich przypadkach systemy te powinny spełniać minimalne wymagania określone w załączniku VI. Ponadto konkretne mechanizmy i systemy ustanowione w celu monitorowania emisji i zużycia paliwa przez niektórych przewoźników, na przykład na podstawie prawa unijnego w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji, mogą zostać uznane za zgodne z audytami energetycznymi, w tym w ramach systemów zarządzania energią, jeżeli spełniają minimalne wymagania określone w załączniku VI. ⇐

↓ nowy

- (64) Średnie zużycie w przedsiębiorstwie powinno stanowić kryterium definiowania stosowania systemów zarządzania energią i audytów energetycznych, aby zwiększyć czułość tych mechanizmów w identyfikowaniu odpowiednich możliwości uzyskania opłacalnych oszczędności energii. Przedsiębiorstwa, które nie osiągają progów zużycia określonych dla systemów zarządzania energią i audytów energetycznych, powinny być zachęcane do poddawania się audytom energetycznym i wdrażania zaleceń wynikających z tych audytów.

↓ 2012/27/UE motyw 25

- (65) W przypadku gdy audyty energetyczne są przeprowadzane przez ekspertów wewnętrznych, zachowanie koniecznej niezależności wymaga, by tacy eksperci nie byli bezpośrednio zaangażowani w audytowaną działalność.

↓ nowy

- (66) Sektor technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) jest kolejnym ważnym sektorem, na który zwraca się coraz większą uwagę. W 2018 r. zużycie energii przez ośrodki przetwarzania danych w UE wyniosło 76,8 TWh. Oczekuje się, że do 2030 r. wartość ta osiągnie 98,5 TWh, co oznacza wzrost o 28 %. Ten wzrost wyrażony w wartościach bezwzględnych można również przedstawić w kategoriach względnych: w 2018 r. ośrodki przetwarzania danych odpowiadały za 2,7 % zapotrzebowania na energię elektryczną w UE i jeżeli utrzyma się obecny trend, do 2030 r. wartość ta wzrośnie do 3,21 %⁸³. W europejskiej strategii cyfrowej już zauważono, jak potrzebne są wysoce energooszczędne i zrównoważone ośrodki przetwarzania danych, i wezwano do stosowania środków na rzecz przejrzystości dla operatorów telekomunikacyjnych w odniesieniu do ich śladu środowiskowego. Aby promować zrównoważony rozwój w sektorze ICT, w szczególności w ośrodkach przetwarzania danych, państwa członkowskie powinny gromadzić i publikować dane istotne z punktu widzenia charakterystyki energetycznej i śladu wodnego ośrodków przetwarzania danych. Państwa członkowskie powinny gromadzić i publikować jedynie dane dotyczące ośrodków przetwarzania danych o znaczącym śladzie, w przypadku których odpowiednie działania w zakresie projektowania lub efektywności, podejmowane odpowiednio w stosunku do nowych lub istniejących instalacji, mogą doprowadzić do znacznego zmniejszenia zużycia energii i wody lub ponownego wykorzystania ciepła odpadowego w pobliskich instalacjach i sieciach ciepłowniczych. Na podstawie zebranych danych można ustanowić wskaźnik zrównoważonego charakteru ośrodka przetwarzania danych.

- (67) Wskaźniki zrównoważonego charakteru ośrodka przetwarzania danych można wykorzystać do pomiaru czterech podstawowych wymiarów zrównoważonego charakteru ośrodka przetwarzania danych, a mianowicie: efektywności wykorzystania

⁸³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

energii, ilości tej energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii, ponownego wykorzystania wytwarzanego przez nie ciepła odpadowego oraz wykorzystania wody słodkiej. Wskaźniki zrównoważonego charakteru ośrodka przetwarzania danych powinny zwiększać świadomość wśród właścicieli i operatorów ośrodków przetwarzania danych, producentów sprzętu, twórców oprogramowania i usług, użytkowników usług ośrodka przetwarzania danych na wszystkich szczeblach, a także podmiotów i organizacji, które wdrażają, wykorzystują lub zamawiają usługi w chmurze i usługi ośrodka przetwarzania danych. Powinny one również dawać pewność co do faktycznych usprawnień wynikających z wysiłków i środków mających na celu zwiększenie zrównoważonego charakteru nowych lub istniejących ośrodków przetwarzania danych. Ponadto powinny one być wykorzystywane jako podstawa przejrzystego i opartego na dowodach planowania i podejmowania decyzji. Stosowanie wskaźników zrównoważonego charakteru ośrodka przetwarzania danych powinno być opcjonalne dla państw członkowskich. Stosowanie wskaźnika zrównoważonego charakteru ośrodka przetwarzania danych powinno być opcjonalne dla państw członkowskich.

↓ 2018/2002 motyw 25

⇒ nowy

- (68) Obniżenie wydatków konsumentów na energię powinno być uzyskane w drodze wspierania odbiorców w zmniejszaniu zużycia energii przez zmniejszanie zapotrzebowania na energię w budynkach i podnoszenie efektywności urządzeń, które powinno być połączone z dostępnością środków transportu o niskim zapotrzebowaniu na energię zintegrowanych z transportem publicznym i rowerowym. ⇒ Państwa członkowskie powinny również rozważyć poprawę jakości sieci połączeń na obszarach wiejskich i oddalonych. ⇐

↓ 2018/2002 motyw 26

⇒ nowy

- (69) Kluczowe znaczenie ma zwiększanie świadomości wśród wszystkich obywateli Unii na temat korzyści z większej efektywności energetycznej i przekazywanie im dokładnych informacji na temat sposobów jej osiągnięcia. ⇒ Obywatele w każdym wieku powinni być również zaangażowani w transformację energetyczną za pośrednictwem Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu oraz Konferencji w sprawie przyszłości Europy. ⇐ Większa efektywność energetyczna ma również istotne znaczenie dla bezpieczeństwa dostaw energii w Unii, zmniejsza bowiem jej uzależnienie od przywozu paliw z państw trzecich.

↓ 2018/2002 motyw 27

- (70) Koszty i korzyści związane ze wszystkimi środkami w zakresie efektywności energetycznej, w tym okresy zwrotu, powinny być prezentowane w sposób w pełni przejrzysty dla odbiorców.

↓ 2018/2002 motyw 28
(dostosowany)

- (71) Przy wdrażaniu ~~dyrektywy 2012/27/UE zmienionej~~ niniejszej dyrektywy i przyjmowaniu innych środków w zakresie efektywności energetycznej państwa członkowskie powinny zwracać szczególną uwagę na synergie między środkami w zakresie efektywności energetycznej a efektywnym wykorzystywaniem zasobów naturalnych zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym.
-

↓ 2018/2002 motyw 29

- (72) Wykorzystując przewagę nowych modeli biznesowych i technologii, państwa członkowskie powinny dążyć do promowania i ułatwiania upowszechnienia środków w zakresie efektywności energetycznej, również za pomocą innowacyjnych usług energetycznych dla dużych i małych odbiorców.
-

↓ 2018/2002 motyw 30
(dostosowany)

- (73) ~~W ramach działań określonych w komunikacie Komisji z dnia 15 lipca 2015 r., zatytułowanym „Stworzenie nowego ładu dla odbiorców energii” w kontekście unii energetycznej i strategii ciepłowniczego i chłodniczego należy wzmocnić minimalne prawa odbiorców do dokładnych, wiarygodnych, jasnych i aktualnych informacji o ich zużyciu energii. W art. 9–11 i załączniku VII do dyrektywy 2012/27/UE należy wprowadzić zmiany mające na celu~~ ☒ Konieczne jest ☒ zapewnienie częstych i obszerniejszych informacji zwrotnych dotyczących zużycia energii, w przypadku gdy jest to technicznie wykonalne i opłacalne, zważywszy na zainstalowane urządzenia pomiarowe. Niniejsza dyrektywa doprecyzowuje, że to, czy opomiarowanie podlicznikami jest opłacalne, zależy od tego, czy powiązane koszty są proporcjonalne w stosunku do potencjalnych oszczędności energii. Ocena czy opomiarowanie podlicznikami jest opłacalne może uwzględniać wpływ innych konkretnych środków planowanych w danym budynku, takich jak planowana renowacja.
-

↓ 2018/2002 motyw 31
(dostosowany)

- (74) Niniejsza dyrektywa wyjaśnia również, że prawa dotyczące rozliczeń i informacji o rozliczeniach lub zużyciu powinny mieć zastosowanie do odbiorców energii do celów ogrzewania, chłodzenia lub ciepłej wody użytkowej z centralnego źródła, nawet gdy nie mają oni bezpośredniego, indywidualnego stosunku umownego z dostawcą energii. ~~Definicja terminu „odbiorca końcowy” może być rozumiana jako odnosząca się wyłącznie do osób fizycznych lub prawnych dokonujących zakupu energii w oparciu o bezpośrednie, indywidualne umowy z dostawcą energii. W związku z tym do celów odpowiednich przepisów termin „użytkownik końcowy” powinien odnosić się do szerszej grupy odbiorców i obejmować, oprócz odbiorców końcowych nabywających energię do celów ogrzewania, chłodzenia lub ciepłej wody użytkowej na własny użytek końcowy, również użytkowników indywidualnych budynków lub indywidualnych modułów w budynkach wielomieszkaniowych lub wielofunkcyjnych, w przypadku gdy takie moduły są zaopatrywane z centralnego źródła, a osoby~~

~~zajmujące lokal nie mają bezpośredniej lub indywidualnej umowy z dostawcą energii. Pojęcie „opomiarowanie podlicznikami” powinno się odnosić do pomiaru zużycia w indywidualnych modułach takich budynków.~~

↓ 2018/2002 motyw 32

- (75) Aby osiągnąć przejrzystość rozliczania indywidualnego zużycia energii cieplnej i tym samym ułatwić wdrożenie opomiarowania podlicznikami, państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie przejrzystych, publicznie dostępnych przepisów krajowych dotyczących podziału kosztów ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej w budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych. Oprócz przejrzystości państwa członkowskie mogą rozważyć przyjęcie środków służących wzmocnieniu konkurencyjności w świadczeniu usług w zakresie opomiarowania podlicznikami, a tym samym pomagających w zapewnianiu, by wszystkie koszty ponoszone przez użytkowników końcowych były uzasadnione.

↓ 2018/2002 motyw 33
(dostosowany)

- (76) ~~W terminie do dnia 25 października 2020 r. Nowo instalowane liczniki ciepła i podzielniki kosztów ciepła powinny umożliwiać zdalny odczyt, aby zapewnić efektywne kosztowo i częste udzielanie informacji na temat zużycia. ☒ Przepisy ☒ Zmiany w dyrektywie 2012/27/UE wprowadzone niniejszą dyrektywą~~ w odniesieniu do opomiarowania ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej; opomiarowania podlicznikami i podziału kosztów ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej; wymogu zdalnego odczytywania; rozliczeń i informacji o zużyciu w zakresie ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej; kosztu dostępu do informacji o opomiarowaniu oraz rozliczeniach i zużyciu w zakresie ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej; oraz minimalnych wymogów w zakresie rozliczeń i informacji o zużyciu w odniesieniu do ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej mają mieć zastosowanie jedynie do ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej z centralnego źródła. Państwa członkowskie mogą swobodnie decydować o tym, czy technologie umożliwiające odczyt przez przejście lub przejazd obok licznika uznaje się za umożliwiające zdalny odczyt. Urządzenia umożliwiające zdalny odczyt nie wymagają dostępu do indywidualnych mieszkań lub modułów do celów odczytu.

↓ 2018/2002 motyw 34

- (77) Państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę fakt, że pomyślne wdrożenie nowych technologii pomiaru zużycia energii wymaga większych inwestycji w edukację i umiejętności zarówno użytkowników, jak i dostawców energii.

↓ 2018/2002 motyw 35

- (78) Informacje na rachunkach i rozliczenia roczne są istotnymi środkami informowania odbiorców o ich zużyciu energii. Dane dotyczące zużycia i kosztów mogą również obejmować inne informacje, które są pomocne odbiorcom w porównywaniu aktualnych cen z innymi ofertami oraz w składaniu skarg i korzystaniu z alternatywnych metod rozstrzyganiu sporów. Jednak mając na uwadze, że spory

dotyczące rachunków są powszechną przyczyną skarg odbiorców, co stale przyczynia się do niskiego poziomu zaangażowania oraz zadowolenia odbiorców z dostawców energii, rachunki powinny być prostsze, jaśniejsze i łatwiejsze do zrozumienia, a jednocześnie należy zapewnić, aby oddzielne instrumenty, takie jak informacje na rachunkach, narzędzia informacyjne i rozliczenia roczne zawierały wszystkie niezbędne informacje umożliwiające odbiorcom regulowanie ich zużycia energii, porównywanie ofert i zmianę dostawców.

↓ 2012/27/UE motyw 26

~~Przy projektowaniu środków poprawy efektywności energetycznej należy uwzględnić zwiększoną efektywność i oszczędności uzyskane w wyniku powszechnego stosowania opłacalnych innowacji technologicznych, np. inteligentnych liczników. W przypadku montażu inteligentnych liczników przedsiębiorstwa nie powinny ich wykorzystywać do nieuzasadnionego rozliczania z mocą wsteczną.~~

↓ 2012/27/UE motyw 27
(dostosowany)

~~W odniesieniu do energii elektrycznej, i zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej⁸⁴, w przypadkach, w których rozpowszechnianie inteligentnych liczników zostanie ocenione pozytywnie, w inteligentne systemy pomiarowe należy wyposażać do 2020 r. co najmniej 80 % odbiorców. W odniesieniu do gazu i zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego⁸⁵, w przypadkach, w których rozpowszechnianie inteligentnych systemów pomiarowych zostanie ocenione pozytywnie, państwa członkowskie lub dowolny właściwy organ przez nie wskazany powinny przygotować harmonogram wdrożenia inteligentnych systemów pomiarowych.~~

↓ 2012/27/UE motyw 28
(dostosowany)

~~Stosowanie indywidualnych liczników lub podzielników kosztów ogrzewania do pomiaru indywidualnego zużycia energii cieplnej w budynkach wielomieszkaniowych obsługiwanych przez systemy ciepłownicze lub wspólne systemy centralnego ogrzewania jest korzystne, jeżeli odbiorcy końcowi mają do dyspozycji środki kontrolowania własnego zużycia. Dlatego też ich stosowanie ma sens jedynie w budynkach, w których grzejniki mają zamontowane zawory termostatyczne.~~

⁸⁴ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

⁸⁵ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 94.

↓ 2012/27/UE motyw 29
(dostosowany)

~~W niektórych budynkach wielomieszkaniowych obsługiwanych przez systemy ciepłownicze lub wspólne systemy centralnego ogrzewania zastosowanie dokładnych indywidualnych liczników ciepła byłoby technicznie skomplikowane i kosztowne ze względu na fakt, iż woda grzewcza jest doprowadzana do mieszkań i odprowadzana z nich w kilku różnych punktach. Można założyć, że indywidualne opomiarowanie zużycia ciepła w budynkach wielomieszkaniowych jest jednak technicznie możliwe, w przypadku gdy montaż indywidualnych liczników nie wymaga zmiany istniejącej instalacji wody grzewczej w budynku. W takich budynkach można by przeprowadzać pomiary indywidualnego zużycia energii cieplnej za pomocą podzielników kosztów ogrzewania zamontowanych na każdym grzejniku.~~

↓ 2012/27/UE motyw 30
(dostosowany)

~~Dyrektywa 2006/32/WE nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, by odbiorcy końcowi zostali wyposażeni – po konkurencyjnych cenach – w indywidualne liczniki, które będą odpowiednio odzwierciedlały ich rzeczywiste zużycie energii i podawały informacje na temat rzeczywistego czasu zużycia. W większości przypadków obowiązek ten podlega warunkom, że powinno to być technicznie wykonalne, uzasadnione finansowo i proporcjonalne do potencjalnej oszczędności energii. W przypadku podłączania liczników w nowych budynkach lub przy przeprowadzaniu ważniejszych renowacji budynków, zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE, należy zawsze montować takie indywidualne liczniki. Dyrektywa 2006/32/WE zawiera również wymóg zapewnienia jasnych rozliczeń na podstawie rzeczywistego zużycia, o wystarczającej częstotliwości pozwalającej odbiorcom na regulowanie ich własnego zużycia energii.~~

↓ 2012/27/UE motyw 31
(dostosowany)

~~Dyrektywy 2009/72/WE i 2009/73/WE nakładają na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia wdrożenia inteligentnych systemów pomiarowych wspomagających aktywne uczestnictwo odbiorców w rynkach dostaw energii elektrycznej i gazu. W odniesieniu do energii elektrycznej, jeżeli rozpowszechnienie inteligentnych liczników okaże się opłacalne, wówczas co najmniej 80 % odbiorców trzeba będzie wyposażyć w inteligentne systemy pomiarowe do 2020 r. W odniesieniu do gazu ziemnego nie podaje się terminów, ale wymagane jest przygotowanie harmonogramu. W dyrektywach tych stwierdza się również, że odbiorcy końcowi muszą być odpowiednio informowani o rzeczywistym zużyciu energii elektrycznej / gazu oraz o kosztach, z częstotliwością pozwalającą im na regulowanie własnego zużycia.~~

↓ 2012/27/UE motyw 32
(dostosowany)

~~Wpływ przepisów w sprawie opomiarowania i rozliczeń zawartych w dyrektywach 2006/32/WE, 2009/72/WE i 2009/73/WE na oszczędność energii jest ograniczony. W wielu częściach Unii przepisy te nie doprowadziły do tego, że odbiorcy otrzymują aktualne~~

~~informacje na temat swojego zużycia energii, ani że otrzymują rozliczenia w oparciu o rzeczywiste zużycie z częstotliwością, która zgodnie z badaniami jest potrzebna, by umożliwić odbiorcom regulowanie ich zużycia energii. W sektorach ogrzewania pomieszczeń i ciepłej wody w budynkach wielomieszkaniowych niewystarczająca jasność tych przepisów również doprowadziła do licznych skarg obywateli.~~

↓ 2012/27/UE motyw 33
(dostosowany)

~~Aby zwiększyć uprawnienia odbiorców końcowych w odniesieniu do dostępu do informacji na temat opomiarowania i rozliczeń ich indywidualnego zużycia energii, pamiętając o możliwościach związanych z procesem realizacji inteligentnych systemów pomiarowych i z rozpowszechnianiem inteligentnych liczników w państwach członkowskich, należy zwiększyć jasność wymogów prawa unijnego w tym obszarze. Powinno to pomóc w zmniejszaniu kosztów realizacji inteligentnych systemów pomiarowych wyposażonych w funkcje zwiększające oszczędność energii oraz wspierać rozwój rynków usług energetycznych i zarządzania popytem. Wdrożenie inteligentnych systemów pomiarowych umożliwia częste rozliczanie w oparciu o rzeczywiste zużycie. Trzeba jednak także sprecyzować wymogi dotyczące dostępu do informacji oraz sprawiedliwego i dokładnego rozliczania w oparciu o rzeczywiste zużycie w przypadkach, gdy inteligentne liczniki nie będą dostępne do 2020 r., w tym wymogi związane z opomiarowaniem i rozliczaniem indywidualnego zużycia w budynkach wielolokalowych ciepła, chłodu i ciepłej wody dostarczanych przez systemy ciepłownicze i chłodnicze lub własny wspólny system ogrzewania zainstalowany w takich budynkach.~~

↓ 2012/27/UE motyw 34
(dostosowany)

- (79) Opracowując środki służące poprawie efektywności energetycznej, państwa członkowskie powinny należycie uwzględnić konieczność zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz spójnego wdrażania dorobku prawnego, zgodnie z ☒ TFUE ☒ Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

↓ 2012/27/UE motyw 35
(dostosowany)
⇒ nowy

- (80) Wysokosprawna kogeneracja oraz stosowanie ☒ efektywnych ☒ systemów ciepłowniczych i chłodniczych mają znaczny potencjał w zakresie oszczędności energii pierwotnej, który jest w Unii w dużym stopniu niewykorzystywany. Państwa członkowskie powinny przeprowadzić kompleksową ocenę potencjału wysokosprawnej kogeneracji oraz stosowania ☒ efektywnych ☒ systemów ciepłowniczych i chłodniczych. Oceny te powinny być aktualizowane na żądanie Komisji, aby udostępniać inwestorom informacje na temat krajowych planów rozwoju i przyczyniać się do tworzenia stabilnego i wspierającego klimatu inwestycyjnego ☒ spójne z zintegrowanymi krajowymi planami w dziedzinie energii i klimatu oraz z długoterminowymi strategiami renowacji ☒. Nowe instalacje wytwórcze energii elektrycznej oraz istniejące instalacje poddawane znacznej modernizacji lub takie, których zezwolenie lub koncesja są aktualizowane, powinny – w przypadku gdy analiza kosztów i korzyści wskaże na nadwyżkę korzyści – być wyposażane w

wysokosprawne jednostki kogeneracji w celu odzyskiwania ciepła odpadowego powstałego przy wytwarzaniu energii elektrycznej. ⇒ Podobnie inne obiekty o znacznej średniej rocznej mocy energii dostarczanej w paliwie powinny być wyposażone w rozwiązania techniczne pozwalające na wykorzystanie ciepła odpadowego z obiektu, w przypadku gdy analiza kosztów i korzyści wskazuje na nadwyżkę korzyści. ⇐ Odzyskane ciepło odpadowe można by następnie przysyłać zgodnie z potrzebami za pośrednictwem sieci ciepłowniczych. Przyczyny zastosowania kryteriów dotyczących zezwoleń będą zwykle takie same jak przyczyny zastosowania wymogów dotyczących zezwoleń na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE ~~z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych~~⁸⁶ oraz dotyczących zezwoleń na mocy ~~dyrektywy 2009/72/WE~~ dyrektywy (UE) 2019/944.

↓ 2012/27/UE motyw 36

- (81) Może okazać się celowe, by ~~instalacje energetyki jądrowej lub~~ instalacje wytwarzania energii elektrycznej, które mają korzystać ze składowania geologicznego, dozwolonego na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE ~~z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla~~⁸⁷, były lokalizowane w miejscach, w których odzyskiwanie ciepła odpadowego za pomocą wysokosprawnej kogeneracji lub poprzez zasilanie sieci ciepłowniczej lub chłodniczej nie jest opłacalne. Dlatego też państwa członkowskie powinny mieć możliwość zwalniania tych instalacji z obowiązku przeprowadzania analizy kosztów i korzyści na potrzeby zamontowania w nich urządzeń umożliwiających odzyskiwanie ciepła odpadowego za pomocą wysokosprawnych jednostek kogeneracyjnych. Powinna być również przewidziana możliwość zwolnienia z wymogu jednoczesnego dostarczania energii cieplnej instalacji wytwarzających energię elektryczną w okresach szczytowego obciążenia i rezerwowych instalacji wytwarzających energię elektryczną, które mają zgodnie z planami pracować przez 1500 godzin roboczych w roku, jako średnia krocząca z pięciu lat.
-

↓ 2012/27/UE motyw 37

⇒ nowy

- (82) Państwa członkowskie powinny zachęcać do wprowadzania środków i procedur wspierających instalacje kogeneracyjne o całkowitej znamionowej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej mniej niż ~~20~~ ⇒ 5 ⇐ MW, tak aby zachęcać do rozproszonego wytwarzania energii.
-

↓ nowy

- (83) Aby wdrożyć krajowe kompleksowe oceny, państwa członkowskie powinny zachęcać do przeprowadzania ocen potencjału wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych
-

⁸⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

⁸⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/UE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 114).

systemów ciepłowniczych i chłodniczych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Państwa członkowskie powinny podjąć kroki w celu promowania i ułatwiania wykorzystania zidentyfikowanego opłacalnego potencjału wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego.

- (84) Wymagania dotyczące efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych powinny być spójne z długoterminowymi celami polityki klimatycznej, unijnymi normami i priorytetami dotyczącymi klimatu i środowiska, oraz powinny być zgodne z zasadą „nie czynić poważnych szkód” w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2020/85. Wszystkie systemy ciepłownicze i chłodnicze powinny zmierzać ku poprawie zdolności do interakcji z innymi elementami systemu energetycznego w celu optymalizacji wykorzystania energii i zapobiegania powstawaniu odpadów energetycznych poprzez wykorzystanie pełnego potencjału budynków do magazynowania ciepła lub chłodu, w tym nadwyżki ciepła z obiektów infrastruktury usługowej i pobliskich ośrodków przetwarzania danych. Z tego względu efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy powinien zapewniać poprawę efektywności w zakresie energii pierwotnej oraz stopniowe włączanie energii ze źródeł odnawialnych oraz ciepła odpadowego lub chłodu odpadowego. W związku z tym niniejsza dyrektywa wprowadza stopniowo bardziej rygorystyczne wymagania dotyczące zaopatrzenia w energię ciepłą i chłodniczą, które powinny mieć zastosowanie w określonych ustalonych okresach i powinny stale obowiązywać od dnia 1 stycznia 2050 r.

↓ 2012/27/UE motyw 38
(dostosowany)
⇒ nowy

- (85) Wysokosprawna kogeneracja ~~powinna być~~ ☒ została ☒ zdefiniowana w oparciu o oszczędność energii uzyskaną dzięki wytwarzaniu skojarzonemu, a nie na podstawie produkcji energii cieplnej i energii elektrycznej z osobna. ⇒ Wymagania dotyczące wysokosprawnej kogeneracji powinny być spójne z długoterminowymi celami polityki klimatycznej. ⇐ Definicje kogeneracji i wysokosprawnej kogeneracji stosowane w ustawodawstwie unijnym nie powinny wykluczać stosowania odmiennych definicji w ustawodawstwie krajowym do celów innych niż określone w ustawodawstwie unijnym. Aby maksymalnie zwiększyć oszczędność energii i nie dopuścić do zaprzepaszczenia możliwości oszczędności energii, należy w jak największym stopniu zwrócić uwagę na warunki eksploatacji jednostek kogeneracyjnych.

↓ 2012/27/UE motyw 39
(dostosowany)

- (86) Mając na względzie ~~zwiększenie~~ ☒ zapewnienie ☒ przejrzystości ~~– tak by odbiorca końcowy miał możliwość dokonania~~ ☒ i zapewnienie odbiorcy końcowemu możliwości ☒ wyboru pomiędzy energią elektryczną z kogeneracji a energią elektryczną wytworzoną w oparciu o inne technologie, należy zagwarantować – na podstawie zharmonizowanych wartości referencyjnych efektywności – pochodzenie energii z wysokosprawnej kogeneracji. Systemy gwarancji pochodzenia nie uprawniają automatycznie do korzystania z krajowych mechanizmów wsparcia. Ważne jest, aby wszystkie formy energii elektrycznej wytworzonej w procesie wysokosprawnej kogeneracji mogły być objęte gwarancjami pochodzenia. Należy wyraźnie odróżnić gwarancje pochodzenia od świadectw wymienialnych.

↓ 2012/27/UE motyw 40

- (87) Należy uwzględnić specyficzną strukturę sektora kogeneracji oraz sektora ciepłowniczego i chłodniczego, które obejmują wielu małych i średnich producentów, w szczególności przy dokonywaniu przeglądu procedur administracyjnych w zakresie wydawania pozwoleń na budowę obiektów kogeneracji lub przynależnych sieci, stosując zasadę „najpierw myśl na małą skalę”.
-

↓ 2012/27/UE motyw 41

- (88) Większość podmiotów gospodarczych w Unii to MŚP. Dla Unii stanowią one olbrzymi potencjał w zakresie oszczędności energii. Aby pomóc im w przyjęciu środków w zakresie efektywności energetycznej, państwa członkowskie powinny ustanowić sprzyjające ramy mające na celu udzielanie MŚP pomocy technicznej i przekazywanie im ukierunkowanych informacji.
-

↓ 2012/27/UE motyw 42
(dostosowany)

~~Dyrektywa 2010/75/UE umieszcza efektywność energetyczną w wykazie kryteriów ustalania najlepszych dostępnych technik, które powinny stanowić odniesienie dla określenia warunków pozwolenia w odniesieniu do instalacji objętych jego zakresem, w tym instalacji energetycznego spalania, których całkowita znamionowa moc cieplna dostarczona w paliwie wynosi co najmniej 50 MW. Powyższa dyrektywa zapewnia jednak państwom członkowskim możliwość zdecydowania o nienakładaniu wymogów odnoszących się do efektywności energetycznej na jednostki energetycznego spalania lub inne jednostki emitujące dwutlenek węgla z obiektu w przypadku działań ujętych w wykazie w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE. Państwa członkowskie mogłyby zawrzeć informacje dotyczące poziomów efektywności energetycznej w swoich sprawozdaniach sporządzanych na mocy dyrektywy 2010/75/UE.~~

↓ 2012/27/UE motyw 43

- (89) Państwa członkowskie powinny ustanowić, w oparciu o obiektywne, przejrzyste i niedyskryminacyjne kryteria, przepisy obowiązujące w odniesieniu do ponoszenia i podziału kosztów przyłączenia do sieci czy wzmocnienia sieci, oraz w odniesieniu do dostosowań technicznych koniecznych w celu włączenia nowych producentów energii elektrycznej wytwarzanej w procesie wysokosprawnej kogeneracji, przy uwzględnieniu wytycznych i przepisów opracowanych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943⁸⁸ ~~(WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej⁸⁹~~ oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 ~~z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci~~
-

⁸⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej. (Dz.U. L 158 z 14.6.2019, s. 54).

⁸⁹ ~~Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 15.~~

~~przesyłowych gazu ziemnego~~⁹⁰. Producenci energii elektrycznej wytwarzanej z wysokosprawnej kogeneracji powinni mieć możliwość ogłoszenia zaproszenia do składania ofert na roboty przyłączeniowe. Należy ułatwić dostęp energii elektrycznej wytwarzanej w procesie wysokosprawnej kogeneracji do systemu sieci elektroenergetycznych, szczególnie w przypadku małoskalowych jednostek kogeneracyjnych lub jednostek mikrokogeneracji. Zgodnie z art. ~~93~~ ust. 2 dyrektywy (UE) 2019/944~~2009/72/WE~~ oraz art. 3 ust. 2 dyrektywy 2009/73/WE państwa członkowskie mogą nałożyć obowiązki świadczenia usług publicznych, w tym związanych z efektywnością energetyczną, na przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sektorach energii elektrycznej i gazu.

↓ nowy

- (90) Konieczne jest określenie przepisów dotyczących rozliczeń, punktów kompleksowej obsługi, pozasądowego rozstrzygania sporów, ubóstwa energetycznego i podstawowych praw umownych w celu dostosowania ich, w stosownych przypadkach, do odpowiednich przepisów dotyczących energii elektrycznej na podstawie dyrektywy (UE) 2019/944, aby wzmocnić ochronę konsumentów i umożliwić odbiorcom końcowym otrzymywanie częstszych, jaśniejszych i aktualnych informacji na temat zużycia przez nich energii cieplnej, chłodniczej lub ciepłej wody użytkowej oraz uregulowanie ich zużycia energii.
- (91) Lepszą ochronę konsumentów należy zapewnić poprzez dostępność dla wszystkich konsumentów skutecznych, niezależnych mechanizmów pozasądowego rozstrzygania sporów, takich jak rzecznik praw odbiorców energii, organ ochrony konsumentów lub organ regulacyjny. Państwa członkowskie powinny zatem wprowadzić szybkie i skuteczne procedury rozpatrywania skarg.
- (92) Należy uznać wkład społeczności energetycznych działających w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001⁹¹, oraz obywatelskich społeczności energetycznych, zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/944, w realizację celów Planu w zakresie celów klimatycznych na 2030 r. Państwa członkowskie powinny zatem rozważyć i promować rolę społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i obywatelskich społeczności energetycznych. Społeczności te mogą pomóc państwom członkowskim w osiągnięciu celów niniejszej dyrektywy przez zwiększanie efektywności energetycznej na poziomie lokalnym lub na poziomie gospodarstw domowych. Mogą one wzmacniać pozycję konsumentów i angażować ich oraz umożliwiać niektórym grupom odbiorców będących gospodarstwami domowymi, w tym na obszarach wiejskich i oddalonych, udział w projektach i działaniach na rzecz efektywności energetycznej. Społeczności energetyczne mogą pomóc w walce z ubóstwem energetycznym przez ułatwianie realizacji projektów w zakresie efektywności energetycznej, zmniejszanie zużycia energii i obniżenie cen dostaw.

⁹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 36).

⁹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

- (93) Należy uznać wkład punktów kompleksowej obsługi lub podobnych struktur jako mechanizmów, które mogą umożliwiać wielu grupom docelowym, w tym obywatelom, MŚP i organom publicznym, opracowywanie i wdrażanie projektów i środków związanych z przejściem na czystą energię. Wkład ten może obejmować zapewnianie doradztwa i pomocy technicznej, administracyjnej i finansowej, ułatwienie niezbędnych procedur administracyjnych lub dostępu do rynków finansowych, udzielanie wskazówek w zakresie krajowych i europejskich ram prawnych, w tym zasad i kryteriów dotyczących zamówień publicznych, oraz unijnej systematyki zrównoważonego rozwoju.
- (94) Komisja powinna weryfikować wpływ swoich działań mających wspierać rozwój platform i forów, angażując między innymi uczestników europejskiego dialogu społecznego w promowanie programów szkoleniowych z zakresu efektywności energetycznej, i w stosownych przypadkach proponuje kolejne działania. Komisja powinna również zachęcać europejskich partnerów społecznych do udziału w dyskusjach na temat efektywności energetycznej, zwłaszcza w odniesieniu do odbiorców wrażliwych i wrażliwych użytkowników końcowych, w tym tych dotkniętych ubóstwem energetycznym.
- (95) Sprawiedliwa transformacja w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej Unii do 2050 r. ma kluczowe znaczenie dla Europejskiego Zielonego Ładu. W Europejskim filarze praw socjalnych, ogłoszonym wspólnie przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r., ujęto energię jako jedną z niezbędnych usług, do których każda osoba ma prawo dostępu. Wsparcie w zakresie dostępu do tych usług musi zostać zapewnione dla osób potrzebujących⁹².
- (96) Należy zapewnić ochronę osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne, a także w tym celu umożliwić im aktywny udział we wdrażanych przez państwa członkowskie działaniach i środkach dotyczących poprawy efektywności energetycznej oraz związanych z tym środkach ochrony konsumentów lub działaniach informacyjnych.
- (97) Finansowanie publiczne dostępne na szczeblu krajowym i unijnym powinno być strategicznie inwestowane w środki poprawy efektywności energetycznej, w szczególności z korzyścią dla odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz osób zajmujących mieszkania socjalne. Państwa członkowskie powinny korzystać z wszelkich wkładów finansowych, jaki mogą otrzymać ze Społecznego Funduszu Klimatycznego⁹³, oraz z dochodów z uprawnień w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji. Dochody te będą wspierać państwa członkowskie w wypełnianiu ich obowiązku wdrożenia środków w zakresie efektywności energetycznej i środków z dziedziny polityki w ramach obowiązku oszczędności energii na zasadzie priorytetu wśród odbiorców wrażliwych i osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, do czego mogą się zaliczać osoby mieszkające w regionach wiejskich i oddalonych.

⁹² Europejski filar praw socjalnych, zasada 20 „Dostęp do podstawowych usług”: https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_pl

⁹³ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Społeczny Fundusz Klimatyczny, COM 2021 568 final.

- (98) Uzupełnieniem krajowych systemów finansowania powinny być odpowiednie systemy zapewniające lepsze informowanie, pomoc techniczną i administracyjną, łatwiejszy dostęp do finansowania, który umożliwi jak najlepsze wykorzystanie dostępnych środków, zwłaszcza przez osoby dotknięte ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osoby zajmujące mieszkania socjalne.
- (99) Państwa członkowskie powinny wzmacniać pozycję i zapewniać ochronę wszystkich osób w równym stopniu, bez względu na płeć, tożsamość płciową, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, orientację seksualną, religię lub przekonania, a także zapewniać odpowiednią ochronę osobom najbardziej dotkniętym ubóstwem energetycznym lub bardziej nim zagrożonym lub najbardziej narażonym na jego skutki. Ponadto państwa członkowskie powinny dopilnować, aby środki w zakresie efektywności energetycznej nie pogłębiały istniejących nierówności, zwłaszcza w odniesieniu do ubóstwa energetycznego.

↓ 2012/27/UE motyw 44
(dostosowany)

~~Reagowanie na zapotrzebowanie jest ważnym instrumentem poprawy efektywności energetycznej, gdyż znacznie zwiększa możliwości odbiorców lub wskazanych przez nich stron trzecich do podejmowania działań na podstawie informacji o zużyciu i rozliczeniach, co stanowi mechanizm zmniejszania lub zmiany zużycia, dający oszczędność energii w końcowym zużyciu, oraz – poprzez optymalizację wykorzystania sieci i zasobów wytwórczych – w wytwarzaniu energii, jej przesyłaniu i rozdziale.~~

↓ 2012/27/UE motyw 45
(dostosowany)
⇒ nowy

- (100) ~~Reagowanie na zapotrzebowanie może być oparte na reakcji odbiorców końcowych na sygnały cenowe lub na automatyzacji budynków. Należy poprawić warunki do takiego reagowania oraz dostęp do takich działań, również w przypadku małych odbiorców końcowych. Z tego względu i z uwzględnieniem systematycznego wdrażania inteligentnych sieci, państwa członkowskie powinny zapewnić, by krajowe organy regulacyjne sektora energetycznego były w stanie zapewnić, by taryfy dla sieci elektroenergetycznych i regulacje zachęcały do poprawy efektywności energetycznej i wspierały dynamiczne ustalanie cen na potrzeby stosowanych przez odbiorców końcowych środków reagowania na zapotrzebowanie. Należy – równolegle do wytwarzania – nadal działać na rzecz integracji rynku i równych szans wejścia na rynek w odniesieniu do środków związanych z zapotrzebowaniem (podaż i obciążenia po stronie odbiorcy). Ponadto państwa członkowskie powinny zapewnić, by krajowe organy regulacyjne sektora energetycznego przyjmowały zintegrowane podejście uwzględniające ewentualne oszczędności w sektorze zaopatrzenia w energię oraz w sektorach końcowego jej wykorzystywania ☒ zastosowań końcowych ☒. ⇒ Bez uszczerbku dla bezpieczeństwa dostaw energii, integracji rynku i przewidywanych inwestycji w sieci przesyłowe energii morskiej, które są niezbędne do wdrożenia energii z morskich źródeł odnawialnych, krajowe organy regulacyjne sektora energetycznego powinny zapewnić stosowanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” w procesach planowania i podejmowania decyzji oraz dopilnować, aby przepisy i taryfy sieciowe zachęcały do poprawy efektywności energetycznej. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby operatorzy systemów~~

przesyłowych i dystrybucyjnych uwzględniali zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”. Pomogłoby to operatorom systemów przesyłowych i dystrybucyjnych w rozważeniu lepszych rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej i kosztów przyrostowych ponoszonych w związku z zakupem środków związanych z zapotrzebowaniem, a także środowiskowych i społeczno-gospodarczych skutków różnych inwestycji sieciowych i planów operacyjnych. Takie podejście wymaga odejścia od wąskiej perspektywy efektywności gospodarczej w celu maksymalizacji dobrobytu społecznego. Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” powinna być stosowana w szczególności w kontekście tworzenia scenariuszy rozwoju infrastruktury energetycznej, w których rozwiązania po stronie zapotrzebowania można by uznać za realne alternatywy i należałoby je odpowiednio oceniać, a także powinna stać się nieodłączną częścią oceny projektów planowania sieci. Jej stosowanie powinno być kontrolowane przez krajowe organy regulacyjne. ⇐

↓ 2012/27/UE motyw 46

⇒ nowy

- (101) Należy zapewnić dostępność dostatecznej liczby wiarygodnych profesjonalistów, mających kompetencje w dziedzinie efektywności energetycznej, w celu zagwarantowania skutecznego i terminowego wdrożenia niniejszej dyrektywy, na przykład w zakresie zgodności z wymogami odnoszącymi się do audytów energetycznych oraz wdrażania systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej. Państwa członkowskie powinny zatem ⇐ we współpracy z partnerami społecznymi, organizatorami szkoleń i innymi zainteresowanymi stronami ⇐ wprowadzić systemy certyfikacji ⇐ lub równoważne systemy kwalifikacji i stosowne programy szkoleniowe ⇐ w odniesieniu do dostawców usług energetycznych, audytów energetycznych i innych środków poprawy efektywności energetycznej. ⇐ Systemy te należy oceniać co cztery lata począwszy od grudnia 2024 r. i w razie potrzeby aktualizować, aby zapewnić niezbędny poziom kompetencji dostawców usług energetycznych, audytorów energetycznych, zarządców energii i podmiotów instalujących elementy budynków. ⇐

↓ 2012/27/UE motyw 47

(dostosowany)

⇒ nowy

- (102) Niezbędne jest kontynuowanie rozwoju rynku usług energetycznych w celu zapewnienia dostępności zarówno zapotrzebowania na usługi energetyczne, jak i dostaw takich usług. ~~Przyczynić się do tego może~~ ~~Przejrzystość,~~ ☒ zapewniana ☒ na przykład ☒ za pomocą ☒ ~~w formie~~ wykazów ⇐ certyfikowanych ⇐ dostawców usług energetycznych ⇐ i dostępnych ⇐ wzorów ~~Wzory~~ umów, wymiana najlepszych praktyk i wytyczne, ~~w szczególności odnoszące się do~~ ⇐ w znacznym stopniu przyczyniają się do upowszechniania usług energetycznych i ⇐ umów o poprawę efektywności energetycznej, ☒ a ☒ także mogą pomóc w pobudzaniu zapotrzebowania ⇐ oraz zwiększaniu zaufania do dostawców usług energetycznych ⇐. ~~Tak jak w przypadku innych form finansowania przez stronę trzecią, Ww~~ przypadku umowy o poprawę efektywności energetycznej beneficjent usługi energetycznej nie ponosi kosztów inwestycji, wykorzystując część finansowej wartości oszczędności energii na to, by spłacić inwestycję zrealizowaną w całości lub częściowo przez osobę trzecią. ⇐ Może to pomóc w przyciągnięciu kapitału

prywatnego, który ma kluczowe znaczenie dla zwiększania wskaźników renowacji budynków w Unii, wprowadzania na rynek wiedzy fachowej i tworzenia innowacyjnych modeli biznesowych. W związku z tym w odniesieniu do budynków niemieszkalnych o powierzchni użytkowej powyżej 1 000 m² powinna być wymagana ocena wykonalności stosowania umów o poprawę efektywności energetycznej do celów renowacji. Jest to krok naprzód w kierunku zwiększenia zaufania do przedsiębiorstw usług energetycznych i utworzenia drogi dla zwiększenia liczby takich projektów w przyszłości. ⇐

↓ nowy

- (103) Biorąc pod uwagę ambitne cele w zakresie renowacji na najbliższe dziesięciolecie w kontekście komunikatu Komisji pt. „Fala renowacji”, konieczne jest zwiększenie roli niezależnych pośredników rynkowych, w tym punktów kompleksowej obsługi lub podobnych mechanizmów wsparcia, w celu stymulowania rozwoju rynku po stronie popytu i po stronie podaży oraz promowania umów o poprawę efektywności energetycznej w odniesieniu do renowacji budynków prywatnych i publicznych. Lokalne agencje energetyczne mogłyby odgrywać kluczową rolę w tym zakresie, a także wskazywać i wspierać tworzenie potencjalnych punktów wsparcia lub punktów kompleksowej obsługi.
- (104) Umowy o poprawę efektywności energetycznej nadal napotykały istotne bariery w kilku państwach członkowskich ze względu na utrzymujące się bariery regulacyjne i pozaregulacyjne. Należy zatem zająć się niejasnościami w krajowych ramach prawnych, brakiem wiedzy fachowej, zwłaszcza w odniesieniu do procedur przetargowych, oraz niekompatybilnością pewnych pożyczek i dotacji.
- (105) Państwa członkowskie powinny nadal wspierać sektor publiczny w upowszechnianiu umów o poprawę efektywności energetycznej poprzez udostępnianie wzorów umów uwzględniających dostępne normy europejskie lub międzynarodowe, wytycznych dotyczących przetargów oraz opublikowanego w maju 2018 r. przez Eurostat i Europejski Bank Inwestycyjny przewodnika dotyczącego ujęcia statystycznego umów o poprawę efektywności energetycznej w rachunkach narodowych⁹⁴, które stworzyły możliwości usunięcia pozostałych barier regulacyjnych dla tych umów w państwach członkowskich.

↓ 2012/27/UE motyw 48
(dostosowany)
⇒ nowy

- ~~(106)~~ ⇒ Państwa członkowskie zastosowały środki w celu zidentyfikowania i usunięcia barier regulacyjnych i pozaregulacyjnych. ⇐ Niezbędne jest ⇒ jednak ⇐ ~~rozpoznanie~~ ⇐ ⇒ zwiększenie wysiłków na rzecz ⇐ usunięcia ~~ae~~ regulacyjnych i pozaregulacyjnych barier na drodze do wykorzystywania umów o poprawę efektywności energetycznej oraz ~~innych~~ form finansowania przez stronę trzecią ~~w zakresie~~ ⇒, które pomagają osiągnąć ⇐ oszczędności energii. Należą do nich takie zasady prowadzenia

⁹⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf/f74b474b-8778-41a9-9978-8f4fe8548ab1

rachunkowości oraz praktyki, w których wyniku inwestycje kapitałowe i roczne oszczędności finansowe uzyskane w wyniku stosowania środków poprawy efektywności energetycznej nie są właściwie ujmowane w księgach rachunkowych przez cały okres trwania inwestycji. ~~Na szczeblu krajowym także należy usuwać przeszkody na drodze do przeprowadzania renowacji istniejących zasobów budowlanych na podstawie rozdziału środków zachęcających pomiędzy poszczególne zainteresowane podmioty.~~

↓ nowy

- (107) Państwa członkowskie wykorzystały krajowe plany działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii na lata 2014 i 2017, aby poinformować o postępach w usuwaniu regulacyjnych i pozaregulacyjnych barier mających negatywny wpływ na efektywność energetyczną w odniesieniu do rozdziału zachęt pomiędzy właścicieli a najemców lub pomiędzy właścicieli budynku lub modułów budynku. Państwa członkowskie powinny jednak kontynuować działania w tym kierunku i wykorzystać potencjał w zakresie efektywności energetycznej w kontekście statystyk Eurostatu z 2016 r., które wskazują na to, że ponad czterech na dziesięciu Europejczyków mieszka w mieszkaniach, a ponad trzech na dziesięciu Europejczyków jest najemcami.

↓ 2012/27/UE motyw 49
(dostosowany)
⇒ nowy

- (108) Należy zachęcać państwa członkowskie oraz regiony do wykorzystywania w pełni ⇒ funduszy europejskich dostępnych w ramach WRF i Next Generation EU, w tym Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, ~~⇒ funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności~~ ⊗ funduszy polityki spójności ⊗ ⇒ , Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, a także instrumentów finansowych i pomocy technicznej dostępnych w ramach Programu InvestEU, ~~⇒ w celu stymulowania~~ ⇒ prywatnych i publicznych ~~⇒ inwestycji w środki mające na celu poprawę efektywności energetycznej.~~ Inwestycje w efektywność energetyczną mogą się przyczynić do wzrostu gospodarczego, zwiększenia zatrudnienia, innowacji i zmniejszenia ubóstwa energetycznego w gospodarstwach domowych i tym samym wnoszą pozytywny wkład w spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną ⇒ oraz ekologiczną odbudowę gospodarki ⇐. Do potencjalnych obszarów finansowania należą środki w zakresie efektywności energetycznej w budynkach publicznych i mieszkalnych, a także zapewnienie nowych umiejętności w celu wspierania zatrudnienia w sektorze związanym z efektywnością energetyczną. ⇒ Komisja zapewni synergii między różnymi instrumentami finansowania, w szczególności funduszami w ramach zarządzania dzielonego i w ramach zarządzania bezpośredniego (jak np. centralnie zarządzane programy: „Horyzont Europa” czy LIFE), a także między dotacjami, pożyczkami i pomocą techniczną, aby zmaksymalizować ich efekt dźwigni w odniesieniu do finansowania prywatnego i ich wpływ na osiągnięcie celów polityki w zakresie efektywności energetycznej. ⇐

↓ 2012/27/UE motyw 50
(dostosowany)

- (109) Państwa członkowskie powinny zachęcać do stosowania instrumentów finansowania, by ułatwiać realizację celów niniejszej dyrektywy. Takie instrumenty finansowania mogą obejmować wkłady finansowe oraz grzywny za nieprzestrzeganie niektórych przepisów niniejszej dyrektywy; środki przeznaczone na efektywność energetyczną na mocy art. 10 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/87/WE⁹⁵; środki przeznaczone na efektywność energetyczną w ☒ europejskich funduszach i programach ☒ ~~wieloletnich ramach finansowych, zwłaszcza Funduszu Spójności, funduszach strukturalnych i funduszach rozwoju obszarów wiejskich~~ oraz specjalnych europejskich instrumentach finansowych, takich jak Europejski Fundusz na rzecz Efektywności Energetycznej.
-

↓ 2012/27/UE motyw 51

- (110) Instrumenty finansowe mogą być oparte, w stosownych przypadkach, na środkach przeznaczonych na efektywność energetyczną pochodzących z unijnych obligacji projektowych; środkach przeznaczonych na efektywność energetyczną przez Europejski Bank Inwestycyjny i inne europejskie instytucje finansowe, w szczególności Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Bank Rozwoju Rady Europy; środkach zwiększonych przez efekt dźwigni dzięki wykorzystaniu środków instytucji finansowych; środkach krajowych, w tym poprzez utworzenie ram regulacyjnych i prawnych zachęcających do wdrażania inicjatyw i programów w zakresie efektywności energetycznej; dochodów z rocznych limitów emisji zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE⁹⁶.
-

↓ 2012/27/UE motyw 52

- (111) Instrumenty finansowania mogą w szczególności wykorzystywać te wkłady, środki i dochody, by ułatwić i wspierać zaangażowanie prywatnego kapitału, opierając się zwłaszcza na inwestorach instytucjonalnych, a jednocześnie przy przyznawaniu środków stosować kryteria zapewniające osiągnięcie celów w zakresie ochrony środowiska i celów społecznych; wykorzystywać innowacyjne mechanizmy finansowe (np. gwarancje pożyczkowe dla kapitału prywatnego, gwarancje pożyczkowe zachęcające do zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej, dotacje, pożyczki o obniżonym oprocentowaniu i specjalne linie kredytowe, systemy finansowania przez podmioty trzecie), które zmniejszają ryzyko projektów służących efektywności energetycznej, oraz umożliwiają przeprowadzenie opłacalnej ekonomicznie renowacji nawet w gospodarstwach domowych o niskich i średnich
-

⁹⁵ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

⁹⁶ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136).

dochodach; być związane z programami lub agencjami, które będą gromadzić projekty służące oszczędności energii i oceniać ich jakość, dostarczać pomoc techniczną, promować rynek usług energetycznych i wspierać generowanie wśród odbiorców popytu na te usługi.

↓ 2012/27/UE motyw 53

- (112) Takie instrumenty finansowania mogą również zapewniać odpowiednie środki na wspieranie programów szkoleń i certyfikacji, podnoszących i potwierdzających kwalifikacje w zakresie efektywności energetycznej; zapewniać środki na badania nad technologiami małej skali i mikrotechnologiami do wytwarzania energii oraz na demonstracje i przyspieszenie ich wykorzystania, a także na optymalizację przyłączy tych producentów do sieci; mogą być powiązane z programami, w ramach których podejmowane są działania mające na celu promowanie efektywności energetycznej we wszystkich lokalach mieszkalnych, aby zapobiec ubóstwu energetycznemu oraz zachęcić właścicieli wynajmujących lokale mieszkalne do zapewnienia jak największej efektywności energetycznej ich nieruchomości; dostarczać odpowiednich środków na wspieranie dialogu społecznego i norm w celu poprawy efektywności energetycznej oraz zapewnienia dobrych warunków pracy, a także bezpieczeństwa i higieny pracy.

↓ 2012/27/UE motyw 54
⇒ nowy

- (113) Aby realizować w praktyce cel, jakim jest poprawa charakterystyki energetycznej budynków instytucji publicznych, należy wykorzystywać dostępne unijne ⇒ programy finansowania, ⇐ instrumenty finansowe i innowacyjne mechanizmy finansowania. W tym względzie państwa członkowskie mogą wykorzystywać swoje dochody z rocznych limitów emisji na mocy decyzji nr 406/2009/WE do celów wypracowywania takich mechanizmów na zasadach dobrowolności i z uwzględnieniem krajowych przepisów budżetowych.

↓ 2012/27/UE motyw 55
(dostosowany)

- (114) Realizując cel ☒ w zakresie efektywności energetycznej ☒, ~~jakim jest wzrost efektywności energetycznej o 20 %~~, Komisja ~~będzie musiała~~ ☒ powinna ☒ monitorować skutki, jakie ~~nowe~~ ☒ odpowiednie ☒ środki będą miały dla dyrektywy 2003/87/WE ustanawiającej unijny system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, aby utrzymać środki zachęty w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji, nagradzające za inwestowanie z myślą o obniżeniu emisji dwutlenku węgla oraz przygotowujące sektory objęte unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych na niezbędne w przyszłości innowacje. Komisja będzie musiała monitorować wpływ na sektory przemysłowe, które są narażone na znaczące

ryzyko ucieczki emisji, określone w decyzji Komisji 2014/746/UE⁹⁷ ~~decyzji Komisji 2010/2/UE z dnia 24 grudnia 2009 r. ustalającej, zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, wykaz sektorów i podsektorów uważanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji⁹⁸~~, tak aby zapewnić, aby niniejsza dyrektywa propagowała rozwój tych sektorów i by go nie utrudniała.

↓ 2012/27/UE motyw 56
(dostosowany)

~~Dyrektywa 2006/32/WE zobowiązuje państwa członkowskie do przyjęcia oraz dążenia do osiągnięcia do 2016 r. ogólnego krajowego celu orientacyjnego w zakresie oszczędności energii w wysokości 9 %, który będzie realizowany za pomocą usług energetycznych i innych środków poprawy efektywności energetycznej. Wspomniana dyrektywa stanowi, że w stosownych przypadkach i w razie potrzeby po przyjęciu przez państwa członkowskie drugiego planu na rzecz efektywności energetycznej Komisja przedstawi wnioski w sprawie dodatkowych środków obejmujących przedłużenie okresu zastosowania celów. Jeżeli w sprawozdaniu zostanie stwierdzone, że poczyniono niewystarczające postępy w realizacji krajowych celów orientacyjnych określonych we wspomnianej dyrektywie, wnioski te mają się odnosić do poziomu i charakteru celów. W ocenie skutków towarzyszącej niniejszej dyrektywie stwierdzone, że państwa członkowskie są na właściwej drodze do osiągnięcia celu 9 %, który jest znacznie mniej ambitny niż przyjęty w terminie późniejszym cel dotyczący oszczędności energii w wysokości 20 % na 2020 r., a zatem nie ma potrzeby rozpatrywania kwestii poziomu celów.~~

↓ 2012/27/UE motyw 57
(dostosowany)

~~Program Inteligentna energia – Europa ustanowiony decyzją nr 1639/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. ustanawiającą Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (2007–2013)⁹⁹ posłużył stworzeniu otoczenia wspomagającego właściwą realizację unijnych polityk zrównoważonej energii przez usunięcie barier rynkowych, takich jak: niewystarczająca wiedza i niewystarczające zdolności podmiotów i instytucji rynkowych, krajowe techniczne lub administracyjne bariery dla właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku energii lub rynki pracy rozwinięte za słabo, by sprostać wyzwaniu, jakim jest gospodarka niskoemisyjna. Wiele z tych barier wciąż istnieje.~~

↓ 2012/27/UE motyw 58
(dostosowany)

~~Aby wykorzystać znaczny potencjał w zakresie oszczędności energii w przypadku produktów związanych z energią, należy przyspieszyć i rozszerzyć realizację dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne~~

⁹⁷ Decyzja Komisji 2014/746/UE z dnia 27 października 2014 r. ustalająca, zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, wykaz sektorów i podsektorów uważanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji na lata 2015–2019 (Dz.U. L 308 z 29.10.2014, s. 114).

⁹⁸ Dz.U. L 1 z 5.1.2010, s. 10.

⁹⁹ Dz.U. L 310 z 9.11.2006, s. 15.

~~zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią¹⁰⁰ oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie, zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią¹⁰¹. Priorytetowo należy się zająć produktami oferującymi największy potencjał w zakresie oszczędności energii, zgodnie z planem działania w zakresie ekoprojektu oraz, w stosownych przypadkach, przeglądem istniejących środków.~~

↓ 2012/27/UE motyw 59
(dostosowany)

~~W celu wyjaśnienia warunków, na jakich państwa członkowskie mogą określać wymogi w zakresie efektywności energetycznej na mocy dyrektywy 2010/31/UE przy zachowaniu przepisów dyrektywy 2009/125/WE i aktów ją wdrażających, dyrektywa 2009/125/WE powinna zostać odpowiednio zmieniona.~~

↓ 2018/2002 motyw 36
(dostosowany)
⇒ nowy

(115) Środki przyjmowane przez państwa członkowskie powinny być wspierane przez dobrze zaprojektowane i efektywne unijne instrumenty finansowe ⇒ w ramach ↵, ~~takie jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych~~ ☒ Programu InvestEU ☒ i poprzez finansowanie z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) oraz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR), które powinny wspierać inwestycje w zwiększanie efektywności energetycznej na wszystkich etapach łańcucha energetycznego i korzystać z kompleksowej analizy kosztów i korzyści stosującej model zróżnicowanych stóp dyskontowych. Wsparcie finansowe powinno koncentrować się na opłacalnych metodach poprawy efektywności energetycznej, które doprowadzą do zmniejszenia zużycia energii. EBI i EBOR powinny wraz z krajowymi bankami prorozwojowymi opracowywać, generować i finansować programy i projekty stworzone specjalnie z myślą o sektorze efektywności energetycznej, w tym skierowane do gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym.

↓ nowy

(116) Międzysektorowe przepisy prawne dają solidną podstawę ochrony konsumentów w odniesieniu do szerokiej gamy istniejących usług energetycznych i najprawdopodobniej będą dalej rozwijane. Niemniej należy jasno określić niektóre przysługujące odbiorcom podstawowe prawa umowne. Konsumenti powinni mieć dostęp do jasnych i jednoznacznych informacji na temat ich praw w odniesieniu do sektora energetycznego.

¹⁰⁰ Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10.

¹⁰¹ Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 1.

- (117) (117) Lepszą ochronę konsumentów gwarantuje dostępność dla wszystkich konsumentów skutecznych, niezależnych mechanizmów pozasądowego rozstrzygania sporów, takich jak rzecznik praw odbiorców energii, organ ochrony konsumentów lub organ regulacyjny. Państwa członkowskie powinny zatem wprowadzić szybkie i skuteczne procedury rozpatrywania skarg.

↓ 2018/2002 motyw 38
(dostosowany)
⇒ nowy

- (118) W celu oceny efektywności ~~dyrektywy 2012/27/UE zmienionej~~ niniejszą dyrektywą należy ☒ ustanowić ☒ wprowadzić wymóg dokonywania ogólnego przeglądu ~~tej~~ ☒ niniejszej ☒ dyrektywy i przekazania sprawozdania dla Parlamentu Europejskiego i Rady do dnia 28 lutego ☒ 2027 ☒ 2024 r. Przegląd ten powinien ~~nastąpić po globalnym przeglądzie dokonanym w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu w 2023 r., aby umożliwić wprowadzenie niezbędnych zmian do tego procesu,~~ również z uwzględnieniem zmian sytuacji gospodarczej i w zakresie innowacji.

↓ 2018/2002 motyw 39
(dostosowany)

- (119) Główną rolę w rozwoju i projektowaniu, realizacji oraz ocenie środków określonych w ☒ niniejszej ☒ dyrektywie ~~2012/27/UE~~ powinny odgrywać władze lokalne i regionalne, tak aby mogły w odpowiedni sposób dostosować je do swojej specyfiki klimatycznej, kulturowej i społecznej.

↓ 2018/2002 motyw 40
(dostosowany)
⇒ nowy

- (120) Uwzględniając postęp techniczny i rosnący udział odnawialnych źródeł energii w sektorze wytwarzania energii elektrycznej, należy poddać przeglądowi domyślny współczynnik oszczędności wyrażony w kWh energii elektrycznej w celu odzwierciedlenia zmian współczynnika energii pierwotnej (PEF) dla energii elektrycznej ☒ i innych nośników energii ☒. Uwzględniające koszty energetyczny obliczenia PEF dla energii elektrycznej są oparte na wartościach średniorocznych. Metoda rozliczania „fizycznej zawartości energii” jest stosowana do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z energii jądrowej, a metoda „technicznej sprawności przemiany” jest stosowana do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z paliw kopalnych i biomasy. W przypadku niepalnych odnawialnych źródeł energii metodą jest bezpośredni ekwiwalent oparty na podejściu dotyczącym „energii pierwotnej ogółem”. Do obliczenia udziału energii pierwotnej w przypadku energii elektrycznej z kogeneracji zastosowano metodę określoną w załączniku II do ☒ niniejszej ☒ dyrektywy ~~2012/27/UE~~. Zastosowano średnią pozycję rynkową zamiast pozycji krańcowej. Przyjęto założenie, że wartość sprawności przemiany wynosi 100 % dla niepalnych odnawialnych źródeł energii, 10 % dla elektrowni geotermalnych i 33 % dla elektrowni jądrowych. Całkowitą sprawność kogeneracji oblicza się na podstawie najnowszych danych Eurostatu. Odnośnie do granic systemu współczynnik PEF wynosi 1 dla wszystkich źródeł energii. Wartość współczynnika PEF odnosi się do

roku 2018 i opiera się na danych interpolowanych z najnowszej wersji scenariusza odniesienia PRIMES na 2015 r. i 2020 r. i dostosowanych do danych Eurostatu do roku 2016. Analiza obejmuje państwa członkowskie oraz Norwegię. Zestaw danych dla Norwegii opiera się na danych ~~Europejskiej sieci operatorów systemów przesyłowych energii elektrycznej~~ ☒ ENTSO-E ☒.

↓ 2018/2002 motyw 41

- (121) Oszczędności energii wynikające z wdrożenia prawa Unii nie powinny być zgłaszane, chyba że wynikają one z zastosowania środka wykraczającego poza minimum wymagane danym unijnym aktem prawnym, wyznaczając ambitniejsze wymogi w zakresie efektywności energetycznej na poziomie państw członkowskich, albo zwiększając upowszechnienie się danego środka. Budynki stanowią duży potencjał dalszego zwiększania efektywności energetycznej, a renowacja budynków to istotny i długoterminowy element zwiększania oszczędności energii, przynoszący korzyści skali. Konieczne jest zatem wyjaśnienie, że wszystkie oszczędności energii wynikające ze środków na rzecz propagowania renowacji istniejących budynków mogą być zgłaszane, jeżeli przewyższają one oszczędności, które miałyby miejsce w przypadku braku danego środka z dziedziny polityki, oraz jeżeli dane państwo członkowskie wykaże, że strona zobowiązana, strona uczestnicząca lub strona uprawniona rzeczywiście przyczyniła się do zgłaszanych oszczędności energii.
-

↓ 2018/2002 motyw 42
(dostosowany)

- (122) Zgodnie ze strategią na rzecz unii energetycznej oraz zasadami lepszego stanowienia prawa większe znaczenie należy nadać przepisom dotyczącym monitorowania i weryfikacji w zakresie wdrażania systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej i alternatywnych środków z dziedziny polityki, z uwzględnieniem wymogu sprawdzenia statystycznie reprezentatywnej próby środków. W ~~dyrektywie 2012/27/UE zmienionej~~ niniejszej ~~dyrektywie~~ wyrażenie „statystycznie istotna i reprezentatywna próba środków poprawy efektywności energetycznej” należy rozumieć jako wymóg ustanowienia podzbioru populacji statystycznej przedmiotowych środków służących oszczędności energii tak, aby odzwierciedlał on dokładnie całą populację wszystkich środków służących oszczędności energii, a tym samym umożliwiał wyciągnięcie uzasadnionych wniosków dotyczących zaufania do całości środków.
-

↓ 2018/2002 motyw 43
⇒ nowy

- (123) Energia wytworzona na budynkach lub w budynkach za pomocą technologii energii odnawialnej zmniejsza ilość energii dostarczanej z paliw kopalnych. Zmniejszenie zużycia energii oraz wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budowlanym to istotne działania zmierzające do zmniejszenia uzależnienia energetycznego Unii i emisji gazów cieplarnianych, zwłaszcza w kontekście ambitnych celów w zakresie klimatu i energii wyznaczonych na 2030 r., jak również w kontekście globalnego zobowiązania podjętego w ramach Porozumienia paryskiego. Na potrzeby spełnienia obowiązku w zakresie łącznych oszczędności energii państwa członkowskie mogą uwzględniać ~~w stosownych przypadkach~~ oszczędności energii

powstałe wskutek ⇒ stosowania środków z dziedziny polityki promujących ⇐
~~wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych na budynkach lub w budynkach na własny użytek~~ ⇒ technologie energii odnawialnej ⇐ w celu spełnienia swoich
wymogów w zakresie oszczędności energii ⇒ zgodnie z metodą obliczeniową
określoną w niniejszej dyrektywie ⇐. ⇒ Oszczędności energii wynikające ze środków
z dziedziny polityki dotyczących bezpośredniego spalania paliw kopalnych nie
powinny być uwzględniane. ⇐

⇓ nowy

- (124) Niektóre ze zmian wprowadzonych niniejszą dyrektywą mogą wymagać zmiany rozporządzenia (UE) 2018/1999 w celu zapewnienia spójności między tymi dwoma aktami prawnymi. Nowe przepisy, głównie te dotyczące ustalania wkładów krajowych, mechanizmów usuwania rozbieżności i obowiązków sprawozdawczych, powinny zostać uproszczone i przeniesione do tego rozporządzenia po jego zmianie. Niektóre przepisy rozporządzenia (UE) 2018/1999 mogą również wymagać ponownej oceny w świetle zmian zaproponowanych w niniejszej dyrektywie. Dodatkowe wymogi w zakresie sprawozdawczości i monitorowania nie powinny tworzyć żadnych nowych równoległych systemów sprawozdawczości, lecz powinny podlegać istniejącym ramom monitorowania i sprawozdawczości na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999.
- (125) Aby wspierać praktyczne wdrażanie niniejszej dyrektywy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, Komisja powinna za pośrednictwem platformy internetowej nadal wspierać wymianę doświadczeń w zakresie praktyk, analizy porównawczej, tworzenia sieci kontaktów, a także innowacyjnych praktyk.

↓ 2012/27/UE motyw 60
(dostosowany)

~~Z uwagi na fakt, że cel niniejszej dyrektywy, mianowicie osiągnięcie unijnego celu polegającego na wzroście efektywności energetycznej do 2020 r. o 20 % oraz stworzenie warunków dla dalszego polepszania efektywności energetycznej po 2020 r., nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, jeżeli nie zostaną przyjęte dodatkowe środki w zakresie efektywności energetycznej, natomiast cel ten może zostać łatwiej osiągnięty na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną we wspomnianym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza zakres konieczny do osiągnięcia zamierzonego celu.~~

↓ 2018/2002 motyw 45
(dostosowany)
⇒ nowy

- (126) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, mianowicie osiągnięcie ☒ celu Unii w zakresie efektywności energetycznej ☒ ~~co najmniej 20 % udziału energii Unii do 2020 r. oraz co najmniej 32,5 % do 2030 r.~~ i utworzenie drogi dla ~~dalszego zwiększenia~~ ☒ dalszej poprawy ☒ efektywności energetycznej ~~po tych datach,~~ ⇒ i dla osiągnięcia neutralności pod względem emisji gazów cieplarnianych, ⇐ nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie, ale, z uwagi na rozmiar i efekty działania, mogą zostać lepiej osiągnięte na poziomie Unii, może ona

przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

↓ 2012/27/UE motyw 61
(dostosowany)

- (127) Aby umożliwić dostosowanie do postępu technicznego i zmian w rozkładzie źródeł energii, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 ~~TFUE~~ ~~Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej~~ w odniesieniu do przeglądu zharmonizowanych wartości referencyjnych efektywności określonych na podstawie ~~niniejszej~~ ~~dyrektywy 2004/8/WE~~ i w odniesieniu do wartości, metod obliczeniowych, domyślnego współczynnika energii pierwotnej i wymogów zawartych w załącznikach do niniejszej dyrektywy. ~~Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja przeprowadziła stosowne konsultacje, w tym na szczeblu ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednocześnie, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.~~

↓ 2018/2002 motyw 37
(dostosowany)

- (128) ~~W celu zapewnienia, aby załączniki do dyrektywy oraz zharmonizowane wartości referencyjne efektywności mogły być aktualizowane, konieczne jest przedłużenie przekazania uprawnień przyznanego Komisji.~~ Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.¹⁰² W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

↓ 2012/27/UE motyw 62

- (129) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ~~z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące~~

¹⁰² Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję¹⁰³.

↓ 2012/27/UE motyw 63
(dostosowany)

~~Należy uchylić wszystkie przepisy materialne dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE, z wyłączeniem art. 4 ust. 1–4 oraz załączników I, III i IV do dyrektywy 2006/32/WE. Przepisy, których dotyczy to wyłączenie, powinny mieć w dalszym ciągu zastosowanie aż do ostatecznego terminu osiągnięcia celu na poziomie 9 %. Należy uchylić art. 9 ust. 1 i 2 dyrektywy 2010/30/UE, który przewiduje zobowiązanie państw członkowskich do zamawiania jedynie produktów należących do najwyższej klasy efektywności energetycznej.~~

↓ 2012/27/UE motyw 64
(dostosowany)

~~Obowiązek transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinien być ograniczony do tych przepisów, które stanowią istotną zmianę w porównaniu z dyrektywami 2004/8/WE i 2006/32/WE. Obowiązek transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika ze wspomnianych dyrektyw.~~

↓ nowy

(130) Zobowiązanie do transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinno być ograniczone do tych przepisów, które stanowią merytoryczną zmianę w porównaniu z wcześniejszą dyrektywą. Zobowiązanie do transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z wcześniejszej dyrektywy.

↓ 2012/27/UE motyw 65
(dostosowany)
⇒ nowy

(131) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla ☒ zobowiązań ☒ obowiązków państw członkowskich odnoszących się do terminów transpozycji do prawa krajowego i stosowania dyrektyw ☒ określonych w załączniku XV część B ☒ 2004/8/WE i 2006/32/WE.

↓ 2012/27/UE motyw 66
(dostosowany)

~~Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających, państwa członkowskie zobowiązały się w uzasadnionych przypadkach dołączyć do zawiadomienia o swoich środkach~~

¹⁰³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

~~transpozycji jeden lub więcej dokumentów wyjaśniających związek między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,~~

↓ 2012/27/UE

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA, DEFINICJE I WARTOŚCI DOCELOWE EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 1
(dostosowany)
⇒ nowy

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne ramy środków na rzecz promowania efektywności energetycznej w Unii, aby zapewnić realizację ☒ celu ☒ ~~głównych celów Unii w zakresie zakładających zwiększenie efektywności energetycznej o 20 % do 2020 r. oraz jej głównych celów zakładających zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 32,5 % do 2030 r.~~, a także ~~tworzy warunki dla~~ ☒ umożliwia ☒ ~~dalszej poprawy~~ efektywności energetycznej ~~po tych terminach~~.

Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy, których celem jest ⇒ wdrożenie efektywności energetycznej jako priorytetu we wszystkich sektorach, ⇐ usunięcie barier na rynku energii oraz przewyższenie nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, które ograniczają efektywność dostaw i wykorzystywania energii. ~~a także~~ ~~Przewiduje~~ ☒ także ☒ ustalenie orientacyjnych krajowych ~~celów i~~ wkładów w zakresie efektywności energetycznej na ~~lata~~ ~~2020 i~~ 2030 ☒ r ☒.

Niniejsza dyrektywa przyczynia się do wdrożenia zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, ⇒ tym samym przyczyniając się do rozwoju Unii jako integracyjnego, sprawiedliwego i dostatniego społeczeństwa z nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarką ⇐.

↓ 2012/27/UE

2. Wymogi zawarte w niniejszej dyrektywie są wymogami minimalnymi i nie uniemożliwiają państw członkowskich utrzymywania lub wprowadzania surowszych środków. Środki takie są zgodne z prawem unijnym. W przypadku gdy przepisy krajowe przewidują surowsze środki, państwa członkowskie informują o nich Komisję.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „energia” oznacza wszelkie formy nośników energii, paliwa, energię cieplną, energię ze źródeł odnawialnych, energię elektryczną lub każdą inną formę energii określone w art. 2 lit. d) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 ~~z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii~~¹⁰⁴;

↓ nowy

- 2) „efektywność energetyczna przede wszystkim” oznacza efektywność energetyczną przede wszystkim w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia (UE) 2018/1999;
- 3) „system energetyczny” oznacza system przeznaczony przede wszystkim do dostarczania usług energetycznych w celu zaspokojenia zapotrzebowania sektorów zastosowań końcowych na energię w postaci ciepła, paliw i energii elektrycznej;

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

- ~~42)~~ „zużycie energii pierwotnej” oznacza ⇒ dostępną energię ⇐ ~~zużycie krajowe~~ brutto z wyłączeniem ⇒ międzynarodowych bunkrów morskich, końcowego zużycia nieenergetycznego ⇐ ~~zastosowań pozaenergetycznych~~ ⇒ i ciepła otoczenia ⇐;
- ~~53)~~ „zużycie energii końcowej” oznacza całość energii dostarczonej sektorom przemysłu, transportu ⇒ (w tym zużycie energii w lotnictwie międzynarodowym) ⇐, gospodarstw domowych, usług ⇒ publicznych i prywatnych ⇐, ~~rolnictwa~~ ⇒, leśnictwa i rybołówstwa oraz innym użytkownikom końcowym (końcowym użytkownikom energii) ⇐. Wyłącza się z niego ⇒ zużycie energii w ramach międzynarodowych bunkrów morskich, energię cieplną otoczenia, ⇐ dostawy ~~do~~ sektora przemian~~y~~ energetycznych~~ych~~, ~~oraz samego przemysłu energetycznego~~ ⇒ sektor energii oraz straty wynikające z przesyłu i dystrybucji (stosuje się definicje zawarte w załączniku A do rozporządzenia (WE) nr 1099/2008) ⇐;
- ~~64)~~ „efektywność energetyczna” oznacza stosunek uzyskanych wyników, usług, towarów lub energii do wkładu energii;
- ~~75)~~ „oszczędność energii” oznacza ilość zaoszczędzonej energii ustaloną w drodze pomiaru lub oszacowania zużycia przed wdrożeniem środka mającego na celu poprawę efektywności energetycznej i po jego wdrożeniu, z jednoczesnym zapewnieniem normalizacji warunków zewnętrznych wpływających na zużycie energii;
- ~~86)~~ „poprawa efektywności energetycznej” oznacza zwiększenie efektywności energetycznej w wyniku zmian ~~w~~ technologicznych, zachowań lub ekonomicznych;
- ~~97)~~ „usługa energetyczna” oznacza fizyczną korzyść, udogodnienie lub pożytek pochodzące z połączenia zużycia energii z wykorzystywaniem technologii energooszczędnych lub działania, które mogą obejmować czynności, utrzymanie i kontrolę niezbędne do świadczenia danej usługi, która jest świadczona na podstawie

¹⁰⁴ Rozporządzenie (WE) nr 1099/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz.U. L 304 z 14.11.2008, s. 1).

umowy i która w normalnych okolicznościach prowadzi do sprawdzalnej i wymiernej lub możliwej do oszacowania poprawy efektywności energetycznej lub do oszczędności energii pierwotnej;

108) „instytucje publiczne” oznaczają ~~każdą instytucję zamawiającą~~ ☒ instytucje zamawiające ☒ w rozumieniu dyrektywy ~~2004/18/WE~~ Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE¹⁰⁵ ~~z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi~~¹⁰⁶;

9) ~~„instytucje rządowe” oznaczają wszelkie jednostki administracyjne, których właściwość obejmuje całe terytorium państwa członkowskiego;~~

1140) „całkowita powierzchnia użytkowa” oznacza powierzchnię pomieszczeń budynku lub części budynku, gdzie energia jest wykorzystywana do regulowania wewnętrznych warunków klimatycznych;

↓ nowy

12) „instytucje zamawiające” oznaczają instytucje zamawiające w rozumieniu art. 6 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE, art. 2 pkt 1 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 3 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE;

13) „podmioty zamawiające” oznaczają podmioty zamawiające w rozumieniu dyrektyw 2014/23/UE oraz 2014/25/UE;

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

1444) „system zarządzania energią” oznacza zbiór wzajemnie powiązanych lub wzajemnie oddziałujących elementów planu, który wyznacza cel w zakresie efektywności energetycznej oraz określa strategię osiągnięcia tego celu ⇒, w tym monitorowanie rzeczywistego zużycia energii, działania podejmowane w celu zwiększenia efektywności energetycznej i pomiar postępów ⇐;

1542) „norma europejska” oznacza normę przyjętą przez Europejski Komitet Normalizacyjny, Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki lub Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych i udostępnioną do użytku publicznego;

1643) „norma międzynarodowa” oznacza normę przyjętą przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną i udostępnioną do użytku publicznego;

1744) „strona zobowiązana” oznacza dystrybutora energii lub przedsiębiorstwo prowadzące detaliczną sprzedaż energii ⇒ lub operatora systemu przesyłowego ⇐, objętych krajowymi systemami zobowiązującymi do efektywności energetycznej, o których mowa w art. 97;

¹⁰⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

¹⁰⁶ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114.

- ~~1815~~) „strona uprawniona” oznacza podmiot prawny, któremu rząd lub inna instytucja publiczna przekazały uprawnienia do opracowywania, prowadzenia lub realizowania planu finansowego w imieniu tego rządu lub tej instytucji publicznej;
- ~~1916~~) „strona uczestnicząca” oznacza przedsiębiorstwo lub instytucję publiczną, które zobowiązało się lub która zobowiązała się do osiągnięcia pewnych celów w ramach dobrowolnej umowy lub jest objęte(-a) krajowym instrumentem polityki regulacyjnej;
- ~~2017~~) „wykonujący organ publiczny” oznacza podmiot prawa publicznego odpowiedzialny za realizację lub nadzorowanie opodatkowania, planów i instrumentów finansowych, zachęt podatkowych, standardów i norm, systemów znakowania energetycznego, szkoleń lub kształcenia w dziedzinie energii lub emisji dwutlenku węgla;
- ~~2148~~) „środek z dziedziny polityki” oznacza instrument o charakterze regulacyjnym, finansowym, fiskalnym, dobrowolnym lub informacyjnym, który został formalnie ustanowiony i wdrożony w państwie członkowskim, aby stworzyć ramy wsparcia, wymóg lub zachętę dla uczestników rynku do oferowania i nabywania usług energetycznych i do ~~wprowadzania~~ ~~podjęcia~~ innych środków poprawy efektywności energetycznej;
- ~~2219~~) „działanie indywidualne” oznacza działanie, które prowadzi do sprawdzalnej i wymiernej lub dającej się oszacować poprawy efektywności energetycznej i które jest podejmowane w wyniku środka z dziedziny polityki;
- ~~2320~~) „dystrybutor energii” oznacza osobę fizyczną lub prawną, w tym operatora systemu dystrybucyjnego, odpowiedzialną za przesył energii w celu jej dostarczenia do odbiorców końcowych lub do elementów systemów dystrybucyjnych, które sprzedają energię odbiorcom końcowym;
- ~~2421~~) „operator systemu dystrybucyjnego” oznacza ~~operatora systemu dystrybucyjnego~~ operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu ~~określonego~~, odpowiednio, ☒ art. 2 pkt 29 ☒ dyrektywy (UE) 2019/944 ~~w dyrektywie 2009/72/WE~~ ☒ w odniesieniu do energii elektrycznej ☒ i ☒ art. 2 pkt 6 ☒ dyrektywie 2009/73/WE ☒ w odniesieniu do gazu ☒.
- ~~2522~~) „przedsiębiorstwo prowadzące detaliczną sprzedaż energii” oznacza osobę fizyczną lub prawną sprzedającą energię odbiorcom końcowym;
- ~~2623~~) „odbiorca końcowy” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która dokonuje zakupu energii do własnego użytku;
- ~~2724~~) „dostawca usług energetycznych” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która świadczy usługi energetyczne lub realizuje ~~inne~~ środki mające na celu poprawę efektywności energetycznej w obiekcie lub w lokalach odbiorcy końcowego;
- ~~2825~~) „audyt energetyczny” oznacza systematyczną procedurę, której celem jest uzyskanie odpowiedniej wiedzy o profilu ~~istniejącego~~ zużycia energii danego budynku lub zespołu budynków, działalności lub instalacji przemysłowej bądź handlowej lub usługi prywatnej lub publicznej, określenie, w jaki sposób i w jakiej ilości możliwe jest uzyskanie opłacalnej oszczędności energii, $\Rightarrow$ określenie potencjału opłacalnego wykorzystania i wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych $\Leftarrow$ oraz poinformowanie o wynikach;

- ~~26)~~ „małe i średnie przedsiębiorstwa” lub „MŚP” oznaczają przedsiębiorstwa zdefiniowane w tytule I załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji mikro oraz małych i średnich przedsiębiorstw¹⁰⁷; ~~do kategorii mikro oraz małych i średnich przedsiębiorstw należą przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR lub całkowita roczna kwota bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR;~~
- ~~2927)~~ „umowa o poprawę efektywności energetycznej” oznacza umowę pomiędzy beneficjentem a dostawcą realizującym środek poprawy efektywności energetycznej, weryfikowaną i monitorowaną w trakcie całego okresu jej obowiązywania, zgodnie z którą ~~inwestycje~~ (roboty ☒ budowlane ☒ , dostawy ~~lub usługi~~) w ramach tego ~~środków~~ ~~środek~~ są spłacane w relacji do uzgodnionego w umowie poziomu poprawy efektywności energetycznej lub innego uzgodnionego kryterium charakterystyki energetycznej, na przykład oszczędności finansowych;
- ~~3028)~~ „inteligentny system pomiarowy” oznacza ~~system elektroniczny, za pomocą którego można zmierzyć zużycie energii, uzyskując więcej informacji niż w przypadku konwencjonalnego licznika, a także przysyłać i otrzymywać dane przy wykorzystaniu łączności elektronicznej~~ ⇒ inteligentny system opomiarowania w rozumieniu dyrektywy (UE) 2019/944 ⇐;
- ~~3129)~~ „operator systemu przesyłowego” oznacza ~~operatora systemu przesyłowego~~ w rozumieniu, ~~odpowiednio~~, ☒ art. 2 pkt 35 ☒ dyrektywy (UE) 2019/944~~2009/72/WE~~ i dyrektywy 2009/73/WE, ~~odpowiednio~~ ☒ w odniesieniu do energii elektrycznej i gazu ☒.
- ~~3230)~~ „kogeneracja” oznacza równoczesne wytwarzanie energii cieplnej i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu;
- ~~3331)~~ „ekonomicznie uzasadnione zapotrzebowanie” oznacza zapotrzebowanie, które nie przekracza potrzeb w zakresie ogrzewania lub chłodzenia i które w innej sytuacji zostałyby zaspokojone w warunkach rynkowych przy zastosowaniu procesów wytwarzania energii innych niż kogeneracja;
- ~~3432)~~ „ciepło użytkowe” oznacza ciepło wytwarzane w procesie kogeneracji w celu zaspokojenia ekonomicznie uzasadnionego zapotrzebowania na ogrzewanie lub chłodzenie;
- ~~3533)~~ „energia elektryczna z kogeneracji” oznacza energię elektryczną wytwarzaną w procesie skojarzonym z produkcją ciepła użytkowego i obliczoną zgodnie z metodą określoną w załączniku II;
- ~~3634)~~ „wysokosprawna kogeneracja” oznacza kogenerację spełniającą kryteria przedstawione w załączniku IIII;
- ~~3735)~~ „sprawność ogólna” oznacza sumę rocznej produkcji energii elektrycznej i mechanicznej oraz ciepła użytkowego podzieloną przez ilość paliwa zużytego do produkcji ciepła w procesie kogeneracji oraz do produkcji brutto energii elektrycznej i mechanicznej;

¹⁰⁷

Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36

- ~~3836)~~ „stosunek energii elektrycznej do ciepła” oznacza stosunek energii elektrycznej z kogeneracji do ciepła użytkowego wytworzonych w pełnym trybie kogeneracji, z zastosowaniem danych eksploatacyjnych konkretnej jednostki;
- ~~3937)~~ „jednostka kogeneracyjna” oznacza jednostkę, która może działać w trybie kogeneracji;
- ~~4038)~~ „małoskalowa jednostka kogeneracyjna” oznacza jednostkę kogeneracyjną o mocy zainstalowanej mniejszej niż 1 MW_e;
- ~~4139)~~ „jednostka mikrokogeneracji” oznacza jednostkę kogeneracyjną o maksymalnej mocy niższej niż 50 kW_e;
- ~~40)~~ „wskaznik intensywności zabudowy” oznacza stosunek powierzchni budynków do powierzchni gruntu na danym terenie;
- ~~4241)~~ „efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy” oznacza system ciepłowniczy lub chłodniczy, w którym do produkcji ciepła lub chłodu wykorzystuje się w co najmniej 50 % energię ze źródeł odnawialnych, lub w co najmniej 50 % ciepło odpadowe, lub w co najmniej 75 % ciepło pochodzące z kogeneracji, lub w co najmniej 50 % wykorzystuje się połączenie takiej energii i ciepła ⇒ który spełnia kryteria określone w art. 24 ⇐;
- ~~4342)~~ „efektywne ogrzewanie i chłodzenie” oznacza rozwiązanie w zakresie ogrzewania i chłodzenia, które dla podstawowego scenariusza odzwierciedlającego działalność w niezmiennych warunkach wymiennie zmniejsza wkład energii pierwotnej wymaganej, aby dostarczyć jedną jednostkę energii na potrzeby dla potrzeb odnośnego systemu w sposób opłacalny, zgodnie z oceną w ramach analizy kosztów i korzyści, o której mowa w niniejszej dyrektywie, z uwzględnieniem energii niezbędnej do wydobycia, przetwarzania, przesyłu i rozdziału;
- ~~4443)~~ „efektywne indywidualne ogrzewanie i chłodzenie” oznacza rozwiązanie w zakresie indywidualnego zaopatrzenia w energię ciepłą i chłodniczą, które w porównaniu z efektywnym systemem ciepłowniczym i chłodniczym wymiennie zmniejsza wkład energii pierwotnej ze źródła nieodnawialnego wymaganej, aby dostarczyć jedną jednostkę energii na potrzeby dla potrzeb odnośnego systemu, lub wymaga takiego samego wkładu energii pierwotnej ze źródła nieodnawialnego, lecz po mniejszym koszcie, z uwzględnieniem energii niezbędnej do wydobycia, przetwarzania, przesyłu i rozdziału;

↓ nowy

- 45) „ośrodek przetwarzania danych” oznacza strukturę lub grupę struktur przeznaczonych do scentralizowanego składowania, łączenia i zapewnienia funkcjonalności urządzeń informatycznych i telekomunikacyjnych służących do świadczenia usług w zakresie przechowywania, przetwarzania i przesyłania danych, wraz z wszelkimi instalacjami i elementami infrastruktury dystrybucji zasilania, do zapewniania parametrów środowiskowych oraz niezbędnych poziomów odporności i bezpieczeństwa wymaganych do zapewnienia dostępności pożądanej usługi;

↓ 2012/27/UE
⇒ nowy

- 4644) „znaczną modernizacją” oznacza modernizację, której koszt przekracza 50 % kosztu inwestycyjnego nowej porównywalnej jednostki;
- 4745) „koncentrator” ~~oznacza dostawcę usług po stronie zapotrzebowania, który łączy wiele krótkotrwałych obciążeń po stronie odbiorców, by sprzedawać lub wystawiać je na aukcjach na zorganizowanych rynkach energii~~ ⇒ oznacza niezależnego agregatora w rozumieniu art. 2 pkt 19 dyrektywy (UE) 2019/944 ⇐

↓ nowy

- 48) „ubóstwo energetyczne” oznacza brak dostępu gospodarstwa domowego do podstawowych usług energetycznych, które stanowią podstawę godnego poziomu życia i zdrowia, w tym do odpowiedniego ogrzewania, chłodzenia, oświetlenia i energii do zasilania urządzeń, w odpowiednim kontekście krajowym, obowiązującej polityce społecznej i innych odpowiednich politykach;
- 49) „użytkownik końcowy” oznacza osobę fizyczną lub prawną nabywającą energię ciepłą, energię chłodniczą lub ciepłą wodę użytkową dla swojego własnego użytku końcowego lub osobę fizyczną lub prawną zajmującą indywidualny budynek lub moduł w budynku wielomieszkaniowym lub wielofunkcyjnym zaopatrywany w energię ciepłą, energię chłodniczą lub ciepłą wodę użytkową z centralnego źródła, która nie ma bezpośredniej ani indywidualnej umowy z dostawcą energii;
- 50) „rozdział zachęt” oznacza brak sprawiedliwego i rozsądnego rozdziału zobowiązań finansowych i korzyści związanych z inwestycjami w efektywność energetyczną między zainteresowane podmioty, na przykład właścicieli i najemców lub różnych właścicieli modułów budynków czy też właścicieli i najemców lub różnych właścicieli budynków wielomieszkaniowych lub wielofunkcyjnych.

Artykuł 3

Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim”

1. Zgodnie z zasadą „efektywność energetyczna przede wszystkim” państwa członkowskie zapewniają uwzględnianie rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej przy podejmowaniu decyzji dotyczących planowania, polityk i ważnych inwestycji w odniesieniu do następujących sektorów:

- a) systemy energetyczne, oraz
- b) sektory nieenergetyczne, gdy sektory te mają wpływ na zużycie energii i efektywność energetyczną.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy decyzje dotyczące polityk, planowania i inwestycji podlegają wymogom zatwierdzania i monitorowania, stosowanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” było weryfikowane przez właściwe jednostki.

3. Stosując zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, państwa członkowskie:

- a) propagują i, w przypadku gdy wymagane są analizy kosztów i korzyści, zapewniają stosowanie metod analizy kosztów i korzyści, które umożliwiają właściwą ocenę

szerszych korzyści płynących z rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej z perspektywy społecznej;

- b) określają jednostkę odpowiedzialną za monitorowanie stosowania zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” oraz wpływu decyzji dotyczących planowania, polityk i inwestycji na zużycie energii i efektywność energetyczną;
- c) składają Komisji, w ramach zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu składanych zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999, sprawozdanie na temat tego, jak uwzględniono tę zasadę na poziomie krajowym i regionalnym przy podejmowaniu decyzji dotyczących polityk, planowania i ważnych inwestycji w odniesieniu do krajowych i regionalnych systemów energetycznych.

↓ 2012/27/UE

Artykuł ~~43~~

Wartości docelowe efektywności energetycznej

↓ nowy

1. Państwa członkowskie wspólnie zapewniają zmniejszenie zużycia energii do 2030 r. o co najmniej 9 % w porównaniu z prognozami przedstawionymi w scenariuszu odniesienia 2020, tak aby w 2030 r. zużycie energii końcowej w Unii nie przekraczało 787 Mtoe, a unijne zużycie energii pierwotnej nie przekraczało 1 023 Mtoe¹⁰⁸.

↓ 2012/27/UE

⇒ nowy

~~24.~~ Każde państwo członkowskie ~~ustala orientacyjną krajową wartość docelową~~ ⇒ wyznacza orientacyjne krajowe wkłady w zakresie zużycia ~~⇒ w zakresie efektywności energetycznej w oparciu o swoje zużycie energii pierwotnej lub końcowej, oszczędność energii pierwotnej lub końcowej albo energoochłonność~~ ⇒ końcowej i pierwotnej, by osiągnąć, razem, wiążący cel unijny w zakresie efektywności energetycznej określony w ust. 1 ~~⇒ Państwa członkowskie powiadamiają o tych wartościach docelowych Komisję~~ ⇒ o tych wkładach oraz o orientacyjnej trajektorii tych wkładów ~~⇒ zgodnie z art. 24 ust. 1 i załącznikiem XIV część 1~~ ⇒ w ramach aktualizacji swoich zintegrowanych planów krajowych w dziedzinie energii i

¹⁰⁸ Unijny cel w zakresie efektywności energetycznej został początkowo ustalony i obliczony przy wykorzystaniu prognoz na 2030 r. przedstawionych w scenariuszu odniesienia 2007 jako wartości odniesienia. Zmiana metodyki obliczania przez Eurostat bilansu energetycznego oraz usprawnienia w kolejnych prognozach modelowych wymagają zmiany poziomu bazowego. W związku z tym, przy zastosowaniu tego samego podejścia do określenia celu, tj. porównania go z prognozami bazowymi na przyszłość, poziom ambicji unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. ustala się w porównaniu z prognozami na 2030 r. przedstawionymi w scenariuszu odniesienia 2020, odzwierciedlającymi wkłady krajowe z krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu. Przy zastosowaniu tego zaktualizowanego poziomu bazowego Unia będzie musiała zwiększyć swoje ambicje w zakresie efektywności energetycznej o co najmniej 9 % do 2030 r. w porównaniu z poziomem wysiłków w ramach scenariusza odniesienia 2020. Nowy sposób wyrażania poziomu ambicji w odniesieniu do celów Unii nie wpływa na rzeczywisty poziom niezbędnych wysiłków.

klimatu zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999 oraz w ramach swoich zintegrowanych planów krajowych w dziedzinie energii i klimatu, o których mowa w art. 3 i art. 7–12 rozporządzenia (UE) 2018/1999, i zgodnie z procedurą określoną w tych artykułach ~~⇨~~. ~~Wyrażają one te wartości docelowe również w kategoriach bezwzględnego poziomu zużycia energii pierwotnej i końcowej w roku 2020~~ ⇨ Państwa członkowskie stosują przy tym wzór określony w załączniku I do niniejszej dyrektywy ~~⇨~~ i wyjaśniają, w jaki sposób i na podstawie jakich danych ⇨ wkłady te ~~⇨~~ zostały ~~on~~ obliczone~~y~~.

⇩ nowy

Państwa członkowskie w swoich krajowych wkładach w zakresie efektywności energetycznej zawierają również udziały zużycia energii w sektorach zastosowań końcowych energii, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (WE) nr 1099/2008 w sprawie statystyki energii, w tym w sektorach przemysłu, mieszkaniowym, usług i transportu. Podają również prognozy zużycia energii w sektorze technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT).

↓ 2012/27/UE

⇨ nowy

Ustalając te ~~wartości docelowe~~ ⇨ wkłady ⇨, państwa członkowskie uwzględniają:

↓ 2013/12/UE art. 1 i

załącznik litera a)

⇨ nowy

- a) że główny cel unijny w dziedzinie zużycia energii do ⇨ 2030 ⇨ ~~2020~~ r. może być nie większy niż ~~1 483~~ ⇨ 787 Mtoe energii końcowej lub nie większy niż 1 023 ⇨ Mtoe energii pierwotnej ~~lub nie większy niż 1 086 Mtoe energii końcowej~~;

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

- b) środki przewidziane w niniejszej dyrektywie;
- ~~e) środki przyjęte, aby osiągnąć krajowe cele w zakresie oszczędności energii przyjęte na mocy art. 4 ust. 1 dyrektywy 2006/32/WE; oraz~~
- ce) inne środki wspierania efektywności energetycznej w państwach członkowskich i na szczeblu Unii;;

~~Ustalając te wartości docelowe, państwa członkowskie mogą uwzględnić również warunki krajowe, które mają wpływ na zużycie energii pierwotnej, takie jak:~~

⇩ nowy

- d) wszelkie istotne czynniki wpływające na wysiłki na rzecz efektywności, takie jak:
- (i) wspólny poziom ambicji niezbędny do osiągnięcia celów klimatycznych;
 - (ii) sprawiedliwy rozdział wysiłków w całej Unii;
 - (iii) energochłonność gospodarki;

↓ 2012/27/UE

(iv~~a~~) dodatkowy potencjał w zakresie oszczędności energii w sposób opłacalny;

↓ nowy

e) inne warunki krajowe, które mają wpływ na zużycie energii, w szczególności:

↓ 2012/27/UE

⇒ nowy

(i~~b~~) zmiany PKB i jego prognoza;

(ii~~e~~) zmiany w zakresie importu i eksportu energii ⇒, zmiany w koszyku energetycznym i wprowadzanie nowych zrównoważonych paliw ⇐;

(iii~~d~~) rozwój wszystkich odnawialnych źródeł energii, energia jądrowa, wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla; ~~oraz~~

↓ nowy

(iv) obniżenie emisyjności energochłonnych sektorów przemysłu.

↓ 2012/27/UE

e) ~~wczesne działania.~~

↓ 2013/12/UE art. 1 i

załącznik litera b) (dostosowany)

~~2. Do dnia 30 czerwca 2014 r. Komisja oceni poczynione postępy i to, czy Unia ma szansę osiągnąć poziom zużycia energii nie wyższy niż 1483 Mtoe energii pierwotnej lub nie wyższy niż 1086 Mtoe energii końcowej do 2020 r.~~

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

~~3. Przeprowadzając przegląd, o którym mowa w ust. 2, Komisja:~~

~~a) podsumuje orientacyjne krajowe wartości docelowe efektywności energetycznej podane przez państwa członkowskie;~~

~~b) oceni, czy sumę tych wartości docelowych można uznać za wiarygodny wskaźnik tego, czy Unia jako całość jest na właściwej drodze, uwzględniając ocenę zawartą w pierwszym sprawozdaniu rocznym zgodnie z art. 24 ust. 1 oraz ocenę zawartą w krajowych planach działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii zgodnie z art. 24 ust. 2;~~

~~c) uwzględni uzupełniającą analizę wynikającą z:~~

~~(i) oceny postępów w dziedzinie zużycia energii oraz zużycia energii w odniesieniu do działalności gospodarczej na szczeblu Unii, w tym postępów w zakresie efektywności dostaw energii w państwach członkowskich, które~~

~~oparły swoje krajowe cele orientacyjne na zużyciu energii końcowej lub na oszczędności energii końcowej, w tym postępów związanych z osiągnięciem przez te państwa członkowskie zgodności z rozdziałem III niniejszej dyrektywy;~~

~~(ii) wyników badań modelowych dotyczących przyszłych tendencji w zakresie zużycia energii na szczeblu Unii;~~

↓ 2013/12/UE art. 1 i
załącznik litera c) (dostosowany)

~~d) porówna wyniki uzyskane zgodnie z lit. a) e) z ilościowo wyrażonym zużyciem, które byłoby potrzebne, by osiągnąć w 2020 r. zużycie energii nie większe niż 1483 Mtoe energii pierwotnej lub nie większe niż 1086 Mtoe energii końcowej;~~

↓ 2019/504 art. 1

~~5. Każde państwo członkowskie wyznacza orientacyjne krajowe wkłady w unijny cel w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r., o którym mowa w art. 1 ust. 1 niniejszej dyrektywy, zgodnie z art. 4 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999¹⁰⁹. Wyznaczając przedmiotowe wkłady, państwa członkowskie biorą pod uwagę fakt, że unijne zużycie energii w 2030 r. nie może być większe niż 1 128 Mtoe energii pierwotnej i 846 Mtoe energii końcowej. Państwa członkowskie przekazują Komisji przedmiotowe wkłady w ramach swoich zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu, o których mowa w art. 3 i 7–12 rozporządzenia (UE) 2018/1999, i zgodnie z procedurą w nich określoną.~~

↓ nowy

3. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, na podstawie oceny przeprowadzonej na podstawie art. 29 ust. 1 i 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999, że poczyniono niewystarczające postępy w realizacji wkładów w zakresie efektywności energetycznej, państwa członkowskie, które znajdują się powyżej swoich orientacyjnych trajektorii, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, zapewniają wdrożenie dodatkowych środków w ciągu jednego roku od daty otrzymania oceny Komisji w celu zapewnienia powrotu na kurs umożliwiający im osiągnięcie swoich wkładów w zakresie efektywności energetycznej. Te dodatkowe środki obejmują między innymi następujące środki:

- a) środki krajowe zapewniające dodatkowe oszczędności energii, w tym większą pomoc na rozwój projektów na rzecz wdrażania środków inwestycyjnych w zakresie efektywności energetycznej;
- b) zwiększenie obowiązku oszczędności energii określonego w art. 8;

109

~~Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).~~

- c) dostosowanie obowiązku dla sektora publicznego;
- d) wniesienie dobrowolnego wkładu finansowego do krajowego funduszu efektywności energetycznej, o którym mowa w art. 28, lub innego instrumentu finansowego poświęconego efektywności energetycznej, przy czym roczne wkłady finansowe są równe inwestycjom wymaganych do osiągnięcia orientacyjnej trajektorii.

W przypadku gdy państwo członkowskie znajduje się powyżej swojego orientacyjnej trajektorii, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, włącza ono do swojego zintegrowanego krajowego sprawozdania z postępów w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999 wyjaśnienie, w jaki sposób wyeliminuje rozbieżność i zapewni osiągnięcie swoich krajowych wkładów w zakresie efektywności energetycznej.

Komisja ocenia, czy środki krajowe, o których mowa w niniejszym ustępie, są wystarczające do osiągnięcia unijnych celów w zakresie efektywności energetycznej. W przypadku gdy środki krajowe zostaną uznane za niewystarczające, Komisja proponuje w stosownych przypadkach środki i korzysta ze swoich uprawnień na poziomie Unii, aby zapewnić w szczególności osiągnięcie unijnych celów w zakresie efektywności energetycznej na rok 2030.

4. Do dnia 31 grudnia 2026 r. Komisja ocenia wszelkie zmiany metodyczne w danych przekazywanych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1099/2008 w sprawie statystyki energii, w metodzie obliczania bilansu energetycznego i w modelach energetycznych do celów europejskiego zużycia energii oraz, w razie potrzeby, proponuje dostosowania techniczne do celów Unii na 2030 r. w celu utrzymania poziomu ambicji określonego w ust. 1 niniejszego artykułu.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 2

~~6. Komisja oceni główne cele w dziedzinie efektywności energetycznej Unii na 2030 r. określone w ust. 1 art. 1, tak aby do 2023 r. przekazać wniosek ustawodawczy służący podniesieniu tych celów w przypadku znacznego zmniejszenia kosztów wynikającego z rozwoju sytuacji gospodarczej lub rozwoju technologii, w razie konieczności, w celu spełnienia międzynarodowych zobowiązań Unii w zakresie obniżenia emisyjności.~~

ROZDZIAŁ II

~~EFEKTYWNOŚĆ WYKORZYSTANIA ENERGII~~ ☒ WZORCOWA ROLA SEKTORA PUBLICZNEGO ☒

↓ nowy

Artykuł 5

Sektor publiczny przewodzi w dziedzinie efektywności energetycznej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby całkowite zużycie energii końcowej wszystkich instytucji publicznych łącznie zmniejszane było o co najmniej 1,7 % rocznie w porównaniu z rokiem X-2 (gdzie X oznacza rok wejścia w życie niniejszej dyrektywy).

Przy obliczaniu zużycia energii końcowej przez ich instytucje publiczne państwa członkowskie mogą uwzględnić różnice klimatyczne w danym państwie członkowskim.

2. Państwa członkowskie włączają do swoich krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz ich aktualizacji na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999 wykaz instytucji publicznych, które przyczyniają się do wypełnienia obowiązku określonego w ust. 1 niniejszego artykułu, wartość zmniejszenia zużycia energii, którą ma osiągnąć każda z nich, oraz planowane środki, które pozwolą ją osiągnąć. W ramach zintegrowanych krajowych sprawozdań w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999 państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania na temat osiągniętego corocznie zmniejszenia zużycia energii końcowej.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby władze lokalne i regionalne ustanowiły konkretne środki w zakresie efektywności energetycznej w swoich planach obniżenia emisyjności po konsultacji z zainteresowanymi stronami i ogółem społeczeństwa, w tym z konkretnymi grupami zagrożonymi ubóstwem energetycznym lub bardziej narażonymi na jego skutki, takimi jak kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, dzieci i osoby o mniejszościowym pochodzeniu rasowym lub etnicznym.

4. Państwa członkowskie wspierają instytucje publiczne w przyjmowaniu środków poprawy efektywności energetycznej, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, poprzez dostarczanie wytycznych, promowanie możliwości budowania kompetencji i szkoleń oraz zachęcanie do współpracy między instytucjami publicznymi.

5. Państwa członkowskie zachęcają instytucje publiczne do brania pod uwagę emisji dwutlenku węgla w całym cyklu życia działalności tych instytucji związanej z inwestycjami i politykami.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

Artykuł 65

Wzorcową rolę budynków instytucji publicznych

1. Nie naruszając art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE¹¹⁰, każde państwo członkowskie zapewnia, aby ~~od dnia 1 stycznia 2014 r.~~ ⇒ co najmniej ~~3 %~~ całkowitej powierzchni ogrzewanych lub chłodzonych budynków będących własnością ~~jego instytucji rządowych~~ ⇒ instytucji publicznych ~~oraz przez nie zajmowanych~~ było poddawane co roku renowacji w celu ☒ przynajmniej ☒ spełnienia przynajmniej wymogów minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej, które ustaliło ⇒ przekształcenia ich w budynki o niemal zerowym zużyciu energii ~~przy zastosowaniu~~ ☒ zgodnie z ☒ art. 4 ⇒ 9 ~~dyrektywy 2010/31/UE.~~

↓ nowy

⇒ Jeżeli instytucja publiczna zajmuje budynek, którego nie jest właścicielem, wykonuje swoje prawa umowne w największym możliwym zakresie i zachęca właściciela budynku do renowacji budynku, by budynek ten stał się budynkiem o niemal zerowym zużyciu energii zgodnie z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE. ~~⇒~~ ⇒ Przy zawieraniu nowej umowy dotyczącej zajmowania budynku, którego nie jest właścicielem, instytucja publiczna dąży do tego, aby świadectwo charakterystyki energetycznej tego budynku wskazywało, że należy on do dwóch najwyższych klas efektywności energetycznej. ~~⇒~~

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

~~Współczynnik 3 % oblicza się w oparciu o całkowitą powierzchnię pomieszczeń w budynkach o całkowitej powierzchni użytkowej wynoszącej ponad 500 m² stanowiących własność instytucji rządowych zainteresowanego państwa członkowskiego oraz przez nie zajmowanych, które na dzień 1 stycznia każdego roku nie spełniają krajowych minimalnych wymogów dotyczących charakterystyki energetycznej ustalonych w stosowaniu art. 4 dyrektywy 2010/31/UE. Ta wartość progowa od dnia 9 lipca 2015 r. zostaje obniżona do 250 m².~~

~~W przypadku gdy państwo członkowskie wymaga, by obowiązek renowacji każdego roku 3 % całkowitej powierzchni pomieszczeń rozciągał się na powierzchnię będącą własnością jednostek administracyjnych niższego niż centralny szczebel instytucji rządowych oraz przez nie zajmowanych, wskazane 3 % jest~~ ⇒ Współczynnik przynajmniej 3 % ~~wyliczane się~~ w odniesieniu do całkowitej powierzchni pomieszczeń w budynkach o całkowitej powierzchni użytkowej wynoszącej ~~ponad 500 m², a od dnia 9 lipca 2015 r. ponad 250 m², stanowiących własność instytucji rządowych oraz tych jednostek administracyjnych~~ ⇒ instytucji publicznych ~~zainteresowanego państwa członkowskiego oraz przez nie zajmowanych~~ ☒ i

¹¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

które ~~☒~~, które 1 stycznia każdego roku nie spełniają krajowych wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej ustalonych w zastosowaniu art. 4 dyrektywy 2010/31/UE ⇒ 2024 r. nie są budynkami o niemal zerowym zużyciu energii ☐.

~~Podczas wdrażania środków kompleksowej renowacji budynków instytucji rządowych zgodnie z akapitem pierwszym państwa członkowskie mogą wybrać, czy uznawać budynki za całość, w tym przegrody zewnętrzne, wyposażenie, eksploatację i utrzymanie.~~

~~Państwa członkowskie wprowadzają wymóg, by budynki instytucji rządowych o najgorszej charakterystyce energetycznej były traktowane priorytetowo w odniesieniu do środków w zakresie efektywności energetycznej, jeżeli jest to opłacalne i technicznie wykonalne.~~

~~2. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieokreślanu lub niestosowaniu wymogów, o których mowa w ust. 1, do następujących kategorii budynków:~~

- ~~a) urzędowo chronionych jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, o ile zgodność z pewnymi minimalnymi wymogami dotyczącymi charakterystyki energetycznej zmieniłaby w sposób niedopuszczalny ich charakter lub wygląd;~~
- ~~b) stanowiących własność sił zbrojnych lub instytucji rządowych oraz służących celom obrony narodowej, z wyłączeniem kwater jednoosobowych i budynków biurowych sił zbrojnych i innego personelu zatrudnionego przez organy krajowych sił zbrojnych;~~
- ~~c) używanych jako miejsca kultu i do działalności religijnej.~~

~~3. Jeżeli państwo członkowskie dokonuje renowacji więcej niż 3 % całkowitej powierzchni budynków instytucji rządowych w danym roku, może zaliczyć nadwyżkę na poczet rocznego wskaźnika renowacji za dowolny rok z trzech poprzednich lub następnych lat.~~

~~24. ⇒ W wyjątkowych przypadkach ☐ państwa członkowskie mogą zaliczyć w poczet ich rocznego wskaźnika renowacji budynków instytucji rządowych nowe budynki zajmowane przez nie i będące ich własnością ☒ instytucji publicznych ☒ w zamian za konkretne budynki instytucji rządowych ⇒ publicznych ☐ rozebrane w dowolnym z dwóch poprzednich lat lub budynki sprzedane, zburzone lub wycofane z użycia w dowolnym z dwóch poprzednich lat z uwagi na intensywniejsze wykorzystanie innych budynków. ⇒ Takie wyjątki mają zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy byłyby bardziej opłacalne i zrównoważone pod względem osiągniętych oszczędności energii i redukcji emisji CO₂ w całym cyklu życia w porównaniu z renowacją takich budynków. Każde państwo członkowskie jasno określa i publikuje kryteria ogólne, metody i procedury określania takich wyjątkowych przypadków. ☐~~

~~35. Do celów ⇒ niniejszego artykułu ☐ ust. 1 w terminie do dnia 31 grudnia 2013 r. państwa członkowskie utworzą i podadają do wiadomości publicznej wykaz ogrzewanych lub chłodzonych budynków instytucji rządowych ⇒ publicznych ☐ o całkowitej powierzchni użytkowej wynoszącej ponad 500 m², a od dnia 9 lipca 2015 r. ☒ więcej niż ☒ ponad 250 m², z wyłączeniem budynków zwolnionych na mocy ust. 2. ⇒ Wykaz ten jest aktualizowany przynajmniej raz na rok. ☐ Wykaz ten zawiera ⇒ przynajmniej ☐ następujące dane:~~

- ~~a) powierzchnię pomieszczeń w m²; oraz~~
- ~~b) ⇒ świadectwo ☐ charakterystykę energetyczną każdego budynku lub właściwe dane dotyczące energii ⇒ wydane zgodnie z art. 12 dyrektywy 2010/31/UE ☐.~~

~~6. Bez uszczerbku dla art. 7 dyrektywy 2010/31/UE państwa członkowskie mogą zdecydować o przyjęciu alternatywnego do ust. 1-5 niniejszego artykułu podejścia, polegającego na podjęciu innych opłacalnych środków, w tym gruntownych renowacji i środków wpływających na zmianę zachowań użytkowników, aby do roku 2020 osiągnąć wartość oszczędności energii w stosownych budynkach będących własnością instytucji rządowych oraz zajmowanych przez nie, która jest przynajmniej równa wymogowi ust. 1; corocznie składa się sprawozdania z takich środków.~~

~~Do celów realizacji tego alternatywnego podejścia państwa członkowskie mogą oszacować oszczędność energii, do której doprowadziłyby ust. 1-4, przy zastosowaniu odpowiednich standardowych wartości zużycia energii w referencyjnych budynkach instytucji rządowych przed renowacją i po niej oraz zgodnie z szacunkami powierzchni ich zasobów. Kategorie referencyjnych budynków instytucji rządowych są reprezentatywne dla zasobów takich budynków.~~

~~Państwa członkowskie, które wybrały podejście alternatywne, powiadamiają Komisję, do dnia 31 grudnia 2013 r., o alternatywnych środkach, które planują przedsięwziąć, określając sposób, w jaki zamierzają uzyskać równoważną poprawę charakterystyki energetycznej budynków stanowiących własność ich instytucji rządowych.~~

~~7. Państwa członkowskie zachęcają instytucje publiczne, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, oraz podmioty z sektora mieszkalnictwa socjalnego podlegające prawu publicznemu z należyтым uwzględnieniem ich odnośnych kompetencji i struktury administracyjnej aby:~~

~~a) przyjęły plan na rzecz efektywności energetycznej — odrębny lub stanowiący część większego planu w dziedzinie klimatu lub środowiska — zawierający szczegółowe cele i działania w zakresie oszczędności energii i jej efektywności, z myślą o naśladowaniu wzorcowej roli budynków instytucji rządowych, o której mowa w ust. 1, 5 i 6;~~

~~b) wprowadziły system zarządzania energią, obejmujący audyty energetyczne, w ramach wdrażania ich planu;~~

~~c) w stosownych przypadkach korzystały z przedsiębiorstw usług energetycznych i umów o poprawę efektywności energetycznej do finansowania renowacji i wdrażania planów utrzymania lub poprawy efektywności energetycznej w perspektywie długoterminowej.~~

Artykuł 76

☒ Udzielanie zamówień publicznych ☒ ~~Dokonywanie zakupów przez instytucje publiczne~~

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ~~instytucje rządowe~~ ⇨ zawierając umowy w sprawie zamówień publicznych i koncesji, których wartość jest równa progom określonym w art. 8 dyrektywy 2014/23/UE, art. 4 dyrektywy 2014/24/UE i art. 15 dyrektywy 2014/25/UE lub przekracza te progi, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające ⇨ nabywały jedynie produkty, usługi, i budynki ☒ i ☒ ⇨ roboty budowlane ⇨ o bardzo dobrej charakterystyce energetycznej; ~~o ile zapewniona jest przez to opłacalność, wykonalność ekonomiczna, większe zrównoważenie, przydatność techniczna, a także odpowiedni poziom konkurencji~~ ☒ zgodnie z wymogami ☒, o których mowa w załączniku ~~III~~ IV ☒ do niniejszej dyrektywy ☒.

~~Obowiązek określony w akapicie pierwszym ma zastosowanie do umów kupna produktów, usług i budynków przez instytucje publiczne w zakresie, w jakim te umowy mają wartość równą lub większą niż poziomy ustalony w art. 7 dyrektywy 2004/18/WE.~~

↓ nowy

Państwa członkowskie zapewniają również, aby przy zawieraniu umów w sprawie zamówień publicznych i koncesji, których wartość jest równa progom, o których mowa w akapicie pierwszym, lub przekracza te progi, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające stosowały zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, o której mowa w art. 3 niniejszej dyrektywy, w tym w przypadku tych zamówień publicznych i koncesji, w odniesieniu do których w załączniku IV nie przewidziano szczególnych wymogów.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie do zamówień sił zbrojnych tylko w zakresie, w jakim stosowanie go nie spowoduje konfliktu z charakterem i pierwotnym celem działalności sił zbrojnych. Obowiązek ten nie ma zastosowania do umów na dostawy wyposażenia wojskowego zdefiniowanego w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE ~~z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa~~¹¹¹.

~~3. Państwa członkowskie zachęcają instytucje publiczne, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, z należytym uwzględnieniem ich odpowiednich kompetencji i struktury administracyjnej, aby naśladowały wzorcowe postępowanie ich instytucji rządowych polegające na nabywaniu jedynie produktów, usług i budynków o bardzo dobrych właściwościach w zakresie efektywności energetycznej.~~ ⇒ Niezależnie od przepisów art. 26 ust. 4 niniejszej dyrektywy, ⇐ Państwa członkowskie zachęcają instytucje publiczne ⇒ zapewniają, by instytucje zamawiające i podmioty zamawiające ⇐ , by podczas przeprowadzania przetargów na zamówienia na usługi o istotnym znaczeniu z punktu widzenia zużycia energii oceniały możliwość ⇒ możliwości ⇐ podpisywania długoterminowych umów o poprawę efektywności energetycznej zapewniających długoterminową oszczędność energii ⇒ przy zamawianiu usług o istotnym znaczeniu z punktu widzenia zużycia energii ⇐.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, przy zakupie pakietu produktów ☒ objętego w całości ☒ ~~objętych jako całość~~ aktem delegowanym przyjętym na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369¹¹² dyrektywy 2010/30/UE państwa członkowskie mogą wymagać, by łączna efektywność energetyczna była uznawana za ważniejszą niż

¹¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 7).

¹¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1).

efektywność energetyczna poszczególnych produktów pakietu poprzez zakup pakietu produktów, który jest zgodny z kryteriami najwyższej klasy efektywności energetycznej.

↓ nowy

5. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby instytucje zamawiające i podmioty zamawiające uwzględniały w praktykach w zakresie zamówień publicznych, w stosownych przypadkach, szersze aspekty związane ze zrównoważonym rozwojem, społeczeństwem, środowiskiem i gospodarką o obiegu zamkniętym, z myślą o osiągnięciu unijnych celów w zakresie obniżenia emisyjności i zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń. W stosownych przypadkach i zgodnie z wymogami określonymi w załączniku IV państwa członkowskie wymagają od instytucji zamawiających i podmiotów zamawiających uwzględnienia unijnych kryteriów zielonych zamówień publicznych.

Aby zapewnić przejrzystość stosowania wymogów w zakresie efektywności energetycznej w procedurze udzielania zamówień, państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej informacje na temat wpływu na efektywność energetyczną zamówień, których wartość jest równa progom, o których mowa w ust. 1, lub przekracza te progi. Instytucje zamawiające mogą podjąć decyzję o zobowiązaniu oferentów do ujawnienia informacji na temat współczynnika globalnego ocieplenia w całym cyklu życia nowego budynku i mogą podać te informacje do wiadomości publicznej w odniesieniu do tych zamówień, w szczególności w przypadku nowych budynków o powierzchni pomieszczeń większej niż 2 000 metrów kwadratowych.

Państwa członkowskie wspierają instytucje zamawiające i podmioty zamawiające w przyjmowaniu wymogów w zakresie efektywności energetycznej, w tym na szczeblu regionalnym i lokalnym, zapewniając jasne zasady i wytyczne, w tym metody oceny kosztów w całym cyklu życia oraz skutków i kosztów środowiskowych, ustanawiając ośrodki wsparcia kompetencji, zachęcając do współpracy między instytucjami zamawiającymi, w tym w wymiarze transgranicznym, oraz – gdy to możliwe – stosując zamówienia zagregowane i zamówienia cyfrowe.

6. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy ustawowe i wykonawcze oraz praktyki administracyjne dotyczące dokonywania zakupów przez instytucje publiczne oraz sporządzania budżetu i rachunkowości w ujęciu rocznym, konieczne do zapewnienia, aby poszczególne instytucje zamawiające nie były zniechęcane do dokonywania inwestycji na rzecz poprawy efektywności energetycznej, do zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej ani do stosowania mechanizmów finansowania przez stronę trzecią w oparciu o umowy długoterminowe.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

~~7. b)~~ ⇒ Państwa członkowskie usuwają wszelkie bariery regulacyjne i pozaregulacyjne mające wpływ na efektywność energetyczną, w szczególności w zakresie ~~⇒~~ przepisów ustawowych i wykonawczych oraz praktyk administracyjnych dotyczących dokonywania zakupów przez instytucje publiczne oraz sporządzania budżetu i rachunkowości w ujęciu rocznym, w celu zapewnienia, aby poszczególne instytucje publiczne nie były zniechęcane do dokonywania inwestycji na rzecz poprawy efektywności energetycznej, ~~i minimalizacji przewidywanych kosztów w całym cyklu życia ani~~ do zawierania umów o poprawę efektywności energetycznej ~~ani~~ do stosowania ~~innych~~ mechanizmów finansowania przez stronę trzecią w oparciu o umowy długoterminowe.

↓ nowy

W ramach zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999 państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania na temat środków przyjętych w celu usunięcia barier utrudniających wprowadzanie usprawnień mających na celu poprawę efektywności energetycznej.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 3
(dostosowany)
⇒ nowy

ROZDZIAŁ III

⊠ *EFEKTYWNOŚĆ WYKORZYSTANIA ENERGII* ⊠

Artykuł 87

Obowiązek oszczędności energii

1. Państwa członkowskie muszą osiągnąć łączne oszczędności końcowego zużycia energii równoważne co najmniej:

- a) nowym oszczędnościom w każdym roku od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. w wysokości 1,5 % rocznej wartości wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym, uśrednionej dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2013 r. Wolumen sprzedaży energii zużytej w transporcie może być częściowo lub w pełni wyłączony z tego obliczenia;
- b) nowym oszczędnościom w każdym roku od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia ~~2030~~ ⇒ 2023 ⇐ r. w wysokości 0,8 % rocznego zużycia energii końcowej, uśrednionego dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2019 r. W drodze odstępstwa od tego wymogu Cypr i Malta muszą osiągnąć nowe oszczędności w każdym roku od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia ~~2030~~ ⇒ 2023 ⇐ r. równoważne 0,24 % rocznego zużycia energii końcowej, uśrednionego dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2019 r.;

↓ nowy

- c) nowym oszczędnościom w każdym roku od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. w wysokości 1,5 % rocznego zużycia energii końcowej, uśrednionego dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2020 r.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 3
⇒ nowy

Państwa członkowskie decydują, w jaki sposób rozłożyć obliczoną wielkość nowych oszczędności w każdym okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. a), ~~±~~ b) ⇒ i c) ⇐, pod warunkiem że na koniec każdego okresu objętego obowiązkiem osiągnięte zostają wymagane łączne oszczędności końcowego zużycia energii ogółem.

Państwa członkowskie muszą nadal realizować nowe roczne oszczędności zgodnie ze ~~akapitem pierwszym lit. b)~~ ⇒ wskaźnikiem oszczędności określonym w akapicie pierwszym lit. c) ⇐ dla dziesięcioletnich okresów po 2030 r., ~~chyba że z przeglądu Komisji do 2028 r., a następnie co 10 lat wynika, że nie jest to konieczne do realizacji długoterminowych unijnych celów w zakresie energii i klimatu na 2050 r.~~

~~102.~~ Państwa członkowskie muszą osiągnąć wymaganą wielkość oszczędności ⇐ energii ⇐ wynikającą z ust. 1 niniejszego artykułu poprzez ustanowienie systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej, o którym mowa w art. ~~97a~~, albo poprzez przyjęcie alternatywnych środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. ~~107b~~. Państwa członkowskie mogą łączyć system zobowiązujący do efektywności energetycznej z alternatywnymi środkami z dziedziny polityki. ~~9.~~ Państwa członkowskie zapewniają, aby oszczędności ⇐ energii ⇐ wynikające ze środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. ~~97a~~ i ~~107b~~ oraz w art. ~~282a~~ ust. ~~11b~~, obliczane były zgodnie z załącznikiem V.

↓ nowy

3. Państwa członkowskie wdrażają systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej, alternatywne środki z dziedziny polityki, lub połączenie obu tych systemów, lub programy lub środki finansowane w ramach krajowego funduszu efektywności energetycznej, na zasadzie priorytetu wśród osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne. Państwa członkowskie zapewniają, aby środki z dziedziny polityki wdrożone na podstawie niniejszego artykułu nie miały niekorzystnych skutków dla tych osób. W stosownych przypadkach państwa członkowskie w jak najlepszy sposób wykorzystują finansowanie, w tym finansowanie publiczne, instrumenty finansowania ustanowione na poziomie Unii oraz dochody z uprawnień na podstawie art. 22 ust. 3 lit. b) w celu usunięcia niekorzystnych skutków i zapewnienia sprawiedliwej transformacji energetycznej sprzyjającej włączeniu społecznemu.

Opracowując takie środki z dziedziny polityki, państwa członkowskie uwzględniają i propagują rolę społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej i obywatelskich społeczności energetycznych w przyczynianiu się do wdrażania tych środków.

Państwa członkowskie osiągają pewien odsetek wymaganej wielkości łącznych oszczędności końcowego zużycia energii wśród osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne. Odsetek ten jest co najmniej równy odsetkowi gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym zgodnie z szacunkami w ramach krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu dokonany zgodnie z art. 3 ust. 3 lit. d) rozporządzenia 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną. Jeżeli dane państwo członkowskie nie zgłosiło szacowanego odsetka gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, odsetek wymaganej wielkości łącznych oszczędności końcowego zużycia energii wśród osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne jest co najmniej równy średniej arytmetycznej udziału następujących wskaźników za 2019 r. lub, jeżeli nie są dostępne dla 2019 r., liniowej ekstrapolacji ich wartości za ostatnie trzy lata, które są dostępne:

- a) niemożność utrzymania odpowiedniej temperatury w mieszkaniu (Eurostat, SILC [ilc_mdes01]);
- b) zaległości z zapłatą rachunków za media (Eurostat, SILC, [ilc_mdes07]); oraz

- c) struktura wydatków na spożycie według kwintyli dochodów i celu spożycia COICOP (Eurostat, HBS, [hbs_str_t223], dane dotyczące [CP045] Energia elektryczna, gaz i inne paliwa).

4. Państwa członkowskie uwzględniają informacje na temat stosowanych wskaźników, średniej arytmetycznej udziałów i rezultatów wdrożenia środków z dziedziny polityki ustanowionych zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu w aktualizacjach swoich zintegrowanych planów krajowych w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999, w swoich późniejszych zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 3 i art. 7–12 rozporządzenia (UE) 2018/1999 oraz w odpowiednich sprawozdaniach z postępów zgodnych z art. 17 tego rozporządzenia.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 3
(dostosowany)
⇒ nowy

5. Państwa członkowskie mogą w obliczeniach uwzględnić oszczędności energii, które wynikają ze środków z dziedziny polityki, niezależnie od tego, czy zostały wprowadzone do dnia 31 grudnia 2020 r., czy po tej dacie, pod warunkiem że środki te skutkują nowymi działaniami indywidualnymi podjętymi po dniu 31 grudnia 2020 r. ⇒ Oszczędności energii osiągnięte w okresie objętym obowiązkiem nie są zaliczane na poczet wymaganych oszczędności energii w poprzednich okresach objętych obowiązkiem określonych w ust. 1. ⇐

62. Pod warunkiem że państwa członkowskie spełnią co najmniej swój obowiązek w zakresie łącznych oszczędności końcowego zużycia energii, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b), mogą one obliczyć wymaganą wielkość oszczędności energii ⇒ , o której mowa w ustępie 1 akapit pierwszy lit. b), ⇐ w jeden lub więcej z następujących sposobów:

- stosując roczny wskaźnik oszczędności w odniesieniu do sprzedaży energii odbiorcom końcowym lub w odniesieniu do zużycia energii końcowej, uśredniony dla ostatnich trzech lat przed dniem 1 stycznia 2019 r.;
- wyłączając z podstawy obliczeń, częściowo lub w całości, energię zużytą w transporcie;
- korzystając z którejkolwiek z opcji określonych w ust. 84.

73. W przypadku gdy państwa członkowskie korzystają z ☒ którejkolwiek z ☒ możliwości przewidzianych w ust. 26 lit. a), b) lub c) ⇒ w zakresie wymaganych oszczędności energii, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b) ⇐, ustalają one:

- własny roczny wskaźnik oszczędności energii, który będzie stosowany przy obliczaniu ich łącznych oszczędności końcowego zużycia energii, zapewniający, aby ostateczna wielkość ich oszczędności energii netto nie była niższa od wielkości oszczędności wymaganej na mocy ust. 1 akapit pierwszy lit. b); ~~oraz~~
- własną podstawę obliczeń, z której można wyłączyć, częściowo lub w całości, energię zużytą w transporcie.

84. Z zastrzeżeniem ust. 59 każde państwo członkowskie może:

- przeprowadzać obliczenia wymagane na mocy ust. 1 akapit pierwszy lit. a), stosując wartości 1 % w latach 2014 i 2015; 1,25 % w latach 2016 i 2017; oraz 1,5 % w latach 2018, 2019 i 2020;
- wyłączyć z obliczeń całość lub część wolumenu sprzedaży wykorzystanej energii w odniesieniu do okresu objętego obowiązkiem, o którym mowa w ust. 1 akapit

pierwszy lit. a), lub zużytej energii końcowej w odniesieniu do okresu objętego obowiązkiem, o którym mowa w lit. b) tego akapitu, w ramach działalności przemysłowej wymienionej w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE;

- c) ~~zaliczać~~ na poczet wymaganych ~~pozwolić na odliczenie od wymaganej~~ wielkości oszczędności energii $\Rightarrow$, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i b), $\Leftarrow$ oszczędności energii w sektorach przetwarzania, przesyłu i dystrybucji energii, w tym w efektywnej infrastrukturze ciepłowniczej i chłodniczej uzyskanych w wyniku wdrażania wymogów określonych w art. ~~23~~~~44~~ ust. 4, art. ~~24~~~~44~~ ust. ~~45~~ lit. ~~ab~~) oraz art. ~~25~~~~45~~ ust. 1, ~~5–96~~ i ~~119~~. Państwa członkowskie informują Komisję o środkach z dziedziny polityki, które zamierzają przyjąć na podstawie niniejszej litery na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. w ramach swoich zintegrowanych krajowych planów w ~~dziedzinie~~~~zakresie~~ energii i klimatu. Wpływ tych środków jest obliczany zgodnie z załącznikiem V i ujmowany w tych planach;
- d) zaliczać na poczet wymaganych wielkości oszczędności energii oszczędności energii wynikające z ~~indywidualnych~~ działań indywidualnych nowo wdrożonych od dnia 31 grudnia 2008 r., które nadal przynoszą skutki w 2020 r. w odniesieniu do okresu objętego obowiązkiem, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), i po 2020 r. w odniesieniu do okresu objętego obowiązkiem, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b), oraz mogą być mierzone i weryfikowane;
- e) zaliczać na poczet wymaganych wielkości oszczędności energii oszczędności energii wynikające ze środków z dziedziny polityki – pod warunkiem że można wykazać, że środki te skutkują ~~indywidualnymi~~ działaniami indywidualnymi podjętymi od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., które przynoszą oszczędności po dniu 31 grudnia 2020 r.;
- f) wyłączyć z obliczeń dotyczących wymaganych oszczędności energii $\Rightarrow$ na podstawie ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i b) $\Leftarrow$ 30 % weryfikowalnej ilości energii wytworzonej na własne potrzeby na budynkach lub w budynkach w wyniku środków z dziedziny polityki promujących nowe instalacje technologii energii odnawialnej;
- g) zaliczyć na poczet wymaganych oszczędności energii $\Rightarrow$ na podstawie ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i b) $\Leftarrow$ te oszczędności energii, które przekraczają oszczędności energii wymagane w okresie objętym obowiązkiem od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., pod warunkiem że oszczędności te wynikają z ~~indywidualnych~~ działań indywidualnych podejmowanych w ramach środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. ~~97a~~ i ~~107b~~, zgłoszonych przez państwa członkowskie w ich krajowych planach działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii oraz w ich sprawozdaniach z postępów zgodnie z art. 24.

~~95.~~ Państwa członkowskie stosują opcje wybrane zgodnie z ust. ~~84~~ i obliczają ich efekty oddzielnie dla okresu ~~u~~ ~~ów~~, o którym ~~ich~~ mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i b):

- a) do obliczania wielkości oszczędności energii wymaganych w okresie objętym obowiązkiem, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), państwa członkowskie mogą korzystać z ust. ~~84~~ lit. a)–d). Wszystkie opcje wybrane na podstawie ust. ~~84~~ nie mogą razem przekraczać 25 % wielkości oszczędności energii, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a);
- b) do obliczania wielkości oszczędności energii wymaganych w okresie objętym obowiązkiem, o którym mowa w ust. ~~1~~ ~~akapit pierwszy~~ ~~lit. b)~~, państwa członkowskie mogą korzystać z ust. ~~84~~ lit. b)–g), pod warunkiem że ~~indywidualne~~ działania indywidualne, o których mowa w ust. ~~84~~ lit. d), nadal przynoszą

weryfikowalne i wymierne skutki po dniu 31 grudnia 2020 r. Wszystkie opcje wybrane na podstawie ust. ~~84~~ nie mogą razem prowadzić do zmniejszenia o więcej niż 35 % wielkości oszczędności energii obliczonej zgodnie z ust. ~~62~~ i ~~73~~.

Niezależnie od tego, czy państwa członkowskie częściowo lub w całości wyłączą z ich podstawy obliczeń energię zużytą w transporcie lub skorzystają z którejkolwiek z opcji wymienionych w ust. ~~84~~, zapewniają, aby obliczona wielkość netto nowych oszczędności, którą należy osiągnąć w zużyciu energii końcowej w okresie objętym obowiązkiem ~~⇒~~, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b), ~~⇐~~ od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia ~~2030~~ ~~⇒~~ 2023 ~~⇐~~ r., nie była niższa niż wielkość wynikająca z zastosowania rocznego wskaźnika oszczędności, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b).

~~106.~~ Państwa członkowskie opisują w ~~⇒~~ aktualizacjach ~~⇐~~ swoich zintegrowanych krajowych planów ~~wach~~ w ~~dziedzinie~~ ~~zakresie~~ energii i klimatu ~~⇒~~ zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999, w swoich późniejszych zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 3 i art. 7–12 rozporządzenia (UE) 2018/1999 i ~~⇐~~ zgodnie z załącznikiem III do rozporządzenia (UE) 2018/1999 ~~⇒~~ oraz odpowiednich sprawozdaniach z postępów ~~⇐~~ obliczanie wielkości oszczędności energii, którą należy osiągnąć w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2030 r., o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b) niniejszego artykułu, i, w stosownych przypadkach, wyjaśniają, w jaki sposób ustalone zostały roczny wskaźnik oszczędności i podstawa obliczeń oraz jakie opcje, o których mowa w ust. ~~84~~ niniejszego artykułu, zostały zastosowane i w jakim zakresie.

↓ nowy

11. Państwa członkowskie zgłaszają Komisji wartość wymaganej oszczędności energii, o której mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. c) i w ust. 3 niniejszego artykułu, opis środków z dziedziny polityki, które należy wdrożyć w celu osiągnięcia wymaganej całkowitej wartości łącznych oszczędności końcowego zużycia energii, oraz opis metod obliczania ich wpływu na podstawie załącznika V do niniejszej dyrektywy, w ramach aktualizacji swoich zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999 oraz w ramach swoich zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, o których mowa w art. 3 i art. 7–12 rozporządzenia (UE) 2018/1999, i zgodnie z procedurą określoną w tych artykułach. Państwa członkowskie korzystają ze wzoru sprawozdania przekazanego państwom członkowskim przez Komisję.

12. W przypadku gdy Komisja stwierdza po dokonaniu oceny zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 29 rozporządzenia (UE) 2018/1999 lub oceny projektu lub ostatecznej aktualizacji ostatnio zgłoszonego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 14 rozporządzenia (UE) 2018/1999 lub oceny kolejnych projektów i ostatecznych zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 3 i art. 7–12 rozporządzenia (UE) 2018/1999, że środki z dziedziny polityki nie zapewniają osiągnięcia wymaganej wartości łącznych oszczędności końcowego zużycia energii na koniec okresu objętego obowiązkiem, Komisja może wystosować zalecenia zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) 2018/1999 skierowane do państw członkowskich, których środki z dziedziny polityki uznaje za niewystarczające do zapewnienia wypełnienia ich obowiązków w zakresie oszczędności energii.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 3

~~7. Oszczędności energii uzyskane po dniu 31 grudnia 2020 r. nie mogą być zaliczane na poczet oszczędności energii wymaganych w odniesieniu do okresu od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.~~

↓ nowy

13. W przypadku gdy państwo członkowskie nie osiągnęło wymaganych łącznych oszczędności końcowego zużycia energii na koniec każdego z okresów objętych obowiązkiem określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, osiąga ono brakujące oszczędności energii dodatkowo oprócz wymaganych łącznych oszczędności końcowego zużycia energii do końca kolejnego okresu objętego obowiązkiem.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 3

⇒ nowy

~~8. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu państwa członkowskie, które zezwalają stronom zobowiązanym na korzystanie z możliwości określonej w art. 7a ust. 6 lit. b), mogą, do celów ust. 1 akapit pierwszy lit. a) niniejszego artykułu, zaliczyć oszczędności energii uzyskane w którymkolwiek roku po 2010 r. i przed okresem objętym obowiązkiem, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a) niniejszego artykułu, tak jakby oszczędności energii zostały uzyskane po dniu 31 grudnia 2013 r. i przed dniem 1 stycznia 2021 r., pod warunkiem że zachodzą wszystkie poniższe okoliczności:~~

~~a) system zobowiązujący do efektywności energetycznej obowiązywał w którymkolwiek momencie między dniem 31 grudnia 2009 r. a dniem 31 grudnia 2014 r. i został włączony do pierwszego krajowego planu działania państwa członkowskiego na rzecz racjonalizacji zużycia energii przekazanego na mocy art. 24 ust. 2;~~

~~b) oszczędności powstały w ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej;~~

~~c) oszczędności są obliczane zgodnie z załącznikiem V;~~

~~d) lata, za które zaliczono oszczędności jako uzyskane, zostały zgłoszone w krajowych planach działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii zgodnie z art. 24 ust. 2.~~

~~11. Opracowując środki z dziedziny polityki służące wypełnieniu swoich obowiązków w zakresie realizacji oszczędności energii, państwa członkowskie uwzględniają potrzebę zmniejszenia ubóstwa energetycznego, zgodnie z ustanowionymi przez nie kryteriami i przy uwzględnieniu ich dostępnych praktyk w tej dziedzinie poprzez wymaganie, w stosownym zakresie, pewnego udziału środków w zakresie efektywności energetycznej w ramach ich krajowych systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej, w ramach alternatywnych środków z dziedziny polityki lub programów lub środków finansowanych z krajowego funduszu efektywności energetycznej, który to udział ma być realizowany na zasadzie priorytetu wśród gospodarstw domowych w trudnej sytuacji, w tym gospodarstw domowych dotkniętych ubóstwem energetycznym i, w stosownych przypadkach, mieszkania socjalne.~~

~~Informacje o rezultatach środków łagodzących ubóstwo energetyczne w kontekście niniejszej dyrektywy państwa członkowskie ujmują w zintegrowanych krajowych sprawozdaniach z postępów w zakresie energii i klimatu zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999.~~

~~1412.~~ ⇒ W aktualizacjach swoich krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu i odpowiednich sprawozdaniach z postępów oraz w swoich późniejszych zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu zgłaszanych na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1999 ⇐ ~~p~~Państwa członkowskie wykazują, ⇒ załączając, w stosownych przypadkach, dowody i obliczenia: ⇐

a) że w przypadkach gdy ma miejsce nakładanie się oddziaływania różnych środków z dziedziny polityki lub ~~indywidualnych~~ działań indywidualnych, oszczędność energii nie jest zaliczana podwójnie;=

↓ nowy

b) w jaki sposób oszczędności energii uzyskane na podstawie ust. 1 akapit pierwszy lit. b) i c) przyczyniają się do realizacji ich wkładu krajowego na podstawie art. 4;

c) że środki z dziedziny polityki są ustanawiane w celu wypełnienia ich obowiązku oszczędności energii, opracowywane zgodnie z wymogami niniejszego artykułu oraz że środki te są kwalifikowalne i odpowiednie, aby zapewnić osiągnięcie wymaganej wielkości łącznych oszczędności końcowego zużycia energii na koniec każdego okresu objętego obowiązkiem.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 4
⇒ nowy

Artykuł ~~9~~ 7a

Systemy zobowiązujące do efektywności energetycznej

1. W przypadku gdy państwa członkowskie zdecydują się wypełnić swoje obowiązki w zakresie osiągnięcia wielkości oszczędności wymaganej na mocy art. ~~87~~ ust. 1 za pomocą systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej, zapewniają one, aby strony zobowiązane, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, prowadzące działalność na terytorium poszczególnych państw członkowskich spełniły – bez uszczerbku dla art. ~~87~~ ust. ~~84~~ i ~~95~~ – ich wymóg w zakresie łącznych oszczędności końcowego zużycia energii określony w art. ~~87~~ ust. 1.

W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą postanowić, aby strony zobowiązane dokonały całości lub części tych oszczędności jako wkład na rzecz krajowego funduszu efektywności energetycznej zgodnie z art. ~~2820~~ ust. ~~116~~.

2. Państwa członkowskie wyznaczają, na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, strony zobowiązane spośród ⇒ operatorów systemów przesyłowych, ⇐ dystrybutorów energii, przedsiębiorstw prowadzących detaliczną sprzedaż energii oraz przedsiębiorstw prowadzących dystrybucję i sprzedaż detaliczną paliw transportowych i działających na ich terytorium. Wielkość oszczędności energii, wymagana do wypełnienia obowiązku, jest osiągana przez strony zobowiązane spośród odbiorców końcowych, wyznaczone przez państwa członkowskie, niezależnie od obliczeń dokonanych na podstawie art. ~~87~~ ust. 1 lub jeżeli zdecydują tak państwa członkowskie, przez poświadczone

oszczędności osiągnięte przez inne strony, jak określono w ust. ~~106~~ lit. a) niniejszego artykułu.

3. W przypadku wyznaczenia przedsiębiorstw prowadzących detaliczną sprzedaż energii jako stron zobowiązanych zgodnie z ust. 2 państwa członkowskie zapewniają, aby w realizacji swojego zobowiązania przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii nie stwarzały żadnych przeszkód utrudniających odbiorcom zmianę dostawcy.

↓ nowy

4. Państwa członkowskie mogą wymagać od stron zobowiązanych osiągnięcia pewnego odsetka oszczędności energii wśród osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne. Państwa członkowskie mogą również wymagać od stron zobowiązanych osiągnięcia celów w zakresie redukcji kosztów energii oraz oszczędności energii poprzez propagowanie środków poprawy efektywności energetycznej, w tym środków wsparcia finansowego łagodzących skutki opłat za emisję dwutlenku węgla dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw.

5. Państwa członkowskie mogą wymagać od stron zobowiązanych współpracowania z władzami lokalnymi lub gminami w celu propagowania środków poprawy efektywności energetycznej wśród osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne. Obejmuje to określanie i zaspokajanie szczególnych potrzeb poszczególnych grup zagrożonych ubóstwem energetycznym lub bardziej podatnych na jego skutki. W celu ochrony osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne państwa członkowskie zachęcają strony zobowiązane do podejmowania działań takich jak renowacja budynków, w tym mieszkań socjalnych, wymiana urządzeń, wsparcie finansowe i zachęty na rzecz środków poprawy efektywności energetycznej zgodnie z krajowymi systemami finansowania i wsparcia lub audyty energetyczne.

6. Państwa członkowskie wymagają od stron zobowiązanych corocznego składania sprawozdań na temat oszczędności energii osiągniętych przez te strony zobowiązane w wyniku działań propagowanych wśród osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne, a także wymagają zagregowanych informacji statystycznych na temat odbiorców końcowych tych stron zobowiązanych (z określeniem zmian w oszczędnościach energii w stosunku do wcześniej przedłożonych informacji) oraz na temat udzielanego wsparcia technicznego i finansowego.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 4
(dostosowany)
⇒ nowy

~~74~~. Państwa członkowskie wyrażają wielkość oszczędności energii wymaganą od każdej strony zobowiązanej w kategoriach zużycia energii końcowej lub pierwotnej. Metodę wybraną w celu wyrażenia wymaganej wielkości oszczędności energii wykorzystuje się także w celu obliczania oszczędności zgłaszanych przez strony zobowiązane. ⇒ Przy konwersji wielkości oszczędności energii stosuje się wartości kaloryczne netto ⇐ ~~Zastosowanie mają~~

współczynniki konwersji określone w ⇒ załączniku VI do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2066¹¹³ oraz współczynnik energii pierwotnej na podstawie art. 29, chyba że można uzasadnić zastosowanie innych współczynników konwersji ⇐ ~~załączniku IV~~.

~~85.~~ Państwa członkowskie ustanawiają systemy pomiaru, kontroli i weryfikacji ☒ na potrzeby przeprowadzania ☒ ~~w ramach których~~ udokumentowanej weryfikacji ~~poddaje się~~ przynajmniej statystycznie istotne i reprezentatywne próby środków poprawy efektywności energetycznej wdrożonych przez strony zobowiązane. Pomiary, kontrole i weryfikacje są przeprowadzane w sposób niezależny od stron zobowiązanych. ⇒ W przypadku gdy dany podmiot jest stroną zobowiązaną w ramach krajowego systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej na podstawie art. 9 i unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji w odniesieniu do budynków i transportu drogowego [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)]¹¹⁴, system monitorowania i weryfikacji zapewnia, aby cena emisji dwutlenku węgla przerzucana przy przekazywaniu paliwa do zużycia [zgodnie z art. 1 pkt 21 COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)] była uwzględniana w obliczaniu oszczędności energii wynikających ze środków oszczędności energii stosowanych przez ten podmiot i w sprawozdawczości na ten temat. ⇐

↓ nowy

9. Państwa członkowskie informują Komisję, w ramach zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999, o wprowadzonych systemach pomiaru, kontroli i weryfikacji, w tym między innymi o stosowanych metodach oraz o zidentyfikowanych problemach i sposobach ich rozwiązania.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 4
(dostosowany)

~~106.~~ W ramach systemu zobowiązującego do efektywności energetycznej państwa członkowskie mogą ☒ zezwolić stronom zobowiązanym na ☒:

- a) ~~zezwoić stronom zobowiązanym na~~ zaliczanie na poczet ich obowiązku poświadczonej oszczędności energii osiągniętej przez dostawców usług energetycznych lub inne strony trzecie, w tym w przypadkach, gdy strony zobowiązane promują środki za pośrednictwem innych akredytowanych przez państwo podmiotów lub za pośrednictwem organów publicznych, które mogą obejmować formalne partnerstwa i mogą się łączyć z innymi źródłami finansowania. W przypadku gdy państwa członkowskie na to zezwalają, zapewniają one, aby

¹¹³ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012, Dz.U. L 334 z 31.12.2018, s. 1.

¹¹⁴ Wniosek dotyczący DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii, decyzję (UE) 2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy zapewniającej stabilność rynku dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz rozporządzenie (UE) 2015/757 (Tekst mający znaczenie dla EOG){SEC(2021) 551 final} - {SWD(2021) 557 final} - {SWD(2021) 601 final} -{SWD(2021) 602 final}.

poświadczenie oszczędności energii wydawane było w następstwie procesu zatwierdzenia, który jest wprowadzony w państwach członkowskich i jest jasno określony, przejrzysty i otwarty dla wszystkich podmiotów działających na rynku, a także jest ukierunkowany na minimalizację kosztów poświadczenia; lub

- b) ~~zezwolić stronom zobowiązanym na~~ zaliczenie oszczędności osiągniętych w danym roku, tak jakby zostały one osiągnięte w dowolnym z czterech poprzednich lub trzech następnych lat, o ile nie wykracza to poza granicę okresów obowiązków określonych w art. ~~87~~ ust. 1.

Państwa członkowskie dokonują oceny i, w stosownych przypadkach, przyjmują środki na rzecz ograniczenia wpływu kosztów bezpośrednich i pośrednich związanych z systemami zobowiązanymi do efektywności energetycznej na konkurencyjność energochłonnych sektorów przemysłu podlegających konkurencji międzynarodowej.

~~117~~. Raz do roku państwa członkowskie upubliczniają informacje na temat oszczędności energii osiągniętych przez każdą stronę zobowiązaną lub każdą podkategorię stron zobowiązanych, a także na temat łącznej wielkości osiągniętej w ramach tego systemu.

Artykuł ~~10~~ ~~7b~~

Alternatywne środki z dziedziny ~~zakresu~~ polityki

1. W przypadku gdy państwa członkowskie postanawiają wypełnić swoje obowiązki w zakresie realizacji oszczędności wymaganych na podstawie art. ~~87~~ ust. 1 za pomocą alternatywnych środków z dziedziny polityki, zapewniają one, bez uszczerbku dla art. ~~87~~ ust. ~~84~~ i ~~95~~, osiągnięcie oszczędności energii wymaganych na podstawie art. ~~87~~ ust. 1 u odbiorców końcowych.

2. W przypadku wszystkich środków innych niż środki podatkowe państwa członkowskie ustanawiają systemy pomiaru, kontroli i weryfikacji, w ramach których udokumentowanej weryfikacji poddaje się przynajmniej statystycznie istotną i reprezentatywną próbę środków poprawy efektywności energetycznej wdrożonych przez strony uczestniczące lub uprawnione. Przedmiotowe pomiary, kontrole i weryfikacje są przeprowadzane w sposób niezależny od stron uczestniczących lub uprawnionych.

↓ nowy

3. Państwa członkowskie informują Komisję, w ramach zintegrowanych krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu na podstawie art. 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999, o wprowadzonych systemach pomiaru, kontroli i weryfikacji, w tym między innymi o stosowanych metodach oraz o zidentyfikowanych problemach i sposobach ich rozwiązania.

4. Zgłaszając środek podatkowy, państwa członkowskie wykazują, w jaki sposób w projekcie tego środka podatkowego zapewniono skuteczność sygnału cenowego, taką jak stawka podatkowa i widoczność w czasie. W przypadku obniżenia stawki podatkowej państwa członkowskie uzasadniają, w jaki sposób środki podatkowe nadal prowadzą do nowych oszczędności energii.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

Artykuł 118

~~Audyty energetyczne i Systemy zarządzania energią~~ ☒ i audyty energetyczne ☒

↓ nowy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, których średnie roczne zużycie energii w ciągu ostatnich trzech lat i przy uwzględnieniu wszystkich nośników energii przekroczyło 100TJ, wdrożyły system zarządzania energią. System zarządzania energią musi być certyfikowany przez niezależny organ zgodnie z odpowiednimi normami europejskimi lub międzynarodowymi.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, których średnie roczne zużycie energii w ciągu ostatnich trzech lat i przy uwzględnieniu wszystkich nośników energii przekroczyło 10TJ i które nie wdrożyły systemu zarządzania energią zostały poddane audytowi energetycznemu. Audyty energetyczne są przeprowadzane w sposób niezależny i opłacalny przez wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów zgodnie z wymogami określonymi w art. 26 lub są realizowane i nadzorowane przez niezależne organy na podstawie przepisów krajowych. Audyty energetyczne przeprowadza się co najmniej co cztery lata od daty poprzedniego audytu energetycznego.

Wyniki audytów energetycznych, w tym zalecenia z tych audytów, są przekazywane kierownictwu przedsiębiorstwa. Państwa członkowskie zapewniają, aby w stosownych przypadkach wyniki i wdrożone zalecenia były publikowane w sprawozdaniu rocznym przedsiębiorstwa.

↓ 2012/27/UE

⇒ nowy

34. Państwa członkowskie stwarzają warunki umożliwiające wszystkim końcowym odbiorcom energii dostęp do audytów energetycznych wysokiej jakości, które są opłacalne oraz:

- a) przeprowadzane w sposób niezależny przez ekspertów wykwalifikowanych lub akredytowanych zgodnie z kryteriami kwalifikacji; lub
- b) realizowane i nadzorowane przez niezależne organy na podstawie przepisów krajowych.

Audyty energetyczne, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą być przeprowadzane przez ekspertów wewnętrznych lub audytorów energetycznych, pod warunkiem że dane państwo członkowskie wprowadziło system zapewniania i sprawdzania jakości audytów, w tym dokonuje, w stosownych przypadkach, corocznego losowego wyboru statystycznie istotnego odsetka wszystkich audytów energetycznych, które przeprowadzili ci eksperci lub audytorzy.

Aby zagwarantować wysoką jakość audytów energetycznych i systemów zarządzania energią, państwa członkowskie ustalają przejrzyste i niedyskryminacyjne kryteria minimalne dotyczące audytów energetycznych, opierając się na załączniku VI. ⇒ Państwa członkowskie

zapewniają przeprowadzanie kontroli jakości w celu zapewnienia ważności i dokładności audytów energetycznych. ⇐

Audyty energetyczne nie mogą zawierać klauzul, które zakazują przekazywania wyników audytów wykwalifikowanemu/akredytowanemu dostawcy usług energetycznych, pod warunkiem że odbiorca nie wyraża sprzeciwu.

~~42.~~ Państwa członkowskie opracowują programy zachęt dla MŚP ⇐ , które nie są objęte ust. 1 lub 2, ⇐ do poddawania się audytom energetycznym, a następnie do wdrażania zaleceń sporządzonych w trakcie tych audytów.

Kierując się przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami i nie naruszając przepisów UE o pomocy państwa, państwa członkowskie mogą ustanowić systemy wsparcia dla MŚP, także wtedy, gdy zawarły dobrowolne porozumienia o pokryciu kosztów audytu energetycznego i wdrożenia realizacji wysoko opłacalnych zaleceń wynikających z audytów energetycznych, jeżeli zastosowano zaproponowane środki.

Państwa członkowskie zwracają uwagę MŚP, m.in. korzystając z pośrednictwa odpowiednich organizacji przedstawicielskich, na konkretne przykłady pokazujące, w jaki sposób systemy zarządzania energią mogą im pomóc prowadzić działalność. Komisja udziela pomocy państwom członkowskim poprzez wspieranie wymiany sprawdzonych rozwiązań w tej dziedzinie.

~~3. Państwa członkowskie opracowują także programy mające na celu informowanie przy pomocy odpowiednich instytucji doradczych gospodarstw domowych o korzyściach wynikających z takich audytów.~~

~~Aby ułatwić zapewnienie wystarczającej liczby ekspertów, państwa członkowskie zachęcają do realizacji programów szkoleniowych, w ramach których uzyskuje się kwalifikacje audytora energetycznego.~~

~~4. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa niebędące MŚP zostały poddane audytowi energetycznemu przeprowadzonemu w niezależny i opłacalny sposób przez wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów lub zrealizowane i nadzorowane przez niezależne organy na podstawie przepisów krajowych, do dnia 5 grudnia 2015 r. oraz co najmniej co cztery lata od daty poprzedniego audytu energetycznego.~~

↓ nowy

5. Państwa członkowskie opracowują programy zachęt dla podmiotów niebędących MŚP, które nie są objęte ust. 1 lub 2, do poddawania się audytom energetycznym, a następnie do wdrażania zaleceń sporządzonych w trakcie tych audytów.

↓ 2012/27/UE
⇒ nowy

~~65.~~ Audyty energetyczne uważa się za spełniające wymogi określone w ust. 4 ⇐ 2 ⇐, gdy przeprowadzane są one w niezależny sposób na podstawie kryteriów minimalnych opartych na załączniku VI i realizowane na podstawie dobrowolnych porozumień między organizacjami zainteresowanych stron a wyznaczonym podmiotem, poddane nadzorowi danego państwa członkowskiego lub innych podmiotów, którym właściwe organy przekazały odnośne obowiązki, lub Komisji.

Dostęp uczestników rynku oferujących usługi energetyczne jest oparty na przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach.

↓ nowy

7. Przedsiębiorstwa realizujące umowę o poprawę efektywności energetycznej są zwolnione z wymogów ust. 1 i 2, pod warunkiem że ta umowa o poprawę efektywności energetycznej spełnia wymogi określone w załączniku XIV.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

86. Przedsiębiorstwa ~~niebędące MSP i~~ realizujące system zarządzania ~~energiami~~ lub ☒ środowiskowego ~~środowiskiem~~ certyfikowany przez niezależny podmiot zgodnie z właściwymi normami europejskimi lub międzynarodowymi są zwolnione z wymogów ~~ust. 4~~ ⇒ ust. 1 i 2 ⇐, pod warunkiem że ~~państwa członkowskie zapewniają, by~~ dany system zarządzania ☒ środowiskowego ☒ obejmujące ~~audyt~~ audyt energetyczny na podstawie kryteriów minimalnych opartych na załączniku VI.

97. Audyty energetyczne mogą być samodzielne lub stanowić część szerszej zakrojonego audytu środowiskowego. Państwa członkowskie mogą wprowadzić wymóg, by częścią audytu energetycznego była ocena technicznej i ekonomicznej wykonalności przyłączenia do istniejącej lub planowanej sieci ciepłowniczej lub chłodniczej.

Nie naruszając przepisów unijnych dotyczących pomocy państwa, państwa członkowskie mogą ustanowić systemy zachęt i wsparcia do celów wdrożenia zaleceń wynikających z audytów energetycznych i podobnych środków.

↓ nowy

10. Bez uszczerbku dla ust. 1–9 państwa członkowskie wymagają, do dnia 15 marca 2024 r., a następnie co roku, aby właściciele i operatorzy każdego znajdującego się na ich terytorium ośrodka przetwarzania danych o znacznym zużyciu energii podawali do wiadomości publicznej informacje określone w załączniku VI („Minimalne wymagania w zakresie monitorowania i publikowania charakterystyki energetycznej ośrodków przetwarzania danych”), które następnie państwa członkowskie przekazują Komisji.

↓ 2012/27/UE

Artykuł 129

↓ 2019/944 art. 70 pkt 1 lit. a)

Pomiary zużycia gazu ziemnego

↓ 2019/944 art. 70 pkt 1 lit. b)

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na tyle, na ile jest to technicznie wykonalne, uzasadnione finansowo i proporcjonalne do potencjalnych oszczędności energii, odbiorcy końcowi gazu ziemnego mieli możliwość nabycia po konkurencyjnych cenach indywidualnych liczników, które dokładnie oddają rzeczywiste zużycie energii przez odbiorcę końcowego i podają informacje o rzeczywistym czasie korzystania z energii.

↓ 2012/27/UE

Taka możliwość nabycia liczników indywidualnych po konkurencyjnych cenach jest zapewniana w przypadku:

- a) wymiany liczników, chyba że jest to technicznie niewykonalne lub nieopłacalne w stosunku do szacowanych potencjalnych oszczędności w perspektywie długoterminowej;
- b) podłączania nowych liczników w nowych budynkach lub przy wykonaniu ważniejszych renowacji budynków, zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE.

↓ 2019/944 art. 70 pkt 1 lit. c)

2. Jeżeli państwa członkowskie wdrażają inteligentne systemy pomiarowe i rozpowszechniają inteligentne liczniki gazu ziemnego zgodnie z dyrektywą 2009/73/WE, w zakresie, w jakim prowadzą one te działania:

↓ 2012/27/UE

- a) zapewniają, by systemy pomiarowe dawały odbiorcom końcowym informacje na temat rzeczywistego czasu użytkowania i by przy ustalaniu minimalnych parametrów funkcjonalnych liczników i obowiązków nakładanych na uczestników rynku w pełni wzięto pod uwagę cele efektywności energetycznej i korzyści dla odbiorców końcowych;
- b) zapewniają bezpieczeństwo inteligentnych liczników i przekazywania danych, a także prywatność odbiorców końcowych zgodnie ze stosownymi przepisami unijnymi o ochronie danych i prywatności;
- ce) wprowadzają wymóg przekazywania odbiorcom stosownych porad i informacji w momencie montażu inteligentnych liczników; porady i informacje dotyczą w szczególności pełnych możliwości liczników, jeżeli chodzi o zarządzanie odczytem liczników oraz monitorowanie zużycia energii.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 6
(dostosowany)

Artykuł 13 ~~9a~~

Opomiarowanie ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby końcowi odbiorcy systemu ciepłowniczego, systemu chłodniczego i ciepłej wody użytkowej mieli możliwość nabycia po konkurencyjnych cenach liczników, które dokładnie oddają rzeczywiste zużycie energii przez odbiorcę końcowego.

2. W przypadku gdy energia cieplna, chłodnicza lub ciepła woda użytkowa są dostarczane do budynku z centralnego źródła obsługującego większą liczbę budynków lub z systemu ciepłowniczego lub chłodniczego, licznik musi być zamontowany na wymienniku ciepła lub na granicy dostawy.

Artykuł ~~14~~ 9b

Opomiarowanie podlicznikami i podział kosztów ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej

1. W budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych z własnym źródłem centralnego ogrzewania lub centralnego chłodzenia lub zaopatrywanych z systemów ciepłowniczych lub chłodniczych instaluje się indywidualne liczniki do pomiaru zużycia energii cieplnej lub chłodniczej lub ciepłej wody użytkowej dla każdego modułu budynku, jeżeli jest to technicznie wykonalne i efektywne kosztowo, tzn. proporcjonalne do potencjalnych oszczędności energii.

W przypadku gdy zastosowanie indywidualnych liczników nie jest technicznie wykonalne lub nie jest opłacalne do pomiarów zużycia energii cieplnej w każdym module budynku, w celu pomiaru zużycia ciepła na każdym grzejniku stosowane są indywidualne podzielniki kosztów ciepła, chyba że dane państwo członkowskie wykaże, że montaż takich podzielników kosztów ciepła nie byłby opłacalny. W takich przypadkach można rozważyć alternatywne opłacalne metody pomiaru zużycia energii cieplnej. Każde państwo członkowskie jasno określa i publikuje kryteria ogólne, metody lub procedury określania braku wykonalności technicznej i braku opłacalności.

2. W nowych budynkach wielomieszkaniowych i w częściach mieszkalnych nowych budynków wielofunkcyjnych wyposażonych w centralne źródło ogrzewania dla ciepłej wody użytkowej lub zaopatrywanych z systemu ciepłowniczego, niezależnie od ust. 1 akapit pierwszy instaluje się indywidualne liczniki dla ciepłej wody użytkowej.

3. W przypadku gdy budynki wielomieszkaniowe lub wielofunkcyjne zaopatrywane są z systemu ciepłowniczego lub chłodniczego lub gdy budynki takie przeważająco posiadają obsługujące je własne wspólne systemy ogrzewania lub chłodzenia, państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie przejrzystych, publicznie dostępnych przepisów krajowych dotyczących podziału kosztów zużycia energii cieplnej, chłodniczej i ciepłej wody użytkowej w takich budynkach, aby zapewnić przejrzystość i dokładność rozliczania indywidualnego zużycia. W stosownych przypadkach przepisy takie obejmują wytyczne w sprawie sposobu podziału kosztów:

- a) energii do celów wytwarzania ciepłej wody użytkowej;
- b) energii cieplnej emitowanej przez instalację ogrzewczą w budynku oraz do celów ogrzewania powierzchni wspólnych, jeżeli klatki schodowe i korytarze są wyposażone w grzejniki;
- c) energii do celów ogrzewania lub chłodzenia mieszkań.

Artykuł ~~15~~ 9e

Wymóg zdalnego odczytywania

1. Do celów art. ~~139a~~ i ~~149b~~ ☒ nowo montowane ☒ liczniki i podzielniki kosztów ogrzewania ~~zamontowane po dniu 25 października 2020 r.~~ muszą być urządzeniami umożliwiającymi zdalny odczyt. ☒ Zastosowanie mają ☒ ~~w~~ warunki wykonalności technicznej i opłacalności określone w art. ~~149b~~ ust. 1 ~~nadal mają zastosowanie.~~

2. Liczniki i podzielniki kosztów ciepła, które nie posiadają funkcji zdalnego odczytu, ale zostały już zamontowane, zostają wyposażone w taką funkcję lub zostają zastąpione urządzeniami posiadającymi taką funkcję do dnia 1 stycznia 2027 r., chyba że dane państwo członkowskie wykaże, że nie jest to opłacalne.

↓ 2012/27/UE

Artykuł ~~164~~

↓ 2019/944 art. 70 pkt 2 lit. a)

Informacje o rozliczeniach zużycia gazu ziemnego

↓ 2019/944 art. 70 pkt 2 lit. b)
(dostosowany)

1. Jeżeli odbiorcy końcowi nie mają inteligentnych liczników, o których mowa w dyrektywie 2009/73/WE, państwa członkowskie zapewniają ~~do 31 grudnia 2014 r.~~, by informacje o rozliczeniach dotyczące gazu ziemnego były wiarygodne, dokładne oraz oparte na rzeczywistym zużyciu, zgodnie z załącznikiem VII pkt 1.1, jeżeli jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.

↓ 2012/27/UE

Obowiązek ten można wypełnić przez wprowadzenie systemu dokonywania odczytów przez samych odbiorców końcowych i przekazywania odczytów licznika dostawcy energii. Jedynie w przypadku gdy odbiorca końcowy nie poda odczytu licznika za dany okres rozliczeniowy, rozliczanie jest oparte na zużyciu szacunkowym lub na stawce ryczałtowej.

↓ 2019/944 art. 70 pkt 2 lit. c)

2. Liczniki zamontowane zgodnie z dyrektywą 2009/73/WE umożliwiają dostarczanie dokładnych informacji o rozliczeniach na podstawie rzeczywistego zużycia. Państwa członkowskie zapewniają odbiorcom końcowym możliwość łatwego dostępu do informacji uzupełniających dotyczących zużycia w przeszłości, pozwalających na szczegółową samokontrolę.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

Informacje uzupełniające dotyczące zużycia w przeszłości obejmują:

- a) dane sumaryczne za co najmniej trzy poprzedzające lata lub za okres od rozpoczęcia umowy na dostawę, jeżeli jest on krótszy. Dane te muszą odpowiadać okresom, za które podawano informacje dotyczące poszczególnych rozliczeń; ~~oraz~~
- b) szczegółowe dane według czasu użytkowania dla dowolnego dnia, tygodnia, miesiąca i roku. Dane te są udostępniane odbiorcy końcowemu przez internet lub interfejs licznika za co najmniej poprzednie 24 miesiące lub okres od rozpoczęcia umowy na dostawę, jeżeli jest on krótszy.

3. Niezależnie od tego, czy inteligentne liczniki zostały zamontowane, państwa członkowskie:

- a) wprowadzają wymóg, aby – w zakresie, w jakim dostępne są informacje na temat rozliczeń za energię i zużycia przez odbiorców końcowych w przeszłości – na

życzenie odbiorcy końcowego były one udostępniane dostawcy usług energetycznych wskazanemu przez odbiorcę końcowego;

- b) zapewniają, aby odbiorcom końcowym zaoferowano opcję elektronicznej formy informacji o rozliczeniach i rachunków oraz aby odbiorcy końcowi otrzymywali, na żądanie, jasne i zrozumiałe wyjaśnienie, w jaki sposób wyliczono ich rachunek, szczególnie w przypadkach, gdy rachunki nie są oparte na rzeczywistym zużyciu;
- c) zapewniają, aby odbiorcom końcowym wraz z rachunkiem udostępniane były odpowiednie informacje pozwalające na całościowe zapoznanie się z bieżącymi kosztami energii, zgodnie z załącznikiem VII;
- d) mogą postanowić, że na życzenie odbiorcy końcowego informacje zawarte w tych rachunkach nie stanowią wezwania do zapłaty. W takich przypadkach państwa członkowskie zapewniają, by dostawcy źródeł energii oferowali elastyczne formy dokonywania płatności;
- e) wprowadzają wymóg, zgodnie z którym informacje i szacunki dotyczące kosztów energii mają być przekazywane odbiorcom na ich wniosek, terminowo i w łatwo zrozumiałym formacie, umożliwiającym odbiorcom porównanie podobnych transakcji.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 8
(dostosowany)

Artykuł 17 ~~10a~~

Rozliczenia i informacje o zużyciu w zakresie ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku zainstalowania liczników lub podzielników kosztów ciepła informacje o rozliczeniach i zużyciu były wiarygodne, dokładne oraz oparte na rzeczywistym zużyciu lub odczytach podzielników kosztów ciepła, zgodnie z załącznikiem ~~VIII~~^{VIIa} pkt 1 i 2 dla wszystkich użytkowników końcowych; ~~mianowicie dla osób fizycznych lub prawnych nabywających energię cieplną, energię chłodniczą lub ciepłą wodę użytkową dla ich własnego użytku końcowego, lub osób fizycznych lub prawnych zajmujących indywidualny budynek lub moduł w budynku wielomieszkaniowym lub wielofunkcyjnym zaopatrywany w energię cieplną, energię chłodniczą lub ciepłą wodę użytkową z centralnego źródła, które nie mają bezpośredniej lub indywidualnej umowy z dostawcą energii.~~

Obowiązek ten może, jeżeli tak przewiduje się w państwie członkowskim oraz z wyjątkiem przypadku zużycia opomiarowanego podlicznikami w oparciu o podzielniki kosztów ciepła zgodnie z art. ~~149b~~, być spełniony przez wprowadzenie systemu regularnego dokonywania odczytów przez samych odbiorców końcowych lub użytkowników końcowych i przekazywania przez nich odczytów licznika. Jedynie w przypadkach gdy odbiorca końcowy lub użytkownik końcowy nie poda odczytu licznika za dany okres rozliczeniowy, rozliczanie jest oparte na zużyciu szacunkowym lub na stawce ryczałtowej.

2. Państwa członkowskie:

- a) wprowadzają wymóg, aby – w przypadku gdy dostępne są informacje na temat rozliczeń za energię i zużycia w przeszłości lub odczyty podzielników kosztów ciepła u użytkowników końcowych – były one na życzenie użytkownika końcowego

udostępniane dostawcy usług energetycznych wskazanemu przez użytkownika końcowego;

- b) zapewniają, aby odbiorcom końcowym zaoferowano opcję elektronicznej formy informacji o rozliczeniach i rachunków;
- c) zapewniają udzielanie jasnych i zrozumiałych informacji wraz z rachunkiem wszystkim użytkownikom końcowym zgodnie z załącznikiem ~~VIII~~VII~~a~~ pkt 3; ~~oraz~~
- d) wspierają cyberbezpieczeństwo i zapewniają ochronę prywatności i danych użytkowników końcowych zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że na życzenie odbiorcy końcowego przekazywanie informacji o rozliczeniach nie jest uznawane za wezwanie do zapłaty. W takich przypadkach państwo członkowskie zapewnia, by oferowane były elastyczne formy dokonywania płatności.

3. Państwa członkowskie decydują, kto ma być odpowiedzialny za dostarczanie informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, użytkownikom końcowym, którzy nie mają bezpośredniej ani indywidualnej umowy z dostawcą energii.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 9

Artykuł ~~18~~14

↓ 2019/944 art. 70 pkt 3

Koszt dostępu do informacji o pomiarach i rozliczeniach zużycia gazu ziemnego

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 9

Państwo członkowskie zapewnia, aby odbiorcy końcowi otrzymywali wszystkie rachunki i informacje o rozliczeniach za zużycie energii nieodpłatnie oraz aby odbiorcy końcowi mieli odpowiedni i bezpłatny dostęp do danych dotyczących swojego zużycia.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 10

Artykuł ~~19~~14

Koszt dostępu do informacji o opomiarowaniu oraz rozliczeniach i zużyciu w zakresie ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy końcowi otrzymywali wszystkie rachunki i informacje o rozliczeniach za zużycie energii nieodpłatnie oraz aby użytkownicy końcowi mieli odpowiedni i bezpłatny dostęp do swoich danych dotyczących zużycia.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu, podział kosztów informacji o rozliczeniach indywidualnego zużycia energii cieplnej, chłodniczej i ciepłej wody użytkowej dostarczanej w budynkach wielomieszkaniowych i wielofunkcyjnych zgodnie z art. ~~149b~~149a dokonywany jest na zasadach niekomercyjnych. Kosztami zlecenia tego zadania stronie trzeciej, takiej jak dostawca usług lub lokalny dostawca energii, obejmującego opomiarowanie, przydział i rozliczanie rzeczywistego indywidualnego zużycia w takich budynkach, można obciążyć użytkowników końcowych w zakresie, w jakim wysokość tych kosztów jest uzasadniona.

3. W celu zapewnienia uzasadnionych kosztów usług związanych z opomiarowaniem podlicznikami, o których mowa w ust. 2, państwa członkowskie mogą stymulować konkurencję w sektorze tych usług poprzez przyjmowanie odpowiednich środków, takich jak zalecanie lub w inny sposób promowanie stosowania procedur przetargowych lub korzystania z interoperacyjnych urządzeń i systemów ułatwiających przełączanie pomiędzy usługodawcami.

↓ nowy

ROZDZIAŁ IV

INFORMOWANIE I WZMACNIANIE POZYCJI KONSUMENTÓW

Artykuł 20

Podstawowe prawa umowne w zakresie ogrzewania, chłodzenia i ciepłej wody użytkowej

1. Bez uszczerbku dla unijnych zasad dotyczących ochrony konsumentów, w szczególności dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE¹¹⁵ oraz dyrektywy Rady 93/13/EWG¹¹⁶, państwa członkowskie zapewniają, by odbiorcy końcowi oraz – w przypadkach, w których wyraźnie o nich mowa – użytkownicy końcowi posiadali prawa przewidziane w ust. 2–8 niniejszego artykułu.

2. Odbiorcy końcowi mają prawo do zawierania z dostawcą umowy, która określa:

- a) nazwę i adres dostawcy;
- b) świadczone usługi i oferowane poziomy jakości usług;
- c) rodzaje oferowanych usług w zakresie utrzymania;
- d) sposoby uzyskiwania aktualnych informacji na temat wszystkich mających zastosowanie taryf, opłat za utrzymanie oraz wiązanych produktów lub usług;
- e) okres obowiązywania umowy, warunki przedłużania oraz rozwiązania umowy i zakończenia świadczenia usług, w tym w odniesieniu do produktów lub usług wiązanych z tymi usługami, a także czy dozwolone jest rozwiązanie umowy bez opłat;
- f) wszelkie ustalenia dotyczące rekompensat i zwrotu opłat, które mają zastosowanie w przypadku niespełnienia standardów jakości usług zagwarantowanych w umowie, włącznie z niepoprawnym lub opóźnionym rozliczeniem;
- g) metodę wszczynania procedur pozasądowego rozstrzygania sporów zgodnie z art. 21;
- h) informacje dotyczące praw konsumenta, w tym informacje dotyczące rozpatrywania skarg oraz wszystkie informacje, o których mowa w niniejszym ustępie, przekazywane w sposób przejrzysty na rachunku lub na stronie internetowej przedsiębiorstwa.

¹¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).

¹¹⁶ Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29).

Warunki umów muszą być uczciwe i znane z góry. W każdym przypadku informacje te muszą zostać dostarczone przed zawarciem lub potwierdzeniem umowy. W przypadku gdy umowy są zawierane przez pośredników, informacje dotyczące kwestii wymienionych w niniejszym ustępie dostarczane są także przed zawarciem umowy.

Odbiorcy końcowi i użytkownicy końcowi otrzymują streszczenie kluczowych warunków umowy w przejrzystej i zwięzłej formie, zredagowane prostym językiem.

3. Odbiorcy końcowi otrzymują stosowne zawiadomienia o każdym zamiarze wprowadzenia zmian do umowy. Dostawcy powiadamiają bezpośrednio swoich odbiorców końcowych, w przejrzysty i zrozumiały sposób, o każdym dostosowaniu cen dostaw oraz o powodach i warunkach takiego dostosowania i o jego zakresie, w odpowiednim czasie, nie później niż dwa tygodnie, a w przypadku odbiorców będących gospodarstwami domowymi – nie później niż jeden miesiąc przed wejściem w życie zmian.

4. Dostawcy oferują odbiorcom końcowym szeroki wybór metod płatności. Takie metody płatności nie mogą w nieuzasadniony sposób różnicować odbiorców. Wszelkie różnice dotyczące opłat związanych z metodami płatności lub systemów przedpłat muszą być obiektywne, niedyskryminacyjne i proporcjonalne oraz nie mogą przekraczać kosztów bezpośrednich ponoszonych przez odbiorcę płatności z tytułu korzystania z określonej metody płatności lub systemu przedpłat, zgodnie z art. 62 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366¹¹⁷.

5. Zgodnie z ust. 6 odbiorcy będący gospodarstwami domowymi, którzy mają dostęp do systemów przedpłat, nie mogą być stawiani w niekorzystnej sytuacji z tego powodu.

6. Dostawcy oferują odbiorcom końcowym i użytkownikom końcowym sprawiedliwe i przejrzyste warunki ogólne, które muszą być przedstawione jasnym i jednoznacznym językiem i nie mogą zawierać pozaumownych barier dla korzystania z praw odbiorców, takich jak nadmierna dokumentacja umów. Użytkownicy końcowi otrzymują na żądanie dostęp do tych warunków ogólnych. Odbiorcy końcowi i użytkownicy końcowi muszą być chronieni przed nieuczciwymi lub wprowadzającymi w błąd metodami sprzedaży. Odbiorcy końcowi z niepełnosprawnościami otrzymują wszelkie istotne informacje na temat ich umowy z dostawcą w przystępnych formatach.

7. Odbiorcy końcowi i użytkownicy końcowi mają prawo do dobrej jakości usługi oraz do rozpatrywania skarg przez ich dostawców. Dostawcy muszą rozpatrywać skargi w prosty, sprawiedliwy i szybki sposób.

¹¹⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

Artykuł ~~21~~²²

~~Program informowania i wzmacniania pozycji odbiorców~~ ⊠ Informowanie i
podnoszenie świadomości ⊠

↓ nowy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje na temat dostępnych środków poprawy efektywności energetycznej, działań indywidualnych oraz ram finansowych i prawnych były przejrzyste i szeroko rozpowszechniane wśród wszystkich odpowiednich uczestników rynku, takich jak odbiorcy końcowi, użytkownicy końcowi, organizacje konsumenckie, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej, obywatelskie społeczności energetyczne, władze lokalne i regionalne, agencje energetyczne, dostawcy usług społecznych, wykonawcy, architekci, inżynierowie, audytorzy środowiskowi i energetyczni oraz instalatorzy elementów budynków w rozumieniu art. 2 pkt 9 dyrektywy 2010/31/UE.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

~~21.~~ Państwa członkowskie podejmują stosowne działania promujące i umożliwiające efektywne wykorzystanie energii przez ⊠ odbiorców końcowych ⊠ ~~małych odbiorców energii, w tym gospodarstwa domowe~~ ⇒ i użytkowników końcowych ⇐. Działania te mogą ⇒ muszą ⇐ być częścią strategii krajowej ⇒ takiej jak zintegrowany krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu zgodny z rozporządzeniem(UE) 2018/1999 lub długoterminowa strategia renowacji w rozumieniu dyrektywy 2010/31/UE ⇐.

~~2.~~ Do celów ~~ust. 1~~ ⇒ niniejszego artykułu ⇐ działania te obejmują ~~co najmniej jeden z elementów wymienionych w lit. a) lub b)~~:

~~a)~~ instrumenty i strategie promujące zmianę zachowań, ~~w tym ewentualnie~~ ⊠ takie jak ⊠:

- (i) zachęty podatkowe;
- (ii) dostęp do finansowania, ⇒ bonów, ⇐ grantów lub dotacji;
- (iii) dostarczanie informacji ⇒ w formie przystępnej dla osób z niepełnosprawnościami ⇐;
- (iv) wzorcowe projekty;
- (v) działania w miejscu pracy;

↓ nowy

- (vi) działania szkoleniowe;
- (vii) narzędzia cyfrowe.

↓ 2012/27/UE

⇒ nowy

⇒ Do celów niniejszego artykułu działania te obejmują również między innymi następujące ⇒ sposoby i warunki udziału odbiorców i organizacji konsumentów podczas ewentualnego rozpowszechniania inteligentnych liczników poprzez ⇒ uczestników rynku takich jak ci, o których mowa w ust. 1: ⇒

↓ nowy

(i) utworzenie punktów kompleksowej obsługi lub podobnych mechanizmów świadczenia doradztwa technicznego, administracyjnego i finansowego oraz pomocy w zakresie efektywności energetycznej, w tym renowacji energetycznej budynków i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w budynkach dla odbiorców końcowych i użytkowników końcowych, zwłaszcza gospodarstw domowych i małych podmiotów niebędących gospodarstwami domowymi;

↓ 2012/27/UE

⇒ nowy

(ii) powiadamianie o:

~~(i)~~ opłacalnych i łatwych do osiągnięcia zmianach w wykorzystaniu energii;

~~(iii)~~ ⇒ upowszechnianie ⇒ informacjiach o środkach w zakresie efektywności energetycznej ⇒ i instrumentach finansowych ⇒;

↓ nowy

(iv) zapewnienie punktów kompleksowej obsługi udostępniających odbiorcom końcowym i użytkownikom końcowym wszystkie niezbędne informacje na temat ich praw, mających zastosowanie przepisów oraz dostępnych dla nich w razie zaistnienia sporu mechanizmów rozstrzygania sporów. Takie punkty kompleksowej obsługi mogą być elementem ogólnych punktów informacji dla konsumentów.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

~~32.~~ Państwa członkowskie zapewniają odpowiednie warunki dla ~~podmiotów rynkowych~~ ~~☒~~ uczestników rynku ~~☒~~, aby mogli oni dostarczać odbiorcom ~~☒~~ końcowym ~~☒~~ energii ⇒, w tym osobom dotkniętym ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osobom zajmującym mieszkania socjalne, ⇒ odpowiednie i ukierunkowane informacje oraz porady na temat efektywności energetycznej.

↓ nowy

4. Państwa członkowskie zapewniają odbiorcom końcowym, użytkownikom końcowym, odbiorcom końcowym, osobom dotkniętym ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osobom zajmującym mieszkania socjalne, dostęp do prostych, sprawiedliwych,

przejrzystych, niezależnych, skutecznych i sprawnie działających mechanizmów pozasądowego rozstrzygania sporów dotyczących praw i obowiązków ustanowionych na mocy niniejszej dyrektywy, za pośrednictwem niezależnego mechanizmu, takiego jak rzecznik praw odbiorców energii, lub organ ochrony konsumentów, lub za pośrednictwem organu regulacyjnego. Jeżeli odbiorca końcowy jest konsumentem w rozumieniu art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE¹¹⁸, takie mechanizmy pozasądowego rozstrzygania sporów muszą spełniać wymogi określone w tej dyrektywie.

W razie potrzeby państwa członkowskie zapewniają współpracę podmiotów alternatywnych metod rozstrzygania sporów, by zapewnić proste, sprawiedliwe, przejrzyste, niezależne, skuteczne i wydajne mechanizmy pozasądowego rozstrzygania sporów dotyczących produktów lub usług związanych lub wiązanych z jakimikolwiek produktami lub usługami objętymi zakresem niniejszej dyrektywy.

Udział przedsiębiorstw w mechanizmach pozasądowego rozstrzygania sporów dla odbiorców będących gospodarstwami domowymi jest obowiązkowy, chyba że dane państwo członkowskie wykaże Komisji, że inne mechanizmy są równie skuteczne.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

~~Artykuł 19~~

~~Inne środki mające na celu promowanie efektywności energetycznej~~

~~54. ⇒ Bez uszczerbku dla podstawowych przepisów prawa państw członkowskich regulujących własność i najem, ⇐ Państwa członkowskie oceniają oraz w razie konieczności stosując podejmują stosowne ⇒ konieczne ⇐ środki w celu usunięcia regulacyjnych i pozaregulacyjnych barier w uzyskiwaniu efektywności energetycznej, bez uszczerbku dla podstawowych przepisów prawa państw członkowskich regulujących własność i najem, zwłaszcza w odniesieniu do:~~

~~a) rozdziału zachęt pomiędzy właściciela ☒ właścicieli ☒ a najemcę ☒ najemców ☒ budynku lub pomiędzy właścicieli ☒ budynku lub modułu budynku ☒, w celu zapewnienia, aby fakt, że strony te nie uzyskają indywidualnie pełnych korzyści, lub brak zasad dotyczących dzielenia pomiędzy nich kosztów i korzyści – w tym zasad i środków krajowych regulujących procesy decyzyjne w przypadku nieruchomości należącej do kilku właścicieli – nie zniechęcał ich do dokonywania inwestycji na rzecz poprawy efektywności, których w innym wypadku by dokonali;~~

~~Takie działania na rzecz usunięcia ☒ takich ☒ barier mogą obejmować tworzenie zachęt, uchylanie lub zmianę przepisów ustawowych lub wykonawczych, przyjmowanie wytycznych oraz komunikatów wyjaśniających lub upraszczanie procedur administracyjnych ⇒, w tym zasad i środków krajowych regulujących procesy decyzyjne w przypadku nieruchomości należącej do kilku właścicieli ⇐. Działania można połączyć z organizacją kształcenia, szkoleń~~

¹¹⁸

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63).

oraz dostarczaniem szczegółowych informacji i pomocy technicznej w zakresie efektywności energetycznej ⇒ uczestnikom rynku takim jak ci, o których mowa w ust. 1 ⇐.

~~2. Ocena barier i środków, o których mowa w ust. 1, notyfikuje się Komisji w pierwszym krajowym planie działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii, o którym mowa w art. 24 ust. 2. Komisja stwarza zachęty do wymiany sprawdzonych rozwiązań krajowych w tym względzie.~~

↓ nowy

Państwa członkowskie stosują odpowiednie środki w celu wspierania wielostronnego dialogu z udziałem zainteresowanych partnerów publicznych i społecznych, takich jak organizacje właścicieli i najemców, organizacje konsumenckie, społeczności energetyczne działające w zakresie energii odnawialnej, obywatelskie społeczności energetyczne, władze lokalne i regionalne, właściwe instytucje i agencje publiczne, oraz w celu wydania propozycji dotyczących wspólnie przyjętych środków, zachęt i wytycznych dotyczących rozdziału zachęt pomiędzy właścicieli i najemców lub pomiędzy właścicieli budynku lub modułu budynku.

Każde państwo członkowskie zgłasza takie bariery i środki wprowadzone w ramach długoterminowej strategii renowacji na podstawie art. 2a dyrektywy 2010/31/UE i rozporządzenia (UE) 2018/1999.

↓ 2012/27/UE

⇒ nowy

~~65. Komisja zachęca do wymiany i szerokiego rozpowszechniania informacji o sprawdzonych rozwiązaniach ⇒ dobrych praktykach ⇐ w dziedzinie efektywności energetycznej ⇒ i metodach przeciwdziałania rozdziałowi zachęt ⇐ w państwach członkowskich.~~

↓ nowy

Artykuł 22

Ochrona i wzmacnianie pozycji odbiorców wrażliwych oraz łagodzenie ubóstwa energetycznego

1. Państwa członkowskie stosują właściwe środki, by zapewniać ochronę i wzmacniać pozycję osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne.

Definiując pojęcie odbiorców wrażliwych na podstawie art. 28 ust. 1 i art. 29 dyrektywy (UE) 2019/944 oraz art. 3 ust. 3 dyrektywy 2009/73/WE państwa członkowskie uwzględniają użytkowników końcowych.

2. Państwa członkowskie wdrażają środki poprawy efektywności energetycznej i związane z nimi środki informowania lub ochrony konsumentów, w szczególności środki określone w art. 21 i art. 8 ust. 3, na zasadzie priorytetu wśród osób dotkniętych ubóstwem energetycznym, odbiorców wrażliwych oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne w celu zmniejszenia ubóstwa energetycznego.

3. W celu wsparcia odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne państwa członkowskie:

- a) wdrażają środki poprawy efektywności energetycznej w celu złagodzenia efektów dystrybucyjnych wynikających z innych polityk i środków, takich jak środki podatkowe wdrożone zgodnie z art. 10 niniejszej dyrektywy, lub z zastosowania systemu handlu uprawnieniami do emisji w sektorze budownictwa i transportu zgodnie z dyrektywą o handlu emisjami [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)];
- b) jak najlepiej wykorzystują finansowanie publiczne dostępne na szczeblu krajowym i unijnym, w tym, w stosownych przypadkach, wkład finansowy otrzymywany przez państwo członkowskie ze Społecznego Funduszu Klimatycznego na podstawie [art. 9 i art. 14 rozporządzenia w sprawie Społecznego Funduszu Klimatycznego, COM 2021 568 final] oraz dochody z aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na podstawie systemu handlu uprawnieniami do emisji [COM(2021) 551 final, 2021/0211 (COD)], na inwestycje w środki poprawy efektywności energetycznej jako działania priorytetowe;
- c) w stosownych przypadkach przeprowadzają wczesne, przyszłościowe inwestycje w środki poprawy efektywności energetycznej, zanim ujawnią się skutki dystrybucyjne innych polityk i środków;
- d) rozwijają pomoc techniczną i propagują wdrażanie narzędzi umożliwiających finansowanie i narzędzi finansowych, takich jak systemy oparte na finansowaniu rachunkowym, lokalna rezerwa na straty kredytowe, fundusze gwarancyjne, fundusze przeznaczone na gruntowne renowacje i renowacje zapewniające minimalny poziom zysków energetycznych;
- e) rozwijają pomoc techniczną dla podmiotów społecznych w celu promowania aktywnego zaangażowania odbiorców wrażliwych na rynku energii oraz pozytywnych zmian w ich zachowaniach w zakresie zużycia energii;
- f) zapewniają dostęp do finansowania, grantów lub dotacji związanych z minimalnymi zyskami energetycznymi.

4. Państwa członkowskie ustanawiają sieć ekspertów z różnych sektorów, takich jak sektor zdrowia, sektor budowlany i sektor socjalny, w celu opracowania strategii wspierania lokalnych i krajowych decydentów we wdrażaniu środków poprawy efektywności energetycznej łagodzących ubóstwo energetyczne, środków służących wypracowaniu solidnych długoterminowych rozwiązań mających na celu łagodzenie ubóstwa energetycznego oraz w opracowywaniu odpowiedniej pomocy technicznej i narzędzi finansowych. Państwa członkowskie dążą do zapewnienia sieci ekspertów, która zapewnia równowagę płci i odzwierciedla punkty widzenia ludzi w całej ich różnorodności.

Państwa członkowskie mogą powierzyć tej samej sieci ekspertów:

- a) ustalenie krajowych definicji, wskaźników i kryteriów ubóstwa energetycznego, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz koncepcji odbiorców wrażliwych, w tym użytkowników końcowych;
- b) opracowanie lub udoskonalenie odpowiednich wskaźników i zestawów danych, istotnych dla kwestii ubóstwa energetycznego, które powinny być wykorzystywane i zgłaszane;
- c) ustanowienie metod i środków zapewniających przystępność cenową, propagowanie neutralności wydatków mieszkaniowych, lub sposobów zapewnienia, aby środki publiczne zainwestowane w środki poprawy efektywności energetycznej przynosiły korzyści zarówno właścicielom, jak i najemcom, budynków i modułów budynków, w szczególności w odniesieniu do odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem

energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne;

- d) ocenę i, w stosownych przypadkach, inicjatywę w proponowaniu środków mających na celu zapobieganie lub zaradzenie sytuacjom, w których konkretne grupy są bardziej dotknięte ubóstwem energetycznym lub bardziej nim zagrożone lub bardziej narażone na jego skutki, takie jak kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze, dzieci i osoby o mniejszościowym pochodzeniu rasowym lub etnicznym.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

~~3. Komisja weryfikuje wpływ swoich działań mających wspierać rozwój platform, angażując między innymi uczestników europejskiego dialogu społecznego w promowanie programów szkoleniowych z zakresu efektywności energetycznej, i w stosownych przypadkach proponuje kolejne działania. Komisja zachęca europejskich partnerów społecznych do dyskusji nad efektywnością energetyczną.~~

ROZDZIAŁ ~~VII~~

EFEKTYWNOŚĆ ZAOPATRZENIA W ENERGIĘ

Artykuł ~~23~~4

☒ Ocena i planowanie ☒ ~~Promowanie efektywności~~ ogrzewania i chłodzenia

↓ nowy

1. W ramach zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, późniejszego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu oraz odpowiednich sprawozdań z postępów zgłoszonych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999 każde państwo członkowskie przekazuje Komisji kompleksową ocenę w zakresie ogrzewania i chłodzenia. Ta kompleksowa ocena musi zawierać informacje określone w załączniku IX i musi jej towarzyszyć ocena przeprowadzona zgodnie z art. 15 ust. 7 dyrektywy (UE) 2018/2001.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby społeczeństwo miało możliwość uczestniczenia w przygotowywaniu planów w zakresie ogrzewania i chłodzenia, kompleksowej oceny oraz polityk i środków.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

~~1. Do dnia 31 grudnia 2015 r. państwa członkowskie dokonają kompleksowej oceny potencjału zastosowania wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych, zawierającej informacje określone w załączniku VIII, i powiadamiają o niej Komisję. Jeśli przeprowadziły już równoważną ocenę, powiadamiają o niej Komisję.~~

~~W kompleksowej ocenie w pełni uwzględnia się analizę krajowego potencjału w zakresie wysokosprawnej kogeneracji, przeprowadzaną na mocy dyrektywy 2004/8/WE.~~

~~Na żądanie Komisji ocenę aktualizuje się co pięć lat oraz powiadamia o niej Komisję. Komisja zgłasza takie żądanie co najmniej rok przed terminem.~~

~~2. Państwa członkowskie przyjmują polityki stwarzające warunki odpowiedniego uwzględniania na szczeblu lokalnym i regionalnym potencjału stosowania efektywnego ogrzewania i chłodzenia, w szczególności z wykorzystaniem wysokosprawnej kogeneracji. Uwzględnia się możliwości rozwoju lokalnych i regionalnych rynków energii cieplnej.~~

3. Na użytek oceny, o której mowa w ust. 1, państwa członkowskie przeprowadzają analizę kosztów i korzyści, której zakres obejmuje ich terytorium i która uwzględnia warunki klimatyczne, wykonalność ekonomiczną i poprawność techniczną ~~zgodnie z załącznikiem IX część 4~~. Analiza kosztów i korzyści umożliwia łatwiejsze określenie najbardziej efektywnych pod względem zasobów i najbardziej opłacalnych rozwiązań, umożliwiających spełnienie wymogów w zakresie ogrzewania i chłodzenia. Ta analiza kosztów i korzyści może być częścią oceny wpływu na środowisko, przewidzianej w dyrektywie 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ~~z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko~~¹¹⁹.

↓ nowy

Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy odpowiedzialne za przeprowadzanie analiz kosztów i korzyści, przedstawiają szczegółowe metody i założenia zgodnie z załącznikiem X oraz ustanawiają i podają do wiadomości publicznej procedury analizy ekonomicznej.

↓ 2012/27/UE

4. W przypadku gdy w wyniku przeprowadzenia oceny, o której mowa w ust. 1, oraz analizy, o której mowa w ust. 3, wskazany zostaje potencjał stosowania wysokosprawnej kogeneracji lub efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych, których korzyści przewyższają koszty, państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania na rzecz rozbudowy sprawnej infrastruktury ciepłowniczej i chłodniczej lub ich dostosowania do rozwoju wysokosprawnej kogeneracji oraz wykorzystywania ogrzewania i chłodzenia z ciepła odpadowego oraz energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z ~~ust. 1, 5 i 7~~ ust. 1 oraz art. 24 ust. 4 i 6.

W przypadku gdy w wyniku przeprowadzenia oceny, o której mowa w ust. 1, i analizy, o której mowa w ust. 3, nie zostanie wskazany potencjał, którego korzyści przewyższają koszty, w tym koszty administracyjne przeprowadzenia analizy kosztów i korzyści przewidzianej w art. 24 ust. 4 ~~ust. 5~~, dane państwo członkowskie może zwolnić instalacje z wymogów określonych w tym ustępie.

↓ nowy

5. Państwa członkowskie przyjmują polityki i środki, które zapewniają, by potencjał określony w kompleksowych ocenach sporządzonych na podstawie ust. 1 został wykorzystany. Te polityki i środki muszą obejmować co najmniej elementy określone w załączniku IX. Każde państwo członkowskie zgłasza te polityki i środki w ramach aktualizacji swoich zintegrowanych planów krajowych w dziedzinie energii i klimatu, swojego

¹¹⁹ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30).

późniejszego zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu oraz odpowiednich sprawozdań z postępów zgłoszonych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999.

6. Państwa członkowskie zachęcają władze lokalne i regionalne do przygotowania lokalnych planów w zakresie ogrzewania i chłodzenia przynajmniej w gminach, w których całkowita liczba ludności przekracza 50 000. Plany te powinny co najmniej:

- a) być oparte na informacjach i danych przedstawionych w kompleksowych ocenach przeprowadzonych zgodnie z ust. 1 oraz przedstawiać szacunki i mapowanie potencjału zwiększenia efektywności energetycznej, w tym poprzez odzyskiwanie ciepła odpadowego, oraz energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ogrzewania i chłodzenia na tym konkretnym obszarze;
- b) zawierać strategię wykorzystania potencjału określonego na podstawie ust. 6 lit. a);
- c) być przygotowane przy udziale wszystkich odpowiednich regionalnych lub lokalnych zainteresowanych stron i zapewniać udział ogółu społeczeństwa;
- d) uwzględniać wspólne potrzeby społeczności lokalnych i wielu lokalnych lub regionalnych jednostek administracyjnych lub regionów;
- e) obejmować monitorowanie postępów we wdrażaniu określonych polityk i środków.

Państwa członkowskie zapewniają, aby społeczeństwo miało możliwość uczestniczenia w przygotowywaniu planów w zakresie ogrzewania i chłodzenia, kompleksowej oceny oraz polityk i środków.

W tym celu państwa członkowskie opracowują zalecenia wspierające władze lokalne i regionalne we wdrażaniu na szczeblu regionalnym i lokalnym wykorzystujących określony potencjał polityk i środków w zakresie energooszczędnego ogrzewania i chłodzenia opartego na odnawialnych źródłach energii. Państwa członkowskie w jak największym stopniu wspierają władze lokalne i regionalne za pomocą wszelkich środków, w tym wsparcia finansowego i systemów wsparcia technicznego.

Artykuł 24

Zaopatrzenie w energię ciepłą i chłodniczą

1. By zwiększyć efektywność energetyczną w zakresie energii pierwotnej oraz udział energii ze źródeł odnawialnych w zaopatrzeniu w energię ciepłą i chłodniczą, efektywny system ciepłowniczy i chłodniczy jest systemem, który spełnia następujące kryteria:

- a) do dnia 31 grudnia 2025 r. – system, w którym wykorzystuje się w co najmniej 50 % energię ze źródeł odnawialnych, lub w co najmniej 50 % ciepło odpadowe, lub w co najmniej 75 % ciepło pochodzące z kogeneracji, lub w co najmniej 50 % wykorzystuje się połączenie takiej energii i ciepła;
- b) od dnia 1 stycznia 2026 r. – system, w którym wykorzystuje się w co najmniej 50 % energię ze źródeł odnawialnych, lub w co najmniej 50 % ciepło odpadowe, lub w co najmniej 80 % ciepło pochodzące z wysokosprawnej kogeneracji, lub co najmniej połączenie takiej energii cieplnej wprowadzanej do sieci, w którym udział energii ze źródeł odnawialnych wynosi co najmniej 5 %, a całkowity udział energii ze źródeł odnawialnych, ciepła odpadowego lub ciepła pochodzącego z wysokosprawnej kogeneracji wynosi co najmniej 50 %;

- c) od dnia 1 stycznia 2035 r. – system, w którym wykorzystuje się w co najmniej 50 % energię ze źródeł odnawialnych i ciepło odpadowe, w którym udział energii ze źródeł odnawialnych wynosi co najmniej 20 %;
- d) od dnia 1 stycznia 2045 r. – system, w którym wykorzystuje się w co najmniej 75 % energię ze źródeł odnawialnych i ciepło odpadowe, w którym udział energii ze źródeł odnawialnych wynosi co najmniej 40 %;
- e) od dnia 1 stycznia 2050 r. – system, w którym wykorzystuje się wyłącznie energię ze źródeł odnawialnych i ciepło odpadowe, w którym udział energii ze źródeł odnawialnych wynosi co najmniej 60 %;

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku budowy lub znacznej modernizacji systemu ciepłowniczego i chłodniczego system ten spełniał kryteria określone w ust. 1 mające zastosowanie w momencie, gdy system ten rozpoczyna lub kontynuuje eksploatację po modernizacji. Ponadto państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku budowy lub znacznej modernizacji systemu ciepłowniczego i chłodniczego nie nastąpił wzrost wykorzystania paliw kopalnych innych niż gaz ziemny w istniejących źródłach energii w porównaniu z rocznym zużyciem uśrednionym dla poprzednich trzech lat kalendarzowych pełnej eksploatacji przed modernizacją oraz aby żadne nowe źródła energii w tym systemie nie wykorzystywały paliw kopalnych innych niż gaz ziemny.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby od dnia 1 stycznia 2025 r., a następnie co pięć lat, operatorzy wszystkich istniejących systemów ciepłowniczych i chłodniczych o całkowitej mocy energii wyprodukowanej przekraczającej 5 MW, które nie spełniają kryteriów określonych w ust. 1 lit. b)–e), przygotowywali plan zwiększenia efektywności energetycznej w zakresie energii pierwotnej oraz zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych. Plan ten musi obejmować środki mające na celu spełnienie kryteriów określonych w ust. 1 lit. b)–e) i jest zatwierdzany przez właściwy organ.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

~~45.~~ ⇒ Aby ocenić wykonalność ekonomiczną zwiększenia efektywności energetycznej w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą i chłodniczą, ~~Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku~~ ⇒ gdy planuje się budowę lub znaczną modernizację następujących instalacji, na poziomie instalacji ~~została przeprowadzona analiza kosztów i korzyści zgodna z załącznikiem XIX część 2 została przeprowadzona w przypadku, gdy po dniu 5 czerwca 2014 r.:~~

a) ~~planuje się nową ciepłą instalację elektroenergetyczną, której~~ ⇒ średnia roczna ~~całkowita znamionowa moc cieplna~~ ⇒ moc energii ~~dostarczonej~~ w paliwie przekracza ~~20~~ ⇒ 5 ~~MW~~ ~~z~~ ~~☒~~ w celu oceny ~~☒~~ ~~analiza służy ocenie kosztów i korzyści zrealizowania tej instalacji jako wysokosprawnej instalacji kogeneracyjnej;~~

~~b) istniejąca ciepła instalacja elektroenergetyczna, której całkowita znamionowa moc cieplna dostarczona w paliwie przekracza 20 MW, jest poddawana znacznej modernizacji; analiza służy ocenie kosztów i korzyści przekształcenia tej instalacji w wysokosprawną instalację kogeneracyjną;~~

~~c) planuje się budowę lub znaczną modernizację instalacji przemysłowej, której całkowita znamionowa moc cieplna dostarczona w paliwie przekracza 20 MW i która generuje ciepło odpadowe na użytecznym poziomie temperatury; analiza służy~~

~~ocenie kosztów i korzyści wykorzystywania ciepła odpadowego w celu zaspokojenia ekonomicznie uzasadnionego zapotrzebowania, w tym poprzez kogenerację, oraz przyłączenia tej instalacji do sieci ciepłowniczej i chłodniczej;~~

~~d) planuje się nową sieć ciepłowniczą i chłodniczą lub w istniejącej sieci planuje się nową instalację wytwarzającą energię o całkowitej znamionowej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie przekraczającej 20 MW lub planuje się znaczną modernizację istniejącej instalacji w celu oceny kosztów i korzyści wykorzystania ciepła odpadowego z pobliskich instalacji przemysłowych.~~

↓ nowy

- b) instalacja przemysłowa, której średnia roczna całkowita moc energii dostarczanej w paliwie przekracza 5 MW, w celu oceny wykorzystania ciepła odpadowego na terenie instalacji i poza nią;
- c) obiekt infrastruktury usługowej, którego średnia roczna całkowita moc energii dostarczanej w paliwie przekracza 5 MW, taki jak oczyszczalnia ścieków czy instalacja LNG, w celu oceny wykorzystania ciepła odpadowego na terenie obiektu i poza nim;
- d) ośrodek przetwarzania danych, którego znamionowa moc energii dostarczanej w paliwie przekracza 1 MW, w celu oceny kosztów i korzyści wykorzystania ciepła odpadowego w celu zaspokojenia ekonomicznie uzasadnionego zapotrzebowania oraz przyłączenia tej instalacji do sieci ciepłowniczej lub efektywnego/opartego na OZE systemu chłodniczego. Analiza musi uwzględniać rozwiązania systemu chłodzenia, które umożliwiają usuwanie lub wychwytywanie ciepła odpadowego na użytecznym poziomie temperatury przy minimalnych nakładach energii pomocniczej.

Na potrzeby oceny ciepła odpadowego na terenie obiektu do celów lit. b)–d) zamiast analizy kosztów i korzyści określonej w niniejszym ustępie można przeprowadzać audyty energetyczne zgodne z załącznikiem VI.

↓ 2012/27/UE

⇒ nowy

Montaż urządzeń do wychwytywania dwutlenku węgla z instalacji energetycznego spalania w celu składowania geologicznego zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE nie jest uznawany za modernizację do celów lit. ~~b), c) i d)~~ ⇒ b) i c) ⇐ niniejszego ustępu.

Państwa członkowskie ~~mogą wprowadzić~~ ⇒ wprowadzają ⇐ wymóg, zgodnie z którym analiza kosztów i korzyści, ~~o której mowa w lit. c) i d)~~, ma być przeprowadzana we współpracy z przedsiębiorstwami odpowiedzialnymi za eksploatację ~~sieci ciepłowniczych i chłodniczych~~ ⇒ obiektu ⇐.

~~56.~~ Państwa członkowskie mogą zwolnić z wymogów ust. ~~45~~:

- a) instalacje wytwarzające energię elektryczną w okresach szczytowego obciążenia i instalacje rezerwowe, które mają zgodnie z planami pracować przez mniej niż 1 500 godzin roboczych w roku jako średnia krocząca w ciągu pięciu lat, na podstawie procedury weryfikacji określonej przez państwa członkowskie, zapewniającej spełnienie tego kryterium zwolnienia;

~~b) instalacje energetyki jądrowej;~~

be) instalacje, które muszą być lokalizowane w pobliżu miejsca składowania geologicznego zatwierdzonego na mocy dyrektywy 2009/31/WE;³³

↓ nowy

c) ośrodki przetwarzania danych, których ciepło odpadowe jest lub będzie wykorzystywane w sieci ciepłowniczej lub bezpośrednio do ogrzewania pomieszczeń, przygotowywania ciepłej wody użytkowej lub innych zastosowań w budynku lub grupie budynków, w których się znajduje.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

Państwa członkowskie mogą również ustanowić wartości progowe, wyrażone jako ilość dostępnego użytecznego ciepła odpadowego, zapotrzebowanie na ciepło lub odległości instalacji przesyłowych od sieci ciepłowniczych w celu wyłączenia poszczególnych instalacji z zastosowania ust. ~~45~~ lit. c) i d).

~~Do dnia 31 grudnia 2013 r. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o zwolnieniach, przyjętych na mocy niniejszego ustępu, a następnie o wszelkich zmianach dotyczących tych zwolnień.~~

~~67.~~ Państwa członkowskie przyjmują kryteria udzielania zezwoleń, o których mowa w art. ~~87~~ dyrektywy ~~(UE) 2019/944~~^{2009/72/WE}, lub równoważne kryteria udzielania pozwoleń w celu:

- a) uwzględniania wyniku kompleksowej oceny, o której mowa w art. ~~23~~ ust. 1;
- b) zapewnienia, by wymogi ust. ~~45~~ zostały spełnione; ~~oraz~~
- c) uwzględniania wyniku analizy kosztów i korzyści, o której mowa w ust. ~~45~~.

~~78.~~ Państwa członkowskie mogą zwolnić poszczególne instalacje z wymogu – zgodnie z kryteriami udzielania zezwoleń i pozwoleń, o których mowa w ust. ~~67~~ – wdrażania opcji, których korzyści przewyższają koszty, jeżeli wystąpią nadrzędne przyczyny prawne, związane z własnością lub finansami. W tych przypadkach dane państwo członkowskie przekazuje Komisji powiadomienie o swojej decyzji wraz z uzasadnieniem w terminie trzech miesięcy od daty podjęcia decyzji. ⇒ Komisja może wydać opinię w sprawie tego powiadomienia w terminie trzech miesięcy od jego otrzymania. ⇐

~~89.~~ Ust. ~~45~~, ~~56~~, ~~67~~ i ~~78~~ niniejszego artykułu mają zastosowanie do instalacji objętych dyrektywą 2010/75/UE bez uszczerbku dla wymogów tej dyrektywy.

↓ nowy

9. Państwa członkowskie gromadzą informacje na temat analiz kosztów i korzyści przeprowadzonych zgodnie z ust. 4 lit. a), b), c) i d) niniejszego artykułu. Informacje te powinny zawierać co najmniej dane dotyczące dostępnych ilości energii cieplnej i parametrów ciepła, liczby planowanych godzin pracy rocznie oraz położenia geograficznego obiektów. Dane te są publikowane z należyтым uwzględnieniem ich potencjalnej wrażliwości.

10. Na podstawie zharmonizowanych wartości referencyjnych efektywności, o których mowa w załączniku ~~III~~ lit. f), państwa członkowskie zapewniają, aby można było zagwarantować pochodzenie energii elektrycznej wytworzonej w procesie wysokosprawnej kogeneracji zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami określonymi przez każde państwo członkowskie. Państwa członkowskie zapewniają, aby wspomniana gwarancja pochodzenia spełniała wymogi i zawierała co najmniej informacje określone w załączniku ~~XIX~~. Państwa członkowskie uznają wzajemnie swoje gwarancje pochodzenia, wyłącznie jako dowód na potwierdzenie informacji, o których mowa w niniejszym ustępie. Wszelka odmowa uznania gwarancji pochodzenia za taki dowód, w szczególności z przyczyn związanych z zapobieganiem nadużyciom finansowym, musi się opierać na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wspomnianej odmowie i przedstawiają jej uzasadnienie. W przypadku odmowy uznania gwarancji pochodzenia Komisja może przyjąć decyzję zmuszającą stronę odmawiającą do uznania gwarancji, szczególnie w odniesieniu do stosowania obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriów, na podstawie których takie uznanie następuje.

Komisja jest uprawniona do dokonania ~~do dnia 31 grudnia 2014 r.~~, w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. ~~31~~ niniejszej dyrektywy, przeglądu zharmonizowanych wartości referencyjnych efektywności określonych w ~~decyzji wykonawczej Komisji 2011/877/UE¹²⁰~~ rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/2402¹²¹ ~~przyjętej na podstawie dyrektywy 2004/8/WE.~~

11. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie dostępne wsparcie dla kogeneracji było uzależnione od tego, czy energia elektryczna wytwarzana i pochodząca z wysokosprawnej kogeneracji oraz ciepło odpadowe są efektywnie wykorzystywane w celu osiągnięcia oszczędności energii pierwotnej. Wsparcie ze środków publicznych dla kogeneracji oraz dla wytwarzania w ramach systemów ciepłowniczych i dla sieci ciepłowniczych podlega w stosownych przypadkach zasadom dotyczącym pomocy państwa.

Artykuł ~~25~~

Przetwarzanie, przesył i rozdział energii

1. ~~Państwa członkowskie zapewniają, aby~~ ☒ Wykonując zadania regulacyjne określone w dyrektywach (UE) 2019/944 i 2009/73/WE w odniesieniu do swoich decyzji dotyczących eksploatacji infrastruktury gazowej i elektroenergetycznej, ☒ ⇒, w tym decyzji dotyczących taryf sieciowych, ☐ krajowe organy regulacyjne sektora energetycznego ~~należycie uwzględniały~~ ⇒ stosują zasadę „☐ efektywność energetyczna ⇒ przede wszystkim” zgodnie z art. 3 niniejszej dyrektywy ☐, ~~wykonując zadania regulacyjne określone w~~

¹²⁰ ~~Dz.U. L 343 z 23.12.2011, s. 91.~~

¹²¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2402 z dnia 12 października 2015 r. w sprawie przeglądu zharmonizowanych wartości referencyjnych sprawności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła w zastosowaniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE i uchylające decyzję wykonawczą Komisji 2011/877/UE (Dz.U. L 333 z 19.12.2015, s. 54).

~~dyrektywach 2009/72/WE i 2009/73/WE w odniesieniu do swoich decyzji dotyczących eksploatacji infrastruktury gazowej i elektroenergetycznej.~~

~~Państwa członkowskie zapewniają w szczególności, aby krajowe organy regulacyjne sektora energetycznego poprzez opracowanie taryf sieciowych i regulacji dotyczących sieci, w ramach dyrektywy 2009/72/WE i z uwzględnieniem kosztów i korzyści poszczególnych środków, dostarczały operatorom sieci zachętę do udostępniania użytkownikom sieci usług systemowych, umożliwiającym im wdrażanie środków poprawy efektywności energetycznej w kontekście systematycznego wdrażania inteligentnych sieci.~~

~~Takie usługi systemowe mogą być określone przez operatora systemu i nie wpływają negatywnie na bezpieczeństwo systemu.~~

↓ nowy

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy planowaniu sieci, rozwoju sieci i decyzjach inwestycyjnych operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych gazu i energii elektrycznej stosowali zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim” zgodnie z art. 3 niniejszej dyrektywy. Uwzględniając bezpieczeństwo dostaw energii i integrację rynku, w celu przyczyniania się do łagodzenia zmiany klimatu państwa członkowskie zapewniają, aby operatorzy systemów przesyłowych i operatorzy systemów dystrybucyjnych nie inwestowali w aktywa osierocone. Krajowe organy regulacyjne zapewniają metodykę i wytyczne w zakresie sposobu oceny rozwiązań alternatywnych w analizie kosztów i korzyści, z uwzględnieniem szerszych korzyści, oraz weryfikują wdrażanie zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” przez operatorów systemów przesyłowych lub operatorów systemów dystrybucyjnych przy zatwierdzaniu, weryfikacji lub monitorowaniu projektów przedłożonych przez operatorów systemów przesyłowych lub operatorów systemów dystrybucyjnych.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych wskazywali straty sieciowe i podejmowali opłacalne środki w celu zmniejszenia strat sieciowych. Operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych zgłaszają te środki oraz oczekiwane oszczędności energii uzyskane poprzez ograniczenie strat sieciowych krajowemu organowi regulacyjnemu sektora energetycznego. Krajowe organy regulacyjne sektora energetycznego ograniczają operatorom systemów przesyłowych i dystrybucyjnych możliwość odzyskiwania możliwych do uniknięcia strat sieciowych z taryf uiszczanych przez odbiorców. Państwa członkowskie zapewniają, aby operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych oceniali środki poprawy efektywności energetycznej w odniesieniu do ich istniejących systemów przesyłowych lub dystrybucyjnych gazu lub energii elektrycznej oraz poprawiali efektywność energetyczną w projekcie i eksploatacji infrastruktury. Państwa członkowskie zachęcają operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych do opracowywania innowacyjnych rozwiązań w celu poprawy efektywności energetycznej istniejących systemów za pomocą uregulowań opartych na zachętach.

4. Krajowe organy regulacyjne sektora energetycznego umieszczają w sprawozdaniu rocznym sporządzanym na podstawie art. 59 ust. 1 lit. i) dyrektywy (UE) 2019/944 i na podstawie art. 41 dyrektywy 2009/73/WE konkretny dział poświęcony postępom osiągniętym w zakresie poprawy efektywności energetycznej w odniesieniu do eksploatacji infrastruktury gazowej i elektroenergetycznej. W sprawozdaniach tych krajowe organy regulacyjne sektora energetycznego przedstawiają ocenę strat sieciowych w eksploatacji infrastruktury gazowej i elektroenergetycznej, środki stosowane przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych oraz, w stosownych przypadkach, zalecenia dotyczące poprawy efektywności energetycznej.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

5. W odniesieniu do energii elektrycznej państwa członkowskie zapewniają, aby regulacje dotyczące sieci oraz taryfy sieciowe spełniały kryteria określone w załączniku ~~XIII~~ przy uwzględnieniu wytycznych i kodeksów opracowanych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/943(WE) nr 714/2009.

~~2.~~ Państwa członkowskie zapewniają, by do dnia 30 czerwca 2015 r.:

- ~~a) przeprowadzono ocenę potencjału w zakresie efektywności energetycznej ich infrastruktury gazowych i elektroenergetycznych, w szczególności w odniesieniu do przesyłu, rozdziału, zarządzania obciążeniem i interoperacyjności, a także przyłączenia do energetycznych instalacji wytwórczych, w tym możliwości dostępu dla mikroproducentów energii;~~
- ~~b) określono konkretne środki i inwestycje na rzecz wprowadzenia opłacalnej poprawy efektywności energetycznej w infrastrukturze sieciowej, wraz z harmonogramem ich wprowadzenia.~~

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 11

~~2a. Do dnia 31 grudnia 2020 r. Komisja opracuje po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami wspólną metodę w celu zachęcenia operatorów sieci do ograniczenia strat i realizacji programu inwestycji infrastrukturalnych efektywnych pod względem kosztów i energii, a także do właściwego rozliczania efektywności energetycznej i elastyczności sieci.~~

↓ 2012/27/UE

⇒ nowy

~~63.~~ Państwa członkowskie mogą zezwolić na uwzględnianie w systemach i strukturach taryf aspektu społecznego w odniesieniu do przesyłu i rozdziału energii sieciowej, pod warunkiem że jakiegokolwiek negatywny wpływ tych elementów na system przesyłowy i system dystrybucyjny będzie sprowadzony do niezbędnego minimum i że wpływ ten nie będzie nieproporcjonalny do osiąganego celu społecznego.

~~74. Państwa członkowskie~~ ⇒ Krajowe organy regulacyjne ⇐ ~~zapewniają, by z taryf przesyłu i rozdziału wyeliminowano zachęty, które są szkodliwe dla ogólnej efektywności (w tym efektywności energetycznej) wytwarzania, przesyłu, rozdziału i dostaw energii elektrycznej ⇒ i gazu ⇐, lub zachęty, które mogłyby ograniczać udział działań podejmowanych w odpowiedzi na zapotrzebowanie w rynkach bilansujących i w zamawianiu usług pomocniczych. Państwa członkowskie zapewniają, by stwarzano zachęty dla operatorów sieci do poprawy efektywności w projektowaniu i funkcjonowaniu infrastruktury i, w ramach dyrektywy 2009/72/WE, by taryfy pozwalały dostawcom zwiększyć udział odbiorców w efektywności systemu, w tym odpowiedź na zapotrzebowanie zależnie od warunków krajowych.~~

↓ 2019/944 art. 70 pkt 5 lit. a)

~~85.~~ Operatorzy systemów przesyłowych i operatorzy systemów dystrybucyjnych muszą spełniać wymogi określone w załączniku XII.

~~Państwa członkowskie mogą szczególnie ułatwiać przyłączenie do systemu sieci elektroenergetycznych energii elektrycznej wytworzonej w procesie wysokosprawnej kogeneracji w małoskalowych jednostkach kogeneracyjnych i jednostkach mikrokogeneracji. Państwa członkowskie podejmują, w stosownych przypadkach, działania mające zachęcić operatorów sieci do wprowadzania procesu „zainstaluj i poinformuj” w odniesieniu do instalacji jednostek mikrokogeneracji, tak aby uprościć i skrócić procedury wydawania zezwoleń dla indywidualnych obywateli i instalatorów.~~

~~6. Z zastrzeżeniem wymogów dotyczących zachowania niezawodności i bezpieczeństwa sieci, państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania w celu zapewnienia, aby operatorzy wysokosprawnej kogeneracji mogli zaoferować usługi bilansowania oraz inne usługi eksploatacyjne na poziomie operatorów systemów przesyłowych lub operatorów systemów dystrybucyjnych, jeżeli jest to technicznie i ekonomicznie wykonalne i zgodne z trybem eksploatacji wysokosprawnej instalacji kogeneracyjnej. Operatorzy systemów przesyłowych i operatorzy systemów dystrybucyjnych zapewniają, aby wspomniane usługi były częścią przetargu na usługi, który jest przejrzysty, niedyskryminacyjny i dostępny dla kontroli procedur.~~

9. W stosownych przypadkach ~~państwa członkowskie~~ ⇒ krajowe organy regulacyjne ⇐ mogą zobowiązać operatorów systemów przesyłowych i operatorów systemów dystrybucyjnych, aby zachęcali, poprzez obniżanie opłat za przyłączenie i za korzystanie z systemu, do lokalizowania wysokosprawnych jednostek kogeneracyjnych w pobliżu obszarów zapotrzebowania ⇒ na ciepło ⇐.

107. Państwa członkowskie mogą zezwolić producentom energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, którzy wyrażają chęć przyłączenia do sieci elektroenergetycznej, na ogłoszenie zaproszenia do składania ofert na roboty przyłączeniowe.

119. Składając sprawozdania zgodnie z dyrektywą 2010/75/UE i nie naruszając art. 9 ust. 2 tej dyrektywy, państwa członkowskie rozważają ujęcie w sprawozdaniach informacji dotyczących poziomów efektywności energetycznej instalacji, w których spalane są paliwa, o całkowitej znamionowej mocy cieplnej dostarczonej w paliwie wynoszącej 50 MW lub więcej, w świetle odpowiednich najlepszych dostępnych technik opracowanych zgodnie z dyrektywą 2010/75/UE i ~~dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli~~¹²².

~~Państwa członkowskie mogą stwarzać zachęty dla operatorów instalacji, o których mowa w akapicie pierwszym, do poprawy swych rocznych średnich wskaźników eksploatacyjnych netto.~~

¹²²

(Dz.U. L 24 z 29.1.2008, s. 8).

ROZDZIAŁ ~~VII~~

PRZEPISY HORYZONTALNE

Artykuł ~~26~~¹⁶

Dostęp do systemów kwalifikacji, akredytacji i certyfikacji

~~1. W przypadku gdy państwo członkowskie uważa, że krajowy poziom kompetencji technicznych, obiektywności i niezawodności jest niewystarczający, zapewnia, aby do dnia 31 grudnia 2014 r. systemy certyfikacji lub akredytacji lub równoważne systemy kwalifikacji, w tym w razie konieczności stosowne programy szkoleniowe, zostały udostępnione lub były dostępne dla dostawców usług energetycznych i audytów energetycznych, dla zarządców energii oraz dla podmiotów instalujących związane z energią elementy budynków określone w art. 2 ust. 9 dyrektywy 2010/31/UE.~~

~~2. Państwa członkowskie zapewniają, by systemy, o których mowa w ust. 1, gwarantowały odbiorcom przejrzystość, były niezawodne i ułatwiały realizację krajowych celów efektywności energetycznej.~~

↓ nowy

1. Państwa członkowskie zapewniają odpowiedni poziom kompetencji w odniesieniu do zawodów związanych z efektywnością energetyczną, który odpowiada potrzebom rynku. W ścisłej współpracy z partnerami społecznymi państwa członkowskie zapewniają, by systemy certyfikacji lub równoważne systemy kwalifikacji, w tym, w razie potrzeby, stosowne programy szkoleniowe, były dostępne dla zawodów związanych z efektywnością energetyczną, w tym dostawców usług energetycznych, dostawców audytów energetycznych, zarządców energii, niezależnych ekspertów i podmiotów instalujących elementy budynków na podstawie dyrektywy 2010/31/UE, a także by były wiarygodne i przyczyniały się do realizacji krajowych celów w zakresie efektywności energetycznej i ogólnych celów UE w zakresie obniżenia emisji.

Podmioty świadczące usługi w zakresie certyfikacji lub równoważnych systemów kwalifikacji, w tym, w stosownych przypadkach, stosownych programów szkoleniowych, muszą być akredytowane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 765/2008¹²³.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe systemy certyfikacji lub równoważne systemy kwalifikacji, w tym, w razie potrzeby, programy szkoleniowe, uwzględniały istniejące normy europejskie lub międzynarodowe.

¹²³

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93 (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30).

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

3. Państwa członkowskie udostępniają publicznie systemy certyfikacji ~~lub akredytacji~~ lub równoważne systemy kwalifikacji ⇒ lub stosowne programy szkoleniowe ⇐, o których mowa w ust. 1, a także współpracują między sobą i z Komisją przy porównywaniu oraz uznawaniu systemów.

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania, by informować odbiorców o dostępności ☒ tych ☒ systemów ~~kwalifikacji lub certyfikacji~~, zgodnie z art. ~~2748~~ ust. 1.

↓ nowy

4. Do dnia 31 grudnia 2024 r., a następnie co cztery lata, państwa członkowskie oceniają, czy systemy te zapewniają niezbędny poziom kompetencji dostawcom usług energetycznych, audytorom energetycznym, zarządcom energii, niezależnym ekspertom i podmiotom instalującym elementy budynków na podstawie dyrektywy 2010/31/UE, oraz podają do wiadomości publicznej ocenę tych systemów i wynikające z niej zalecenia.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

~~Artykuł 17~~

Informacje i szkolenia

~~1. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje na temat dostępnych mechanizmów efektywności energetycznej oraz ram finansowych i prawnych były przejrzyste oraz szeroko upowszechniane wśród wszystkich odpowiednich uczestników rynku, w tym odbiorców, przedsiębiorców budowlanych, architektów, inżynierów, audytorów środowiskowych i energetycznych oraz instalatorów elementów budowlanych, jak określono w dyrektywie 2010/31/UE.~~

~~4. Państwa członkowskie przy udziale zainteresowanych stron, w tym władz lokalnych i regionalnych, propagują odpowiednie inicjatywy informacyjne, uświadamiające i szkoleniowe, aby przedstawiać obywatelom korzyści i praktyczne rozwiązania związane z przyjęciem środków na rzecz poprawy efektywności energetycznej.~~

~~Artykuł 2748~~

Usługi energetyczne

1. Państwa członkowskie wspierają rynek usług energetycznych oraz dostęp MŚP do tego rynku poprzez:

~~a)~~ rozpowszechnianie jasnych i łatwo dostępnych informacji na temat:

~~a(i)~~ ~~na temat~~ dostępnych umów na usługi energetyczne oraz klauzul, które należy uwzględnić w takich umowach, aby zagwarantować oszczędności energii i prawa odbiorców końcowych;

b(ii) ~~na temat~~ instrumentów finansowych, zachęt, dotacji ⇨ , funduszy odnawialnych, gwarancji, systemów zabezpieczenia ⇩ i kredytów na wspieranie projektów w zakresie usług związanych z efektywnością energetyczną;

⇩ nowy

c) dostępnych dostawców usług energetycznych, którzy posiadają kwalifikacje lub certyfikaty, oraz ich kwalifikacji lub certyfikatów zgodnych z art. 26;

d) dostępnych metod monitorowania i weryfikacji oraz systemów kontroli jakości.

⇩ 2012/27/UE (dostosowany)

⇨ nowy

2.b) ~~stwarzanie warunków~~ ☒ Państwa członkowskie tworzą warunki ☒ do rozwoju znaków jakości, m.in. przez organizacje branżowe ⇨ , w stosownych przypadkach w oparciu o normy Europejskie lub międzynarodowe ⇩;

3.e) ~~publiczne udostępnianie~~ ☒ Państwa członkowskie publicznie udostępniają ☒ i ~~regularne aktualizowanie~~ ☒ regularnie aktualizują ☒ wykaz~~u~~ dostępnych dostawców usług energetycznych, którzy są wykwalifikowani lub certyfikowani, oraz ich kwalifikacji lub certyfikatów zgodnie z art. ~~26~~¹⁶ lub ~~poprzez udostępnienie~~ ☒ udostępniają ☒ interfejs~~u~~, w którym dostawcy usług energetycznych mogą przedstawiać informacje;

⇩ nowy

4. Państwa członkowskie zachęcają instytucje publiczne do stosowania umów o poprawę efektywności energetycznej do renowacji dużych budynków. W przypadku renowacji dużych budynków niemieszkalnych o powierzchni użytkowej powyżej 1 000 m² państwa członkowskie zapewniają, aby instytucje publiczne oceniały wykonalność stosowania umów o poprawę efektywności energetycznej.

Państwa członkowskie mogą zachęcać instytucje publiczne do łączenia umów o poprawę efektywności energetycznej z rozszerzonymi usługami energetycznymi, w tym reagowaniem na zapotrzebowanie i magazynowanie.

⇩ 2012/27/UE (dostosowany)

⇨ nowy

5.d) ~~wspieranie~~ ☒ Państwa członkowskie wspierają ☒ sektor~~u~~ publiczny~~ego~~ w przyjmowaniu ofert usług energetycznych, w szczególności w odniesieniu do modernizacji budynków poprzez:

a(i) udostępnianie wzorów umów o poprawę efektywności energetycznej, które zawierają co najmniej punkty wymienione w załączniku XIII ⇨ oraz uwzględniają istniejące normy Europejskie lub międzynarodowe, dostępne wytyczne przetargowe i przewodnik Eurostatu dotyczący ujęcia statystycznego umów o poprawę efektywności energetycznej w rachunkach narodowych ⇩;

b(ii) udostępnianie informacji o sprawdzonych rozwiązaniach w dziedzinie umów o poprawę efektywności energetycznej, w tym, jeżeli jest dostępna, analizę kosztów i korzyści przeprowadzoną z uwzględnieniem cyklu życia;

↓ nowy

- c) publiczne udostępnianie bazy danych zrealizowanych i znajdujących się w trakcie realizacji projektów dotyczących umów o poprawę efektywności energetycznej, która obejmuje prognozowane i osiągnięte oszczędności energii.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

~~62.~~ Państwa członkowskie, ~~w stosownych przypadkach,~~ ułatwiają należyte funkcjonowanie rynku usług energetycznych ~~poprzez~~ ☒ podejmowanie następujących działań ☒:

- a) wyznaczanie i reklamowanie punktu kontaktowego lub punktów kontaktowych, w których odbiorcy końcowi mogą uzyskać informacje, o których mowa w ust. 1;
- b) ~~podejmowanie w razie konieczności działań w celu usunięcia~~ ☒ usuwanie ☒ barier regulacyjnych i pozaregulacyjnych, które utrudniają korzystanie z umów o poprawę efektywności energetycznej i innych modeli usług z zakresu efektywności energetycznej do celów określenia lub zrealizowania działań na rzecz oszczędności energii;
- ~~e) rozważenie wprowadzenia niezależnego mechanizmu lub utworzenia funkcji niezależnego mechanizmu, np. rzecznika praw, w celu zapewnienia skutecznego rozpatrywania skarg i pozasądowego rozstrzygania sporów powstałych w związku z umowami o usługi energetyczne;~~

↓ nowy

- c) ustanawianie i promowanie roli organów doradczych i niezależnych pośredników rynkowych, w tym punktów kompleksowej obsługi lub podobnych mechanizmów wsparcia, w celu stymulowania rozwoju rynku po stronie popytu i po stronie podaży oraz upublicznianie informacji o tych mechanizmach wsparcia i udostępnianie ich uczestnikom rynku.

7. W celu wspierania właściwego funkcjonowania rynku usług energetycznych państwa członkowskie mogą ustanowić indywidualny mechanizm lub wyznaczyć rzecznika praw odbiorców energii w celu zapewnienia efektywnego rozpatrywania skarg i pozasądowego rozstrzygania sporów wynikających z umów o usługi energetyczne i umów o poprawę efektywności energetycznej.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

- ~~d) umożliwienie niezależnym pośrednikom rynkowym odgrywania pewnej roli w stymulowaniu rozwoju rynku po stronie popytu i podaży.~~

~~83.~~ Państwa członkowskie zapewniają, aby dystrybutorzy energii, operatorzy systemów dystrybucyjnych oraz przedsiębiorstwa prowadzące detaliczną sprzedaż energii powstrzymali się od wszelkich działań, które mogłyby stworzyć bariery dla popytu na usługi energetyczne i dla świadczenia takich usług, lub ~~innych~~ środków poprawy efektywności energetycznej, lub utrudnić rozwój rynków takich usług lub środków, w tym od zamykania dostępu do rynku dla konkurentów lub nadużywania pozycji dominującej.

Krajowy fundusz efektywności energetycznej, finansowanie i wsparcie techniczne

1. Nie naruszając postanowień art. 107 i 108 ~~TFUE~~ ~~Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej~~, państwa członkowskie ułatwiają tworzenie instrumentów finansowych lub korzystanie z istniejących instrumentów dotyczących środków poprawy efektywności energetycznej w celu zmaksymalizowania korzyści wynikających z finansowania wieloźródłowego ~~⇒ i z połączenia dotacji, instrumentów finansowych i pomocy technicznej~~.

2. W stosownych przypadkach Komisja bezpośrednio lub za pośrednictwem europejskich instytucji finansowych wspiera państwa członkowskie w tworzeniu instrumentów finansowania oraz ~~systemów pomocy technicznej~~ ~~⇒ instrumentów zapewniających pomoc na rozwój projektów na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym~~ ~~⇒ w celu zwiększenia~~ ~~⇒ inwestycji w~~ ~~⇒ efektywności energetycznej~~ w poszczególnych sektorach ~~⇒ oraz w celu ochrony i wzmacniania pozycji odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne, w tym poprzez uwzględnienie perspektywy równości, tak aby nikt nie został pominięty~~.

~~⇒ 3. Państwa członkowskie przyjmują środki zapewniające, aby produkty pożyczkowe na rzecz efektywności energetycznej, takie jak zielone kredyty hipoteczne i zielone pożyczki, zabezpieczone i niezabezpieczone, były oferowane szeroko i w sposób niedyskryminacyjny przez instytucje finansowe oraz aby były widoczne i dostępne dla konsumentów. Państwa członkowskie przyjmują środki mające na celu ułatwienie wdrażania systemów finansowania rachunkowego i podatkowego.~~ ~~⇒ Państwa członkowskie zachęcają do informowania~~ ~~⇒ zapewniają, by~~ ~~⇒ banki i inne instytucje finansowe~~ ~~banków i innych instytucji finansowych~~ ~~⇒ otrzymywały informacje o możliwościach udziału w finansowaniu środków poprawy efektywności energetycznej,~~ ~~⇒ o możliwościach udziału~~ w tym poprzez tworzenie partnerstw publiczno-prywatnych ~~w finansowaniu środków na rzecz poprawy efektywności energetycznej.~~

~~43.~~ Komisja ułatwia wymianę sprawdzonych rozwiązań między właściwymi władzami lub organami krajowymi i regionalnymi, np. w ramach dorocznych spotkań organów regulacyjnych oraz za pomocą publicznych baz danych zawierających informacje dotyczące wdrażania środków przez państwa członkowskie i porównywania krajów.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 12
(dostosowany)
⇒ nowy

~~53a.~~ Aby zmobilizować fundusze prywatne na rzecz środków w zakresie efektywności energetycznej i termomodernizacji, zgodnie z dyrektywą 2010/31/UE, Komisja nawiązuje dialog zarówno z publicznymi, jak i prywatnymi instytucjami finansowymi w celu określenia możliwych do podjęcia działań.

~~63b.~~ Działania, o których mowa w ust. ~~53a~~ obejmują ~~⇒~~ następujące elementy ~~⇒~~:

- a) stymulowanie inwestycji kapitałowych w efektywność energetyczną poprzez uwzględnianie szerszych skutków oszczędności energii ~~dla zarządzania ryzykiem finansowym~~;
- b) zapewnianie lepszych danych dotyczących wyników w zakresie efektywności energetycznej i finansowania przez:

- (i) dalsze analizowanie, w jaki sposób inwestycje w efektywność energetyczną poprawiają leżące u ich podstaw wartości aktywów;
- (ii) wspieranie badań oceniających monetyzację nieenergetycznych korzyści płynących z inwestycji w efektywność energetyczną.

~~73e~~. W celu stymulowania prywatnego finansowania środków w zakresie efektywności energetycznej i termomodernizacji, państwa członkowskie wdrażając niniejszą dyrektywę:

- a) rozważają sposoby lepszego wykorzystywania audytów energetycznych na mocy art. ~~11g~~, aby wpływać na proces decyzyjny;
- b) w optymalny sposób wykorzystują możliwości i narzędzia ⇒ dostępne w budżecie ogólnym i ⇐ zaproponowane w inicjatywie dotyczącej inteligentnego finansowania na rzecz inteligentnych budynków ⇒ oraz w komunikacie Komisji pt. „Fala renowacji” ⇐.

~~83d~~. Do dnia ~~1 stycznia 2020~~ ⇒ 31 grudnia 2024 ⇐ r. Komisja dostarczy państwom członkowskim ⇒ i uczestnikom rynku ⇐ wskazówek~~iek~~, jak uruchomić inwestycje prywatne.

⇓ nowy

Wskazówki te mają mieć na celu pomoc państwom członkowskim i uczestnikom rynku w rozwijaniu i realizacji ich inwestycji w efektywność energetyczną w ramach różnych programów unijnych i będą zawierać propozycje odpowiednich mechanizmów i rozwiązań finansowych, z połączeniem dotacji, instrumentów finansowych i pomocy na rozwój projektów, w celu zwiększenia skali istniejących inicjatyw i wykorzystania finansowania unijnego jako katalizatora do pozyskiwania i uruchamiania finansowania prywatnego.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

⇒ nowy

~~94~~. Państwa członkowskie mogą utworzyć krajowy fundusz efektywności energetycznej. Fundusz ten ma ⇒ służyć wdrożeniu środków w zakresie efektywności energetycznej, w tym środków na podstawie art. 8 ust. 3 i art. 22, na zasadzie priorytetu wśród odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne, a także wdrożeniu ⇐ ~~wspierać krajowe inicjatywy~~ ⇒ krajowych środków ⇐ w zakresie efektywności energetycznej ⇒ w celu wsparcia państw członkowskich w realizacji ich krajowych wkładów w zakresie efektywności energetycznej i ich orientacyjnych trajektorii, o których mowa w art. 4 ust. 2. Krajowy fundusz efektywności energetycznej może być finansowany z dochodów z aukcji uprawnień na podstawie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji w sektorach budownictwa i transportu ⇐.

~~105~~. Państwa członkowskie mogą zezwolić ⇒ instytucjom publicznym na wypełnianie ⇐ ~~by~~ obowiązków określonych w art. ~~65~~ ust. 1 ~~wypełniano, przekazując roczne składki~~ ☒ przez przekazywanie rocznych składek ☒ na rzecz krajowego funduszu efektywności energetycznej w wysokości ☒ odpowiadającej ☒ ~~równej~~ wartości inwestycji, które są wymagane, by wypełnić te obowiązki.

~~116~~. Państwa członkowskie mogą postanowić, że strony zobowiązane mogą wypełniać swoje obowiązki, o których mowa w ☒ art. ☒ ~~ust. 87~~ ust. 1 ⇒ i 4 ⇐, przekazując roczne składki na rzecz krajowego funduszu efektywności energetycznej w wysokości równej wartości inwestycji, które są wymagane, by wypełnić te obowiązki.

~~127.~~ Państwa członkowskie mogą wykorzystywać dochody wynikające z rocznych limitów emisji przewidzianych w decyzji nr 406/2009/WE na tworzenie innowacyjnych mechanizmów finansowania, ~~aby realizować w praktyce cel określony w art. 5, jakim jest poprawa charakterystyki energetycznej budynków~~ ⇒ na potrzeby poprawy efektywności energetycznej ⇐.

Artykuł ~~2924~~

Współczynniki konwersji ☒ i współczynniki energii pierwotnej ☒

1. Do celów porównywania oszczędności energii i konwersji do porównywalnej jednostki zastosowanie mają ⇒ wartości kaloryczne netto określone w załączniku VI do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/2066¹²⁴ oraz współczynniki energii pierwotnej ⇐ ~~współczynniki konwersji~~ ustanowione w ⇒ ust. 2 ⇐ ~~załączniku IV~~, chyba że możliwe jest uzasadnienie wykorzystania innych ⇒ wartości lub ⇐ współczynników ~~konwersji~~.

↓ nowy

2. Współczynnik energii pierwotnej ma zastosowanie w przypadku obliczania oszczędności energii w odniesieniu do energii pierwotnej przy wykorzystaniu podejścia oddolnego opartego na zużyciu energii końcowej. 3. W odniesieniu do oszczędności wyrażonych w kWh energii elektrycznej państwa członkowskie stosują współczynnik w celu dokładnego obliczenia uzyskanych oszczędności zużycia energii pierwotnej. Państwa członkowskie stosują współczynnik domyślny wynoszący 2,1, chyba że korzystają z prawa do określenia innego współczynnika w oparciu o uzasadnione warunki krajowe.

4. W odniesieniu do oszczędności wyrażonych w kWh innych nośników energii państwa członkowskie stosują współczynnik w celu dokładnego obliczenia uzyskanych oszczędności zużycia energii pierwotnej. 5. W przypadku gdy państwa członkowskie określają swój własny współczynnik dla wartości domyślnej przewidzianej na podstawie niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie określają ten współczynnik za pomocą przejrzystej metody na podstawie warunków krajowych mających wpływ na zużycie energii pierwotnej. Okoliczności te są umotywowane i weryfikowalne, a także powinny być oparte na obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriach.

5. W przypadku określania własnego współczynnika państwa członkowskie uwzględniają skład przyszłego koszyka energetycznego zawarty w aktualizacji swoich zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu i w późniejszym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, które mają być zgłaszane Komisji zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999. Jeżeli odbiegają one od wartości domyślnej, państwa członkowskie zgłaszają Komisji współczynnik, który stosują, wraz z metodą obliczenia i danymi bazowymi w aktualizacji zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz w późniejszych zintegrowanych krajowych planach w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999.

¹²⁴

Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012, Dz.U. L 334 z 31.12.2018, s. 1.

6. Do dnia 25 grudnia 2022 r., a następnie co cztery lata, Komisja dokonuje przeglądu współczynnika domyślnego na podstawie odnotowanych danych. Przegląd ten przeprowadza się z uwzględnieniem jego wpływu na inne przepisy prawa Unii, takie jak dyrektywa 2009/125/WE i rozporządzenie (UE) 2017/1369.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

ROZDZIAŁ ~~VIII~~

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł ~~30~~⁴³

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji nakładanych w przypadku nieprzestrzegania przepisów krajowych przyjętych na podstawie ~~art. 7–11a oraz art. 18 ust. 3~~ ⇒ niniejszej dyrektywy ⇐, a także ~~stosując~~^{podejmując} środki niezbędne do zapewnienia ich wykonania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. W terminie ~~do dnia 5 czerwca 2014 r.~~ ⇒ do dnia [data transpozycji] r. ⇐ państwa członkowskie powiadamiają o tych przepisach Komisję, a także bezzwłocznie powiadamiają Komisję o wszystkich późniejszych zmianach, które tych przepisów dotyczą.

Artykuł ~~31~~²²

Akty delegowane

1. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. ~~32~~²³ ~~w celu dokonania~~ ⇐ dotyczących ⇐ przeglądu zharmonizowanych wartości referencyjnych efektywności, o których mowa w art. ~~24~~⁴⁴ ust. 10 akapit drugi.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 13
(dostosowany)
⇒ nowy

2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. ~~32~~²³ w celu zmiany ⇐ lub uzupełnienia ⇐ niniejszej dyrektywy poprzez dostosowanie do postępu technicznego wartości, metod obliczeniowych, domyślnych ⇐ ych ⇐ ~~ego~~ współczynnika ⇐ ów ⇐ a energii pierwotnej oraz wymogów ⇐, o których mowa w ⇐ ~~zamieszczonych~~ ⇐ ⇒ art. 29, ⇐ załącznikach ⇐ II, III, V, VII–XI oraz XIII ⇐ ~~I–V, VII–X i XII.~~

↓ nowy

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 32 w celu zmiany lub uzupełnienia niniejszej dyrektywy przez ustanowienie, po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, wspólnego unijnego systemu oceny zrównoważonego charakteru ośrodków przetwarzania danych znajdujących się na terytorium Unii. W ramach tego systemu musi zostać ustanowiona definicja wskaźników zrównoważonego charakteru ośrodka przetwarzania danych oraz, na podstawie art. 11 ust. 10

niniejszej dyrektywy, muszą zostać określone minimalne progi znacznego zużycia energii, a także muszą zostać wyznaczone kluczowe wskaźniki i metody ich pomiaru.

↓ 2012/27/UE

Artykuł ~~322~~

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 14 lit. a)
⇒ nowy

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. ~~3122~~, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia ~~24 grudnia 2018~~ ⇒ [data publikacji w Dz.U.] ⇐ r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

↓ 2012/27/UE

3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. ~~3122~~, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność ~~jakikolwiek~~ już obowiązujących aktów delegowanych.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 14 lit. b)

~~43a~~. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ~~z dnia 13 kwietnia 2016 r.~~¹²⁵.

↓ 2012/27/UE

~~54~~. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

~~65~~. Akt delegowany przyjęty zgodnie z art. ~~3122~~ wchodzi w życie tylko wtedy, jeśli Parlament Europejski lub Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie 2 miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub jeśli, przed upływem tego terminu,

¹²⁵

Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1

zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł ~~33~~4

Przegląd i monitorowanie wdrażania

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 15 lit. a)

~~14a.~~ W kontekście sprawozdania na temat stanu unii energetycznej Komisja przedstawi sprawozdanie w sprawie funkcjonowania rynku dwutlenku węgla zgodnie z art. 35 ust. 1 i art. 35 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE) 2018/1999, uwzględniając skutki wdrażania niniejszej dyrektywy.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

~~5. Komisja dokonuje przeglądu potrzeby utrzymywania możliwości zwolnień określonych w art. 14 ust. 6 po raz pierwszy w ocenie pierwszego krajowego planu działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii, a następnie co trzy lata. W przypadku gdy przegląd wykaze, że jakiegokolwiek z kryteriów stosowania tych zwolnień nie może już być uzasadnione z uwzględnieniem dostępności obciążenia cieplnego i rzeczywistych warunków roboczych zwolnionych instalacji. Komisja proponuje odpowiednie środki.~~

↓ nowy

2. Do dnia 31 października 2025 r., a następnie co cztery lata, Komisja ocenia istniejące środki służące zwiększeniu efektywności energetycznej i obniżeniu emisyjności sektora ogrzewania i chłodzenia. W ocenie tej Komisja bierze pod uwagę:

- a) tendencje w zakresie efektywności energetycznej i emisji gazów cieplarnianych w sektorze ogrzewania i chłodzenia, w tym w systemach ciepłowniczych i chłodniczych;
- b) wzajemne powiązania między zastosowanymi środkami;
- c) zmiany efektywności energetycznej i emisji gazów cieplarnianych w sektorze ogrzewania i chłodzenia;
- d) istniejące i planowane polityki i środki w zakresie efektywności energetycznej oraz polityki i środki w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych na szczeblu krajowym i unijnym; oraz
- e) środki przedstawione przez państwa członkowskie w swoich kompleksowych ocenach na podstawie art. 23 ust. 1 niniejszej dyrektywy i zgłoszone zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1999.

W stosownych przypadkach Komisja może zaproponować środki zapewniające osiągnięcie unijnych celów dotyczących energii i klimatu.

↓ 2012/27/UE

~~36.~~ Państwa członkowskie przedkładają Komisji w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku statystykę dotyczącą krajowego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z wysoko-

niskosprawnej kogeneracji, zgodnie z metodą przedstawioną w załączniku III, w odniesieniu do całkowitej produkcji ciepła i energii elektrycznej. Przedkładają one również roczną statystykę dotyczącą mocy wytwórczych ciepła i energii elektrycznej w procesie kogeneracji oraz paliw wykorzystanych do celów kogeneracji, jak również dotyczącą produkcji i mocy wytwórczych w systemach ciepłowniczych i chłodniczych, w odniesieniu do całkowitej produkcji i mocy wytwórczych ciepła i energii elektrycznej. Państwa członkowskie przedkładają statystykę dotyczącą oszczędności energii pierwotnej osiągniętej dzięki zastosowaniu kogeneracji zgodnie z metodą przedstawioną w załączniku IIII.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)

~~7. Do dnia 30 czerwca 2014 r. Komisja przedstawi ocenę, o której mowa w art. 3 ust. 2, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, wraz, w razie konieczności, z wnioskami dotyczącymi dodatkowych środków.~~

~~8. Komisja dokona przeglądu skuteczności wdrażania art. 6 do dnia 5 grudnia 2015 r., biorąc pod uwagę wymogi określone w dyrektywie 2004/18/WE, oraz przedłoży sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu będą towarzyszyć wnioski dotyczące dodatkowych środków.~~

~~9. Do dnia 30 czerwca 2016 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie wdrożenia art. 7. W stosownych przypadkach sprawozdaniu towarzyszy wniosek ustawodawczy w odniesieniu do co najmniej jednego z poniższych celów:~~

- ~~a) zmiany terminu końcowego określonego w art. 7 ust. 1;~~
- ~~b) przeglądu wymogów określonych w art. 7 ust. 1, 2 i 3;~~
- ~~c) ustanowienia dodatkowych wspólnych wymogów, w szczególności w zakresie kwestii, o których mowa w art. 7 ust. 7.~~

~~10. Do dnia 30 czerwca 2018 r. Komisja oceni postępy dokonane przez państwa członkowskie w usuwaniu barier regulacyjnych i pozaregulacyjnych, o których mowa w art. 19 ust. 1. W stosownych przypadkach, po dokonaniu tej oceny sporządza się wnioski dotyczące dodatkowych środków.~~

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 15 lit. b)
(dostosowany)

~~12. Do dnia 31 grudnia 2019 r. Komisja dokona oceny skuteczności wdrażania definicji małych i średnich przedsiębiorstw do celów art. 8 ust. 4 i przedstawi sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Jak najszybciej po przedstawieniu tego sprawozdania Komisja, w stosownych przypadkach, przyjmuje wnioski ustawodawcze.~~

~~413.~~ Do dnia 1 stycznia 2021 r. Komisja przeprowadzi ocenę potencjału w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do konwersji, przetwarzania, przesyłu, transportu i magazynowania energii i przekaze sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu towarzyszą wnioski ustawodawcze.

~~514.~~ ☒ Z zastrzeżeniem ewentualnych zmian przepisów dyrektywy 2009/73/WE dotyczących rynków detalicznych, ☒ O ile nie zostaną wcześniej zaproponowane zmiany postanowień w sprawie rynku detalicznego zawartych w dyrektywie 2009/73/WE dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego, Komisja przeprowadzi do dnia 31 grudnia 2021 r. ocenę i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie

dotyczące przepisów odnoszących się do opomiarowania, rozliczeń i informowania konsumentów w przypadku gazu ziemnego, tak aby dostosować te przepisy, w stosownych przypadkach, do odpowiednich przepisów dotyczących energii elektrycznej zawartych w dyrektywie (UE) 2019/944~~2009/72/WE~~, tak aby wzmocnić ochronę konsumentów i umożliwić częstsze otrzymywanie przez ☒ odbiorców ~~☒ konsumentów~~ końcowych jasnych i aktualnych informacji na temat zużycia przez nich gazu ziemnego i umożliwić im regulowanie tego zużycia. Jak najszybciej po przedstawieniu tego sprawozdania Komisja, w stosownych przypadkach, przyjmuje wnioski ustawodawcze.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 2
(dostosowany)

64. Do dnia 31 października 2022 r. Komisja oceni, czy Unia osiągnęła ☒ swój główny cel ~~☒ swoje główne cele~~ w zakresie efektywności energetycznej do 2020 r.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 15 lit. b)
⇒ nowy

~~745.~~ Do dnia 28 lutego ~~2024~~ ⇒ 2027 ⇐ r., a następnie co pięć lat, Komisja dokonuje oceny niniejszej dyrektywy i przedstawia sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Ocena ta obejmuje:

- ~~a) analizę tego, czy po 2030 r. należy dostosować wymogi i alternatywne podejście określone w art. 5;~~
- a) ocenę ogólnej skuteczności dyrektywy oraz potrzeby dalszego dostosowania unijnej polityki w zakresie efektywności energetycznej zgodnie z celami Porozumienia paryskiego z 2015 r. ~~w sprawie zmian klimatu przyjętego w ramach 21. konferencji stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu¹²⁶~~ oraz w świetle rozwoju sytuacji gospodarczej i zmian w zakresie innowacji;¹²⁶

↓ nowy

- b) główne cele w dziedzinie efektywności energetycznej Unii na 2030 r. określone w art. 4 ust. 1, w perspektywie podniesienia tych celów w przypadku znacznego zmniejszenia kosztów wynikającego z rozwoju sytuacji gospodarczej lub rozwoju technologii, w razie konieczności, by osiągnąć cele Unii na 2040 r. lub 2050 r. w zakresie obniżenia emisyjności lub spełnić jej międzynarodowe zobowiązania w zakresie obniżenia emisyjności;
- c) jeżeli państwa członkowskie nadal osiągają nowe roczne oszczędności zgodnie z art. 8 ust.1 w dziesięcioletnich okresach po 2030 r.;
- d) jeżeli państwa członkowskie nadal zapewniają, aby co najmniej 3 % całkowitej powierzchni ogrzewanych lub chłodzonych budynków będących własnością instytucji publicznych było poddawane co roku renowacji zgodnie z art. 6 ust. 1 w celu zmiany wskaźnika renowacji określonego w tym artykule;

¹²⁶

Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.

- e) jeżeli państwa członkowskie nadal osiągają część oszczędności energii wśród odbiorców wrażliwych, osób dotkniętych ubóstwem energetycznym oraz, w stosownych przypadkach, osób zajmujących mieszkania socjalne zgodnie z art. 8 ust. 3 w dziesięcioletnich okresach po 2030 r.;
- f) jeżeli państwa członkowskie nadal osiągają redukcję zużycia energii końcowej zgodnie z art. 5 ust. 1.

↓ 2018/2002 art. 1 pkt 15 lit. b)

W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu towarzyszą wnioski dotyczące dalszych środków.

↓ 2012/27/UE (dostosowany)
⇒ nowy

~~Artykuł 25~~

~~Platforma on-line~~

~~Komisja tworzy platformę on-line służącą wspieraniu praktycznego wdrażania niniejszej dyrektywy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Platforma ta wspiera wymianę doświadczeń w zakresie praktyk, analizy porównawczej, działań służących tworzeniu sieci, a także innowacyjnych działań.~~

~~Artykuł 34~~²⁶

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

~~Artykuł 35~~²⁸

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania ~~niniejszej dyrektywy~~ ☒ art. [...] oraz załączników [...] ☒ [artykuły i załączniki, które zostały zmienione pod względem merytorycznym w porównaniu z uchylaną dyrektywą] do dnia ☐ [...] ☐ ~~5 czerwca 2014 r.~~

~~Niezależnie od akapitu pierwszego państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 4, art. 5 ust. 1 akapit pierwszy, art. 5 ust. 5, art. 5 ust. 6, art. 7 ust. 9 akapit ostatni, art. 14 ust. 6, art. 19 ust. 2, art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 2 oraz załącznika V pkt 4 w terminach w nich określonych.~~

~~Państwa członkowskie~~ Niezwłocznie przekazują ☒ one ☒ Komisji teksty tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie ~~takie~~ towarzyszy ich urzędowej publikacji. ☒ Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odesłania do dyrektywy uchylonej niniejszą dyrektywą odczytuje się jako odesłania do

niniejszej dyrektywy. ~~Metody~~ Sposób dokonywania takiego odniesienia ~~określane są~~ i formułowania takiego wskazania określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 36~~27~~

Zmiany i Uchylenia

~~1. Dyrektywa 2006/32/WE z dnia 2012/27/UE, zmieniona aktami wymienionymi w załączniku XV część A, traci moc ze skutkiem od dnia z dniem [...] r. [dzień następujący po dacie określonej w art. 35 ust. 1 akapit pierwszy] 5 czerwca 2014 r., z wyłączeniem jej art. 4 ust. 1-4 i załączników I, III oraz IV do niej, bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących terminów jej transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w załączniku XV część B. Artykuł 4 ust. 1-4 dyrektywy 2006/32/WE oraz załączniki I, III i IV do niej tracą moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2017 r.~~

~~Dyrektywa 2004/8/WE traci moc z dniem 5 czerwca 2014 r. bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących terminów jej transpozycji do prawa krajowego.~~

Odesłania do uchyłonej dyrektywy ~~dyrektyw 2006/32/WE i 2004/8/WE~~ rozumie się jako odesłania do niniejszej dyrektywy i odczytuje zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w załączniku ~~XVIXV~~.

~~2. Art. 9 ust. 1 i 2 dyrektywy 2010/30/UE traci moc z dniem 5 czerwca 2014 r..~~

~~3. W dyrektywie 2009/125/WE wprowadza się następujące zmiany:~~

~~1) dodaje się motyw w brzmieniu:~~

~~„(35a) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków¹²⁷ zobowiązuje państwa członkowskie do określenia wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec elementów budynków stanowiących część przegród zewnętrznych oraz wymagań dotyczących ogólnej charakterystyki energetycznej systemów, odpowiedniej instalacji i właściwego zwymiarowania, regulacji i kontroli systemów technicznych zainstalowanych w istniejących budynkach. Jest zgodne z celami niniejszej dyrektywy, by wspomniane wymagania mogły w niektórych okolicznościach ograniczyć instalację produktów związanych z energią, które są zgodne z niniejszą dyrektywą i środkami wykonawczymi do niej, pod warunkiem że takie wymagania nie stanowią nieuzasadnionej bariery rynkowej.”~~

~~2) na końcu art. 6 ust. 1 dodaje się zdanie w brzmieniu:~~

~~„Pozostaje to bez uszczerbku dla wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej oraz wymagań dotyczących systemów określonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 4 ust. 1 oraz art. 8 dyrektywy 2010/31/UE.”~~

¹²⁷ Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13.

Artykuł ~~37~~²⁹

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

☒ Artykuły [...] i załączniki [...] [artykuły i załączniki, które nie uległy zmianie w stosunku do uchylonej dyrektywy] stosuje się od dnia [...] [dzień następujący po dacie określonej w art. 35 ust. 1 akapit pierwszy]. ☒

Artykuł ~~38~~³⁰

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*